

8202

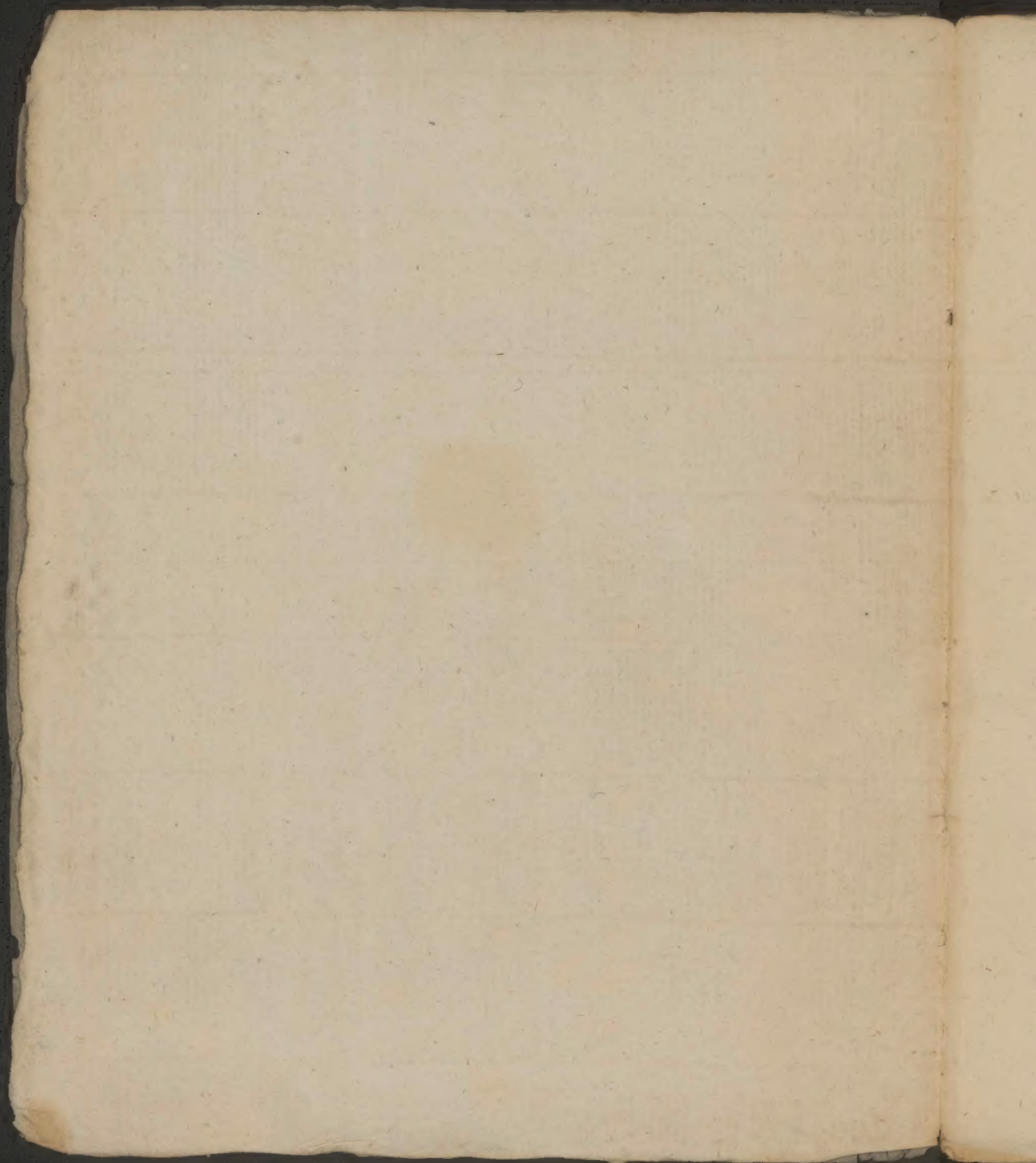
II

#. 3. No 76.

Bibl. Jag.

K snadnějšímu čtení

V. m. z. p. = Katerli múbec zc prawo

J. M. = Jeho Milost

J. = Jem

y, = ey

u = au

i Spoluhlasny

Pírc'

měk' k'

by

b = bč

k

c-t = č

dy

d d = dč

g

j

h

z-g = ž

ly

l = li

my

mi = mě - mi

n

n = ň

p

p = pč

r

r = rč

s

s = sč

t

t = tč

w

w = wč

3
Nálezové sněmů

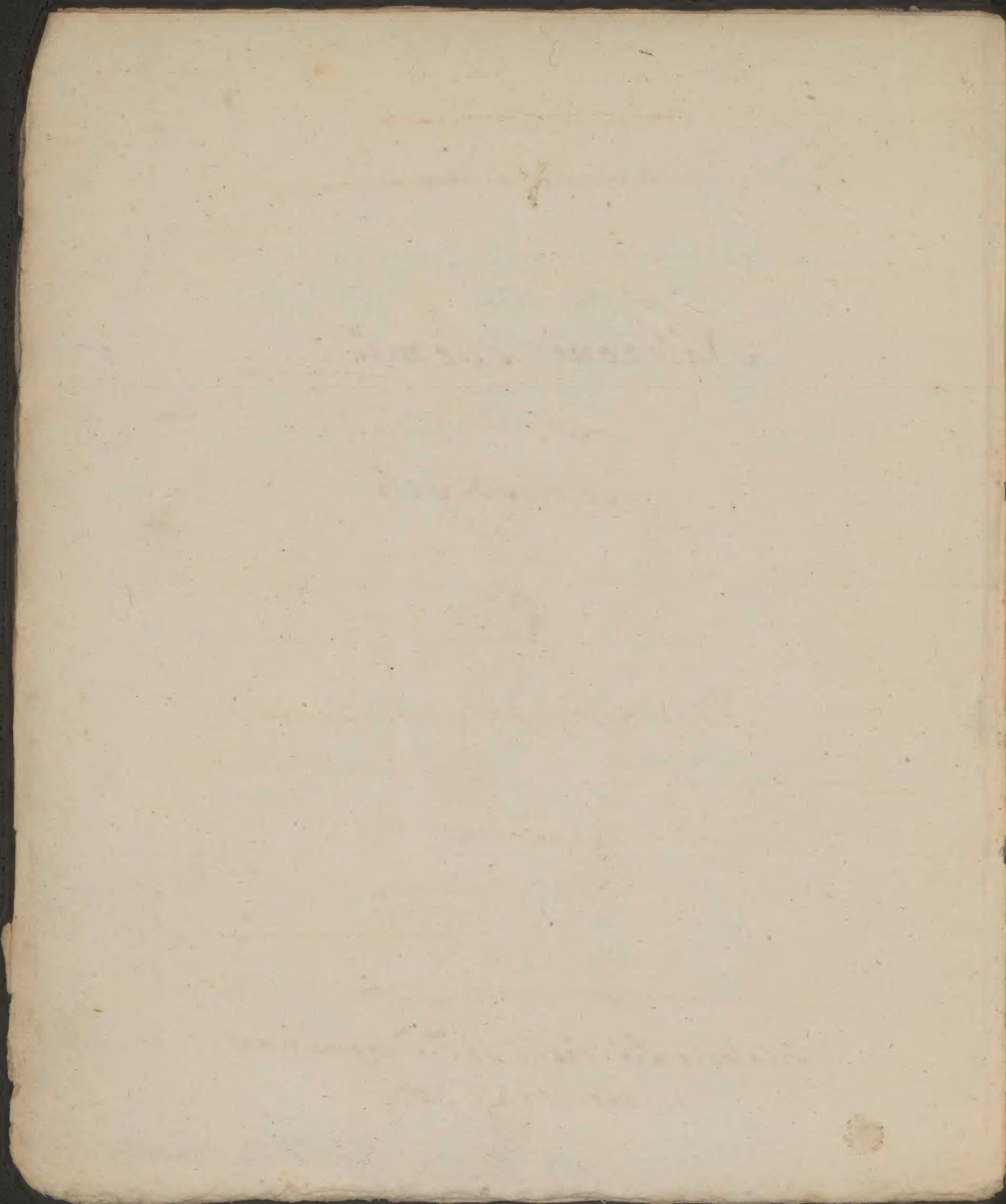
Zemských

aneb

Řízení zemská.

Historie Lit. české od J. Jungmann na
str. 114 N 201.

14
Letka božího tisícého pětistého.

Za nejjasnějšího knížete a pana, pana
Wladislawa Uherského a českého Krále etc.
a Markrabě Moravského a kterýž jest roz-
množitel pokoje a řádu a práv soudů a spra-
vedlnosti mezi všemi svými poddanými
a skutečně to chle a dokonce řídí aby bo-
hatý i chudý pod jeho milostí pokoj a
soudů a spravedlivosti, mohl užíti, a k
tomu aby se mohl každý vystřici a vymarova-
ti, kteréž pokuty jsou, kloby pokoje a práv
a soudů a spravedlivosti rusitel byl. ^{IV}Šel
jest jeho milost povoleni dáti panům a
rylírštwu w Koruně české aby swa prá-
va po všech deskách vyhledávali a to w
jedny knihy všechno vepsali a to spisno-
sti přehlednau, aby nazili práv svých
aby přičinili nebo ujali a tak jakž od
starodávna bývalo, A to aby w jedny knihy
stozili, a ty knihy aby listovní rozřazali.

aby je mohl míti bohatý nebo chudý, kdož by chtěl
aby se tím uměli národně zpravit a vystřehali aby
žádný nevěda neupadl v pokuše, pro kterýchby měl čest
~~ztratiti aneb hrůtu a statek~~. Tu pak páni a ryliřstvo
přítomného času jako se na hore píše, na sněmu obecním spíl-
nosli si naziti, což v těchto knihách psáno stojí. Maj-
prve, pročby měl člověk čest ztratiti hrůtu anebo statek
A potom si to naziti, kterak jest saud zemský v své
moci a v své slávě od starodávna i nyní držan byl,
kterýmžto saudem největší řád a pokoj v zemi české
zachován byl. Protož páni a ryliřstvo znamenajíc
tím saudem takový základ řádu a pokoje, kazali
si všechny věci sepsati, kterakby měli bohati i
chudí při tom saudu se zprávnovati, poeněc ad-
~~přichodů až do žaloby a po rozružení aneb po stan-~~
~~ném právu~~, kterakby každý mohl svého díla
násti, A skrze by kdekoliň zlečení toho saudu
přicházelo, skrze toho by řád a pokoj rušen byl. A
na to jsou znamenité pokuty dolepsané, kdež se jich
každý vystřehali mž.

A také o saudu královském komorním, a o menším
saudu zemském. O saudu dvorském a o saudu gur.
knabickém Pražského. O těch všech soudcích, jest
spilností zawřeno a váženo kterak se při nich

každý zachováni má. A také jest to s pilností zříze-
no a nařízeno, kterak na před panský státní při úřadech
zemských a při saudech zachováni byli má. A přitom
starý rycířský při úřadech zemských a při saudech
zachováni byli má. A také Pražané a starý městský
dokud při svých městských saudech o městské věci
zachováni byli mají. A také jest zřízeno o deskách
kladění a vedoucí psaní. A o zpravách a vedení
práva, a o věcech věcech, což jest komu ke deskám pro-
středí, od čeho co placeno byli má od desky, jest to
vše položeno zvlášť. A pilně jest to nařízeno
což se u domů a sirotků dolyže, kterakby li k svým
spravedlivostem, přicházeti měli. Také jest to s
pilností nařízeno, od panů i od rycířstva i od
Pražanů i od měst smoleny, kterakby zříze-
nost po zemi státi měla. Dokud by se při prá-
vách jedni státní proti druhým zachováti
měli a zhubcům a zločincům, aby mezi sebou msta
nedali. Takozto pak všecko v nálezech v letech
minulých psáno stojí. Dokud se má při těchto věcech
zachováno býti, Jani rycířstvo bylo knihy
o zřízení a v pořadí složení a k listům vy-
táti a zase přijeti a mezi lidmi rozdaní poru-
cili a směřili tu toho Petrovi z Stemberka a na

9
a listu, a Zdenkami z Stemberka a na Zbíně z
Janem a Albrechtovi Rendtovi z Lusany, kteří
ratoroni krále jeho milosti, a vládyk

su pak v listěny tyto knihy v slavném městě Pra-
hěm Pražském aťha lehoz jako s vrchu psáno stojí
ane i do listeny su lehoz letha v sobotu před sv.
Mari Magdalénou. A v království krále jeho
milosti uherského desátého letha. A českého
tridcalého.

Za právo jest. král v saudu zemském sedá
 a nejprve král jeho milost má seděti nad stoličen
 stoličnice své v saudu zemském A mexi. ~~anahom~~
 jeho milosti nejvyšší purkrabie pražský A pro
 práve vice královské Jan z Hozenberka, kterýž
 by v souč seděl. A podle něho nejvyšší
 Hofmistr zemský. A kteříkoliv by se hdy, zby
 zemský maršalen v saudu sedal, má seděti pod
 Hofmistrem zemským a na čem s raie králov-
 ské má seděti nejvyšší Komorník zemský, podle
 něho nejvyšší soud zemský a potom nejvyšší
 kancelář zemský a potom na obou straně
 mají páni po třech seděti, jánož obecní
 nalez v obě do širě ukazuje a sm zvlá-
 dyk kteříž sedají v tom saudu po každé
 straně po čtyřech, a také po starších se-
 di mají. A z vladyk z každého kraje nemá
 více seděti nežli jeden v saudu zemském. Než
 lito aby tak seděli i oni sů do šlechtů saudu
 vsazení. Než Kdyžby král jeho milost, v
 saudu ne seděl, aneb ráčil svolati aneb odjíti:

sekdý markrabie pražský na místě jeho milosti
sešelina.

Ho saudu. I

Ho jméno boží a trojice svaté a nerozdielné Amen
Wladislav z boží milosti král český, Markrabie
Moravský, Lucemburské a stězké kníže, a Sazice
ský Markrabě. Známo činíme všem, tak budoucím
jako nynějším, že z nameravie některé
rozrušení z nameravie mezi paní a rytířskými
v království našem vzniklé, kteréžto za před
kům našeho z dávné chvíle, i také za nás
znamenavie přecházejce jednání obecného dobrého
byli sů, a potomně k zkrize a ke zlému obecnému
království tomuto taková neswornost přijíti
by mohla. Majíce péči ustavičnou o prodávanych
našich a chvácí rádi aby takové neswornosti
v dobrou jednotu uvedeny byly, kteréžby obec
nému dobrému nyní i budoucně přecházeli, s po
moci boží a s pomotením všech panův, i také
kladyk království našeho českého, tyto arty
kule dále psané ku pravom a k celému konci
jsme přivedli o kteréž na nás oboje strana moc
ně sou přestali a nyní i budoucně za se i své

budoucí nám přirůkl, že se tak podle oprávnění
 tohoto našeho boze všeho přerušení zachováti
 mají. Například co se osazení soudu zemského
 týče, a magistrov panských a mladýckých ~~nebo~~
~~knaz~~ To takto nypřevládáme a na věčné časy za
 právo ustanovujeme, aby vždycky kdyžby se měli
 řešiti nám a nebo budoucím našim králům
 českým soud zemský osaditi udáto. Vládnoucí
 soudě aby byli napřed ~~posazení~~ uraďci, kteří
 z práva ~~pro soudu zemském~~ seděti mají, totiž
 to nejvyšší pán knáze pražský, nejvyšší ho-
 movník a nejvyšší soudí království českého
 A k tomu dvanáct osob z panův, mužův k
 tomu hodných a na cti zachovátych, a k tomu
 osm osob z mladýk také hodných a na cti za-
 chovátych, kteřížby od nás a nebo od budoucích
 našich králův k tomu soudu vybráni byli. A
 kdyžby panský potaz a mladýcký nypřevládali
 měl, takdy k nypřevládání potazu, nejvyšší soudí
 království českého, nynější i budoucí, má křá-
 si, státi dvěma z panův a jednomu z mladýk.

A tak si tři spolu kteří povolání budí, pan-
ský a mladýcky potaz vynéstí mají, však to
mladýcky deskami znamenitě zapísáno má býti,
že toto dva z panů a tento z mladýk panský
a mladýcky potaz vynéstí. Tak aby po něčím úsly-
šez něčeho omyšlení znamenitě rozdíel byl mezi
stavenem panským a stavenem mladýckým. Což se pak
dotýče saudu dvora našeho u dvorských desk,
to také ustanovujem, aby dolo psaným způsobem
usazován byl nyní i budoucně. A na tom saudu
aby seděl na místě našem nejvyšší soud dno-
u našeho po četech, pan k tomu páni kře-
viz k tomu jmenování budí podle toho a s nimi
aby seděli čtyři z mladýk u lémž saudu, a když
by panský a mladýcky potaz vyněšen býti měl
tehdy soud dvora našeho nejvyšší i budoucí
ma rozkázati dvěma z panů a jednomu z
mladýk zstěti a kterýmž káže, ti mají
panský a mladýcky potaz vynéstí, a to také
má znamenitě deskami zapísáno býti, že toto dva
z panů a tento z mladýk panský a mladýcky potaz

nyní, aby jeden každý bez omylení v svém
stavu panském nebo vladyckém oznámen byl. Což
se pak dotýče relací a nebolito posluh ke deskám
to také za právo nyní i věčné časy ustanovujem
že komukoliž k relaci my i budoucí naši Králo-
vé čestí poručíme, buď z paním neb z vladyk
který by byl naše radda přiležná, ten aby mohl
poslem ke deskám byti zemským a také dmorským
a relaci od úředníkům desk obojích i pitnosti
opatřovati mají, a k tomu kolivěk relaci ke deskám
udělat, bylliby z stavu panského, aby tak deska-
mi znamenali, posel ke deskám tento z paním;
pakli by byl z stavu vladyckého, aby bylo za-
psáno. Posel tento ke deskám z vladyk.

A protož my Vladislav Král zraje, že tyto pro-
středkové, kteréž sme my od dnešního dne po
věčné časy za právo ustanovili Království
našemu českému nejsa k ujmě ani žádnému
zlehčení stavu panskému ani vladyckému
Ale že mohli nyní i budoucí k obecnému dobře-
mu a k zachování lásky a smornosti tomuto
Království sloužiti, tyto všecky věci

svrchu psané listem svým našim utvářeným, upraveným,
jem, a pro měčné časy za právo ustanovujem tak, že stra-
na žádná z panův ani z vladyk v zákoněm způsobu
přes toto naše zřízení na více se sahne, ani pově-
ze časy ani jiné strana straně toho ujmáti, nýni a po
měčné časy nemá, kteréhožto ustanovení list jeden pod
pečeti naší dali sme panům a druhý vladykám a pro
větší pevnost a vůli všech panův i vladyk na obec-
ním sněmu království našeho kralov sme dokladi
zapsati toto naše zjednaní a ustanovení. Dán na
hradě peragochem v středu před svatým Jiřím řáda
božího letičiho čtyřstého osmdesátého sedmého, krá-
lovství našeho letá šestnáctého.

Tento majestát mlozen jest ve deny z rozkazani
nayvyššího knizeťe a pána pana Václava čes-
kého krále etc, a s povolením panův a vladyk
království českého všech jich s povolením a
dobrou volí. Což on ke dokladi od krále jeho mi-
losti byli zsi Gindrich z Hradce nayvyšší komorník
království českého, Pula z Ryzmburka a z Sví-
kova nayvyšší soudí království českého, z pa-
nino. A Jan z Raupova nayvyšší psátí králov-
ství českého a kořmistr dvoru krále jeho milosti,
z vladyk, vypořadavice nade psané věci

od zmenovaného páně krále k tomu psaní zvlášť
vystání. Stalo se v úterý po sv. Řehoři 17. listopadu

ff viii

Valexi za právo soud o suchých dnech adventních
ma minuli, než puhoňové mají před se jíti, a
k nim žádný státi nema. a-li puhoňové mají se právo
o suchých dnech postních vysvědčování býti. A
li puhoňové k suchým dnům adventním, mají na
před před tímto puhoň, kterých od suchých dní
adventních k suchým dnům postním, budou na
před vyhlášení. A páni o suchých dnech postních
dři neděle pořad sčítati mají, lečby při víc
nebylo. A to má tak na budoucí casy státi a
trvati.

Valexi mubec za právo: že páni mají v soud
zemský rádo ~~zasedati~~ a sčítati neděle stažadav
ního obyčeje v prvních Václava Vyndraha B. 111
Valexi mubec za právo: což se křikávo při saudu
zemském došlo, aby z řadu žádných křikávo neby-
lo. Pakli by kdo kdy křičel, má naň zanotováno
býti jménem nemluví tak jednou druhé až do
čtrnácti. A křičeli by nikdy přesto a mluvil, má do
něže vzat býti, a má den a noc seděti. Pakli
by nechtěl do něže jíti ale ~~day~~ jednu kopsu

groši českých panovníků hradu pražského a pur-
nabi má tu býti a chci k tomu aby nleli v prvních
Waclawa Wyndraka B iii

Nalezli vůbec za právo, což se dotýče cizozemců
kteríž k koruně nepřislouchají, aby vsichni před sa-
dem zemským, českým jazykem své pře vedli sami
s kize se neb kohož sobě zjednali smoků, v prvních
Waclawa Wyndraka G iii

Nalezli vůbec za právo čáni a vládyky na plném
soudu na plném sněmě na tom jasu zůstali a vedly
pamatné sů za psati kazali, k čemuž koli do straně
mstupil kduž jani soudi, jestoby nebyl mvolán
a neb medle strany neustupil, ten hády aby jednu kopy
groši českých dal purnabi hradu pražského. v
pamatných J xv

Nalezli za právo ^{čáni} na plném soudu všem vůbec a
Jetr x Michalonie a Jetr x xwřeslie panů ků jeto z
ny nesli aby již nice žádný kinec český nepleyto
nal, a ni gleytowaš mohl před soudem zemským
Čanským soudem Stalo se teta lističného čtyřsého seděl-
lého palého iii Mathis Ex xiii Tež o čom v třelích Wala
na B xii

Nalezli vůbec za právo nejjasnější knize
a ján pan Wladislav x oozi milosti k český
etc.

se pany a veladykami na píném saudu, jakož
Jeronym Šlik z Lažan předstupil před saudem,
snij a okázal list s majestatem slavné paměti
Zigmunda císaře římského, kterýž někdy Kaspara
vi Šlikovi, jemu a bratřím jeho smělčí na obda-
rování svobod jich, a zvláště což se saudu dotýče,
v kterémžto majestátu také tento kus znamená
jest položen, takže slovo od slova: Cháme také a
moci císařskú ustanovujem aby ty a bratři tvoji
žádnému a všem saudu, buďto saud náš dvorský
nebo jiného křechozkoli, nebo k zemskému obec-
nému, nebo zvláštnímu pánovi lažan nebo připraven,
ani v tom saudu popraven byl ani býti mohl, pro kte-
růžby do koli při bylo, jedině před osobu majesta-
tu našeho, před našimi budoucími králi a císa-
ři římskými, a neboli to poručníky kteřížby na
jich dvorích usazeni byli etc. Tu jeho milost krá-
lovská se pany a veladykami pilně považuje,
chtěli su ještě milost, což se toho kusu saudu
zmaršně do týče není dána než Kasparovi a
bratřím jeho. Prolož jeho milost i se pany při
něch obdarování v tom listu položených ještě
zůstávají, kterezby nebyly Krjme a škodě

svoboda a právo Kralovství českého, kteréž si stáří
a prvnější nežli jich obdarování. A proto vadí jeho
milost Kralovství ani jeho milosti předkové kral-
ové české le' svobody jsú neuzívali ani užívají,
by k právu zemskému stáli neměli, že tak lež
svobody žádnému dali jest jeho milost nemohl, ani
mohu prosi řádu a svoboda'm Kralovství české
to. Stalo se leta MCDLXXXVI. v pátek po přecnění
sv: Naclava v památných J. VIII.

Václavi za právo vůbec že kloby koliměh požá-
dal pána z Lawic neb vládyku k své při když se
soudí, má jemu dán býti, kromě uradníků, kteří
v prvním nálezu nymíněni jsau, za ty proče-
nemá býti, ale ten pan neb vládyka, kterýžby byl
vyřešen, povinen jest raditi, než měli má
mluviti chce li neb nechati.

Václavi zaúbec za právo, že žádný z panůw ani
z vládyk zvaudu zemského, když jest, která
potřeba, mluviti nemá než pan soudí aneb
komu pan soudí by poručil, a lež k nalezu žád-
ní velati nemá, než komu pan soudíáže. K tom
quaterini trhovém.

Václavi nábec za právo páni a vládyky, že žádného
ktož se před soudem zemským soudí, na přátele

podávati nemají, lečby se cti dotýkalo, a toho kaz-
dého mají na přátely podávati vyslyšice při a nebo
li po puho nu rozumějice že se cti dotýče, a neb lečby
se strany dobrovolně svolili o kleru při - m kwaternu
trhovém.

Valexti za právo: že žádní otázk ze soudu zemské-
ho nemá činili leč pan soudi aneb komu by poručil
a to má učinili o radu i woli nrech panow
a mladýk z plného soudu, pakli by se otu otáz-
ku w soudu páni a wladý by dělili lečby na kleru
sramu jich nice bude, při tom má zůstanc býti
(m kwaternu trhovém) Leta 27XCIX, w patek o su-
chých dnech adventních

Valexti múbec za právo, že žádný ustiního sredo-
ní dávati nemá před soudem zemským, než uči-
ní přísahu má psát jeho sredoání zapoati
a potom čísti komuž toho potřeby by bylo, lečby se
strany dobrovolně smolili, že to sredoání má
prijato býti bez přísahy, a uotně sex náno
než páni uředníci a sudce zeměti tak sredoati
mají jakož nalez o tom od starodáwna svědci
m kwaternu trhovém Leta XCIX w patek o such. dnech adv:

Nalexli rubec za právo Syn nedielný otce své-
ho není povinen v saudu zemském odpovídati
z dědictví otce svého, a také žádný otec z synových
zavaz není povinen statkem svým za něho platit.
dokudž jest otec živ. Takoz bylo za právo prve
nalezeno - v úvaloru Jentiu Laisai 113. 1000

Nalexli rubec za právo: klaby se soudil kolio dědi-
ny z nich jsa pohnan, a zpravcom svým nedal
uvolny nesti práva zemského od úradu zemské-
ho. a potom ty dědiny rozsoudil, že jemu zpravec
povinen není lech dědin zpravovati. A ten
když ty dědiny rozsoudil nemůž se pro nezprávu
na svého zpravci neb na své zpravec nesti.
Čakli by jemu umluvu dal prve nežli by se
soudil, a zpravec žeby jeho v tom nezastoupil,
lehdy by pak i dědiny rozsoudil, můž se pro
nezprávu nesti jakoz nález o tom v Mitračicko-
rina knihách A xxiii.

Nalexli rubec za právo páni na plném soudu
Omyl ne dskách jestližeby se stal bezesli, že pá-
ni jich milost a vlády ky & to budou moci na-
pravit na plném soudu, jakoz prve bývalo
Primo Vencestai 31x.

12
Nalezli rubec za pravo loží ten saud tak osazen
bude, někdy naprošší písař zemský s menšími úřed-
níky má na katedře býti se deskami s staccovními i
s menšími potřebami, k tomu by co o nich zapsáno měl
k svého saudu a při, a kdyby kdo při sazu měl
maji mu něco darmo čísti, než kdyby přene-
mět chtěli by sobě co kazati čísti má o toho
platiti jako jiní a pan písař zemský nemá
s katedry odcházeti cokolivby páni a ladyky
saudu newzdali

Nalezli rubec za pravo kdo z dediční pohřební
obce má tento řád zachováti, že má do Prahy
přijeti podle starodávného obyčeje, a má jíti
na dvůr nejvyššího písaře zemského, tu kdež
dsky zemské jsou, kdež úředníci menší při nich
sedají, a tu najde starostu komorního, a bude
od něho žádati trojího pūkunu, a zaplatí od tří
pūkunům a co od těchto pūkunům má dáti to se
dáti píse a zaplatí od těchto pūkunům ještě
že jest pūkun před adventními suchými dny,
někdy porod i pohnany na tu o suchých dnech
prodníci stáli v pátek ráno na hrade praž-
ském k vyplášení pūkunů, v té světnici, která

Kráľ se pany a mladýkami na saudu sedají, a
tu dostoje pánov vyptaseví svého pánov, složí.
ti pohnany má sobě pomod žalobu me dsky vložili
a pisare desk zemských mensích prve nežli jeho
pre klyseví přijde. A jestliže jeho pre bude pred-
se vxata ty suché dni má čekati až na jeho při-
zamotaji, A když jeho pre přijde a naň zamesta-
ji má do vrankův sprádky nastúpiti a žalobu
kázati řečníku čísti a vytrati při ktož po-
hání, má po dvou neděli zase do Prahy přijeti
nepostupili mu lech dědin které jest vysauřil,
má od starosty žádati Komorníka na umluvu,
a starosta má tu umluvu do registr zapisati
a Komorníka na tu umluvu postati. A ^{nepo-}po-
stupili mu po té umluvě, má zase do Prahy
po dvou neděli přijeti K úředníkům ke deskám
a má žádati zmodu a úředníci mají jej wly
dědiny zmešti, a ten zmod mají zapisati u
desk a nepostupili mu lech dědin které jest
vysauřil po tom zmodu má zase po dvou nedě-
li do Prahy přijeti K úředníkům, a má žáda-
ti obranního listu, a úředníci mají mu dati a
toho listu w pamět a desk zapisati, kterého

dne ten list vyšel jest, a pánobí nexasma ten
vobraní list, má s nim jíti k purkrabí praž-
skému, a purkrabí pražský má s tím vobran-
ním listem na ty dědiny poslati toho, kž
jest ty dědiny vyhrab, a má v skutečném jej
družení uvést, pakli by vždy tomu dědiny ne-
byly postúpeny po tom vobranním listě ani
po uvedení nejvyššího purkrabí, tedy ten
list jest postupiti nechtěl, odboj jest proti
pravu učinil, a na lakového má napřed
krát jeho milost svou moci se něi k královu
státnu jeho hleděti a bytoli by potřeby, má
něčka země na lakového pomoci odbojníka
práva. A ten kž jest ty dědiny vyhrab
na v skutečném družení uveden byti krátem
a na hore psaní moci, jakoz o tom roz-
suditi v Pamětných N. 25.

Kalozli rubec za právo jestli ze kž chce
ze škod z jaké sumy poháněti. Kromě ze
svěd utratních, ten má pět neděl nayměti
před suchými dni a nebo před svalým
Teronymem do Prahy přijeti k skroftovní
komornímu jíti a žádati právu.

A zaplatí od jednoho puhonu ma státi na ty časy
a na ty roky a na témž místě jakož se na hoře o de-
dictu píše, než pro každou jinou svec mezi každým
dnem nedělí před suchými dni neb před smatým Je-
ronymem pohrati, a na ty roky a na témž místě k
vyplášení puhonu i k pře vedení, má puwod i
pohraný státi tak jakož se o jiných puhoích na
hoře píše. Tertio Venčeslavi R XII

Nakexti núbec za prámo: k smédomí můž pohoriti
kdy kto chce, coby jemu jediné mohli smédhomé
staciti při jiti aneb přijeti k smédomí.

Nakexti núbec za prámo jestliže by pomod vyhrat
při o kterou sumu anebylaby mu me dvou nedě-
li dána od toho na komž mu je prisauzena, má
přijeti k starostovi komorníčímu po dvou nedělích
po rozsudku, a žádati, a bude mu dán komorník na
umluven. A jestli že mu po té umluvě ta suma
me dvou nedělích nebude dána, tehdy přijeti má
k úředníkům ke deskám, ma žádati za x mod,
a tu úředníci mají s ním jiti na x mod, jeden
z úředníků a komorník, a on jim má dáti zbra-
nu sem i tam, a zaplatiti jakož se o jiném pla-
cení na zad píše. Pakliby potom x modu.

Jemu vždy sumy nedali i s naklady, což k' úřadu
nalozil, tehdy zase ma me dřev neděti přije-
li k' starostovi a ma rezili komorníka na
panování, a jestliž by mu pak suma vždy po
tom panování dána nebyla, tehdy po tom panová-
ní pro smatém Hanele nebo po sm. Jirí nappro při-
šli, má me dřev neděti přijeti, jestliž by mu dáno
nebylo, má opět komorníka na panování rezili
druhé. A nebudeli mu po tom druhém panová-
ní dáno me dřev neděti, má přijeti a komorní-
ka rezili na třetí panování. A po tom třetím
panování, nebudeli mu ještě dáno, tehdy po
kterém smatém Hanele anebo před kterým
smatým Jirím šel se to třetí panování, tehdy
má hned po sm. Hanele aneb po sm. Jirí mední-
něti přijeti zase k' úředníkům k' deskám, a zada-
li aby mu dáni byli listové obetaci na odhadá-
ní, a buď jemu dáni, a tu po těchto listech me
dřev neděti aby byl na tom zboží s přátely a s
susedy ráno na těchto dědinách na kterých odhá-
dání mají, a tu k' němu úředníci oddeš na
den na to zboží přijedou a jemu medle práva

z jeho sumě odhadají a k tomu s náklady i utratami
nežte náteru v Samalých Q XIX A při tom odhadá-
ní má v skutečné držení puštěn býti, A když tu-
de v skutečné držení puštěn, má ještě po dvou
nedělích přijeti k honorárnímu starostovi, a komorní-
ka navštíti a poslední panování uctívati, a potom po-
sledním panování již jen dedičky zustane. Pakli
by přes to po odhadání nebyl v skutečné držení
puštěn což mu jest odhadáno, tehdy povod me dvou
nedělích potom po odhadání má přijíti opět kuřecí-
kom ke dškám a má žádati obranního listu.
A vezma ten obranní list má povod v něm při-
jiti k purkrabí pražskému. A purkrabí praž-
ský má jej smi moci tím listem ten odhadaný
statek v skutečné držení uvést. Pakli by někdy
v skutečné držení nebyl puštěn, tehdy král jeho
milost a všechna země mají jej v skutečné dr-
žení uvést, tak jakož se na hoře píše o dědictví
než jestližeby kdo chtěl lepší spravedlnost míti
poté práva k dědím kteráž se odhadají
můž odpor položiti proti odhadání do dvou neděl
sobího po odhadání, než ten odpor kládá nemů-
že číť se dediny odhadají neb na kohož se náter
stane než jiný můž, a po dvou nedělích již žádný

odpuštění vlasti nemůž, když panovníci po odha-
dání učiní, však pro to učiní odpor neb neučiní
ma pusliti nadržeti po odhadání

Nalezti vůbec za právo, jestližeby kdo kterou sumu
kterým soudem na kom obdržal, a ten na komžby ob-
držet neměl by na šetřících dědicích a nebo zápis-
ných, má naň zatýkati list dán býti při tom nádu
kdež se pře vytrá.

Nalezti vůbec za právo a ten na hoře psaným všem
zpuhoním, původ i potinaň mohou poručníky každý
a své při na zisk i na škodu učiniti, si i po své
každý sám k vyhlášení náhonu, než uro králi ten
který by poručil při, buď ne stáním, neb prozrazením,
nemá ten ktož vytrá k poručníku hleděti, než původ
ma hleděti k tomu ktož jest jeho potinaň než p. m.
a i odcy i původu hleděti má a ne k poruční-
ku.

Nalezti vůbec za právo kdož pozene a moci, a
mají oba státi k se' při, a poručníkům k ni nemo-
hu delati. Než nestál by potinaň, pokuta jest
právním smolením, z namenitá, a pro tu pokutu
má naň král sáhnouti a všechna země má králi
pomoci, a lež nestál by, kdo z moci poškání

schody má obestán býti od paníů a mladých z plně-
ho soudu aby stál a pokutu trpěl podle nálezu
konečně na druhé suché dni pakliby nestál, aby
naň sazeno bylo jako kterýby se pramu porovnil
v Samalých J XIII

• Nálezi vůbec za právo: Tak to má také konečně na
země sněmu obecním ode vsí země zůstáno a swo-
eno jest aby žádný z paníů i z mladých, kteříž
v soudu zemském sedají, po vyslyšení stran
o ty pře o kteréžby před tím soudem činiti měli, by
pak i ta pře do dalšího rozsudku odložená byla
nemá žádné strany, z těchto stran, kteréžby prve
v soudu sedě o nich pře slyšel, rady dani kterého
naučení ke škodě druhé strany dávati, a to pod
pokutami na to od starodávna ulozenými.

Nálezi vůbec za právo. Také toto smolo jest na
země sněmu: Jestližeby se kdy přihodilo a který elo-
mek a neb která strana, buď zdaním Králově Rým
neb kterým kolivěk věci s potřebu sněmu před soud
zemský přistoupil, Tehdy jestližeby který z paníů
z mladých sedících v soudu zemském, stí osobu neb stu

stranu, w tom aby se pred symž saudem souditi měl
jany spolek prislužel, a neb co jemu w takomě při nalezlo,
lehdy takomý bůd z panůw neb z mladyň nemá w saudu
zemském při té při seděti a souditi, než má z saudu
mstěti, a budeti chtěli muže o tu stranu stadi o rachi-
ti, w takomě jeho i své potřebě. A po dokonani té
pre zase w saud zemsky zasěsti.

Nalezti můbec za práwo, jestližeby přišla přísaha
kto koho z nároku či pohnat, tu mají také oba stěti
a k té při nemohou poručníkům dělati jestližeby
pohnaný nestál: lehdy má obestán býti od panůw a
mladyň z jedného saudu, aby stál a pokutu špěl podle
nalezu konečně na druhé suché dni. Pakli by nestál
aby naň sazeno bylo jako ktergby se práwu protivil.
Nalezti, můbec za práwo, jestližeby přišla přísaha
pro kterukotivě při, buď do kaply aneb před jany
tu zpowod, pohnaný má každý osobně a k té přísahy
stati, a poručníkům sobě dělati nemohu. Ale aby stál
přiwod u dvěři u kaply, a nekráčel do kaply; Než
ma w řeči a prositi panůw úředníkůw. mešich
i menších za vstupení. A pohnaný má stěti
také u dvěři, a má s sebou ošestníky dva mít
aby byl dílní od alce i od svých bratrů.

a má míti na srovnáních dedinách. A tu má
původ lež prositi za vstupení i o olivovníky.
A když bude prositi úřední mají věci jiné
o olivovníky, a když je bude zmenšovati, mají hned
zapřísáti býti, a po jich porostě má jim ~~zastavěti~~
~~úřední~~ vstupce obojí strany o olivovníky. A když vstou-
pí, jestliže se v kaple nesmluví, tu má napřed původ
nechte práva přistáti. A když původ přisáhne, chtějí
pohnaný, zač původ přisáha jemu to dáti: muž dobře
pánli nechce dáti, tedy má napřed pohnaný přisá-
hati nechte práva, a potom za ním olivovníci.
A když pohnaný přisáhou provede, a olivovníci
také budou přisáhati, tehdy původovi ne má po-
hnaný nic dáti, a když k přisáze mají jíti,
~~žádné brání~~ u sebe ani na hlavě nic nemají
míti.

Nalezli vůbec za právo když se půhonové vy-
hláší, a na pro tom vyhlášení, že zamotají, na
kterého pohnaného nestojíli k němu práva, čím
voláním pravním nic neztráti, než půhonové
mají se vysměditi až do konce, a když se pů-
honové vysmědčí až do konce, tehdy má voláno

byli pro druhé klerici pohánáni nestojí k první.
mu a k druhému vyhlášení při lemez vysvědčo-
vání púhonův, tehdy chvilku zanecháno bude.
a potom když pání rozkázali zavolati (Pro druhé
klerici stojiti ten a nebo li k svému právu: ohlási-
li se tu na třetím vyhlášení, tedy nic neztráti,
než ne stáli k tomu třetímu vyhlášení teh-
dy snu při strati: a ten původ má čekati to-
ho stanného práva až pání lech suchých dní nřic-
ky pře i s odpory odešel, lepram kázali zavolati
úředníkem. A klerici mají stanná práva aby
s slupovali da šranků a wstúpiti. A původ ja-
volán do šrankům dadić mu stanné právo, kler-
icz jest na vyhlášení púhonův obdržel. A ne
stáneli původ: tehdy to právo stanné združeno
bude a on sme pře zase poženi chceli. Pakli
by tu původ nechtěl čekati toho stanného práva
a poručil komu: na jeho místě bude dáno stan-
né právo.

A jestli že pohánaný stane když na jeho při
zavolaji hojemství můž nřiti do druhých le-
suchých dní. A bude li mu se zdáti můž
opět o těch suchých dnech ještě druhé hojemství

roziti, než v tom se opatřili má, z kterého dědictví
jest pohánán, aby své zpravce obestlal aby jej zastu-
pili, A to obestlání aby přijda k starostovi ob poslal
k zpravci komorníka na umluvu A zastupte
jej zpravce neb nezastupte má on před se k tomu
stávati a o tu při se souditi, a jestliž by
prosoudil a právem z toho dědictví byt vyvéden
tehdy se bude moci na své zpravce nésti, tak
jakož o tom svolení o zpráve ukezuje. Pakli
by k zpravci neposlal umluvy a soudil by se
sám: tehdy zpravce nebude mu povinni toho
dědictví zpraviti, by jej pak prosoudil. Alež
jestliž by stanným právem to dědictví prohrat
nebude mu zpravce povinni tu zpravou
Nalezti nubes za právo: Tež o každou jinou při
kloz by byl pohánán má se zachovati při vyhlá-
šení půkonech aby stál, a když na jeho při
zavolají tež, a nezma dvoje hojnoství nic mu
žadného potom nedadí, než již své pře brati
jakž umí podle práva

Nalezti nubes za právo. Vytráli původ kterú
při o dědictví nebo o sumu dáda na umluvu

a zmod učim, muž s nou při prodati a neb dáti
dokami komuz se jemu zdáti bude, komu bude dáno
neb prodáno muž prámo doměsti jako on sám a
nebo poručníka udělati k domězení práva.
Nalexti núbec za prámo vstojiti kto právo na
kom o dedičství a neb o jiný statek to stahe prá-
vo hned muž dáti a neb prodati aneb poruční-
ka k domězení práva udělati dokami. Ptom
rozsudek Leta 27 XCII. n. bílých písmeních.
Nalexti núbec za prámo. Obránili se poohnaný
muž o ty škody útrátni poručníka k právo-
dům těch škod udělali, nez přijeli k přísěžení
tu sám stůj.

Nalexti núbec za prámo. Jestliže by kto svůj sta-
tek dokami zastavit a vyplatu by sobě poru-
stavit, tedy příselli by čas té vyplati aneb
řek by ten prve peníze nixi než by rok po
výplati přišel, a nechtělli by pro tom sumy
nixi a statku postupiti a zápisu propustili.
Schody ten ktož jest zastavit, ma peníze u desk
položiti a od úředníkův list nixi, aby byl ten
statek ktož statek drží aby sumu přijal, a

neumillibý toho potom obestani, tehdy ten ~~studený~~^{hlavý}
mýplaliti chce má peněz u desk nechat a má potma.
A toho kdož jich přivítí nechťel a budeš mutho při
sauce, aby peníze vzal a statku postaupil, tehdy
musí což jest statku užil od toho času, když peníze
u desk leží to navrátili. tomu i s škodami. Pakli
by ten potmal klov mýplaliti chce a penězby u
desk nechal, tehdy mučen pánem bude zřízen
a on se drž zase svého zápisu nedati zemským
léto'm prajili v tom rozsudek v Loooych a v ite.
ani nálec nalezli za prámo a Křem z Loooych
panský potaz mýnest, že klov klov potmal toho
z nix nežli sám má: chceli pánem nisti před
se má zaručiti do té sumy což nix jest nežli
ma, pakli by nezaručil: i kdy prámo nemá jemu
dopomozeno býti, leč by ten byl zahuben od toho
klov potmal to má bez zaručení před se jiti, a
el jestliže by tomu jedicem jeho bylo odjato.
A nedavy klovby z něna poháněl lež také
nemají úrko máti. A si klov k menšimu úradu
poháněl z deseti přimem klov bota nemají
dokonati Terlio-Vercestai Ot.

ani nálec nalezli za prámo a Woldrich z
Uradce panský potaz mýnest. Jestliže by klov

marekci ommeného cniapřevrem a reuť je muť chváje.
a on se jemu z toho vymet pruo hořmístnem, neb
před maršálkem ač by se kti počtali před purk
hrabi pražského radem joxox zámie za právo má
tehda kdi x se nymec in i hned před hořmístkem
neb maršálkem neb před purgrabi pražským
na jemu řeči zespethat a ten jemu to má smleči.
a co by na to nalogit nymod' se, z dle škol
mny jeho sochnati jřci prany a neb před nřci.
~~nřky, parli by nemel na dle nact, dle by hoř~~
mistr neb maršatek neb purgrabi pražský
má jej sstavit a jej oržeti a nřeti az
se tomu dořti pane za jeho škody. neče na
lezu a rozházaní hořmístna neb maršal-
ka neb purgrabi pražského. Tertio Vencto q. II.
Pani nactli nřci za právo Prvod nestarati
K nřtaci nřci pñkonu bude mu pñkon nřtaci.
Nactli nřci za právo Nestarati žaloby prue
mř jeho pře klyšeni pruje. tehdy jemu ten pñkon
xdrizen bude.

Nactli nřci za Pravo Nestarati se jemu žaloba
o pñkonem ten pñkon bude jemu xdrizen. Takoz o
tom pri pñkonetech mnoho ne dskach zamerano

Nalexli núbec za právo kloby pohonil z jaké pře
i ze škod jedním púhonem a z těch škod, zeby x je-
ho statku nicdo uzíváno bylo, ten púhon bude mu
zdnižen jakoz o tam rozsudek v bílých púhoních
Lela 27 Mcccc 85.

Nalexli núbec za právo kloby x proji nebo troji pře
pohnal jedním púhonem: Ten púhon také jemu bude dvi-
žen

Nalexli za právo núbec: Jestližeby kto před klery koli-
kék saud jinde pohnal, a ne vezma tam konce ani
nedočkáje, aby tam púhon jeho konec vzal o to
při hnalby před saud x msvij, také mu ten púhon
bude zdnižen. Jakoz o tam rozsudek v bílých pú-
honích Lela 1484^{ho} A k tomu mnoho jiných rozsud-
ků v týchž dshách o lúx věci

Nalexli za právo núbec: Kloby mána z manské věci
před klery jiný saud pohnal že mu ten púhon bude
zdnižen o tom rozsudek v bílých púhoních
Lela xcv^{ho}

Nalexli núbec za právo kloby z lipování věci
jinám pohonil než před naysyjského purgrabi
prazského, ten púhon bude jemu zdnižen A to soliko
o ty listy klerež o psanými lezení pro peníze smoda.

Nalexli núbec za právo Jestližeby kto měšlenira
z městské věci klerež pod šos přistusejí k kře-
věmu kolmick saudu jinám pohonil. Kromě před

16
mestský soud a pak aby naň žaloval, ten přisoudí jemu bude združen a škody jim má bezpříkonu zaplatiti což před úředníky menšími provede v prvních Městě Mynářka.

Nalezli mubec za právo Jestližeby kdo pohrál jině nežli jedním kmetem z panů z lavic nejvyššího purgrabi prazského, nejvyššího komorníka zemského a nejvyššího sudu zemského, ten pákon tak

že bude združen Takoz o tom obecný nálex sice ukazuje

Nalezli mubec za právo Nejvyšší písař zemský má pohrán býti jedním kmetem z mladých kteří v saudu zemském sedají. Pakli by jině byl pohrán, tehdy ten pákon také bude združen. Jestližeby na hoře psaní něčím úředníci nechťeli pákonu po kmetu přijíti, tehdy má komorníkem dohnán býti s rutým suchým dnem.

Nalezli mubec za právo Také na hoře psaní páni úředníci nejvyšší jestli žeby koho chťeli a nebo jeden z nich pohrati chťel z které věci jestoby se desek dotýkala mají napravo toho kohož by pohrati chťeli tříknát před zemský soud obeklati listem od úředníků menších a jekou jině před soudem oznámiti z čeho jeho vinili chťeli, nechťeli by jim odpovídali, leprum to mají pohrati. Pakli by jině pohrati nežli se na hoře píse také jim

ma ten púhon združen byti. Takaz o tom obecni ná-
lez šir ukazuje než z jiných věcí mají pohnat
jako jimi.

Matexli, rubec za právo: Kdež otec sám stánek má
A ma děti ne oddělené, nemají děti podle něho z
toho státku poháněni býti. Pakli by kdo děti podle
otce z toho státku poháněl, ten púhon bude mu
združen.

Matexli rubec za právo: Jestliže by kdo čím odcem
stánek odkázal, by jej prax otec žngel, nemá z něho
poháněn býti. A bylli by poháněn, tehdy ten pú-
hon bude združen, leč by děti tot ne měly, tehdy
má otec poháněn býti a za děti ad pomoci. Alež
zase jestli že by otec nedrže toho státku ani děti
jako, pohnatli by otec ad děti z toho státku, že
mu ten púhon bude združen, než mají vsichni
dětí pohnat, kteriz léta mají, pakli by který ne
pohnal více nich a léta máje z toho čas jim jest
odkazane. Tehdy ten púhon bude jim združen.
A lež zase jestliže by kdo těch dětí pohnat, chěl
kteriz jest jim oán z toho státku má také všech
pohnat, kteriz léta mají. Pakli by kteriho z těch
dětí nepohnal ještě léta měl, ten púhon bude
mu združen.

Matexli za právo rubec jestliže by kdo otcí ad otcem

studen, dat a otkázal světle práva lehdý má otec
i se němi dělni, kleriků těla mají, z toho státnu
pohanění byli jestližeby je kdo z toho mimiš obléd a
nebylby kleriků pohán z nich kterýmž jest otkázano
an těla má: ten pohon také bude zdmižen. Alež jestli
z by z toho otkázáního státnu otec a děti mimiš
obléd: toho mají mšickni otec i děti kleriků těla
mají poháněti. Janli by klerik nepohánali: ten
pohon zdmižen bude.

Nalezli vůbec za právo jestližeby synové pro
otci zůstali, li a takoni, kleriků těla mají zaleo-
ných zavad i jakýchkoli mají mšickni poháně-
ni byli. Janli by nebyl kleriků z nich pohán, lehdý
ten pohon bude zdmižen. Alež zase z otcových
synovů mšickni synové pro něm zůstali
kleriků těla mají mšickni poháněti, pakli by kler-
ik nepohánal, lehdý ten pohon bude zdmižen. O
tom rozsudek v bílých těla 1494 kdež Bartoloměj
Duben.

Nalezli vůbec za právo. O strýcích nevěřných a
nebo o dalších přátelích, kleriků by sobe dělni nebyli
má se lež zachováti jakox^{při} na hoře psaných bratrů
při pohaněch, kleriků poháněti mají i kleriků pohá-
něni by byli. A kleriků tak nepohánal aneb pohán
nebyl: ten pohon bude jemu zdmižen, jakox^{při} se na
hoře pře.

Nalezli nábec za právo: Jestliže by který syn od
dělen od otce byl, ten z toho statku má sám poháněn
byti coby sám tím dílem toliko za nást na tom.
Bez bylli by otec z toho poháněn coby syn zavařil, ten, cū
hon bude zdmizen, ově zavařil by jann co otec na tom
dilu nezlity syna oddělil zduze se, lekož z toho dluhu
otec má poháněn byti. A syn bylli by poháněn z za-
mady takome otec svého ten pūhon bude zdmizen
A bylli by ten dluh na otcí přisauzen a nedostalo
se co toho dluhu předešlého na otcově statku, tehdy
ten klog jest rysauit, můz se věsti i na ten statok
kterym jest syna oddělil.

Nalezli nábec za právo: Bratři klerič by byli sebe
nečelni po otcí by zůstali, a potom zeby se rozde-
lili. Tehdy z těch záwad, kterých by zamady v svém neče-
lu, a potom zrauce drelni, pro to x té zamady před
dílem mají neichni poháněni byti. Pakli by který
nebyl, tehdy ten pūhon bude zdmizen. Alež jestliže
by jim, kto co v nečelu poviněn byl, by se ten rozde-
lili mají z toho neichni poháněti. Pakli by který
nepohnat, tehdy jim ten pūhon bude zdmizen, lekož
ta opravětnost se jemu na dílu dostala a jimi bratři
zeby svůj opravětnost jemu zapisali, tehdy bude ten
z ni jeden poháněti moci. Tež dcery jestliže by puat-
ci bez zřizení otce ma zůstaly, a bratři by nebylo, tehdy
při zamadach statku otce svého i při zamadach svých
přerězby v nedělu ulinity mají se tak zachováti, jako

se jíti na hore pranych bratrů píše.

Nalexli nábec za prámo: Bspoleťnících buď jich málo
nebo mnoho, mají vsickni pohaneni býti. Kteriz též
mají. Pakliby kteri ^{byť} nepoh^{nán}at, ten púhon bude je-
mu zdvižen. A lež zase mají vsickni pohaněti je-
stliže by který nepohnal, tehdy jim ten púhon bude zdi-
žen.

Nalexli nábec za prámo: Kolikakoliž by statek odhá-
zan podle práva byl. Tehdy jestliže by kdo chtěl pohá-
něti z zámad toho jakychkoli klon, jest odházan, má
všech pohaněti, komuž jest odházano. Pakliby kdo
nj pohmán nebyl ten púhon bude zdvižen. Zase
lež mají vsickni pohaněti z toho odházaného statku
kteriz též mají. Pakliby který nepohnal bude mu ten
púhon zdvižen.

Nalexli nábec za prámo: Byloli by více otrovských
poručníků, než jeden kdo, mají vsickni z
něci šrotčích pohaněti. Pakliby který nepohnal,
bude jim ten púhon zdvižen. A lež zase chleliti by kdo
jich pro šrotčích statek pohaněti má všech poruční-
kům pohnati. Pakliby který nebyl pohmán. Tehdy jim
ten púhon zdvižen bude.

Nalexli nábec za prámo: Poručníci kteří po náps-
da byli by, jesto šrot kým statek urutují, a nebo křá-
tem poručníci dáni, ti mají vsickni pro šrotčích
statek pohaněti. Pakliby který nepohnal, bude jim
ten púhon zdvižen. A lež zase vsickni poruč-
níci mají pro šrotčích statek pohaněti býti.
Pakliby který nebyl pohmán, tehdy jim ten púhon zdvižen
bude.

Nalezli nádob za práva: Kto má klerého konven-
tu pohrati má pohrati opata neb probosťa a mše-
ho konventu. A jestliže by kdo jiný pohrati, tehdy
ten púhon bude združen. A lež o abatyšech, mají
na před v púhoni jmenovany býti, a potom o kon-
ventu. A jestliže by tak nebyli pohrati, tehdy ten
púhon bude združen. A lež zase na hoře psaní kon-
ventomé pohrati mají ty mž stopy, jákož sami
(na hoře) pohrati by mají. A kliby ji náč pohrati, tehdy
jim ten púhon združen bude. Než k vyhlášení púhoni
a k při stání aneb k vedení má státi z toho kon-
ventu starší a má míti mocný list od konventu
i pro púhoni má sám ten starší přijeti, a mž
i jmenem svého konventu pohrati, krom majesta-
tů a zapisův královských, z těch pohrati
nemohu, než má to při svolení prvním zúpsáno
býti.

Nalezli nádob za právo: Kto má klerého města
pohrati má v púhoni proslaviti, že pohrati
poukmitra konzeliu i náč obec, jestliže jiný
pazene, tehdy mu ten púhon združen bude. A lež
zase kdyby kleré město pohrati chtěli, má v púho-
ni státi od poukmitra i od konzeliu i ode náč
obce, kóby jiný pohrati, bude jim ten púhon
združen. A lež k vedení púhoni a k vyhlášení pú-
honi a nebo k při stání a k vedení, má od sebe
město poslati dva s mocným listem jednoho z velkých

6 radky a druhého z obecní. A v tom listu má státi
od pírgmistra od Konšelův i ode naší obce, že dávají jim
moc na zisk i na ztrátu, a což si tím listem vyhra-
jí toho město užine, a což prohrají to město zaplatí
Klášteru rubec za právo. Kdožby s tím smlouvu měl, a
ten mu ji dásti učinil, ještě by ta smlouva i na jich
budauci s nedětila. A ten by toho na tom zadal Kón-
smlouvu tu měl, aby mu ji ukázal, a ten by toho uči-
niti nechtěl. A ten by nemeda ja ká jest smlouva, po-
hnalby toho z nedržení smlouvy. A janzby se pak ko-
li si smlouvu dásti stalo proto ten púhon bude na
zmatek a to z té příčiny, že mu jest té smlouvy uká-
zati nechtěl. Než ten púhon má zdržen býti. Než ten
kdož jest ukázati nechtěl má tomu škody zaplatiti, ko-
muž jest ji ukázati nechtěl, kterých by utradil pro ten
púhon. Jakoz o tom rozsudek v bílých papoukách leta
1486 Jan Šumberk

Klášteru rubec za právo: Kdožby se na přátely poddal
o kteri při, a přátelé by toho nerozoznali, a toho li zte-
be nestožili. A ten pohnalby přes to z té pře ten
púhon má jemu zdržen býti a pohnanému má
škody zaplatiti a zase před smlouvu té pře hlede-
ti, a bytali by mocně přestara a smlouvu, zeby pro-
stevati shodce učelati, muž jich strana z toho
pohnali, aby jim Kónec o to udělali, a jestli zeby
kto na se to mocně vzali a tomu dásti nečinili,
jedný i druhé suché dni, ze strana neb strany k kterim

svatým svatým svatým meci z toho všech smutností potmáti kře
rex se straně xda. Paklity nebyla nicméně přestána a oni
jim prováděvali toho konce jedním učiněti opěvčá se smutno
cím, že toho děle čenati nechce, bude moci z té pře poháněti
tím rozsudek v bílých Letha lra: 1488 předěti Barchořky

Nalezli rubec za pravo: Zeslizeby kdo po které potřebě
královské z země byl nebo v zemi, tud na černi neb po kře
té potřebě jiné a nemohli by pozna k púhonu slati pro
tu potřebu královskou, nemá jemu púhon zdvižen býti. A
leť zase byli by od toho potmáti a nemohli by ku púhonu propotě
bu královskou (nemá jemu púhe) neb zemsku slati, nemá naň
stanie pravo dáno býti. A by pak naň z nevědomi stanné
pravo dáno bylo, tehdy zase má zdviženo býti, než přijeda
ter s poselství královského a nebo zemského má o něj
pravných suchých dnech k púhonu slati. Když pravi saudi
paklity nestal sám sebi mimen bude a bude naň právo
puštěno jako na jiného. Takoz o tom v pamětních k III
A druhá kosa v bílých púhonech Letha LXXXVIII.

Nalezli rubec za pravo Zeslizeby kdo před saudi monsi
poznal z myssi summy než z desíti hřmen bez púwo
du ten púhon bude jemu zdvižen o tom rozsudek Letha
Chyfi xc. viii.

Nalezli rubec za pravo Ktožby měl pro kudu jaku koli s
komorníkem umazání aneb jakauz koli jinou a nobaňci
o to podle té pokuty se neuvažal: tehdy ten púhon bude
jemu zdvižen. Takoz o tom při řadu komorníci m šire stojí
a ukazuje se o tom rozsudek LXXXV v bílých.

Pateti rubec za prámo jestliže, pro kterikoli mě-
náhoře položem, pakon domu združen byl, Tent hne bez
uloku ma z těch škod strany druhé do druhých suchých dni
pana byti pohnanému, pakli by pohnaný z těch škod do
druhých suchých dni strany druhé nevinil: Lehdý, již
potom více z nich vinili mozi nebude A strana dru-
há muz svůj púhon predse vesti, a pohaněti budeli mu
se zdáti.

Pateti rubec za prámo všickni na hoře psani bui nečistní
společníci, a nebo poručníci, a nebo Ktožkolivěx zjednatby
sobě tu milost na králi jeho milosti a na paních a na
veladykách z pñeho saudu, aby mohl poručníka a neb poruč-
níku dskami učiniti na zisk i na ztrátu, aby od nich i od ně-
ho mohl pohaněti a zase z púhonům stámati při městě sú-
diti se mysleli i prosuditi, než prosouditi co poručník
aneb ti poručníci dskami udělání, a neb neslanným prá-
mem ztratiti, ma K tomu statku hleděno býti, Ktož
jest ze poručníků zdelal A též nysouditi co ti poruč-
níci aneb přímem ustoji pohanějíci od toho od kohož
sú poručníci, ma toho ten učiti Ktož jest poruč-
níky zdelal, kdež otom mnoho psáno stojí v pamět-
ných knihach kdež král jeho milost a páni a veladyky
na pñím saudu takových milosti mnoho činili g sú.

O zmatečných púhonech. II

Páni na pñím saudu natezti za prámo: A Jindrich
z Lanberka a Zbyňek Zajíc z Harmburka panský
posaz nynesli Již po tento dnešní den, Ktož na koho
mlaží uiax, ten má ludyž hned jmenovati a napsáno má

byli z čeho chce pohnat a jakž utok vloží aby před
se dohnal konečně do suchých dní narypně budících
a to vždy do každých suchých dní, komužby se kdy koho
pohnali učito. Pakli by nepohnal lehdy & kop grosu
tomu dále ná proti komuž jest útok vložil. A bu-
deli ohledáno žeby na zmatek a nepravě pohnal lehdy
bud ten také dne neděli v mezi "panské" razbě držen
A pohnanému na jeho náklady navrát, co by mohl
pohnaný přísahu smi obdržeti, a nadto 10 kop gros-
u pohnanému day na dne neděli a nebo se spřa-
ným podle jeho vůle smi. A nebudeli se z dáti
a chlíti pohnanému za náklady přísahati, to mu-
ze opustiti, než toliko 10 kop grosu přede psaných
bud jemu dáno na druhých Duponovaných LXXIX.
Nalezli mubec za právo: Ktožby Kleru při pohnal
saudem, před Klerým Kolizněk saudem, a rozsudem
odsuzen byl, poženeť z ní po druhé, učiní ten
půhon na zmatek. Jakož o tom rozsudek v bílých
Kdež Uostálek pohání. půhoních.

Nalezli mubec za právo Ktož z cizích měcí nebo
pře nemaje k nim sam práva a spravedlnosti po-
gene, ten půhon učiní na zmatek. Jakož o tom
rozsudek v bílých půhoních Let 25 CCC LXXVII.
Kdež Anna z Netzelowice

Nalezli mubec za právo To sližeby kdo v žalobě
se čeho dokládáť buď svědomí aneb jiné věci
a žeby toho nepokázal a žeby řeči smi jinaké přivedl,

než žaloba i púhon ňkazuje, že jest ten púhon
na zmatek. Jakož o tom rozsudek v púhonicích bílých
Leta 1710 Kdež Mikuláš

Kateřli núbec za právo: Ktožby se sáhl nad žalobu
a nad svědomí, že chce mysleť ^{pro} rozest, a žaloby neprowe-
dl a neponázel ten sám svůj púhon na se - na zma-
lek umet. Jakož o tom rozsudek Leta 1797 Kdež Boři-
moj z Dořina.

Kateřli núbec za právo: Ktožby pohaněl ke doká m
K kleru zápisu uel K registrom kleružkoli úřadu a
púhon nebo žaloba žeby se nesrovnával s tím zápisem
aneb s těmi registry kleruž se dokládá, tehdý jest ten
púhon na zmatek: jakož o tom rozsudek v bílých púho-
nicích Leta 1488 Kdež Heruňk z Comu pohaní

Kateřli núbec za právo: Ktožby máje smluvu o kleru-
koli núb i xelí pře pohaněl by přes tu smluvu, ten po-
hon učiní na zmatek. O tom rozsudek Leta 1496 Kdež
Matuš pohaní

Kateřli núbec za právo Ktožby měl stanné právo pro
kleru při a zase z nomu pro lůž při hnabty, že jemu
ten púhon bude na zmatek, než že se má zase k prá-
vu stannému nawratili nědaltige letu nedle práwa
projidi. O tom rozsudek Leta 1495 Kdež Wacław
Golacký.

Kateřli za právo Ktož máje stanné právo a dá tomu
právu ad rozsudek tři leta a osmnácte nedělí projidi
nemá jemu dáno býti právo na ně věsti. Pakližby z

le pře po druhé pozere po projiti let na hoře do-
tčených ten púhon na zmatek. Otom rozsudek v bi-
lých púhoních leta 1495 kdez wilem nýsek pohánj
Nalezli núbec za práwo: Ktožkoli statek svůj prodá
a dky jej vloží a nic sobě tu nepozustawí, po-
tom by něco k němu toho zboží práwo míti měl
potom prodáji žby něho pohnal, učiní ten púhon na
zmatek. Rozsudek o tom 14

Nalezli núbec za práwo: Jestliž by kdo pohnal a nezdrže-
ní smutny, a potom mohl by z jiného než ta smutna
uznaje, že ten púhon učiní na zmatek. Otom roz-
sudek v bílých púhoních leta 1497. kdez Janix
z Meškona.

Nalezli núbec za práwo: Ktožby koho pohnal z smere-
ní kromě řeči kterékoli, a žádným svědkem toho sme-
ření žby toho neprovedl, že ten púhon učiní na
zmatek. Než jestliž by měl jednoho svědka hodné-
ho zachowalého. Tehdy ten klozby směření odpierat má
to zpravení medle práwa, že jest nesměřil: Otom roz-
sudek v Lvoných púhoních leta 1497 kdez Jan Kapán.

Nalezli núbec za práwo: Ktožby koho pohnal, aby po-
stapil čloněka svého, že jej chce miniti zloděj-
stwa, a stoji powod k té příizpravit, že s člon pohoto-
vě není. I po něm až jest provedl, že jest ten pú-
hon na zmatek učinil. Otom rozsudek 1497 kdez Sde
pan Angel pohání.

Nalezli núbce za právo: Ktožby koho potnal z nevr-
zení smluvy a toho nepotložil v půhonu i v žalobě
v čemž jest jemu te smluvy nedržel, a zepření též
zby nepotložil v čemžby jemu řízení nedržel a právo
ustál, že jemu toho ustání práva nic platno býti
nemá. O tom rozsudek Leta 8001 Kdež řídil se Laudenský
Nalezli núbce za právo Ktožby koho ze řízení chlel vinit
a zadrhým smedoním toho řízení podle práva reprovit
ten půhon jest na zmatek O tom rozsudek Leta 8111
Kdež Mikuláš z Děšín.

Nalezli núbce za právo Jestližeby šel na se prámo na
mích doměšli pro kterýchkoli věc A potom dovedení práva
činí tomu odpor, a k tomu odporu pozene, zeden odpor i
půhon jest na zmatek V památných 700
Nález núbce za právo: Jestliže Kto za nemocen
i neho pošal aby jeho nemoc opomědel, abytlaby
ten zabítl Ktožby o tu nemoc poslán byl, že ten Ktož jest
jej poslal má za to xpravit, že jst jej byl pro tu
nemoc pošal. O tom rozsudek V památných i nemoc
enín při tom může spravit.

Nalezli núbce za právo: Jestližeby Kto koho za
nemoc. s Kladl, an mu toho neporučil, a tak ne-
mocen nebyl, že takový jako uhládník treskán
má býti věte prdwanho nalezu obecního. O tom roz-
sudek v bitých půhoných Leta 89 Kdež tenek z Bar-
chora.

Nalezli núbce za právo Jestližeby Kto byl potnan
a zby k půhonu přijíti ne mohl, a to pro

rozvolnění ved a jestližeby na takového dano bylo právo
stanné, ze takové právo stanné nemá tomu k škodě býti
Ale však tak aby to dostatečně ten prowecll předpanj
a mladými že jest z té příčiny přijeti nemohl jako
se na hrůz píše. Pakli by nepravěcl to právo stanné
jdi na toho před se o tom rozsudek Et cetera.

Nalezli vůbec za právo: jestližeby kdo jsa poknán a
votom byl nemocen a pro nemoc státi nemohl k vy-
tlačení puhonu: tu muž jej přitel jeho neb služebník polo-
žiti za nemocného. A když a kdo jej položij za nemocného
hned to má při puhonu zapísáno býti a skrze úředníky
tomu má poručeno býti, aby stal ten jistij a kdo jej za
nemocného klade, i ten jako klade za nemocného, v Kap-
le všech smatých. A stane-li ten osobně na ten den úřed-
níky jmenovaný ma nemoc zpravit. Pakli nestane
ten den a bude nemocen muž jej opět sež klobžkoli
za nemoc položiti v Kaple všech smatých. A tu opět
má zapísáno býti, a opět úředníci po druhé rozkážij
strannam na jmeno mýtj den státi, jakož oni dny urči-
té mají jmenovati kdež od starodávna deskami si
pohládany. A po druhém stání opět bude-li nemocen
poknán, muž jej sež klobžkoli po třetí položiti za nemoc-
ného, a sež se má zapísati a ty dny dva kteráž se
jmenujij do Kaply, jmenovaný si mezi suchými dny
a některých se puhon vytlačuje, a nejprvnějšími
dny nich. A třetí rok položený k nemoci přísahy již.

7
v paten o všech suchých letech na prvo přístěch. A tu
má státi ten kdo jest za nemocného položen a nemoc
zpravit; Pakli nestane má se dáti purnodani
za prámo stané, a purnod každým rokem třem ulože-
ným slůj; Pakli by purnod nestál sám osobně k které-
mu roku položenému k přísaze. Lehdy pohnaný lé-
přísahy za nemoc jest praxden.

Pakli na pohnaného k saudu zavolají. A kdo jej za
nemoc položí, tu se jmenuje hned aby zpravil nemoc
v paten o suchých letech na prvo přístěch pohnaný
a budeli k menšímu uradu pohnan, lehdy an středu
ma nemoc zpravit. Pakli by nemocen byl a pozá-
dal toho lehdy úředníci mají k němu jesti a úřed-
níci ukládajíc že jest nemocen i muž tu před
nimi poručníky se pře zdělati Kohoz mu se zdali
bude k zisku i k ztrátě. A úředníkom ma dáti pět
kop grošů českých, fůru i ztrátu

Naléti rubec za prámo: Jestliže by kdo který statek
držal smůj a na něm by puhoem zaslížen z čehožko-
li by byl a prve neglby ta pře k rozsudku přišla
a on by ten statek v tom prodal a purnod obdržel
by na něm rozsudkem neb pravem staným jakú
sumu, lehdy bude moci prámo nesti na ten statek
na kterémž jest pohnatého svým puhoem zaslíhl. O
tom rozsudek leta 1486. Kdež Mikuláš. Druhý rozsudek
o tom leta v 1485 kdež přibik Fluksa, v bílých.

A ten ktor. res. koupil o vora činiti po rozsudku panokém

a nebo po státním právu; než má se dožítí smýchl zpravo-
ci. O tom rozsudek leta 26 1486 kdež Zikmund a Mikuláš.

7. Káležli rubec za právo jestliže by kto zastavil dedliny
své a nebo zboží dluhým, an mu nále spravedlivě
půjčil bez sortele dokami, a potom by něšto pro dluh po-
haňel toho křoz jest zastavil. Tedy ten křoz jest na tom při-
vyhrát a nebo právo ustal, bude moci na to dedlinu
pred se prámo řešiti, azby měl listy vzíti na odhádní
A prve než by listy rozal, má vti sumu neb dluh ten
dokami zapsany u desk položiti a protože listem jej od
úřadu obestati aby peníze za své bral, ahned také na
listy na odhádní vzíti, A když se jemu odhádní má je-
ho v puštění skutečně pustili skutečně něco dedlin.
8. Pakli by peníze vzíti nechtěl a toho zboží postoupiti:
tedy toho křoz peníze u desk položil obě vypláceli má,
ji robranným listem od úřadu to zboží jej uměsti. A
tento peníze své u desk vzíti křoz zastavu má, a
zapis ten jemu propust a neb me doky mloz s správu
coby sam zarádíl, jakož o tom rozsudek v bílých pu-
honict. Leta božího 1487 kdež Burian z Kríman. Tež
při zastavactv měnných má se zachovati každý, A
na to nic nepřijčil, a to nam provedeno bylo, že tak-
mé neupřimnosti pomahá obě ludy jemu z dluhým
pomoci, že takový má na hrdle freštán býti. A
ten křoz na tom zastavu má nemá odporu proti to-
mu nedati klásti. Než když by jemu u desk summa
položena byla a byl d úřadu obestán aby sumu svou vzal

7 bez pŕihonu

Nalezli. m. za. p. Jestližeby toho pŕihon doma nezastihl, a on ze země byl, že má obestřiti byti od toho kŕoz na jeho statku sedí k 18^{ti} nedělím, a to vždy k šestí a sedí, až po třikrát, aby k svému pravu stál. Takli by se těch osmnácte nedělí třefilo před kterými suchými dny který týden více. Tehdy on kdyby na 1. suchí dni stal po těch 18^{ti} nedělích, kdyžby prasi svedli že proto smé pře neztratil by, než nestaliby tu po těch 18^{ti} nedělích při těch suchých dnech. Tehdy smu při ztratil, letby kde byl v oběhnutí nebo na poli s pŕánem svým proti nepřítelům, a žeby beze lsi o toho pole od svého pana jeti nemohl, a nebo žeby někde byl ještě by ten kŕoz na jeho statku sedí po po těch se jeho doplati nemohl, A jestližeby toho pohnaného ten který antinul na hoře dotčený zasel, proto by smé pře pro ten pŕihon neztratil, než kterýby koli kus na hoře jmenovaný pravil, že jeti mu ku překážce byl, že musí jeti podle práva pravěsti neb jeti přisahu xpravitli když přijde k svému pŕihonu. O tom rozsudek primo Procopi 9^v.

O hanění

Nakmít za prámo Jestližeby kdo pravil komu: Takto tebe haněti nymed se z toho, aneb list jemu psal, lež v něm oznamuje jako se na hoře pise, by pak z hněmu jemu pravil anebo psal Abytli by proto z nařinu si pohán, tehdy má toho také pohániti,

Ktož jest mu pravil a nemeli to ten nase a k tomu
se tena že jest to pravil, pakli by přel, a tento by naň
dosud ně p. ovedl, tehdy jet toho puhkan z nářku
či gerazien. poňemadž jest to s sebe sved. A prumod
ma potneři z nářku či ktož jest jej nářek a o něm
to mluvnil. Pakli by mu se ten k tomu nemal a nebo
nan to uručeně bylo, na kotož pohnaný pravi, řeh-
dy má ten pohnaný ten nářek sám niesti. Pakli by
na uručeně pravi, že jest to od něho slyšet, teh-
dy za toho umrleho má ten nářek sám niesti, poňe-
madž nemá koto vstaviti, ktož by jej zastal. O tom
rozsudex v bílých leta 24 14 95 kdez Bohuslav
z Jmínař O tom druhý rozsudex kdez zekmund z Kamenice
xcp.

Ni. n. z. p. Jestližeby kto přijemci meno dal, když se
meno přemodi, a ten ktož meno přemodi x jedná
toho přijemce a že jemu slibuje, že nemá pro ten
přijem mena žádně škody mieti, i učiní jemu
zápis v mensích deskách, jestližeby pro ten přijem
mena jakú škodu vzal, aby se v statek. s komorní-
kem umázal, toho ktož zapisuje a drgal dotud od-
kudžby jemu něseho škod zase nemrátil

Ni. n. z. p. Prodali kto dediny manoké a klade je u
dmorských desk nemáje jemu čím tam u dmorských
desk xpravili a učiní jemu zápis v mensích deskách
jestližeby byl z těchto dedin prámem vypeden, že se má
na jeho dedičné mieti kedinu nys jakž tam xprava
ukaznati bude.

N. n. z. p. Jestliže kdo dediny zápisné prodá komu
nebo zastaví dražší nebo výš než zápisové nebo majestáto
ně ukazují a ten kdož kúpi a výš sumu dá nad zápisu
aby tu sumu věděl kde nalezl Jestližeby k výplatě
přišlo, tehdy ten kdož sumu vezme, zápis v mčích
dvách učiní, že při výplatě jemu má dáti to což
výš nad zápisu přijal, paní by nedal tehdy aby se ten
kdož tu sumu jemu dal v komorníkem se uisázel
v dedinu zápisujícího kderž má nebo míti bude, a že
džeti tak dlouho dokudby jemu zase sumy nenavrátil

N. n. z. p. Všecka daně krále jeho milosti neb jakož
koli milosti od krále jeho milosti k duchovenstvu
k kostelům k klášterům k olšarům, k kaplanům
i každému duchovenstvu k obci by věci se do žád-
ných desk bez relátora od jeho milosti krá-
lovské nekladou. I nítaně dědinníkům.

N. n. z. p. Kdož kolicí chce do všech desk klášti každý
musí tu osobně sám před úředníky býti. A bez při-
tomnosti jeho nemá kladeno býti než komu se
klade ten nechce-li tu sám býti muž koho chce
poslati místo sebe aby na jeho místě zápisu při-
jal, než jestliže ten kdož klade vezme recognici a
čes. nšan, aby osobně byl před úředníky když se
recognici píše a když se na pise má jemu přečísti
a potom jemu v moc má dána býti a komuž ji

da a klož s ni no dokám přijde, lehdy bude kladeno, jak
ta recognici ukazuje, jinak nic. A lim způsobem můž
se do desí křesli bez přítomnosti toho kložby měl
xáris delati a jinak nic. A ta recognici nemá brati
nez do suchých dní pro dání té recognici nappern
přistěho a to dohled dokudž pání sech suchých
dní saudu newzdadi a dale nic. A checi potom
jinu vziš do suchých suchých dní opět můž
to učiniti a tak nzdychy.

N. v. 2. p. Aby saud zemský před se bez resek pře
kážek šel a trval. A v tom nachomalliby pan
Bůh krále jeho milosti bez dědiců by pak i de
dicové byli: proto nždy saud zemský před se
ždi a trmay. A moti aby žádný jeden nadru
hého nesahl, nez právem aby jin byl: podpo
kutami nalexu starodávních.

Či púhoních.

N. v. 2. p. Kložby s kým smluvu měl a on mu ji ne
dřel, a ten proto nedržení, žeby jej zhaněl na cti.
A on by jej pohnal z toho hanění, lehdy bude do panpře
xáris proto hanění vzat, že jest právem xno nebyl
votle prvněho smolení, a potom zdali kým se učini
panskému nalexu dosti, můž potom zase z toho nedržení
smluvy pohnat. Čl. 10. rozsuok čela xcv. kdes Herman
z Petrovic d.

N. 10. 2. pr. Kloxby koho xhañel, a ten se j zase xhañel. Tpaže
neliho z narkin cti ten kloz jest panie xhañen, nebudeli nan
ta lehkost uvedena; tehdy pani jeho cest opatri, než tento jemu
provinovat nebude pokutou napravovati: ponevadž jest zase
sam hañel a sve neviny hanenim bránit, a z té pro také
vinili se nemají ze škod. A jestližeby se pak aba nevinné
hanenim dotýkala. Tehdy pani je mají oba na jich cti
opatrili, než pokutou ani škodami sobě provinni nebudou
O tom rozsudek S xxv m památných.

N: w. x. p. že bratr starší muž sam poháněl i púhony při-
jímal: máje bratři mladší kderiž by těch neměli. W. Bilych
puhonních Rozsudků o tom člá. XCIII.

Nim z p. Co se púhonem ~~půhonem~~ děje, resp. pů-
hon byl, a ~~dívce~~ ~~němci~~ podle je ráva exná životního,
než o ~~tím~~ ~~mnoho~~ věci aby jedním půhonem prokázáno
bylo m jermích Václava Hynčáka.

© sirotách. ✓

Nov. 2. p. že otcovský poručník má moc pňhony pri-
jímati i sám poháněti, jako sám otec pro sirotč'i
věci a záwady, buď po deskách, aneb kterakkoli ji-
nác ty záwady shledány by byly, ney muezeti: Otěz po-
ručník Králem daný, jestližeby přátel nebylo, A
neb sirotkům jestližeby statek uručili nechtěli nabytější
příteli ledby ten poručník Králem daný, sirotkům statek
uručí ma pro sirotč'i statek moc poháněti, i zase pň-
hony přijímati A neio li na kteréžby poručníkovi při-
buzenostním připadlo, teř nají moc pro sirotč'i statek

posahněti, i pschony přijímali, a li jestližby co ^{pro}saau-
diti, lo aby sirotkom k ruce bylo, a lez zase jestližby co
~~pro~~saaušli, lo aby sirotkom k škodě byti má. Než jestli
žby co li poručníci nestaním ku právu ztrátili;
to sirotkom k škodě byti má, než poručník to
statkem svým platí, než také ktož uručí sirotkům
statky wedle práva k takě mají uručiti na kolomých
nežezích na klenovích na sarchcích na nabyščích, aby
jim neubývalo. Král jeho milost neb páni z plného
souadu má postati k tomu ráci, aby ten statek i sarchky
soudem sepsán byl do registr, a mají k dokám dána
byti přitom času když se uručuje, a sirotkom
zase vydána byti mají když poručník počet jim
dělali bude, a tak k kdyžby kteraký sirotek páni z
pacholíkům k letom přisel, a leda jemu byla nalezena
wedle práva, lehda ten máje beta a bude chléli, aby
jemu statek byl postaupen a počet aby jemu byl uči-
něn toho na před má žadati na poručnicích. A
jestližby se k tomu poručníci neměli buď statku po-
staupení aneb počtu učinění, lehdy ten sirotek
ta leda mající má žadati úředníkům mensich desek
zemských aby list byl dán tem poručníkům, aby stat-
ku bylo tem sirotkům postaupeno, počet aby udělali
a v tom listu mají úředníci den jmenowati, buď
ku postaupení aneb počtu učinění, a jestližby
se k tomu věci dosti nestalo buď postaupení aneb
počtu učinění na den jmenowany lehdy ten sirotek
zachoway se wedle desk a uručenie a wezmi komor-
níka a uwěřow statek poručníkům a potom wloha.

2
Ktož jest rukojmí : a to drž a užíway tak dlouho
dokudby se ne stalo dosti které věci. A kdyžby se
němu dosti stalo tehdy ten srodek má do krami de-
komati poručníku od sebe i od jiných bratrů a sestr
a poručník má toho poručení svého potom podeknomi-
ti prazden byti. Secundo Joannis plana LXV.
Nezbylíby děvečky majíc léta a bratři by měli jižle-
tost neměti, tehdy poručník má předse dověřkami vlá-
diti a od nich pcháníti až do letk nayskarsího bratra
a bylíby holomí penězy srodeci toliko sami, žeby u-
dest má oznamiti a uručiti, aby jich neubývalo
nez s kralomskú volí aby jich přibývalo; Než jestli-
žeby šel s vrchům a nákuťm přetahne zhu nulo
bud ohněm, neb roci neb smrti aneb jakkoli ji-
nať bezelstně se přihodilo, žeby lo slušně porove,
deno byti mohlo, že to ke škodě poručníkům byti
nená ale srodekům o tom rozsudek Leta 1546.

N. w. z. p. že každá osoba duchovního řádu má odpovída-
ti před kralom jeho milosti, a před saucem zemským
a jestližeby sobě list zjednatan něžby srodekita kledba
a onby se listem zaslíral, čímž ho sudi nemaji, ten
list jemu nená nic platentý byti. Leta má odpovída-
cožby se světských věcí dotýnalo. Kom rozsudek
w zelených púhoních Leta 1547. cccxv.

N. w. z. p. Jestližeby se k tomu zapisal listem pro
kterú věc, jestližeby ho dtko obel je rámem miniti
to věci za kterúž mu se jet zapisal, tehdyden bylíby
pohnán prolu věc na kterúž zapis má, má toho

obestali od toho prána před klerež jest pohnán, aby
jej v tom zastupil podle zřízení svého a nezastu-
pilliby potom obestání, by pak ten je rozsoudil, kdož
jest pohnán tehdy miz k tomu hleděti, kdož jest se
jemu zapsal, rozsoudiliby nebuc ho moci miniti
Otom rozsudek královský d. 18. 15. z toho jez jestližby
kto stanným právem prohrál.

N. m. z. p. Jestližby kdo v mírné zemi a v pokojné ano
u ráva ždů, vězně na svůj zámek přijal bez pomo-
ceni královského neb zemského a tu jej sácowati dal
a to jestližby ten vězeň byl z koruny české a nebo
z zemi, kteréž koruň české přislúšejí; Tehdy ten
kdož jest sácowán bude moci k tomu hleděti a pohna-
ti na čimž jest zámku a neb tvrzi sácowan a to
před králem neb před právem, a že on bude jemu po-
učen ten sácowník i se všemi škodami newrátiti. Ten
kdož jet jej u sebe sácowati dal. Otom rozsudek
v modrých leta 27 56

N. m. z. p. Kdyžby smělci dsky otci a jeho synu spolu
na které zboží a toho zboží žby král kaxal pro nepo-
stizenosti otce dobyli a syn ten žby neměl, a potom
prijed k letému pohnalby k svým dskám, má při
svých dskách zadržován býti poněwadž jest otci
se smělcnosti nepamátal a ten neměl. Otom roz-
sudek leta 26 85.

N. m. z. p. Jestližby která wdowa toho upomýna-
la, že jest ji za mčno rukojmí a jej z toho po-
iáněla, a onby ji toho slibu odpíral, že ji za to
mčno neslibil aneb že se to tom nepamátuje

by jí i libil, a ona toho žádným svedomím nepromed-
la, a ten také zeby žádným svedomím toho neodmít, má
za to zpravení nekte práva pohrany o tom rozsudek
člá 85

W. 2. p. Kdožby jaku smluvu měl a ten Kdožby se
smluva dotykala zadatby jí mieděti. A ten by mu jí
neukázal, Kdožby jí měl, a ten nevěda co v ní
stojí něco učinil proti. K smluvě, a ten Kdožby smlu-
vu měl pohrany ho zle pokuty kterax v K smluvě
byla, ze iemu tak pokutou povinen nebude, a to-
mu pohrany nemu škody zaplatiti musí, než potom
Když mu ta smluva ukáže, mají sobě jí dazeti
za roz o tom rozsudek v bílých právních člá 87

O komorním řádu a platěm komorních.

W. 2. n. To bylo a náyle věci se komorník vy-
rukuje. Naprve když kto má dskami který zápis
o komorn. Kém uvaxání a ten proto komorníka
vrukuje, ze je rávě. než pod 50 kop grošů čes-
kých, ze jinde se nemá uvaxati, než pokud mu
ten zápis ukazuje, pakli by se jinde uvaxal a ne-
b více nežli ten zápis ukazuje. Tehdy těch 50
grošů českých propadne a zase se svého zápisu
bude moci dazeti, a podobně komorníka vy-
rukuje, bude se moci věsti pokudž jeho zápis ukazu-
je, nedati zemským lidům prájiti v daních
Klx.

V. m. z. p. Jestližeby kdo list měl, jesto by jemu
na které zboží s komorníkem uzavřeno svedčilo
má lež komorníka uod 50 fl. grošů vyručiti,
a by ho na nic a neš jinde neděl, než jakož list uká-
zuje. Pakli by na nic a neš jinde neděl, tehdý pro
radne na desát kop grošů. A potom drž se listu
svého, a zdali mu se vyručí komorníka po dru-
hé městě se tu kdež jeho zápis ukazuje: než ten
list má sobě jinde ne dsky mložiti.

V. m. z. p. Komužby zápis svedčil deskami s komor-
níkem brání pro plat komorní na kterém zboží
jestližeby s komorníkem bráti chlel, má vyru-
čiti komorníka pod 50 fl. grošů českých, aby na
jiném a ni na nic než jeho zápis svedčil nebral
Pakli by na více bral, anebo jinde, než jeho zá-
pis ukazuje, propadne 50 fl. grošů. A da da je
zdali mu se pro druhé bráti, vyručí komorníka
leč pod 50 fl., ne da da letom projíti.

Tyž medli by list, žeby ma svedčil na které zho-
zi brání s komorníkem pro plat, má lež komor-
níka vyručiti (semi obyčejí, a tolikrát, jaký
se na hoře píše, a povedeli jej na zmařen-
propadne 50 fl. grošů: než ten list má také
prve ne dsky mlozen býti. A kolikrádykoli kdo
koliměk komorníka, pro na hoře psané věci
vyručil, medli by jej na zmařen a neš

bralli by s ním na zmatek kolikrát koliměk do-
krát naryvyšším Komorníku^{po} sošš grošich českých
propadnu, a protož na hoře psané věci se Komor-
ník vyrozumuje, a pro žádné jiné.
N m. z. p. Kdožby měl který zápis deskami anebo listem
a ten list neděsly vložen byt, dědicství anebo dluhem
s Komorníkem uvažání a neuvažání by se od toho času
kdyžby moč zápisu k uvažání přišla, ve 3 letech a
m 8 nedelích: tehdy to dědicství aneb ten dluh pro-
mlčí: a jestližeby po těch promlčených letech chtěl
Komorník nasti na uvažání toho zboží neb dlu-
hu, že mu nemá Komorník již vydán býti, poněvadž
jest leta promlčen; ať jestližeby on vezma Komorní-
ka chtěl se uvažati, ano práva nejdu, a opí se je
mu nedati uvažati, tehdy on má přijeti, a udesk
ox námiti, že není puštěn v držení než se uvažat
tehdy má je mu od úřadu desk zemských obráti
list vydan býti, a purkrabí naryvyšší pražský
moci úřadu svého, má jej v skuteční držení uve-
sti. Adu jestližeby nepustil v držení odboj uči-
ni, a král jeho milost má naň sáhnouti jako na
odbojníka. A nedati by mu se uvažati, ano práva
nejdu, že tím let neje promlčí, a bylati by sábla
že promlčení let žádné mu se škodě býti: ne má
N m. z. p. Jestližeby komu s medci který zápis, ná-
pad nebo dluh, s Komorníkem uvažání anebo jakýž
koli zápis, jestli by s Komorníkem uvažání s medci

Tedy ten nebo-li mají křozby se bez komorníka uvá-
žati, a potom zeby dále ten statek komu prodávati
aneb zapisovati chtěli, mají na yprw den zapis
sobě kázati před úředníky čísti, a oni jemu nema-
jí dále od něho, toho statku žádnému zapisovati, leč
by se prwe s komorníkem uvázali, aneb bez uvázá-
ní před týmiž úředníky přijali, a po právu šli,
a o toho zaplatil. Jakož o tom svědčí desky památné
modré křt.

N. v. x. p. Křozby měl plat komorní na kterýchž kolí-
dědinách a brání s komorníkem na týchž dědi-
nách pro úrok, jestližeby, nedal úroku při swi-
žiti, neb při sw. Tlawel, tedy ten muž s komorníkem
bráti, pro nedání úroka toho na těch dědinách,
jakož zapis ukazuje, Pakli nebere pro úrok
swato žirsky, az sw. Tlawel mine, aneb lež zase,
již není jemu pomínovat dále žádného úro-
ka; a ten křoz má je pokutu a wedle jí se nra-
chowal, sám se bu římen bude; než stojí li pro
zadrželi úroky, aby mohl bráti, aneb ze příjducí
ke deskám, ze zapis památnými knížkami učiní,
ze jemu má čekati až do druhého úroku, a to
čekání ke skole býti nemá, Tehdy muž bránobý-
li tím způsobem pro zadrželi úroky, a také ps-
toby desky byly zamčeny, aneb komorníci byli

slavnosti pro lakové úroky, že potom z těch za-
 držatých úrokům můž prohaněti, a psákončen nebude
 z malečiny - Jakorž o tom rozsudek v bílých psákonkách
 kdež dlema psákon z. Kaslejo ma, Teskomce - A potomaby
 se před se držel své pokuty pro úrok smůj, jakoz
 zapis ukazuje. Pakli kto chce s Komorníkem brát
 pro úrok smůj, i nemá co, lehdy Komorník hned
 má psákonání psádelati na těch aidi nách, na kterých
 plat Komorní může zapisu ukazuje, a potom
 právo má před se věsti k othádání tím způsobem,
 jakoz u nás na před psáno stojí, krom z módu, a
 má se othádati třelinný výš, a k tomu zadržat
 úroky, a to zadržat od té chvíle odkud počne psá-
 nati. Pakli kto má plat Komorní zapisem bez xpra-
 vy, tomu se nemá othádati třelinný výš, než s ná-
 klady foliho. Pakli by koho koliměk měl brání s
 Komorníkem pro úrok Komorní, a neuzímalby
 pokuty své za tři četa a za 18 nedělí, an Komor-
 níci na brání neb uvažani od úřadu desk zemských
 vydávají se, aneb ano práva jdu, že ten každý svůj
 úrok promlčí, i zadržat úroky. A ten kdo pro
 které úroky komužkoli dobytek podle zapisu svého
 vobral a zajat s Komorníkem, a ten komuž jest tyž
 dobytek jakozkoli zajat od jeho nevyručil, lehdy
 tyž dobytek má hnán býti k úřadu zemskému k
 starostovi Komorníci mu, a tu tyž dobytek má

držán býti za tři dni a po třech dni mají obě strany
byti sly ostly přisežné, kteréžto na to přísahu mají
a jsou vždycky v brance zde. Jestli dobytěk zjít
moly krávy, neb kterýžkoli dobytěk, tedy jsou náto
přisežní rozčníci; Pakli jsou koni zjati, tedy jsou na
to přisežní koně. A-li tak obě strany, mají i en do
tek odhadati puwodowi, podle nich přibahy dohad
ty summa uroka pro kteréž jest bral i s náklady
i s útratami proto, aby se spravědliwě přišla. A
cožby pole mý odhadání dobytka, za jateho zůstalo
má tomu, komuž jest zjít zase navračen býti; a
pro tom odhadování má byti mjsta komorník a pi
sař menších desk a starosta komorníci. Pakli by ten
komuž jest dobytěk zjít, v těch 3 dnech až do na
ledne 3ho dne, k úřadu přijde, tu summu pro kterou
jest bráno s náklady pole i s útratami, i to což
jest by mý dobytěk protraweno, položil, a
přve nežby by dobytěk se odhadal, tedy to tak
poleze uplně, dobytěk svůj zjaty mý zase wzí
li, a tomu nižádný odpírati nemý ani brániti.
A ten který jest práwo weť přijeti to má bez do
pornosti. Jestliž by pak kdo s mý volně na čedínkách
mých brati, a zjímali nedal, a právo obojčí
nil, tedy tu hned komorník na to brati od úřadu
vyslany má toho obojčíka poknati, na prw od
krále jeho milosti, i odc všech úředníků met

9 i menších, co nejvíššího purkrabí pražského a
den k staní k tomu průhonu, jemu by z komorníků
kdy a kde statky měl, bude jmenovati, a ten pu-
hon má býti od každého z tohých stříbra, a k lako-
nimu má se zachováno býti, jakož o tom nálež-
u káže.

Nebo jestližeby komu mělo bráno býti komorníkem bu-
na cizích kolí dedinách, jestližeby zápis deskami zemskými
učiněny na ty dediny neoděil. Proto ten cizí dediny
při, nemá brán býti, ani oboje právu činiti, ale má
dobýsek zajetí vyrušiti dobrým člověkem, aneb jiným
člověkem, kterýžby měl na smobodných dedinách, a
ta sumu pro kterou jest bráno má položiti při ura-
du zemském i s náklady a útratami, a odpor tomu brání
učiniti a nložit a k němu pohrati a k saudu přistau-
piti a provésti, že jest puod na jeho dedinách
brati neměl, a jestliže to provede, že jest jeho de-
dinách brati neměl, tehdy ten klop jest z maticí bral
ma tomuto škody i vsecky náklady nahraditi a za-
platiti. Ten základ mčemy jest dobýsek vyrušit dá-
ti bez odpornosti.

N. m. z. p. Jestližeby komu zápis který zjewe sveděl
že může pro zadržal urovn brati ten toho užiti
ma podle zapisu smeho. Ctom rozoudek v bílých pu-
honích četa božího 1489.

N. m. z. p. Jestližeby kdo měl plat komorní, a pro ten zby
jemu s komorníkem brání svedčilo abyli by ten plat

na dvojm rboží a neb na dwi mzech, a neb na rci
a ze nemá na jednom brati než na nsem což jemu zapis
si nazuje Paklity na jednom zboží pro mšicx plat bral
musí tomu zase navrátiti, což jest pro cxi diti, na je
ho zboží bral si se nsemi škodami, než proto na jiných
dřích, drz se své pokuty. Tom rozsudek leta pane 1486
V. m. z. p. Jestližeby kdo měl zakryholi zapis s komor-
níkem s vyminkau a neb s výmenkami, těch výmenek
ušel ná: . . .

Tom. x. p. Ktožby na sobě listem na s nsem statku a neb
na s nsem zboží, zamázal plat komorní, a ze by w listu
stalo s komorním brati lehdy dokudž ten list, vedsky
nerejde, ze nemá jemu komorník vydan býti náto
brati, a jestližeby toho listu nemložil vedsky, ne
vletech a w 18 nedelich, od datum listu toho, a moha
kedskám, ledy ten list se jaro mlčí. Tom rozsudek
leta 1787.

Tom. x. p. Jestližeby dwoma nebo třem sředci zapis
s komorníkem uvažaji, a jestližeby se jeder nebo
mice uvažali, si s nsem uvažani spojiti mají neda
duce těm projiti. Paklity se z nich který ne uvažal
ani mu zapis sředci, a dalby třem těm a 18 nedě-
tem projiti, ano prama jdi a komorníka by
vziti mohl, lehdy své právo paromlčí, a lén to
ostane ktož jsu se uvažali w to a do drzi. Tom
rozsudek leta 1786.

Tom. x. p. Ktožby na dvojm statku neb na rci

2. byl zapsán plat komorník. a x lich jeden datku na
s něm dluhu, a nebo zboží ten plat. Měsicek oňhadati
a odporu by tomu neučinil, sám by sobě z malek uči-
nil, a ten by měsicek plat na jeho ctilu x uťhal. Písem
rozpudek v bílých papírových leta 1794.

Toto se znamená, co se bere k úřadu desk zemských
ku od uvázání s komorníkem, o brání pro uroky
a platy, od umlívání, panování, od ohledání spád, ran
měst. Kodporům i od jiných věcí, jakož o tom x o
nšem, níže ze jména položeno jest, a to měsicek
starosta komorníci xprávilí má, to u něho zapla-
tí, níže dále to děliti a xprávilí má, a to má pla-
ceno býti vše na český groš.

Když se kdo s komorníkem chce uzavřeti ku vězko-
li deliny podle zápisu svého má dati od toho uváza-
ní k úřadu i od komorníka pět druhé kopie v
grošův, z toho starosta komorníci bere sobě 2 groše
na komorníka x 7 grošův, a chazek uředníci jini.

kakorž atom každý z nich v svém sepsání kdo co
bere napřát ze jména jest. Abyž komorník má
to uzavření xapsati, relaci učiniti kdy a který
den to uzavření jest učinil, a temuz komorník
má strava dána býti sem i tam do Prahy
a pumoda má dati nechceli sám jest.

Když kdo bere s komorníkem pro uroky a platy
má dati 106 grošův, z toho bere starosta sobě 2 groše

Komorníku XV grošům, a pacholku purkraběmu hra-
du pražského, Klerýž při tom brání má také byli podle
práva starodánního XIV grošům, a ostatky úředníci svrchu
psaní. A Komorníku i pacholku purkraběmu gramu sam i
sam povod dáti má, a též povoda nechceli sam jíti.

Když kdo pokání zde v starém a neb v novém městě
od každého na Komorníky V grošům. Od nložení ne desky
půhonu groš jeden. Od vysvědčení jeden groš, a od útoků
sobě starosta I groše. Pakli jest půhon ze škod i tehdy bere
mays I V groše. Ty dáma místo Komorníka II groše, a mís-
to sudimů II groše.

Když kdo pokání v Kaurimském, v Otavském, v Klatov-
ském, Bolestavském, Litoměřickém Kraji, má dáti na
Komorníky XV grošům. Od nložení půhonu ne desky I groš
Od vysvědčení I groš, od útoků II groše, jestliže půhon ze
škod tehdy vyš I V groše úředníkům svrchu psaným.
Když kdo pokání do Kladecského a Chrudimského Kraje.
Na Komorníky XXII grošů, od nložení půhonu jeden groš
Od vysvědčení I groš, od útoků II groše, škod III groše
úředníkům svrchu psaným.

Když kdo pokání do plzeňského Kraje a do Bechevské-
ho na Komorníky XXV grošů, od nložení půhonu I groš
Od vysvědčení jeden groš, od útoků II groše, škod IV
groše úředníkům svrchu psaným.

Když kdo pokání do Bechyňského Kraje a do Prachenské-
ho na Komorníky XXV grošům od vysvědčení půhonu I groš
od nložením půhonu ne desky jeden groš, od útoků II groše
škod II groše.

Když pokání probost neb opat v říšských Konventech
z kteréhožkoli kláštera kohožkoli Aneb Burgmistr
konšele i vsačka obec z kteréhožkoli města buď kohož

Koli aneb kterkoli jiný z nich zase, dávají jedné kopii
grošů. Z toho se dá dáti od vložení práhnu na desky, od
mysle dání těch práhnu i škod úředníkům a ostatk
komorníkům a demuz starostovi.

Když kdo komorníka vezme k věřejím od dvorských desk
starosta bere na komorníka XV grošů a sobě dva groše

Když kdo komu přijme za uvažané jakoby se s komorní-
kem uvažání stalo, tu starosta bere XV grošů a více nic

Když kdo koho přejene k odporu aneb vezme na rumburu
na ohledání ran, měst z kazy stavení na parování aneb

na jiné rozličné věci tu bere tyž starosta XXI grošům

aneb z toho dáti komorníkovi XV grošů a od relací IV gro-
še, a sobě bere II groše, než na klererby Koli škod ohledání

nebyl komorník, tu ma starosta komorníci dáti mi,
sto komorníkovi a místo svůjmu podmu grošich, a to do

něch krajeů bui blízko neb daleko jednostajně

Když se komu odhadání státi má, bere starosta komorníkovi
XV grošů a sobě nic

Item Když kdo se uvažuje s komorníkem v dědiny aneb
ze nikomu s týmž komorníkem bere na dědínach pro
uroky tyž starosta bere XV právo a to slove jus quatuor-
decimum, a když potom přijde druhé jus quatuor-
decimum, to bere písaři, mensích desk zemských a tak
mždy jednomu jedno a druhému druhé.

Když se zrodí děje starosta bere na komorníky XV
grošům Když kdo škody komorníkem obvozuje a
se ohledati dá bere starosta XXV grošů českých, ko-
morníkovi dáti XV grošů. od relací IV groše, sobě II gro-
še česká, a úředníkovi sprchu psaným XV groše, sobě
a tem sprchu psaným komorníkovi, nikdež se strava
nedává, krom když na zrod aneb na odhadání podle

úředníkům jedou aneb jahnou na hůře napasano jest
na úvazání aneb na brání.

Kdyžto někdo poháněl štět z dediční, ten každý bude mo-
ci přijda k starostovi komornímu při kterýchž to suchých
dnech po vysvědčení přichodiv úrok neb půhon naložit:
k budavcím aneb křistým suchým dnům, a ten má s staro-
stou komorní původem v registra d. wa, v kteraz jmé
půhon zapisuje xapsati a naložit z těch dediční x kli-
nychž tyž původ poháněti chce, tuž při kterýchžkoli
suchých dnech, a den x namenati a xapsati, který jest
ten úrok acinil, a na ten půhon má dva komorníky wy-
dati podle nálezu panského, na to nábec xaprávo
účiněné a má naučení dati tenž původem kterýden
podle práva a kdeby měl státi k vysvědčování toho
půhonu. Také tyž úředník má xmeděti na tenž pů-
vodem kde a v kterém místě mělby nalezen býti ten
kloz se pohání a tu má komorníky načepsané po-
stati k němu a k veřejům jeho a jemu mají přítomni
půhon dati jeho podle práva pozemce a oznamit od
koho jeho pohánějí a z čeho: i den jemu jmenujíť
kterýby a kde kdomu půhonu státi měl, jakož o tom
o všem tyž starosta komorní bez omylu v tenž poho-
nu tyž komorníkům vydáním slovo od slova na-
psati má. Pakli by doma nález a nebyl ten kloz se
pohání, tehdy mají tři komorníci ten půhon oznamiti
manželce jeho neb úředníkům jeho a neb čeledím jeho
v týchž veřejích. Pakli by i těch nebylo, ale v též
vsi rychlář konsetin i ne kterému z obecních Pakli
by i těch nebylo tehdy mají znamení v týchž veřejích

priziti nestle iich obyčej, a od tui navblížimnu z mladý
přiveřicimí aneb v mčelě bez navblížim od tui purk.
miffu a některému konšci oznámiti že jsou komu pa-
honu podle práva dosti učiniti, a pakli by při kterých
suchých dnech, jakoz o tom nayše v řizeni Kola N
toho úloku a neb puhkanu newložil, někda bude moci
prijeda k úřadu tak na 9 neděl, ten puhkan a úlok
učiniti a dokonati jakoz obyčej jest. Pakli by ten kdož
se pohání chtěl za nsecky při puhkanu přijíti, pro
poklečení i umenšení práce a jeho komorníku, to
bude moci bez škody učiniti. A pakli by kdo chtěl
poklečení z moci, ze škod z nářku cti, aneb z kterých
Koli mčel jiných, při suchých suchých dnech k budou-
cím suchým dnům, to také při tom času bude moci
učiniti, a k tomu nechť, lehčy se můž zachovati na
devět nedělí aneb nymáre na 4 ze škod a z jiného nadvě.
Jakoz napřed v řizeni položeno jest Při tom také
pohánění sly Komorníci toho puhkanu i jiného podle
práva v den nedelový činiti a poháněti nemají
leč by to sly Komorníci, kdož by poháněti mohli,
byly ten puhkan od nich dobrovolně a bez pokoršení
práva roden nářelsky přijat, to byli muž, a také
sly Komorníci kdož by poháněti měli, nemají při
sobě brani míti polního pušku, jakoz obyčej jest
u starodávna, každý Komorník má při sobě pěst
zemku míti a Koker, pohání, jestliže by se na pěst
otaxal a řekl aby mu ji ořádal, má jemu ji Komor-
ník ukázati. A když se Komorníci z puhkanu vrátí.

lehdy starosta komorníci má registrať, v které páho-
ny zapisuje má dále písaři menších desk zemských a
tyž písař má každý páhon me dsky pohnout me-
psati, a potom když při vyhlášení páhonův re-
čník zemský má páhony vyhlásonati, a starosta ko-
morníci má je řečníku sepsati, a starosta má, o re-
gistry svým při něm státi. A řečník má zvolati
stojíli původ i pohnany (jmenuje je jménem) k svému
právu. Ohlásili se obadva, hned má jiný páhon vy-
hlášovati. Pakli původ sám toliko nestojí, lehdy
hned ten páhon vymazí a přetrhne, a pohnané
pomědi, že jest toho páhonu práden. Pakli oba re-
stojí, lehdy ten den páhon přetrhne a vymazí, a
písař menších desk, má znamenati me deskách
pohnaných nad původem, že původ nestojí, pakli
oba nestojí má naděněma znamenati. Pakli oba
pohnany nestál, lehdy když řečník při vyhláše-
ní páhonu naň zavolá, lehdy starosta komorní-
ci, má znamenati jméno jeho kdož nestojí, a páhony
před se jiné vyhlášovati, a když dohoda všech,
páhony, lehda navrátí se zase na toho pohnaného,
kterýž prve nestál, i zavolá naň, jmenuje jeho
jménem, stojil. K svému právu, prve druhé, aby se
ohlásil, ohlásili se nic nestáli než má před se k saudu
státi, pakli se nehlási, lehdy má chvilku zanechati
byli volani, a po té chvílce rozkáží úředníci re-
čníku zemskému, aby zavolal pro šesti a tu hned
zavolá opět jmenuje jméno toho pohnaného. A

16
Kterýž k prvnímu ani druhému volání nestál
stojili k svému právu první druhé řádky ohtasše, ohlásili
se hned jakž dokoná volání volník, nic nechtěli, pakli
se neohlási, má toho znamenati stárostu Komorníci
a když paní chci soud zdati, má to právo slavné
zapsati písař inženýrů desk zemských, jak a kterým
způsobem to jest poručeno napřed již sepsáno, i to což
má povod. pro slavném právu činiti
Tento způsob a řád, kterýž se přidskách zachová-
vá podle uplání a paměti uředníků, a v těchto
řech kterých přidskách od dávnických let jsou, sepsán
jest, kterýžto řád a způsob desk dále psaný od
paním a rytířstva za právo vůbec nalezén jest
tím, když jeden druhému prodá dědictví své, a smlu-
nu mezi sebou oten lán učiní, a v té smlouvě, zeby
stálo, že jemu to dědictví zpraviti má, jakož země
za právo má, a v němky v té smlouvě. nebude
zpraven a ten křozby to dědictví prodal, zeby již
neměl nic na svobodných dedínách, a ten křoz-
by koupil dědictví. jeho chtěl aby jemu zpraven
po té sebe postavit, a net jej zpraven opatřit
ze ten křozby prodá, a v smlouvě tak stojí, jakož
země za právo má, aby mu zpravil. A toto země za
právo má že má zpraviti čím má net mlti bude
šťelinau wayš, a ten od něho přijídi tím způsobem
zpraven má, poněvadž jest při smlouvě zpraven
neopatřit, a naje, že na dedínách nic nemá

Samoby měl na tmeboj'ných dedinách lehky se m'it
někdy dedinů n'ayš na ty dediny pro nepravu, a
ten k'loz xpravuje, jestliže by pak ty dediny prodal
po se xpraně, lehky ten prodav se xpraně neškod
neni. A lez přinonuli se kde dedin kterých, aneb
jestliže jemu otkud'koli přistý, že lez tomu j'si se
xpraně jako i první, poč'nať xpravuje čimž má
neb m'iti bude. A lo kazdy věděl mo. v čemž aneb aneb
in k'ieru sume ty dediny se komu xapiš' k'hem, že do té
summy má se otkadati i o třetinu, na tuž sumu př
šlu n'ayš a dále nic, jakž sobě kazd kto ten trh vložil.
Jestliže by kto xpravoval tímto xpuskem, že xpran
je dedinami svými, a že jména je jmenuje, a poč'om de
dinami svými, kteréž má neb m'iti bude, tu se má vě
sti napřed kazdy na ty dediny, kteréž se ne xpravě
že jména jmenuje, a což by se na těch dedinách nedo
stalo lehky lepru má se věsti na jiné dediny
jco, kteréž j'st měl kdýž jest prodával a ne k'le
něž lehdaž měl
Třetí xprava k'loz komu xpravuje dedinami svými
a jemu že jména jmenuje, že ty se na ty listy takto ten
má věsti komuž tak xpravuje a dále nic, a v které se ko
li xpravě jmenuje jakož země za právo má, a ta jest
kazdy o třetinu n'ayš.

10
všem jiná zpráva) jest, že jeden druhému zpravuje
do domy se toliko bez četiny výš, která suma se za-
píše ve dškách. Ten komuž se tak zpravuje nemůž se
vésti četinu výš než do té sumy toliko kteráž se
dškách stojí, a všechno zprávo na lože psaních žádný pe-
něný zbrauti nemuze

Jestližeby kdo komu proval dedictví své, a když
žebý jemu zpravoval, jakož zeme za právo má
Jestli pak žebý kdo sahá na ty dediny, kteréž jest pro-
dal věnným právem aneb pro dluh. Tehdy ten komuž
se zpravuje má vésti právo předsed četinám výš
a ten dále máli zpraveni můž se též vésti četinu
výš. Pakli nemá zpraveni, ten dále můž tu nezpra-
viti věnnu peněný lémi sšuti jak mnoho neb málo
věna jest neb dluhu

Jestliže kdo komu dediny zastavjímhem se zpravu,
ten měj toho vésti, kdož zase je vyplácuje, propu-
stěnímli ohte přijíždí či brhem se zpravu, a buďeli
ohliti brhem se zpravu přijíždí. Tehdy ten oí toho
ty dediny vyplácí, nemá jemu né své zánacín
zpraviti a dále nic

Jestli že jeden druhému dedin za zdravého života
neb po smrti své postúpi zapísem, a v tom zapísem
že tak clausule stojí, že jemu jich postupuje,
jak a v lém plném právu, jakož jemu dšky od
toho (napíše jej ve dškách imenem, kdo jest ty
dediny prodával plněji smědci, tehdy ta zpráva

který s ním dluh, klotz zápisem postupuje, nese
ten platná jest jako tomu klotz ten zápis zapisuje, a
přijedei nepravda, není se na toho dediny pro nepravdu
nesti. klotz zápisem postupuje, ale tu pravdě jest zpra-
vu, klotz by dediny tomu zápisujícímu a pravuje má
se nesti třetinu výše

~~vidá se~~ děna. klotz přidává manželce své děna
sumy peněz, aneb smrchku, aneb raby. klotz, a ten
přidává se jestli se jest po něm kladen, to se také m
klotz dluhy zapisuje.

Děna nese, vinné není, rozdílové, kterými z pro
zúčtování, poručení z dělení. Směny dluh klotz jeho
milosti, klotz z manství k dedičství. Ty nese dluhy nese
zapisují se nese dluhy.

Jsem psal by klotz tomu prodat plat komorní na
kterém zboží bere mal výminky, a ten zeby mu zpra-
vuoval, a jestli zeby tomu, klotz jest jest koupil saze.
no bylo na ten plat jakým právem, kdy on při té
zpravení má se chovati jako jiné při svých dedičných
zprávách, a dedičství.

Jestliže kdo prodat plat komorní na svém dedičství
a ten zeby zpraven, a pro nedání úroku, kteréhožkoli
zeby bylo s komorníkem brání na týchž dedičkách. A
klotz jest ten plat komorní prodat, pozůstavil, jaké
výplaty v též sumě, jakož dluhy těch kterých smědčí
a přikouřiloby se zeby ten klotz plat koupil z něho byl
nebyl jakýmkoli právem, kdy má zpravení své
najíti jako o jiné dedičný zachovaje se při

umluvě k s ním xpravci a jestližeby kupující chtěl
se nésti pro nepřávn na svého xpravce, pro marnode
ni z toho platu právem; lehdý prodávající smýj jej
tí sám xručí zaí jest prodat, dádá jemu unoný
zadržatě toho platů i náklady, kteréžky pro ten plat
mzal. A on prodávající jemu dále xpravu nebude
povinen, což se toho tuku dotýče

jestližeby kdo chtěl právo dluhu svého ve dluhu
klasiti se xpravu lez v tchové dluhy má n.loženo býti
a stojiti xprava, že xpravuje tak jakž země za
něno má lehdý se muž nésti pro nepřávn sedmín.
nyš. Exli zapis toho tuku smědeř do té sumy, lehdý
se má při knění xapisu svého zachováti. Než
lakona xprava se muž z dluhu tu sumu pokudž zapis
unaxuje i s náklady, nedáti práva na vrch donesti.
Klogby komu sladen prodat bez xprawy, a strana dlu
le chtěla přijíti, lez v tchové dluhy má kladen býti
III. Těto xapisové bez xprawy se zapisují v ~~zapisních~~
zapis ných

Jestliže jest kto komu který dluh dlužen byl nad 100 ff
grošů českých. A v tom dluhu, žeby jemu chtěl slat
tu svého dlu postipiti bez oprawy a oboje strana
se o to smhnila: že to muž v nětější dluhy zapsat
ten zapis. Kto chce dedičství své zapsat po smrti
své s místem, nyš než nad 100 ff grošů českých,
jestližeby umřel bez dedičství, lehdý ten komuž se

zapiš, složit s komorníkem u naxaní má se kde-
dictní u naxaní s komorníkem v ty dediny, a když
se u naxaní s komorníkem složí jemu dedičky v
se sume xuplati má, a dále se má ještě nyminek
(ať budíli kleré v tom zapisu, postaveny) zach-
nali: a lež bez místa, jestližby kdo zapsal komu
a umřel bez dedice, lehčí mu to má dedičky xu-
siti, a stále se lež zachovay, než nyminek
v tom zapisu postavených.

Ktož na statku svém zapsal dluh, nýš než 100
grošů českých, a z toho dluhu aby měl plat komu-
si dávali. Jestližby chtěl prámo své k čemuž
koliměř dluhem zapsal v sume nýš nad 100
grošů českých. Kterikoli by pravi měla něho
nýš než 100 grošů českých jinde to sama za-
pisovali: než v těchto dachách zapisných.

III. Jde zapisování se do měsich dachů vprauji.

Kto chce dedični své zapsati ve 100, a nýš
s místem neb bez místa: To má v měsich dachů
zapsati a lež také ktožby zapisoval a umřel bez
dedice se mu to dedičky xusiti.

Jestliže kdo rukojní jest za toho v listu, a ten
za toho jest rukojní, zapis u ní, se jej má vy-
máti z toho rukojenství. Pakli by neměl leh-
dy pokuta s komorníkem v statek jeho naxaní
a jestližby ta nyminka stojí kteryž má neb mít bude

Je kdy by pak ten slatku prodal, ten prodav tomu zá-
pisku ke škodě není.

Je kdy by chtěl dluh komu zaplati 100 ff grošů čes-
kých a neb něž pod 100 ff grošů a v tom dluhu zeby
chtěl zaplati a postupiti slatku svého bez správy
buď dedičky neb za stana a s vyplacím.

Toto jest za právo, ktož se chce pro nepravu vě-
sti: jestliže stojí v tisku z práva do mito slovy: se
reden druhému a pravnu e čimž má neb měl bude,
jiz ten ktož tak zpravuje, zavědi dedim, psekky
kteréž má lehdaž neb potom měl bude, by pak kte-
ré prodal po té zpravě, lehda té zpravě předešlé
ten prodav ke škodě není, ale předešlý účinky pro-
dané ne zpravě su. A sahněli kto náty dedim
právem, 10 li kopa grošů platn ročního, více ne-
bo méně takto se ona pro nepravu věsti.

Mayprme má přiviti k úřadu desk zemských a tu
úředníkům má zavati, aby mu ten tisk čili, kterak
k tomu zprava ukazuje čím tiskem, a aby se ma zá-
stati úředníkům aby je mu dali umluven, sekky u-
ředníci mají k sobě zavolati zpravci komorníci-
ho. A ten má umluven tu do registr svých zname-
nati, a hned komorníka na umluven poslati k tomu,
ktož ty dedim, kteréž ne zpravě su dři, a potom
předešlý dne který den komorník tam bude stavaje
umluven, podru neděli má ten jistý i doškám přiv-
iti, ktož poče k pro nepravu věsti a ma zavati.

11
úředníkům, aby jemu úředník. na zavad byl dán
takli sám nepřijede ale místo svého jiného pi-
sáka posílali řadu mnoho a každý na ten zavad pa-
žádá, má jemu byli přiměřeno od úředníkům, co
ma byli na ten zavad dano. V každém kraje ps-
grošů českých. A kraj počítá se jeden m. kraje
a druhý hned za druhým, kterýž jest a komorníkům
tomu kterýž s úředníkem jede, má dano býti. V gro-
šů českých, a od relaci toho zavadu má dano býti
v groše české, a zprávcí komorníci má dano
býti II groše česká, a těmto třem úředníkům toli-
ko zavadové přišli místo komorníku, místo su-
divin, a místo písaří, a dle toho a možují, každý
z nich musí zavadu svého. Než jestli že ten lí-
ný nepojede. tehdy musí místo sebe každý z nich
poslati úředníka jiného, králové podkomorí-
ho, anebo písaří menších desk zemaných a-li
mají zvozovati a zvodů činili jménem všech
úřadu, tehdy úředník má jíti na ten zavad a
komorníka vzíti sebou, a ten jistý klouz, prá-
vo, vede na prv úředníku jesti aneb původ kte-
rého pošle, a má za úředníka i za komorní-
ka i s tím klouz s ním jede i za koně s ním i s
ztrávu platiti, a když přijedli klouz dle má m-
na kterého se zavad státi má, má ten klouz vede

a net pomod jeho ukazati a jmenovati iž dediny
 kteréž ve správě jsú, a by jich pak mnohem více
 bylo nežli by ta ne správa ukazoval: proto to ke škodě
 nic není, když tak spravuje, kdež má net míti buď
 a ta urečení učelá zroděti chci výš, a tím xručen
 pomod těch dedin v držení nepřijde, a ten na koho
 se vede prosi právu. učiní, že v držení nepuští
 těch povodů o toho dne, který se den stane a ved po-
 domu neděli má učelati panování, a jestliže se to
 panování stane před sv. Jiřím. těch potom sv. Jiří
 po dnu učelati panování učiní má, a potom po sv.
 Havle, potom sv. Jiří, přišlím po dnu nedělích povod
 má k úřadu přejeti aneb něhoho postati má, a tím
 gadati má na odhadání, a to odhadání gádání nepřijí-
 než místo komorního sámému. Pakli místo komorní
 na nebylo, těch komuž nejvyšší komorník rozkáže
 dvěma jeli mjeiti úřad aneb pisari menších desk
 zemských a jedez z nich sel s místo suctm těch na
 žádost povoda má místo komorní listu dati na od-
 hadání, a na prvotom klou tu dediny drží, že jen
 dáni znáti, že o datu toho listu sám bude ve dne
 delích na odhadání dedin jeho, aby byl na ten den ráno
 před stuncem s přátely a více listy svými komorník
 oběste sousedy a dobré lidi kteréž nejblíže k tomu de-
 dinám přiseid, a to jst na místo komorního koho
 oběste, a ten koho oběste, má přijiti nicímž se

nevymluvaje pod propadem 10 římen škrýba nýj
do komorníku. A když tam místo komorník při-
jede, ořadání má učiniti. Míst komorník musí iřa-
du svého s komorníkem s tím, kteréhož sebou bude
míti a místo písař má s ním sám jeti a net posta-
ti také někoho. A to ořadání má býti ráno, ko-
slunce vyjde, a net do poledne, ale po polední nít
A to ořadání má se učiniti třetím nýš, a to
ořadání se psane každodním místo komorník
přijede tehymá neláci učiniti, aby to což jet
ořadatel tak wele ne dohřívá mloženo bylo
ku pravému dediciu krom dedim započíných
by se ořadují nete nálezu obecného, tomu
mož jeti pravo net. A třelina slove toto na
tři kopy otvarta, a tak na deset kop grošů přijje
třetinu nýš tři kopy grošů a 20 grošů a tak při-
jde pro 8 kop s třetinu XIII kop a 20 grošů. A když
se to ořadání stane, ořtoko dne ořadání má udělati
po dnů neděbch panování, a tu již na wrech práva
dovcde

Item jiná nexpráva bu na když kto komu sahne másem
pro weno neb dluh loto kop grošů českých. Tehdy se
můž lež pro nexpravn něstí jako psan ná hore
pro nexpravn kromě že tuto xpravn může ssáti pe-
nery koto wými pakli by se dopuslit ořadání, bu

pro dluh anebo pro něno již se to dedičný odha-
duje, aťto odhadání již sáti nemůž, neb jest mu
dedičný odhadáno

Kem také býmá jiným obkycem zpráva, že napřed
zpravuje ten křož prodává zejména dedičnami, kdež
se jmenují při zpravě, a potom teprva dedičnami
kterez má aneb mítí kuče. Tu se může nesti na neset-
ny dedičny. Kterýž zpravce teďaž měl aneb má, než na
ty napřed které se zejména jmenují, než zpravě, a cožby
se nedostalo tu, tehdy teprva na jiné. Tu také nel-
ona kule vybíratí, nýbrž jako při první zpravě
ten také křož napřed komu zpravuje a kule sebe
zpravci postaviti přijeti nesti tomu komuž zpra-
vuje pro nezpravu nemá nesti se, než napřed
křož napřed zpravuje, to jest zpravce na jeho de-
dichach, tehdy teprva na tyto dedičny, křož proto ně-
ho zpravuje má se nesti, pakli nemá nic zpravce
ani měl, teďaž křož jest prodává a pově sebe
zpravci postaviti, tehdy již může spravěti své
móte práva nesti na toť křož věde toho zpra-
vuje křož prodává

Kem jiným trh býmá křož trhem prodá komorní
plat buď na svém dedični a pro ten plat komor-
ní býmá pokuša s komorníkem brání neb uva-
žání. O těch pokulach jest na před položeno,
při vedení komorníka, a lež se zprava při něm
zachovává na hoře psáno.

Kem také býmá trh komorního platu s vyplati zase.

Nejprve i zpráva lež se zachována, jako při
na hoře psaném, než když jej chytí, provádí nemaje
to sám děditel, než s vyplátním jiná ho nemá klásti
než v tenž práve, jakož jemu dle směrů od toho
koho jest koupil, a zpravit: má svůj závazek to-
liko

Tím Opět tímž tímž by má kdož nemě právo prodá-
na má klásti je trhem, a postoupiti v tenž práve
má, jakož jemu dle směrů od jiného směrů, a když zpra-
vuje, nemá více zpravit, než co by sám zavázal a dle
ní. Pakli která wdava komu po smrti své zapíše
lehdy ten kdož prodá ma i to vědy i svůj závazek zpra-
viti a dále nic. A sáhne-li kdo na ty dědicty panov-
du se nemá nesti jako pro zprávu dědictu; než sáhne-li
kto zby ten toliko zavázal a pro jeho závazek toliko sám;
Kdož by dědicty prodal, ještě nezpravuje, než svůj zá-
vazek aneb pro závazek té wdovy, ještě její zavázek
také zpravuje, lehdy pro jeho zavázek může se věsti lež
dědictu nýs, jako na hoře psáno stojí. při pravě
ně, než jestli jiná závazek předešla, tu se může věsti
na svého zpravci, poněmáť jemu nezpravuje upřimo
než svůj závazek a závazek té wdovy od kteréby měl zapí-
sem po smrti její, a tak na každý zpráve, kdož tím
způsobem zpravuje, co by sám zavázal a dále nic.
Že nař pro nezprávu se má nesti lež ten jistý
v mém držení zavázal by dědicty a dále nic.

Item také by na trh zastaven, že jeden druhému prodá
dedičství své s panstvím, a vyplata bude kdyžžádá je-
den druhému půl lela neb rok napřed věděti, a kdyžžá-
dá mu je jemu jakož dedičky prodával, než se může jeno
zpráva místi jako nahoře psáno stojí, a kdyžžáá vyplata
prijíe, který vyplataje zase, to bude na něm jakožce při-
jeli zase druhem klade, tehdy má jemu druhem vlasti
zase ten komu jest prodal, a má zpravit za radu
svou a dále nic. Takli ten komuž se jest stala záhu-
na své prámo klád, a ten zase tomu dedičky klád
vědyby zastavit, tehdy má svou záradu i toho od ko-
ho má zpravit, má a dále nic

Item. Od takových trhů s vrchní dotčených, kolika
se koli osobám klade, každá osoba může psáři dati
má 4 groše české.

Item jestli by ten trh z desek zase propustiti chle-
li, tehdy ten komuž se propustí, dati má miso
psáři 4 groše české, a by toliby nich více, kterýmž-
by se trh propustel tehdy o každé osoby lotirky
dano byti má jakož vrchnu se píše

Item. Od něna když se které paní měno klade
misu psáři čtyry groše české

Item potom když se přidává něna, od toho při-
davku 4 groše české.

Item od přivodu něna čtyry groše české

Item o propustení něna o každé osoby, kteréž
se propustí 4 groše české

Item od rozdílu když syn od otce neb bratr od

bratra bere oddíl, ten kdož bere místo písaři 4 gr: čes.
Dáti se naichmí bratři dříve a každý smýšl zápi-
suje tehdy každý má dáti místo písaři 4 groše české
jsem psal i zby, dvěma zápis směřčil a oni se olo. deš.
nu deskmí deliti, má každý dáti místo písaři 4 gr: čes.
Jsem když se dva nebo kolikkoli spojí, každý má dáti
místo písaři 4 gr: české. A co propuštění lehož spolek
leží.

J. co směny každá strana kolikkoli osob jest po 4 gr: čes.
J. co poručnicků kolikkoli poručníků kdo udělá heč
potom přida Od každého po 4 gr: české když se
zase odmotá, si každého kolik jich oimola po 4 gr: čes.
J. od let kolikkoli synotkům se leta dávají Od každé
leho 4 gr: čes

J. Od dekonání poručnickům. Kolikkoli poručnickům
lehuje od každého čtyry groše české.

J. Kdožkoli co dáva komužkoli buď plat aneb žety, ko-
lidem svým platn co odpustil, aneb robot aneb z-
by se městu, neb konventu, tch kláš, od té každé má
místo písaři jednu kopu 1/2 1 grošů českých

J. jestližety kdo k němu dáti křáplem na mor ný
tst kralovský, aneb jakýmžkoli křáplem jiným
ten každý komuž se těmi křáplem dáva, má dáti
místo písaři 1 1/2 gr: české. Ten majestat, nebo mor-
ný list, když do desek se klade, má se dáti místo pi-
saři 1 1/2 grošů českých.

ten, který se neshu, neb konventu neb kottari klade
ne dšty neteř od toho pisari 1 B grošů čes.

1. Ktož na dáva altare neb křaduri aneb křpila-
lu, že ktož na dáva. Od toho mistopisari 1 ff gr. čes.
2. převážněli mltko toho platn jmj pldat na lž
xaduř, lehdy také od toho misto pisari 1 ff gr. čes.

3. Od odhávaní každého misto pisari 1 ff grošů čes.

4. Od panování Kterez při tom zapisuje 11 gr. č.

5. Ktož umluven pro nepřavni Kolika koli osobám
dů umluven, od zapřsání té umluveny od každé osoby
4 gr. č.

6. mečeli prine před se na xrad, lehdy od každé osoby
a od zapřsání toho 4 gr. č.

7. Po xradu od každého panování až do odhávaní
po 4 gr. čes.

8. Jestliže kdo pošle na brani Komorníka, a nemělli
by co bráti Komorník a učinil panování. Od re-
laci toho panování 4 gr. č. Kdybyž Komorník
učinil: A také i od jiných panování po 11 gr. č.

9. Ktožkoli v lěti dškách chce čemu odpor učiniti
od toho odporu 11 gr. č. Pakli více osobám odpi-
rá než jedné, lehdy od každé osoby 11 gr. č.

10. Dům město odpírá, aneb klášter Konvent lehdy
do město, klášter neb Konvent od každého odporu
1 Kopa gr. čes.

11. Jestliže kdo Komu od zapřsání toho pňhomu
při tom odporu Kolika koli osob pohaní.

o každé 4 gr. v. Pakli město neb konvent po
háni, lehdy 1 1/2 gr. čes.

2. Od poručení k dělení, při tom odporu, neb přikonu
od každého 4 gr. české od propuštění odporu 4 gr. čes.

3. Z těch desítek kdo chce nypis mti, od každého nypisu
40 gr. českých

4. Od každého zápisu přečtení v těch deskách 4 gr. české.
5. Jestliže který brh jet, aby dal na před rok neb půl
leta vědět, jaký ten zápis ukazuje, jestliže ten
rok dá, neb toho půl leta napřed vědět, od toho
zapsání místo pisari 4 gr. čes. Pakli by kdo ještě
dal rok a prodlení na ten brh a to prodlení zapsa-
no bylo, od toho zapsání 4 gr. čes.

6. V těch deskách kdo zápis se zapisuje

7. Ktož zápis učela, s městem nad sumu 100 1/2 gr. čes.
po smrti své, kolikokoli osobám zapisuje se od
každé osoby 4 gr. české.

8. Od propuštění tohož zápisu, když na právní
místo toho doloží, aby mu ten zápis propustil
od toho propuštění 8 gr. č.

9. Ktožkoli zápis učela bez místa komužkoli vyše
nez 100 1/2 grošů čes. A jestliže mu ten zápis propu-
sti komuž zapisuje. Od toho propuštění 4 gr. čes.

10. Jestliže pak v kterém zápisu, co korm odkazuje
ze jména od každé osoby 16, komuž se zapisuje po 4
gr. č.

11. Jestliže kdo dluh zapisuje vyše nad 100 kop gr.
čes. bude li rozdělen na roky placení, lehdy

Kolik osob knuluje od každé osoby knulování po 4 gr: čes: A od propuštění kolika se osobám propouští od každé osoby po 4 gr: čes:

J: Jestliže podle zápisu svého se s komorníkem pracují jako uvažuje, kolik se osob uvažuje, a komorník relací udele, od té relací od každé osoby po 4 gr: čes:

A když přijme jeden druhému za uvažání o toho uvažání, od každé osoby po 4 gr: čes:

J: Když odpor učiní neb uvažání neb zápisu, kolik osobám odpovídá, a neb kolik jejich osob odpovídá od každé osoby po 4 gr: čes:

J: Při miz kladení v těch obou částech, od každé osoby, když miz kladu po 4 gr: čes:

J: Když komu z náma svého postupuje, v těch částech od každého postupování práva po 4 gr: čes: J: Od každé jistoty, kolik se osobám jistoty dle, -ji od každé osoby po 4 gr: čes:

J: Jestliže který zápis jest aby dala strana straně rok neb půl leta napřed věděti, jaký den zapisu bude, jestliže dá ten den rok a neb toho půl leta strana straně napřed věděti. O toho zapisání při tom zápisu 10 gr: české.

J: Od každého listu 10 gr: české a 4 groši pisari menších desk

J: Od obranního listu 12 gr: čes:

J: Od každého odhadání místo pisari jedna kopa gr: české a též od každé osoby.

12
I menší desky, v nichž se menší zápisové za-
pisují do sumy, sta kop gr. prázdných. A nad
ko kop nejde žádný zápis v ty desky, než pod 100
M což níz, li měični jdu do menších desek
I nappírné zápisové s místem po smluvc 100
gr. A od toho zápisu se dáwa od každé osoby
4 gr. Čes. Koli kuz, koli se zapisuje
Kt kdo ten zápis každé sobě čísti, má dáti 1 gr. č. odčtení
Kt kdo chce sobě zase ten zápis z desky propustiti
doloží na prázdne místo koho chce, a ten jemu
zápis propustí a dá od něho 124 gr. Čes. A kti
tu tude při tom osobně která osoba, kteráž v zá-
pisu zapísána jest, tehdy není potřeby mu prázdne
místo jiného doložiti, než ta osoba ten zápis
propustí. Kterážtu osobně stojí, kteráž zápis
snědčí ať tu nedá propustění než 2 gr. Čes. Koliko
I dluh se zapisuje až do 100 gr. Čes. a níže, a ten
zápis bez místa bytí ať ceného pothu pothu
se strany smluvc aťz Koliko osobám se dluh za-
pisuje, od každé osoby 4 gr. Čes. má dáti a
odčtení 1 gr. Čes. I snědčíli ten dluh rozdí-
ně, tehdy od každé kvítance 4 gr. Čes. Časili více
osob kvítuje než jednu, tehdy od každé osoby
kolik z nich kvítuje 4 gr. Čes. Či ad propustění
toho zápisu jestliže jemu propustí dá 4 gr.
Čes. neb Koli a koli osobám se propustí od každé

osoby 4 gr. české.

A Zapis také byna bez místa ne 100-^h gr. česk. napřední po smrti, že toho nemůž propuštěti. A když se o něho dá každé osoby 4 gr. česk. a rozkázeli v tom zapisu ze jména komu co dáti, když od le osoby každé 4 gr. česk. A nemůž rozkázati v tom zapisu žádnému dáti nýs pokudž Zapis ukazuje ze jména sumy.

A když zapisu kdož udělá rukojmím, že se slubuje z rukojemství my mādli kolik osob neb rukojmí od každého 4 gr. česk. A když ten zapis se propuštěti každé od propuštění každé osoby 4 gr. české.

J. Když dediny starší grada v dvorské dsky klade druhdy nemá více lidí manských kě správě i uděla zapis, v menších dskách, jestli aby na ty dediny po namem sazeno bylo, že jej v tom slubuje zastaviti před pokutou komor nikem vnázení v dediny s nobodné kolika osobám ten zapis svědčí od každé osoby 4 gr. česk. A když od propuštění i odečtení toho zapisu 1 gr. česk. A jestliže kdo prodá neb zastaví dediny zapisné a že někdo dá neb přijme, nežli sumy než zapis some vnázení, ten když prodává neb zastavuje je uděla zapis na se kdyžby k myplatě by dediny přišly aby ten když prodává neb zastavuje, dare tomu komuž prodal neb zastavil.

do dal sumu což nýj^š mral, a bu dal a navrátil
i nedati tehdy tím zápisem uvaž se ný^h dle dím
zápisu jeho který zápis srovná s tím zápisem
od toho zápisu od každé osoby 4 gr: c: a propuště-
ní lež, A ode členi groš

Ještěliže jest kdo zpráve podle druhé ho. v inkul
neb přijímá mčna, tehdy ten podle tohož jest zprá-
ve a nepřijímá mčna udele zápis z škrabku zpra-
vu neb přijem mčna qd ne s kdu w xli nema
a zaruče jemu dle my který má neb mít bude
od toho zápisu od každé osoby 4 gr: c: a od pro-
puštění lež a ode členi 1 groš český.

Ještěliže se strany smoli, když jeden druhému ho
monni plat dá wa i přijímá k dskám i zápis ude-
le ten na se klotz plat platí, ze jest tomu nedodal a ze
jemu dá dá když jemu druhý urok dá po potnutí. A
od toho zápisu od každé osoby 11 groš český A od propu-
štění lež, a ode členi 1 groš český

Je klotz komu prá wa smi ho. buď k dedinám neb v
dluhu ještě zápisu má jsi toliko me 100 kopack
grošech českých neb než postupuje od toho postupe-
ní prá wa zápisu, od zápisu každé c: 4 gr: c: a od
propuštění lež a ode členi 1 gr: český

A každá osobně má před uradem býti klotche zápis
a platí, a klotz přijímá chcieli sam miz, pakli

chce komu poručiti na místě sním. muž to učiní.
Takli ten kloby měl zápis činit. nechtěl by čekati
muž recognici. nřili se nádu a cde recognici 4 gr.
česko. A kloby přijde s lei recognici bude kladna
jestliže o lei synu moc dā zápisem dskami pamatný.
mi a neb kto jiný přijeli, aby na místě odcoval
syn kladt coz otec prodā oí toho zápisu od každé osoby
po 4 gr. čes.

Když kto má list s rukojměmi o přecchmi versu-
mi na peníze obyčejny, a ten list zeby potracen byl
a jistec zeby dal sumu: nač ten list ukazoval, a věri-
tel zeby list potratil. a potom zeby věritel zápis uče-
tal jistci jestliže by kto tím listem opomínal, že nemá
jistec pro druhé sumy dāti, ani o kře to upomínání
žádné škodě přijíti a m zápisu pokuta s komor.
níkem uvažování m dědiny jeho kloby se zapisuje
od toho zápisu každého z osob lěts 4 gr. čes.

Když se sdraně smoli, a kloby sobě dskami pa-
matným zápsati, buž zeby měl jeden na druhého
uvažování věsti, aneb pro úrok s komor níkem bra-
ni, když ten zápis učelaji, že nemá stranám ke-
škodě byli. Od toho zápsání od každé osoby 4 gr. čes.

Jestliže by kto chtěl měno splatiti, a různice zeby
byla čím má to měno splaceno byli a podāti se
na rozexnání panské. A m t. m zeby proto
rozal sumu a měno propustil, a zápis pamatným
dskami zeby udelati, převzali jest, aby zase

1. díl Takli druhá strana měla dodati na nádu
sumu a ten zápis sředcili ma s pokutisdom mormi.
Kem uvažání na obě straně v dediny jich od každé
osoby 4 gr. č.

2. Jestližeby kdo statek prodal na tom statku pře-
no zeme toho kloby prodal bylo, a on pri tom ča-
sti kdyžby statek kladl me dsky. nemohl mēna
pre mēsti a zápis na se uđelat pod pokutu do
určēnēho času, a ma pre mēsti to mēno. Od toho
zápisu od každé osoby 4 gr. č.

3. Jestližeby kdo slibil za klčého přítele sněho
za poručensmí aneb za komorníka na uwa-
zaní neb na braní pro urok, a ten příte-
by zápis uđelal, ze za to rukojemství žádně šk-
dy mīti nemá pod pokutu od každé osoby 4 gr. č.

4. Mložiti kdo komu odpor prosi zápisu, a mloze
odpor i jede nede z zeme, a ten prosi komu od-
por jest mložiti chđelby jej k tomu odporu po-
hradi, i není ho m zemi od toho zápisu. od kaž-
dé osoby 4 gr. č.

5. Někto učiní někomu škodu, i jelby v tom z
zeme, a ten komuž škodu učinil chđelby ho po-
innati z lech škod, a nežby leta zemská prošla,
žebý žádal aby to bylo dokami památnými za-
psáno, aby ho potom mohl hnati z lech škod
a zjem mložit k škodě nebylo od každé osoby

4 gr. č.

¶ Kdož mede Komorníka' na ohledání šnůd neb jiného. Od toho zaplání od každé osoby kolik jich mede po 4 gr. č.

¶ Od nypisám nalezám a nebo zapisám z desk po 10 a po 12 grosích českých

¶ Což se koli do mensích desk nypisuje od toho zaplání od každé osoby 4 gr. čes.

Půhonné desky.

¶ Když se půhonové do desk x mstých nypisuji, od každého půhonu od každé osoby 1 čes. groš

¶ Kdož učiní poručníka při půhonu smí pre od každé osoby 1 gr. čes. A kdyobec která neb Konvent poručníka činí tu kolik poručníkův činí, od každé osoby 4 gr. čes.

¶ Kdož nixy klade na půhon 1 gr. čes. A město neb Konvent tu po 4 gr. č.

¶ Od žaloby děláni od každé osoby 4 gr. č.

¶ Co nixy na žalobu vložení 1 gr. č. A město neb Konvent kláštera 4 gr. čes.

¶ Ode členi toho věze. Každého z vlasti po 1 gr. českém

¶ Od nálezu když menší úřad soudí a v nálezu stojí dal pamatné, od poroda 4 gr. č. A kolik jest bylo spolu powodův tež od každého 4 gr. č.

¶ Když spolu povod před rozsudkem poručí při smíu od každé osoby 1 gr. čes.

1) Kdož na kom prámo ustojí spolu panovdy, a spo-
lupřímoc, ze své prámo článně chce zapsati od toho
4 gr. č.

2) Když se prámo vede po panském nálezu, neb úřed-
ním menších, když komorník relaci udělá aby se
zapsala od umluný, od zmořdu, od panování, xapiso-
vání po 4 gr. č. Pakli dva prámo vedu lehdy od
každé osoby po 4 gr. č.

3) Od nálezu členi 4 gr. české

4) Kdož poručí při nálezu, aby na místě původu
křivkonat z sumy 4 gr. č.

5) Kdož počna prámo své městi, a v tom zebychtel
iněm zapsati od toho 4 gr. č.

6) Od položení uroku Kdož vyxdrní 4 gr. č. Bu
mnoho neb málo

7) Když s komorníkem ^(beni) pro urok a relaci komorník
čím aby zapsana byla, od každé osoby 4 gr. č.

8) Kdož odpor proti brani učiní, od toho 4 gr. č. Než
když město neb konvent, lehdy jedna kopa gr. čes.

9) K odporu Kdož pohání od té relaci od každé oso-
by 4 gr. české. Pakli od města neb konventu čmi
relaci, lehdy 1/2 gr. č.

10) Od poručníka odporu od každé osoby 4 gr. č.

11) Nemáti co komorník bráti a panuje, lehdy od kaž-
dého panování zapsaní 4 gr. č. Pakli dva panují
lehdy 8 gr. č.

12) Jestliže zájem přížeru k úřadu a odchází se od
toho odchází 4 gr. č. Pakli dva panují Od toho.

2) Každého odevězení po 1 gr: českém.

A klož nyrubuje komorníka na bráni neb uová-
ní jeho jeden gr:č:

A klož peníze u desk položí málo nebo mnoho. Od wyx-
dního námi 4 gr:č: A: od listů lež

A od zapisování svědků, od každého svědka 1/2 gr:č:

A od nypisování svědků, lež od každého svědka 4 gr:č:

A klož list neb listy položí a chce je vyřaditi nůli zase
neb nyrubiti od toho 4 gr:č:

A když uředníci z rozkázání krále jeho Milosti
poučeni jich milosti z jiného soudu, neb nekteří

ženi zemsého jedou k nemocnému neb k dědkoli: tu
žem uředníkům přislusí toliko místo komorní-

ku místo sudmu mistopisari. Místo komorník a mí-
sto sudí, si pořádkem jízdi a místo písař vzdychy

s každým. A od lech jízdy vzdy má každý dati 1/2
kop grosů českých, a o ty se děli. Jeden místo-

komorník bere polovici a mistopisat polovici
a kti místo sudí s mistopisarem jede neb koho

místopisat pošle lež se děli, a k tomu komu jedu,
ma je forou i ztrawou sem i tam opatřiti.

A místo komorníku a místo sudmu od ohledání
škod aneb od přehonů ze škod od každé osoby
každému po dvou groši českých.

A jduť k nemocnému kde zde v městech prezských
uředníci i na ttravany. Od toho jim má dati ten

k komuž jdu 5 ff grosů českých. A o ty se vli vsic-
kni komorník, místo sudí, mistopisat králové

podkomorího, probostům, písař menších desk
na rovný díl, a ten proto k tomuž jdiž zmiest
od desk zaplat

Pod uvažání když se s komorníkem kdo zapíše
uvaž, každá osoba kolik se jich uvažuje má dáti
půl druhé kopy a 6 gr: mě českých a z toho se
dělí si uředníci.

Misto komorník 15 gr: c. Misto ~~písař~~ soudi 15 gr.
c. J: uředník Kralové 15 gr: c. J: uředník pro
boštům 15 gr: c. s uředníkem podkomorího spolu
beru a když není uředníka probostova, aneb
kterého jiného jeho díl jde na ty uředníky, kte-
ří se tuto jmenují dostane se každému jeho dle
po půl druhem groši českém

J: písař menší 15 gr: c. J: komorník kterýž
jde na uvažání 15 gr: c. J: klož komorníky wy-
dává 1 gr: česká.

J: klož bere s komorníkem pro urok když pro-
ni držitel toho platu neb dědci toho, na kterémž
jest ten plat pro kterýž se bere 126 gr: c. ten klož
bere dáti má, a ten se každému uředníku dostá-
vá z té sumy jako d uvažání

J: Samatného což uředníci mají dáti podle menší a
větší pre, a o to se dělí. Misto komorník bere
1 groš. Misto soudi 3 gr: Misto písař 2 gr: Krom písa-
ře menších desk zemských, ten bere zvláště z jich
4 gr: a uředníci Kralové Probostům a podkomorí
po 1 gr: českém

Mistokomorníku, mistosoudnímu, mistopřisavi každému z nich pět třetí kopý grošů českých z bruktice na každé suché dni.

Od menšího saudu pamatného úředníci berou od každé osoby po 4 gr: a bez se o ně dělí jakož z většího saudu a přisaví desk menších zemských, od každého berě po 4 gr:.

Ad propuštění puhonim 200 gr: č: a bez se o ně úředníci dělí jako od unázaní

Ad listu, klotž tím listem dá rá jeden druhému pět letů neb rok na před meděli medle zapisu od toho 4 gr: č:

Item odporové u menších desk

Proti zapisu klotž odpírá, jestliže jeden zapisuje, od toho odporu 4 gr: č: Pakli odpírá proti dvěma osobám tehdy od každé osoby 4 gr: č: A od propuštění bez, a ode člení 1 gr: č:

Klotž odpírá proti unázaní s komorníkem, od toho odporu každé osoby 4 gr: č: a od propuštění odporu bez.

Ad míry na ty odpory kdo klade, každá osoba 1 gr: č: a proti kolího osobám od každé osoby 1 gr: č:

Když kdo komu zápis udělá bez místa ne 100 fl: a neb ro menší sumě, a v tom zápisu stojí, jestliže byten umřel komuž se zapisuje že má ten toho zápisu klotž zapisu. je prázen býti aneb že má zase ten zápis připadnutí na toho klotž zapisuje A on přijde i vloží míry přitom zápisu, že jest ten umřel komuž xapsal. A že právo toho zápisu zase naň přišlo Od té míry 4 gr: č:

Kterí zapisové u menších desk stojí s komorníkem

uwázání, koliko se kolí osob uwáže, když komorník
relaci učelá přijeda s uwázání. Od každé osoby se relaci
zapsání 4 gr: c:

Jestliže kdo komu přijme za uwázání, tak jakož by se
s komorníkem uwázal, od toho zapsání od každé osoby
4 gr: c: A odečtení toho jeden gr: c:

J: Jestliže zápis zapisu se obci neb konventu, od toho
zápisu 1/2 gr: d:

J: Odpirali obec města kterého, nebo někde konvent
od toho odporu jedna kopra gr: c:

J Od nypisu z těch desk po 44: gr: c:

~~K památce desk~~ toho se klade

Alexandé paním jich milost, a sněmomé obecní
kterí aneb rozkázání - a ne odloženi při, od těch se
nepítali do desk roložení, než odečtení po 4 gr: c:

J: Komuž král jeho milost a psaní jich milost z pl-
ného saudu milost učinili ráci, aby poručeníky učelá
aby na místě toho komuž milost dadi, mohl poháněti
příkony přijímati a sčítati se & Od toho zapsání
od každé osoby 4 gr: c:

J Když relaci nedostám učiní Burkrabi hradu přes-
ského, od každé osoby 4 gr: c: A to po právu stanném.

J: Smluvu strany když do desk památných sobě roloží
oboje strany od každé osoby po 4 gr: c: A jestli smluva
s porukem propadentem, strana nedržící straně zdržíti
s komorníkem uwázání, lehdy když se s komorníkem
uwáže a relaci komorník učiní lehdy od té relaci od kaž-
dé osoby po 4 gr: c: a učiniti kdo tomu odpor, lež od
toho odporu od každé osoby po 4 gr: c: Pakli obec

nebo konvent ležby po 1 R gr. č. A lež učinili obec od por
net konvent, lež by 1 R gr. č.

J. Ktož činí poručníka, neb poručníky dokami památ-
nými v šech páři svých. Od toho xapsání od každého
z nich po 4 gr. č. Kolikokoli osob zapisuje.

J. Když stranám se roz položí, aby stáli v určene-
mu dni a žeby nebyla pře pokorní aneb jestližeby
se strany spole aby před úřadem stály v určene-
mu dni, a jedna strana stane a druhá nic, a té strany
která stojí zapíše stani a druhé straně nestani
od toho xapsání od každé osoby 4 gr. č.

J. Ktož přijde k úřadu i žádá komorníka na okleda-
ni oňho komorník se jemu vydá a ten komorník
když se vrátí k úřadu učela relaci a od té relaci od
xapsání oňho dáva se 4 gr. č.

J. Od každého listu k xapsání k úřadskému dni
důhodové panům úředníkům naryvyšších
dobrych naryvyššího komorníka, naryvyššího
súdku, naryvyššího písaře a to společně
na ně jde.

J. Od každého listu, ktož své dědictví srohem klade
aneb cožkoli srohem prodává, od každé kopy grosů
českých pět groše českého a lat se dostane od 100 R
gr. č. 50 (10) grosů českých.

J. Ktož něno ženě své klade, lež od každé kopy gr.
č. pět groše českého, a lat se dostane ode sta R gr. č.
10 gr. č. a lat kolik set něnuje lat od každého
sta padesat gr. č. dáti má.

J. Od převězení něna kdož kto něno převodí na
jině dediny manželce své, lež od toho převodu od

Každě 40 gr. c. pět gr. c. A tak od každého 40 gr. c.
gr. c. 50 gr. c. Kolik set jest toho minal.
Kolikkoli poručníků děla děla svých a slasků
svého dává od každého poručníka Kolikkoli děla
arob poručníků, tak od každé osoby 40 gr. c. Pakli by
po tom více poručníků přidával, takdy od každé
osoby 40 gr. c.

(Dělu kralovského, který jeho milost komu list
mocny dá aby slasků svůj moh zřediti na smel-
ní posteli neb za zdravěho zimota, pamem 40 gr. c.
A tak od každé osoby Kolikkoli osobám ten list snědci
40 gr. c. Kraslu, kterýž se do ky nchází, a kolik m lom
Kraslu poručníků, děla, lež od každé osoby 40 gr. c.
A také když v lom Kraslu stojí, že dáwa slasků svůj
bud na dedinách, neb na psalích, neb bud že stojí ze d-
má na holomých penězích, a tak kdyžkoli stojí, že dáwa
od toho každého 40 gr. c. od každé osoby Kolikkoli
osobám dáwa, tak od každé osoby vždy 40 gr. c. jakož na
před psáno stojí.

I. Kraslu, který slasků svůj dskami, a ze stojí medskach
ze ddmá, Kolikkoli osobám, vždy od každé osoby 40 gr. c.
Tak jakož nys psáno stojí.

I. Komukoli kral jeho milost manství dskami zemskými
Kolikkoli osobám, vždy od každé osoby 40 gr. c.

I. Kdyžkoli kral jeho milost komu co dáwa dskami
Kde ddmá, Kolikkoli osobám dáwa, od každé osoby
40 gr. c. A neb cožkoli dáwa že se do ky nchází, lež
osoby každé jakož na hore psáno stojí.

I. Od listův rozličných a majestátův, kteříž medsky
trhové nchazejí, Kolikkoli osobám takové listové
snědci, od každé osoby 40 gr. c.

x zavelu.

zavelu
zavelu
zavelu
zavelu
zavelu

§ Jestliže která vdova nebo své kladla neděky trhem
aneb klobčků jiný mēnné právo zebý kladl me dsky trhem
lež od každé 1/2 grošů českých pět gr.: c. A tak se dostane ode
sta 1/2 gr.: c.: 50 gr.: c.: d. tak od každého sta.

§ Když sirotci poručníkům děkuji každý poručník má
dát 40 gr.: c.: A pakliby se bratři děliti střeci. neb klobč-
ti, každý má dát 40 gr.: c.: A to i od toho rozdílu lež když
by dvěma třem, neb kolikokoli měk osobám zápis. s nēděl
a oniby se děliti. Tež dále po 40 gr.: c.:

§ Když leta sirotkům dávají a od každého sirotka 40 gr.: c.
§ Když se spolčí dva neb kolikokoli osob od každé osoby
40 gr.: c.:

§ Když kdo lidem svým úroku neb robot dskami odpis-
žki, od toho 40 gr.: c.:

§ Když sobě poručenství uprosí aneb že naň přijde po
přibuzenství kolikokoli jest těch poručníků od každé-
ho osoby 40 gr.: c.: a tak když by to poručenství neděky
njel. nebo, aneb město.

§ Když dskami přidává manželce své zmlást po ně-
mu smrchky neb nábytky, aneb polovici nábytků
neb smrchků, a při tom že žádné sumy peněz nepla-
de lež od každé toho 40 gr.: c.:

§ Když plat přemoci s jednoho dedičství na jiné tu od
tohoto přemoci buď platu mnoho nebo málo dáti má
40 gr.: c. Toto na samého nejvyššího pána
Komorníka Království českého.

§ Od odkádání nřdy od sta kop- 6 kop gr.: c.: Než šura ne-
má dána býti od původu, než ztráwa úředníkům až
se zase domů vráti, a lež ta ké konům obrok, A klobč.

14
chce městi na odhádní, má dáti na před peníze k úradu
a powoda jestliže sám nechce je:

I Ktož wede komorníka o úradu desk pro kterážkoli věc
bude na uwádní dědi a zboží aneb brání pro úrok neb
pro sumu, tak jakož komu desky ukazují aneb kšápl
A že ten ktož chce městi komorníka urukuje, že právě
mede, a jestliže by ten na x malek měst, a to bylo nalezeno
tehdy ten ktož rukojmí jest propadne paderat kop gr.
č: namyšl mu panu komorníku, tak jakož jest bylo
od starodávna, A ten rukojmí ktož slibuje za takto-
rui věc na hoře položení a napsání, ten na míti
na svobodných dědinách.

I jestliže má odhádná býti dědina proti dědině,
neb lauka proti lauce, les proti lesu, aby pak byla
věstina nad to, od toho má dáno býti, buď mnoho neb
málo k odhádní 6 fl gr. č: buď blízko neb daleko
kromě městy, ale obrok a strawn má dáti ten ktož
vede tak jakož na hoře psáno stojí, a co se dělá
komorníku zemskému a měřiči zemskému k svrchu
psaným věcem jejich práva, o tom dále položeno a
napsáno jest.

Toto samému namyšl písaři
Království českého.

I od propuštění brhu a věn kolika se kolik osobám
propuští, od každého 40 gr. č: aneb kolik osob propu-
stí, než od propuštění poručníků neb od molání
jich 40 gr. českých od každého poručníka

I o zapisu nad 100 kop gr. českých, od sta 12 gr. č:
I o každého členi desk starých, kteréž na bradě zůstávají

14 pól šš grošů českých

Toto zemskému měřici, kterýž pod
úřadem nejvyššího komorníka jest

z oděvu dediny od měření 20 gr: c, a od lánu lůh lůž

z oděvu lesů měření 1/2 gr: c:

z oděvu měření 5 šš gr: c:

z jestliže kdo myjel na měření a neměřil lehdy 15 gr: c:
a původ má dáti měřici pacholka aby jemu pomáhal.

z když jede měřic z rozkazání krále jeho milosti neb
panského měřici, tehda na místo komorník s ním je-
di, a místo písaře na o ním poslali místo sebe a o to-
ho má jemu dano býti 5 šš gr: c: a k tomu stravu a
vůzu sem i tam.

z jestliže páni zich milost rozkážejí jedi úředníkům
medle purkrabě, také se jim má od toho dáti 5 kop gr: c:
a též stravu a vůzu sem i tam

z když tiskun žádá na odhádaní od každého listu to-
ho má dáti 2 gr: c:

z řečníku zemskému od zahájení saudu 15 gr: c:

z od žaloby čtení, od každé 1/2 gr: c: a z toho dává
písaři mensich desk 2 gr: c: a kolik původců jest
od každého tolikex

In grosfator kterýž dsky měří
pergamen piše, toho bráti má:

z na každé suché dni z trublice 1/2 gr: a na lázni 3 gr:

z od trhu vlna, rozdílu, komu se koli klade zádusí
městu konventu od 10 šš gr: c: až do šon, když v ta-

z malé sumě klade panské i písařské od 10
šš gr: od trhu dává se 9 gr: c: Pakli níže lehdy

tedy takto měno, než jestliže se městu klade, než k řádu
di konventu tu 1/8 gr. c. od desíti kop grošů
I od rehoznicí kteréž k městem deskám přistupí 4 gr. c.
I od těch relací, když se co zprovozením královským neb pan-
ským do městských desk klade, od té 4 gr. c. a ta se zapisu-
je na pooperadu v quaternu.
I když úředníci kdo jedu neb jedu kolik letům neb jakých-
koli vkladů v deskách městských se klade, od každého 4 gr. c.
I od umlání panování xnodův což se má do starých desk
klásti než se to prve dolo do jiných knih zapisuje a potom
lepravo z toho do starých desk a od toho vepsání 4 gr. c.
I od obranního listu 4 gr. c.
I c. zalykacího listu 4 gr. c.
I c. každého vypsání z městských desk 4 gr. c.
I c. každého majestátu neb ksaftu neb jakéhokoli listu
jisto do městských desk jíti má 4 gr. c.
I od každého odhadání 4 gr. c.
I od listův poselacích ad úřadu 2 gr. c.

xvi Registrátorové

I každý suchých dnech beru 12 gr. českých z truhlice
za registrárky kteréž píší paním
I když kdo přijde ke deskám a potřebuje aby jemu desky
čteny byly nemají registrárku má k registrátorovi jíti
aby jemu registrárku nalezl, a on když najde, dá mu její
vypsání, a od toho registrárky jednoho každého 1 gr. c. davejší

xvii O řádu desk

Valexti můbet za právo páni, o němém a volem ze
umířelie panšský potax vynesl, že poněmadž jest
ten pšlý přetím poražen, a má rozum přirozený

14
zádu - a umí rozkázati, kýmž rozumí, že muž klasli
děčiny své komuž chce. ne desky stalo se letá 14 14 Prmo
Matkiz 9 14.

W m. z. p. Staré dsky aby na hoře xús lanaly na hrade
Gagorém, a jestližeby jích kdo potřeboval, aby úředníci
s ním na hornu šli a jemu je ctili, kdyžby koli psokřtoval
W p. n. n. h. m. c. l. a. w. a. H. y. n. d. r. a. k. a. J. III

N. m. z. ps. Ze pan Charliem a Kärnem zjedným nemá
medsky kladené byti nič z doskch g II.

N: m: z. p. Ještěžby kteří měšťané na xprawní listy stali
by držali. Ještěžby, li toho proli nálezu obecnímu čí-
nili nemají, než Pražané svých smobů užití mají.
Východních knihách 9 m

N^o mⁱ z p^r Coz se n^pisovanani mo do rky zemské potřeby
zemských obcí, Kolikrat by toho kdy která taková
zemská potřeba přišla, ta nemá ve d^rky zemské
řádky ani n^pisována leč přitom nosí
městský stavův solizito panského, rytířského a
městského řádu, A což také jestliže by mělo nymá-
no býti co obecního zemského, a na to oboje aby
relatorové byli z panuv, z rytířstva ze jmena
rozhlasernu kterým letá Ch^{xviii} v pátek o
těch dnech Adventních.

1) m: x: p: Kdyžby dvěma nebo třem aneb kolika k.
i osobám bylo jedním drhem ve desky položeno aneb
vloženo, že tím drhem společníci nejsou. Než li
společníci jsou, kterýmžby x milosli krále jeho Milo-
sai neb panino a mladýk x psného saudu spolek
dán byl, a kterýmžby kolivěm umřel bez zřízení dostatečné

sky
jdi
icj
awaji

a bez dědicův řádně přišlých, jesto by jemu podle
jiných slov s medvědí ze lu s mrtvého dílu na živého při-
pádněti nema, ale na nejbližšího přítele podle obdaru-
vání Kralovského, jakož jest bylo prve za právo v
knížkách Primo Procopii XVIII ze v jednom listu když
jest několik osobám kláděno bylo listem ze listu ne-
jsu společníci, a nápad v quatenu listem leta XIX
v pátek o suchých dnech adventních.

N. v. x. p. Kdyžby společníci byli deskami učiněni, a jeden
zeby umřel a deer takto po sobě nechal, tehdy druhý
společník neb jeho synové má jich odtýmali jako deer
svých vlastních. Takto by společníci nechali deer a
žádného syna nebylo, tehdy deerův lich společníkův rovný
dílu mějte v lich statech podle nálehu prvného Ma-
thie Quinto XV.

N. v. x. p. Kteréby kolivěk dediny neb dědicův při-
páti příuzenství (nebo obdarování knáze
jeho milostí) na nejbližšího přítele ze listu také
zpravece jsu povinni zpravenovati, tomu přideli
na kteréžby připadlo to dědicův jako tomu, po komž
jest nan připadlo *Jakož* bylo prve Procopii XVIII
Aťž společníku, kdyžby na druhého společníka
dětiny připadly, jakož o tom jest Venceslai Andree III

N. v. x. p. Dáni a vládky na plném sídnu kazali
deskami památnými znamerati což, což se dotýče
medení práva pro nepravu rozhodání. Tento
zad při tom se zachováti má: Kdyžby nepravu

príslo ze pravot, kterýž podle pravo nepravu, ze prav
pravo má počítati městi na platy, tu křez mu se zdá
na dediny lauky, na lesy na polony, na řeky na ryb-
níky, pokudž jeho suma s třetini stačiti mŕg
a cožby sumy stačiti ne mohlo, tehdy se pravo mŕg
medeno byli na hrad neb na dvor m te sume podle
rady těch dobnych lidí, kterýž podle práva m
slo komorník k tomu obest, račby hrad, a neb la dvor
m práva stala. Stalo se leta M LXXXVIII m pamatnych
M XL.

V. m. a. p. přičastu k boží milosti. Král český etc: ro.
kázal ve dŕh pamatny zname radi, což se dotýče
prahonův z dluhův, sum hianův, a neb la kř z skod
jestličeby prahonův pradi pohnaněmu přisudek
se, stát králem jeho milosti a právu anebo úředníky
menšími, a právo zeby po rozsudku aneb po pravu
slavném pro tu sumu a neb po to ty škody mŕg ve
deno byli na pohnaného a na dědnu jeho, a tyž po-
hrany, zeby z dědny m obodnych neměl, než toliko
dědny zaproné a duchovní, a taklo se jeho Milost
se právy radni svii otom rozkázali jest ráci, aby
bez práva vedeni bylo na ty dědiny lehoz pohnané,
ne do té sumy pokudž zápisomé to mŕg pohnaněmu
na les dědiny svěci a vyše nic, a to práva vedeni
byli má bez újmy spravedlnosti, a bez škody gdu.
komornímu prahu tychž dědin, komužby la nepřekáž
spravedlně přislužela, a kdyžby pravo a zvod

na ty dediny měl uctán býti, lehoty ten x mod meden
byli má na ty dediny zapisné do sumy klerůž
tyž pohrany na těch dedinách zapisaťu má a
pokudž obdržal a nic reys. a pakliby Kochadá-
ní na těch dedinách zapisných do sumy klerůž tyž
pohrany na týchž dedinách má zapisaťu, ot hádk-
ne má býti jemu pumodovi, což jest su my prave m
ostal na tomž pohraném, a do však do té su my po-
kudž zapisné na týchž dedinách svěctí, a reys
nic, a totake bere řeší škody pránu granovnímu
sá jākož na hoře dotieno jest, a totyž původ jemuž
by tak Kochadáno bylo drzeť má dolud, dokudž by to
kážo nebylo vyplaceno od pána dedičného lehoz zbo-
ží anebo toho škodky práno k té výplatě měl a při
splácení lehoz škodky, tyž původ su mu sru nexma
toho zase postupiti má, tere řeší odpornosti. Poslo-
we nato od královské milosti byli jsú Eutha x křim-
berka a z Smihova jinák z skal, nayvyšší sud
království českého, z panů a Jan z Kouzova
nayvyšší písař království českého a hofmistr
dvoru krále jehdůlti z mladýk, vypravující na de-
psané věci, k tomu x vlasti vyslání. Stalo se leta
1510, v úteru den svatě Koldruty v památných p VII.

Ni x z. p leta 1510^m v úteru den po sv. Benediktu
Jáni a mladýky na plném sludu ráčili sú rozka-
zati tento anlykul me doky připsati, ze lež hádky
pro neopravu bude moci práno řeší na dediny
zapisné, tím našim obycejem, jakoz tento nález d

rozhraní uvažuje, kdyžby se dědictví, nebo děln
smobadných nedostalo

V. n. z. p. Kdyžby kdo chtěl pro nezprávnou městi nadědi-
tí se ma nappam na dětiny pískoray aneb klaz pro-
dává městi ponuž jich sálci a nedostali se jeho
dědin pískorých lehdy leprum náleho zprávcí klaz
medle něho zprávně medle nálezu Venteslai Andrea
9. XIIII.

V. n. z. p. Jestližeby kdo pro nemoc a neb pro starost
nemohl ke deskám jíti, nebo jeli, kdyžby uředníci
poznali aby jeli dva aneb sli klaz mému a du
recognici sepsali cožby nule toho byla komužby
sli neb jeli, a přijduce relaci ušli a ji nedsky
repsali jakož bylo porne Primo Nicolai C. II.

V. n. z. p. Kdyžby koli učelat xapis s mjetem a s m
xapisem dědictví své aby někomu zapsal a to
som zby umřel a děliť po sobě řadně aby nechal
děti nebo jedno z nich přijduce k letom spra-
vedlivým může na prazdne místo doložit kohoz
se jemu zdáti bude aby jemu neb jím ten xapis pro
pusil jakož otom nález In albo Citationum leta
8. XIIII.

XVIII. O kladení nedsky

V. n. z. p. Jestližeby kto který xapis x desk
propusil chtěl, ma jej sobě kaxati čisti napp-
zann a nechceli to sobě kaxati čisti nemají jemu
toho xapisu uředníci propusili, a to proto ze
některi xapisové mohou se propusiti a někte
ři nic.

N: n: z p: Ktorý koli kómu zápis dokámi udelal
s mística neb bez mística, a ten zápis nebyl mu pro-
pusten, a tenby na to jiný zápis udelal, se ten
zápis poslední zápisné moci, msti nemá. Šlo m ro-
sudek v bílých prukonních Leto 1546.

V: n: z p: Který koli statek a právec listem
prijme tehdy když ten list zprávní ketským písmu
se mají mu jej neobry neležiti, kdyžby toho na
úřednicích požadul, však tak, aby k tomu powo-
lení bylo krále jeho milosti neb paní a mladýx
z plného soudu, a relator na to aby byl.

N: n: z p: Jestližeby Kto Ksaft učinil na morný
list královský, a nyměnty žeby sobě v něm neu-
dělal, nemělby co dat usťne nebo listem, aby to tak
mocné bylo jako by to v tom Ksaftu stálo. A
jestližeby co potom odkázal na smrtících, na
klekolico a na hotových penězích a toho Ksaftu
nextrusil, tehdy se odkázání žádné moci nemá msti
Alež jestližeby dědicemí smi pře Ksaftem odká-
zal bez nyměnty žeby nautělal odkázal na tyž moc.
ný list královský, a ntom Ksaft nyměnty žeby
neudělal, a žeby nadto jiný Ksaft činili chěl, aby
první žádné moci neměl, jestližeby se nyměnty
v Ksaftu nebylo, a aby přesto druhý Ksaft delal prw-
nitvo nextrusil, tehdy poslední Ksaft žádné moci

nemá, než jestližebý ta rymienka byla v prvním
 Křafu, jestližebý ta rymienka byla druhý Křaf uč-
 nit aby první moci neměl, tehdy poslední v své moci
 zůstane a první nic platný býti nemá. A jestližebý
 kdo také Křaf učil na mocný list Královský a kto-
 mu smělý platek odkázal, a potom přijde ke deskám a
 učil jiné zřízení o tom statku, tehdy ten Křaf
 nemá žádné moci míti, po němž to prve ne deskách
 před tím zápisem nemá, než jestližebý Křaf prve
 před tím zápisem ne deskách byl, tehdy má moci míti
 a zápis poslední, kterýž jest ne deskách nemá proti
 tomu Křafu moci míti v Památkách Vxxii

V. n. z. p. Jestližebý kdo deskami jaký zápis učel a
 v tom zápisu tu rymienku zebý sobě zůstal, jestližebý
 co komu rozkázal dáti po smrti své uštné a neb li-
 stem, to má dano býti buď hotové peníze klenoty
 neb smrchky, to muž odkázati na tu rymienku, než
 dedičovi odkázati nemůž žádnou na rymienku v Pam-
 átkách Vxxvi

V. n. z. p. Kdož dáti právem věnným neb zůstavou men-
 šinu kterékoli dedičovi, ze proti dedici a napadnutí
 těch dedičů nikdy se vyplata nepromlčí. O tom rozsudek
 v listech pučovních letá 1514.

V. n. z. p. Jestližebý kdo deskou muži a ženě spolu svědčiti
 a muž jejího dílu nemůž zaměřiti ani prodati
 jakliby ji meno vložil na tom statku, tehdy toho stat-
 ku na před vzíti má polovici a druhou polovici v

svém držetli měně má, jestliže jest za její dlosti, podle
práva nemního, pakli by nebylo, muž k příjemci hle-
dětli, pakli by příjemce nebylo tehdy kdek jest nznese-
o tom rozsudek Tertio. Incestai. q. x

N. n. z. p. Je měno muž přemodeno býti s jednoho stat-
ku na druhý, ale když se to měno přemodí, má příjemce
byti od té ženy, kterě se měno přemodí, a ona také osob-
ně tu býti má, v tom se příjemce opatří aby dosli měna
v užívání jejímu bylo podle práva nemního, a ten pri-
jemce má míti na svobodných sedlinách. Pakli by do-
sli měna nebylo, má ona na příjemcům statků sáh-
nauti podle práva. Pakli by i na příjemcovu statku
dosli nebylo tehdy se má zase namrati kdek jest
nznese o tom rozsudek Secundo Nicolai.

N. n. z. p. Jestliže by muž ženu svou k tomu při měl
aby zaň svým statkem zpravomala, jestliže by muž
jane umřel, tehdy ta zprava žádné moci nemá
o tom rozsudek Tercio & cccc. ix kdek Heres z Libonic

N. n. z. p. Jestliže by kdo dskami zavázal na svém stat-
ku, jestliže by ho z toho kletu nemyvadit, že jakkoli
pokuta nedskach jest, že jemu to má zůstat, a pakli
by statky by ten klot se zapisal, klet. vymazany a pro-
vazat ke dskám přinest, že mu ten zapis má pro-
puštěn býti, by pak z toho nebylo, ko muž zapis svěd-
ěl, o tom rozsudek Secundo Duponet q. vi. klych q. x
O medení pre panský rálex

N. n. z. p. Jestliže by kdo kterým statkem co zpra-
vomal, a po té zprávě žeby na tom statku měno

zavazet a nato Komorní plat zaplat, aneb jakkoli
 posledním zápisem zavazet, tehdy přijde pro ne-
 zpravu rozhodnutí poslední zápisové noci měli nebu-
 du proti pravím proti té zpravě, než co by po odhá-
 dání té zpravy zůstalo: tehdy potomní zápis k tomu
 má hleděti což jest potom odhadání statku zůstalo
 a tak starší zápis před potomními má napřed o
 zprávách míti, jakož o tom rozsudek Venc: Andreæ K I
 V: n. z. p. Kdoby Kto jeho zprave přišla a pro tu nezpra-
 vu nesvědčí do tří let a osmnácti neděl, tedy tu zpra-
 vu promlčí, neb Kdoby Kto komu dal umlunu pro
 nezpravu, tehdy ten hned máli zpránci má hned ta-
 ké tomu umlunu dāti, a tak jakž nař. medu pro
 nezpravu má ne jiného se vesti, nedada telum pro-
 jiti Takoz o tom rozsudek Secundo Joannis plana 9xxviii.
 V: n. z. p. Jestližeby Kto nemaje děli komu statek svůj
 bez místa zaplat, a melli by potom zápisu děli a
 umřel by maje děli, tehdy ten komuž jest statek po jeho
 smrti zápsán má dělem jeho, jestliže k telum přijíti
 ten zápis propustiti, neb jest to něc směřena, než
 neuchovalliby buh prve děli neřlby lech dořli, teh-
 dy toho zápisu od otce jich k tomu statku užiti
 má a jestližeby otec tē dětem kleré poručník
 zůstal a poručníci toho užiti mají do let svotčích
 než, jestližeby sirotci zemřeli let nemajíce, tehdy
 ten komuž svědčí zápis statku postuple. Pakli by
 lech sirotkům Ladní poručník nebyl, tehdy
 nejblížší přítel (poště obdarování Kralovského) měl

na se muž poručenství naxiti a sirotkům uhraditi
a prošet sirotkům, když let dojdou, učinili mají, než
zemřeli by sirotci nežli by let došli, tehdy rozby toho
statku poručníci poziti do sobě mají schovati než
nápadu nemají míti, než statku postupně tomu
komuž zápis dokami své svědčí na smrtelný kře-
noty, na kteromé peníze toho nářak má postupiti
než jestliže zápis svědčí toliko na statek a zboží
tehdy toliko statku postupně dědičného a sobě
smrtelný ochovati mohou po sirotci smrti. O tom
rozsudek Tertio parca LX. a LXIII. Když by
komu neo vědčeli, n. zápisu smrtelný, že nemá jich
bráti, a jestliže by děti měl a s mstetm zápis učinil, ten
zápis má moc míti poněmáž sū již děti byli, když
jest ten zápis učinil ...

V. m. z p. C. a n. a mladýky na p. l. m. s. a. u. n. roz.
Kazati sū me dsky památne zapsati, což se place.
ní dluhu na zlatě dobyte, kdož by koli jeden
druhému dlužen byl z lani: buď uherské neb rýnské
jestloby v tom dluhu nestala tato, rymienka, zeho
nemá jiní minci obýrati: žádnou než zlatými a.
berskými neb rýnskými, že každý dluhu toho,
kterýž by na zlatě svěděl, bude moci odbyti za
zlatě groši penízy neb haléři českými, a na tom
každý má přestati a za zlatě groše neb peníze

51
prijíti za každý zlatý uherský gul škopu grošů
českých polaze a za rýnský piit XXX grošů českého
medle jarmního krále jeho milosti nálexu a také
medle zastání o němž ptaceni na sněmě obecním, kte-
rýž jest držán byl za přítomnosti krále jeho milosti
a ně došky mělo zapsáno býti a medle toho nálexu
každý tak se má zachovati. Než klobž by komu zlaté
služen byl, a v tom dluhu, da vyminná bylaby poloze-
ná, že nemá jiní žádní minci odčupán býti, ten žad-
ný není za zlaté groše ani peněz bráti po vršen-
í, zlatými má medle se dověnky a ne jiní minci
odčupán býti. Stalo se v idery po sv. Vítu leta boziho
1488 v Samátných JXXI.

N. m. z p. Jestližeby kdo měl zprávní list na kle-
ny proday statku s rukojněmi a jestližeby sobě to-
ho listu zprávního do desek an olemřiny, sú ne to-
žil a rukojně by v tom zemřeli a jistec, tehdy sám
se olem mklad připraví, a dále děti jistcovy ani
rukojni dech děti, nebudú mkladem ani zprávn po-
ninni jakož ten list ukazuje celým rozsudek 4 plna
ch XVIII.

N. m. z p. Jestližeby kdo od panského kláštera
kterú mes neb zboží koupil bez povolení králov.
ského že muž toho koupení a trhu užiti pone-
máží to není klášter královský, když ten pan jako
fundator dá své povolení.

V: n: z: p: Jestližeby kdo děřiny své zastavit dlatem
deskami nebo listy a vyplatu sobě pozustavit, jestli-
žeby v zápisu stálo kdyby půl leta dal na před řečeli
listem od úřadu desk zemských, aby vyplatil, ta se
vyplata neb zastava nemuz promlčeti, než daltiby
půl leta na před řečeli, a potom dani žby nem vyplatil
do tři let a 18 řečeli, již se potom dani ta vyplata
promlčí, než polližeby zápis zastavy směřil, kdyby ko-
li chtěl aby to vyplatil mohl, ta vyplata se nikdy
nepromlčí. Pakli by v vyplacním zápisu neb listu stálo
do jmenovaného času, že to má vyplaciti jestližeby od
toho času jmenovského dal letům na hoře projiti dříve
nám, ta se vyplata takto promlčí, aby lotiby v zápisu
nebo v listu v zastavěním, jestližeby do jmenovského
su ne vyplatil toho statku a daltý tomú času projiti
a ne vyplatil by v tom toho statku. jaký zápis ani potom
dále k té vyplati žádného práva nema. Válekli ta.
Ké jakoby koli kdo vyměny v kterém koli zápisu
jmel, že náždý toho užití má nedada letom na hoře dít
ceným projiti. Otom rozsvet v bílých pahomních
leta 38 L. LXXV.

N: n: z: p: Jestližeby dvěma nebo třem statk. svojí kto po-
smrli zapsal, aby se s komorníkem uvažal, tehdy jestli-
žeby se z desk kterýmž směřil zápis s komorníkem i
neuvažaliby se a daltiby třem letom a osmnácti ře-
čem projiti se smrlitolo kterýžžet jim ten statek za-
mexal, tehdy ten, kdož jest s komorníkem v ten statek

umaxat, jemu medle oněch let propicie i jich orly
jemu zůstanu, o tom rozsudek v bílých pušoních Le
la a LXXVI, než jestliž by na jich místě byli přátelé neb
poručníci, ze si budí se moci umaxati v takový statek
změnem zinoctkem sech.

Vi. v. z. p. Kdežby dva bratři statek prodávati a společně
zeby jej ne dšky Klasti a zpravovali jej oba čímž na
ii neb mlti buví, v. a pak potom rozdělili, tehdy ten
komu, zpravují, má se na oba bratry statky městi
kdežby jej měli. Foredeli se na jednoho statek, muž je
mu ten jeden odpor Klasti a bude jemu jedno mědení
práva zdmiženo, a musí potom na oba městi pro ne
zprava nedati ktiem zemským propiti. Ať se jestli
zeby kdo dva zpravce nel, a si sobě zeby nic nebyli
z zpravovali jemu dvěma statky, tehdy se má se
na oba statky pro nezpravu městi, aby mu na
druho statku polovici se zprawy otkádáno bylo
ani by se na kterého polovici statku neostalo
bude moci na druhého zpravce statku, to všecko
co jemu se nedostalo otkádati. Pakli by se na jedno
ho statek měl, tehdy bude moci jemu, ten jeden odpor
dělati, a bude jemu to sež prámo zdmiženo, jakož
a na kore psaných bratřích svrchu sláji. O tom roz
sudk Lela oazko 1486, v bílých pušoních.

Vi. v. z. p. Jakož by jaku zastavu drazab a ten klot
by zastavit měly vlti nuplatiti. Neuchovaliby
vlti jeho klot zastavit, tehdy kti nuplatě dci

cove jeho a nebo nápadníci jenovo mlti. jnaji
jako an sám. Budeli ten klotz vstawa drugi komu chlti
se sme pravo prodati, aneb komu zaprati, a budeti mozi
dobře učinili. Pakli by toho jinána zadnému nezapsati ani
prodal a umielty w tom, lechm klotz nápadnici po něm
budu k tomu zápisu budu mlti pravo. I tam rozsu-
den w bílých puhotných čela od narození klotz 1480
Vi. v. 2. p. Klotzby klotz neholika osobám sátek smůj
zapersonal a w tom zápisu čoby tak xneto, qz dít mlti
něho na jiného pripadnouci má, a klotz bylen sta-
dek na ně prisel, qz každý smůj dít mlti prociati
zaprati a učinili z něho cox mu se zda, klotzby čela
milt, o tom rozsudek w bílých puhotných čela od na-
rozeni jara klotz 1486 a dauty rozsudek 23 88. ho

(Vi. v. x. p. Jestližeby se kdy klotzby, qzby se kdo zlotzil
cnice nežby svého statku milt, klotzby jin xan, jestližeby
ho xlotz vohañeli chltic neho vohañem svého na něm
před jinými dauty i nemá toho na před řádný mlti
ani ten klotz ná před pohání, ani ten klotz na pas edy
pohání, než mají se o ten statku vricni deliti
čeli klotz pohání jako li klotzby pohání mají
na před čela zlotz statku roziti. cox na puhotny
nalozí aneb utratí pro tu pri Pakli by klotz klotz
jim ruhojmim statku zaprati dauty, a jini xan
stibujic sme dali a to proriciti lez s tím aneb
s tím klotz zápis mají, mlti mají x rovný dít
sme zaplaty jakož na čele psáno stojí

Vi. v. 2. p. Jestližeby klotz milt xpravce a jemu by

umluvu dal, již ten konuž jest umluva poslána slá-
něb nestáti, tehdy pohnaný má před se ku právu státi
a sčítati se, a prohráli rozsudkem má se zachovati k své
mu správci podle paveného smolení; než jestližby pohnaní
nestátním ztratil. Tehdy jemu správce nic pominen nebude
k tom rozsudku v býlých právních letě & IV.

XIX Prísahy naryvyšších Učedníků zemských.

Li na w že naryvyšší purkrabie pražský takto na nary-
p w státi proti slunci a vychodli. Swěti, a neklané
nic nemá míti, než proslobas má státi a zdmihnúti
dwa prsty proti vychodu slunce a takto řekali: po-
tom kloy mu přísahu dáwa toliž mistopisari Kralov.
słwi českého a písaar menších desk zemských.
Prísahám pánu Bohu všem znalým: Najjasnějšímu kni-
žeti, českému - & knadli všem paním rytierstwu i naši
pánů, pánu Kralowslawowi Uherškému, českému -
słwi Kralowstwi českého ~~českému~~ i chuděmu, w tomto
hřadu i křerémuz sem povolán, naryvyšší mu purkrab-
i naši (pražskému) prawdu wěsti, a krimdu lupili
ato ani pro přizeň ani pro nepřizeň ani pro klc-
ku jini řeč Tak mi bůh pomahay i nášichni směl.
A les, má přísahu učinili, naryvyšší hofmistr, zem-
ský naryvyšší komorník, naryvyšší soud, naryvyšší
písaar zemský wsichni lymiz slowy a luz, přísahu
jedině jménem Každý s w úřad svůj jmenuje

Prísaha panů a mládyk
clo saudu, zemského. Nalezi naber za prawo;

Prisahalme panu bohu všem smělým majjao nějsimul
Knížeti a panu panu Vladislavu uherskému českému
a Králi aneb Kterýžto potom Král byl, všem panům a
vladykám i vši obci Kralovské českého chuděmu i
chuděmu v tomto saudu zemschem a kterumy sem je
volán prandů městů a krádu lupiti, a to ani pro
urizení ani pro nepřiznání ani pro Kteru jinou věc
ani mi bůh dopomahay i vsičkni smělí.

Prisahal panu a vladyk do saudu komor-
ního a do rady Kralovské vůbec za pravo
nalezena.

Prisahalme panu bohu všem smělým majjao nějsimul
Knížeti a panu, panu Vladislavovi uherskému českému
Králi (aneb Kterýžto potom Král byl) všem panům a
vladykám i vši obci Kralovské českého na před jeho
milosti rady a lajnosti zachovali Kobernému dobrému
věrně a prave raditi, a v týchž radách a saudu komor-
ním prandů městů a krádu lupiti a to ani pro přiznání
ani pro nepřiznání, ani pro Kteru jinou věc, toho nám bůh
dopomahay i vsičkni smělí. A mne mistr, podkomorí
Kralovské českého Procurotor, Hofmister, marsalek pur-
krabie Kralje Uherského a místopurkrabie pražské
i vsičkni mají přísahu učinili, týmž slovy jako do
rady jmenující úřady o ne že se mají v ových úřadech
věrně a prave zachovali.

Všim. p. Kteraak mají přísahati Komední
pani a vladyky Kletí v saudu zemschem sedají

Všim. se má každý tmaři obreliti proti vychodu
slunce a na hlavě nemá nic míti, než, prozřetel

ma býti. a ma položiti každý dva prsty na prsy
sme a pisar menších desk zemských má jim přísahy
dávati límites strany. Na všem to na tu přísahu kteraž
sem učinil králi jeho milosti i naši zemi k tomuto saudu
a té při kteraž jest mezi tímto a tímto cehož sem sme
som z to věrně a pravě povím a to ani pro přizn
ani pro nepřizn, ani pro kterou jinú věc tak mi
bůh pomáhej a náichni světi.

N. v. x. p. Kteraž páni a n ladyny
k svedomí přísahati mají.

Vápnice se mají obrátili tvaři proti východu slunce a
zdvihnouti dva prsty proti východu slunce, a pisar
menších desk zemských má jim přísahu dáti límites
strany. Na tom přísahám panu Bohu našemu svatým,
a té při kteraž jest mezi tímto a tímto, z to cehož sem
svedom věrně a pravě povím a to ani pro přizn
ani pro nepřizn, ani pro kterou jinú věc, tak
mi bůh pomáhej i náichni světi.

N. v. x. p. Kteraž obecný a městský lid přísahu
k svedomí činili má

veštky, a obecný lid přísahu k svedomí ty niž strany
činili mají, než totižo že kletnutí mají po rade
východu slunce a položili každý ma dva prsty na
i na mni božeho umučení. O tom v pamatných listech

Prísaha Choméhu k svedomí.

N. v. x. p. i. Ani na plném saudu ~~učině~~ na lexli a
čisti z Kunštatu a z Oděbrad Gubernator a naj.
~~nejšší~~ ~~hoj mistr~~ ~~království~~ ~~veštkého~~ ~~stovcem~~ ~~králov~~

ským a na knátomě místě, panský potaz nyní
geštligeby se kdykomu přihodilo z božího dopustění
zeby chon byl a přišlo mu ne to zeby měl přísahu
učinili podle práva a řádu země této, a takový by ne,
mohl kletka práva učinili a to bylo úředníky, kterých
neiton z práva byli, mají s kladno že to bereteli jest
tehdy ten nebo ti má aneb mají, sedě aneb leže prá-
vo učinili a tak přísahu učelali, podle toho a vete
rozkazani, jakoby volče na něm aneb na nich mi-
čera a shledana byla ad úředníků. Mělo se leta 1711
Venocetec Andrej Kaur.

O přísahách Nové.

1. V x p. Geštligeby kdo komu slibu učinil od
nival a on neměl by čím provésti, tehdy oba zpra-
viti mají podle práva v kaple všech smadych bez
matku a na před puwod zpravili má se jest mu slibit
a pohrany má se odpristiti se jest neslibit, a když
oba zpraviti, tehdy se pře mezi nimi mine bez se seth
škod, pakli který prisici nechce tehdy tu při ztrati
o tom rozsudek v bitých rukomných leta 1711
V x p. Geštligeby kdo popnal purkmistra a konšelů
i v si abce, a v žalobě red skládal se zadného duos-
du nej řádal práva tehdy mají oba zpraviti napřed
puwod že jest se mu od toho města škoda škála,
a od služebníků jich že si mu vybrali a spalili, teh-
dy purkmistr toho města, má také zpraviti a podle něho
jina otwa dobrá člověky kterýchby na smobodných ded-
nach měli, že suti služebníci bez jich muletu škodu učí

milí Pánkové, když pan kmistr umřel, přece rozhlasy že pře-
tá konci přišla, tehdy jiný pan kmistr nechtě nahoru do-
stoupil, má zpravit panství pan kmistra toho času
nebylo, tehdy zastarší konšel má tu zpravu udělati a
jestližeby tu zpravu oboji provedli, tehdy se pře mezi
nimi i škodami mine, a jestližeby která strana nechtě-
la zpravit tu při ztrátě i o škodami, jakož o tom
rozsudk v býlých pánovních Letá a L. L. XVho a
ta přívaha má býti se zmatkem.

ných *Y xxx*
 ti: a z p: jestližeby kdo dal tomu co schovati a ten
 žeby umřel komuž dano schovati, a tenby pravil ktož
 schovati dal, že nápadníci toho mrtvého jsou dobře
 se mecti s mečemi a oniby pravili že nejá, tehdy
 ten napřed xpravitel na ktož praví, že jest dal scho-
 vati a nápadníci také proti tomu přísahá xpravitel
 mají že o tom nic nevědí, a že oboji xpravitel mají
 tehdy se pře mexi nimi mine i škody a kteraby strana
 nexpravila se smů při i s škodami xtrati. (A to m
 rozsudek Secuni: Janis Glana 9th V.

chtěl zálo xpravit, že ho nemá^{nema} tu přísaxi při puskání
bíti zanevadž jest se jmu znal, že to má lehnout z čepce
by byl pohnán pro ten list nebo kšáft málo býti na něm
přisauzeno. O tom rozsudky býlych puhojmých leta 1400
C. V. 10. p. Kdož od koho při mede neb o něm stojí na rohu
že le strany nemá svedčiti, než druhá strana porzene
li ho, že le strany má svedčiti.

3 přísahack v Kaple

C. V. 10. 2. p. Když bude na lexena přísaha puwodoviti i
pohnanému, aby se takto zachoval aby stál puwod u dnu
zi u Kaply a nehráčel do Kaply než má říci a prositi
panom úředníkům pelsich menších za vstupeni a
pohnaný má státi také u dnu a má sebi očístnitky dva
míti na smobodných dedinách a tu má lež puwod aby byli
důstni od otce i od bratři svých a má míti na smobodných
dedinách, a tu má lež puwod prositi za vstupeni i
očístnitky a když bude prositi, úředníci mají říci:
Inenij, očístnitij, a když se bude jmenovati, mají hned
zapsáni býti, a po jich prosbě má jim rozkázáno býti:
vstupte oboje strany i s očístnitky; a když vstoupí
jestliže se v Kaple nezmluví, tu má napřed puwod
medle práva přísici, a když puwod přísahne, chtěti
pohnaný za puwod přísahá jemu to dáti múz dobře,
pakli netřice dáti, tehdy má napřed pohnaný při-
sahati medle práva a potom za ním očístníci, a když
pohnaný přísahá pro mede a očístníci také budu

prísahali, keďže právomoci nemá pohnanýj nič dať.
a keďž k' prisaxe máj p'íť žiadne bráni u sebe ani
na hlavě nič nemajú m'íť.

Promlčení práma

N. v. x. p. Čas na plném saudu a jiri z Lunokadu
a z Poděbrad gubernator a nay vyšší hofmistr králov-
ství českého slonem královským, na králově místě
přelaz paršijí nyzest, ze kterých kolmen (loven) dle
dělicemi někteř nebo zboji kdezkoli v království
českém v pokojném dnyeni za krále vládnou slavně
paměti teč nyní i potom za tři léta a XVIII neděli
bez nárokům že toho poziti má, neb jest to i prve
za právo bylo, a to od té chvíle jakoz se jest saud
kořal za královu milost krále Ladislava českého Ma-
to se léta 8. 56.

C. V. m. z. p. Lela boziho 812¹¹¹ to¹¹¹ p. n. e. l. po sm. Jerony.
m. n. najjesnější knize a pán pan Wladislaw Uherský
český a král medle nálezu smrchu dotčeného, také
dárna nšcm odumrtém moc kčere n. n. vyprošeny do
vyjili křepet a 18 nedělí cesty na jeho milost spr.
medlinec připadlo, a křozby takové dědiny drzal zle.
ta a XVIII nedělí bez nároku ode dne saucu osazení za
jeho milosti, že toho má přijíti též jako jiných dědin
Klerický nebyly naříkány, jakož nálež panský pl.
něji to v sobě drží, a že jeho milost takových zbaví
a dědin již za odumrt dávali nechtě ani m. n. a to
jeho milost učinil k prosbě a k žádosti panů a zeman
kteří již se n. n. chtěli tomu saucu zemskému sjeli

17
Boslové i s kam byli jsú Lndrich z Michalovic
naymysí komorník království českého, Zbyněk zaje
z Karemburka, a Lndrich z Slaze, vypravující na
depsané věci od pana knále jsúce na to x vlastě vy
slaní Venceslavi. Andrej Ov.

CV. n z p. Kdyžby komu pravo zastaveno bylo, že
tím zastavením těla projíti ke škodě byti nemá, ji
jako prve bylo Tělo Venceslavi CV. XV

CV. n z p. Kdyžby kališník státek srovnal nemaje z
němu práva odcizil a jej zapsal a potom sro
vnal příjca k tělu spravedlivým, žeby odpírati ne
mohl, proti tomu ne v letech a 18 nedělích a ne prá
vem toho nehladil, že o ně pravo bez pramocí podle
nálezu starého Venceisl. Andrej Ov.

CV. n z p. Je po nálezu panském a po právu stan
nem nemá žádnému pravo vedení zastaveno byti
a po nálezu takové vedení právu odpírati nemá ža
ný O tom rozsudek v útlých rukopisůch Lta 1481
Kdež jest rozsudek o sumu. Než shledby Kto to pravo
vedení i s sumou. srauti nedopouští je posledního pa
nománi dožili, to bude moci učiniti při Klerém ko
ri právu vedení i s škodami a náklady Kleruby Kusa
du p. naložil

CV. n z p. Kdež společníci jedni druhým neodpírají
tím, zapisám a měřím Kladení a dadi křem letom
z 18 nedelím projíti, mohl by ke škám by pan i prá
va nešta, kteří by spolky jedni proti druhým promlci
a každý co by držal toho statku má při něm zastati a jeho
užiti jako svého dědictví. O tom rozsudek v útlých rukopisích
Lta božího 1487.

XIII. Uřadové zeměští

N. m. z. p. My Václav z boží milosti, Vrherský český král Markrabě moravský a na sněmu obecním, kterým jest držan na suché dni letáční leta božího 1497

Řeho království českého, takto sme úřady zemské tohož království xrbčili a rozdělití račili, kteriz úřadové na měnē časy a budáci, při klíčech stáních zůstali mají a o to nic rozdělení a různice na žádné časy aby nebyla v pravích Václava Vyhndraha

Uřadové stavu Janškemu vůbec za-
právo nalezení.

Burkrabství pražské, heřmiestrství zemské, Mar-
salství zemské, honornictví zemské, Súdství zemi-
ské, kanclerství zemské

Uřadové stavu mladýčkemu vůbec za-
právo nalezení.

Burkrabství karlsbýnské, kdež se koruna a klenotí zeměští chovají, spolu se pány, aby byl jeden z panův a druhý z mladých, a ti spolu zámen karlský a druzí a chovati mají, a ti nam mají přísahu učelati i budoucím králím českým i nši koruně a stci království českého po otc právu a obyčeje stero dareního.

Uřadové stavu mladýčkemu totižho samému
vůbec za právo nalezení.

Isarsví remoné, Podkomorství, Burkrabství kraje
bradečského dávati máme i budouci naši králové českí
však o dekorou nymienthou, což se podkomorství
totiže, jestližeby kto v starém městě pražském

z vlády k tomu městi ním, toho mu i budoucí králové
čestí máme měli na ten úřad vsadili Křesťan se nám
na ten úřad hodný byli zlat na podkomorštní
A n z p: lož se ~~manšalství~~ dotýče, ze to jeho
milost král i budoucí králové čestí n noli a n moci
sobě pozůstávají a nechali x lech tít slavně to.
tím z panského, rytířského a německého slavně
že dají komužby se jim zdálo a libilo opíše a
tu osobu abychom mohli zmieniti a jiného na to
vsadili, každý se libilo nam n Křovních Mac (Mynstka)
I. n. z. p: že z paníw ani z rytířského abyžad-
ný ~~dvůr~~ ~~úřadůw~~ ~~zemských~~ neměl městič ani
městič n Křovních Mac (Mynstka) II
I n z. p. Lož se manšalství zemského dotýče že
král jeho milost náčil k tomu porokni své dají
neuchováliby toho smrti bez dedičůw nynějšího
n. manšalka, ze ten úřad má lož a tak x títati
n tom způsobu bez dedičůw jakožto a v ochrpsaní
úřadové země, a jakož se paní ~~Subeli~~ ~~blasa~~ a
Kři a Viktorin z Ponova, zeby k tomu úřadu sprá-
v. ~~nečinnost~~ ~~míti~~ ~~měli~~ neuchováliby toho nynějšího
pana manšalka smrti bez dedičůw, přistěliby z
tomu a oni to dostatečně okázali, ze kdo mu sprá-
vnost mají, cožto jestého okolí toho také podle
sne spravedlnosti mají poziti.

Macislav z boží milosti Mherský čes král

17
2. a markrabě Moravský. Pohládá: k čemu je jest
toho ~~pro~~ mezi jinými potřebami a naměřit ~~po~~ po-
bí, aby pán a zvláště úředníci zemští, místa
sna křesby klery podle řádu svého sedali a kteri
místa držeti měl, věděli, aby to vědouce lepší spo-
nost a jednola mezi nimi chystali a tmať mohla
a jedni na druhé aby se nečteli nyní i budoucí
3 z té příčiny jeho milost královská v národu panovní-
takového o tom porizení mezi nimi ustanoviti a
uřadovati jest ráčil, který se v nynějších i budoucích
časích, měniti držeti a zúčtovat ma beznescho pře-
puštění. Vapříme nejvyšší markrabě moravský
Ten má pánovní místo držeti předem potom nej-
vyšší hofmistr království českého. Potom nej-
vyšší maršálek království českého. Potom
nejvyšší komorník království českého. Potom
nejvyšší soud království českého. Potom nej-
vyšší kancléř království českého.

A. v. n. z p. Což se paním z Rumburka dotýče
i u křesby z nich vladarské neb panské
rodu Rumburka na sobě měl, ten toliko ná na-
deřemi úředníky zemskými sedati a místo
své míti, jim vesnickým pánům a Rumburka maji
sedati mezi jinými pany vedle těch.

A. v. n. z p. Což se paním nových dotýče, kteriž
pán přijali si sedayte před starými rody pan-
skými a nad staré pány se netře, a to což vedle

et s'engage avec soi.

N. w. 2. p. Což se panstvíem podáno slůvých do-
je. Ji sedayte jedni nad danýmimi podle těch. Ten
to antykul jest připsán mestřední po sv. Kadrutě
dela božího 1500 z rozkázání knalovské milosti
Čelomé na to byli sá ad knále jeho milosti Jindřich
z Bradce napovýšší komorník knalovskými čes-
kého. Čučka z Rymberka a z Smilova, napovýšší,
sali knalovskými českého z nanuo náze klomu od
jeho milosti knalovské zmlasle vyslání
jeho milosti knalovské zmlasle zmlasle zmlasle

jeho milosti a královské
N. v. z. p. i. se dohýč lecho sob kleriků a
pamy obhýmati, kůd ně jakými prů vody a neko
tiosy kleriků sů sobě jednali a vyprosili, a la
ně zě od krále jeho tati ani od quanů přijeti
nejeti. Ti řádu a slavu jeho neuzímayše
Dobudž by nebyli od krále jeho milosti a od pa
nu přijali.

nan přijali
 V. n. z. p. ze cizozemec žádný aby na nřádech
zemských nebyl a nemá býti. W I kací.
 Vyhlášení J. M. Druhá v. Pátých Starých J. v.

7. ¹⁷⁸² p. 1782 se panem úředníkem Říšských men-
ších dotýče zemských, aby od žádného žádně pře-
neměli před soudem zemským ale jinde řešiti
mohu, a to z té příčiny, poněvadž jich žádný
neprosí k své potřebě nemůž, aby k jiné-
mu nestali, takže sami od sebe státi nemají.

o Věsání o smí pře i spolu sebou slámati mo kú
v prvních Maciana Hyndraha 9 II
o V. n. z. p. Se uředníci menší aby byli sázení hodní
dobří a zachováli své.

O uřednících menších

o V. n. z. p. Kdožby koli z menších uředníků ad
dnešního dne co kúpil na svobodných dedinách
neboli Klerij zapis ad Koto k sobě ne do něj při-
jal, aby to ohlásil, a do něj své před pány na pl.
něm saudu aby i cel o těch suchých dnech, při kte-
rýchžby jemu ne doky kladeno bylo. Stalo se kta
lozého 1454 ve čtvrtek den sv. Procopa II. Japonec.

O. xxix.

o V. n. z. p. Jestližby kdo uředníky menší na věk
geby něco ukládneho a nevěrně učelali a toho by
na ně neprovedl, má hrdlo ztratiti. Pa klíč, na ně
domek aneb nahleřeho jednoko z nich klíč poku-
tu má podstupiti v Samalných 9. xxiv.

o V. n. z. p. Se svědomí aby byla opatrována, aby jich
žádný neohledával. Kromě toho klíč je spítný, a
jestližby go pronest, aby hrdlo ztratit bez mi-
losti, a svědomí aby byla buklíce se třemi
zámný učelana a 3 uředníci aby od ní klíče
míti, aby jeden k nim se z druhého nemohl, leč
ku potřebě před saud aneb kdyžby je zapisovali
měli. O tom v prvních Maciana Hyndraha 9 II
o V. n. z. p. Se žádný člověk nemůž předvésti uřed-
níků menších, lečby měl k svědomí z paníu.

z latic aneb z mladých, kteří v saudu zemském
sedají. O tom v Osvědčení takovém zela 81 XCIV^o p.
tak o suchých dnech Adventních.

N. v. z. p. že úředníci pražští menší desk zemských
mají zapisováti laickým lidem na před. Priznat
se před úředníky pražskými, jakož to bylo od staro-
dána zapisováno, než komužby list psali od úřadu
tehdy mají laickým lidem se na před psati úřed-
níci pražští menší desk zemských. N. jakož to od
starodávna bývalo v Černých zapisných Záp.

N. v. z. p. že žádný lidem od úřadu aby nebyl obsílán
kteráž věc z pohnutému právu prvně, a to pro-
to poněmáď jest úterní den státní, aby se z nich
něco pohánělo, krom toho smoleno jest aby přestrami
minulý a od úřadu listem osoby aby nebyly obsílány, než
děti aby se právem hleděly, než vdovy a sirotci, jestli-
žeby které, vedome mají věno nepostupeno neb odraho bylo
A sirotkům kdo stádku setupiti nechlel přijít před
úředníky menší, aby se opomněli od koho se jim to
daje a úředníci aby tu neb ty osoby listem obestali
aby před paní jejich milosti na plném saudu stáli
neb stál ten který pro zasednutí saudu nappro-
přístího, A tu hned aby úředníci toho zřamenali
kto se opomněl prve, který den, a tak pořad k to potom
se opomněl a ten potom slyšán buď, a tu na den ten
na toho úředníci xamolají ten toliko o přátely nappro-
do šranků a žádný jiný, ani na paní, jejich mi.

lost notag, lečby která pře ku páhomu nepříslusela
ten muž za notadi, pakli kdo přesto zavolá a volá
př do správního ten poručí nes podle prvního
smlouby.

N. r. z. p. Úředníci menší, kteříž desky v moci mají
aby žádnému nepřisluchovali z desek nenýtali, bez povole-
ní krále jeho milosti neb paní a vládky z plného
saudu aneb úředníků desek zemských menších
V prvních Václava VlyndraKa 9. I.

N. r. z. p. Páni a vládky na plném saudu ráčili
si rozkázati medsky památně zapsati, jakož
Marta z Nelčejovic prosila jeť paním jich milo-
sti za opatření jeby Děpolt Václav a Ladislav
bratři Popelové z Lobkovic prohnání, nálexu pan-
sněmu dosti neučinili i také páni jich milost
něm vůbec ráčili si rozkázati Klopky kotlíků
panskému nálexu i úředníkům menších dosti ne-
učinil, tehdy úředníci Pražští mají z něsti původu,
na dědiny poháněného medte práva a ten takový
Klopky panskému nálexu dosti neučinil, bude pro-
nen původu zase všechny náklady a utráty na
se ráčili, kteréžby na xwood naložil i jiná prá-
na medeni bře měi odpornosti. A proto aby
úředníci nadepsanů Marku x medti hned na dědiny
s nadepsaných A oni poháněni bude povinni
je Marku medte toho nálexu všecek náklad
zase nadepsaně se bře měi odpornosti V pa-
natných. 9. r.

N. r. z. p. Páni a vládky na plném sněmu obecním

skieny byl držán v pouti o suchých dnech post-
ních Lete boziho 1494 Spovělením nejvyššího
knížete a pana Vladislava z Bozi Míši uhers-
ského a českého krále se na tom sň zaslali ráci-
li, aby již po dnešní den vsichni vkladové nedosty-
pni země tuť v něčí neb menší v držení
nebo zapioné v púhoné neb v památné, aby český
psáno bylo, a to aby mělně tak držáno bylo a zach-
ováno, než což se majestatsko neb jiných listů la-
tinských nebo němec Rych dotýče, kteřížby ne dosty-
slo na od stona v púlování měli byli, li aby tak jazy-
psáni jsou buď latinské, neb němec Rych ne dosty-
deni byli. Postloue na to jsou byli něčkam od pří-
milosti: Tindrich z Hradce nejvyšší komorník
království českého. Onuha z Rymsberka a z Smího-
ma nejvyšší soudi království českého z paním
jsúce klomn zvláste vyslání. Stalo se v pondě-
lí před sv. Gedruhlín. v Čamalných J 2V.

Nm. z. p. Což se na ním opra ročání při púhoních
dotýče, li mají minúti, neb ktož ku při nestojí
dostli iest ztratil podle práva starodávního v
púhoních Václava Vyndráka J II
N. n. z. v. o Va katedru aby žádný netočil ani se
ne aslath nerioval box poholeni paním úřední-
ním zřetech, a ktožby koli něk sedl aby 10. B grošů
paním úředním dá a v něčí 30k aby
sedel v právních Václ Vyndráka J II

18 a V. 10: x p: Jestližeby klerici po příchodu do měšťáků a stá-
čků nechleli, že mají tímto adirektivou a gestem býti
aby směřovali, pakli přesto ne směřovali. můž' k nim o škodu
i ledino býti, než jestližeby se komu cti politické, a on
směřka pochopil jen nemá o čest sa uzen býti, leč by mu smě-
dek připraven byl a kdyžby připraven byl má směřili
a k tomu trestán býti.

o V. m. z. p. Aby sež pro zachování nájemníky a pro pan.
křádky bylo požádáno jako o lid' a čel' zlehlí.

Přihonové k saudu menšímu
 N. m. z. p. Kloby či děřiny a žal p. za k nim nemaje
 a, pomstě z toho zloží některé lid z čloněčenských
 se to propuštění moci nemá. O tom rozsudek. N
 bílých přihonných Leta XC prvního

N. m. z. p. Jestliže by kdo k Komu poslal aby mu čeleč-
 na vydal neb čloněna a služebníka neb otroka, ja-
 kož o tom nález obecní první šře ukazuje, a ten
 k Komu by poslán bylo, toho nevydal, a žby jej
 přihon zastihl a se pravo jej chcel po přání vy-
 dati, lehč ten člověk jest jej pohna, má mlti mlti
 jej přijíti aneb se přihonu drze. O tom rozsudek
 bílých přihonných Leta XCII.

N. m. z. p. Kloby na kom čloněna vysauřil, ma je
 mu toho čloněna vydati (podle rozsudku) o lím stá-
 kem o kterýž se jest tyž čloněk k němu přibral
 než což tu pod lím pánem státek nebude, má uo-
 ho pána milosti o ten státek hleděti, a ten pán má
 mlti jej jemu propustiti neb nechati. O tom roz-
 sudek bílých přihonných Leta XCII.

N. m. z. p. Kloby čloněk cizího u mazbě držal pro
 nějaký zly a nešlechtný skutek a když pán čloně-
 ka k tomu poslal u kohož ten seř aby mu jej vydal
 jako čloněka jeho, lím způsobem jakoby nic zleho
 nečinil, než jakoby jemu zběhl, chci z pokuty ze
 xx křiven pohnatí nema jemu na to vydati jeho, než
 má se při tom zachovati čloněku jako o jiném
 čloněci, nebo smoleni zemskeho o narečení a o
 čloněcích A o tom nález bílých přihonných Leta XCIII.

N. n. z. p. Jestliž by ktery cizozemec komu Florencenst.
ne slíbil a potom zeby k němu jinému ušel z země
a ten komuž jest Florencenst slíbil žádal by na tom
aby mu jej vydat má mu jej vydati jakoby jeho
rodič byl a nemá sobě nař z cizí země propust
ního listu jednati, ani jej tím listem (by pak zjednat)
zastírali proli tomu komuž jest Florencenst slíbil
pustil by se v tom nechovat ude moci k němu hledno
bůti medt zřízení o lůd. O tom rozsudek v Lroných Lela
XCVIII.

N. n. z. p. Jestliž by kdo koho žádal, aby mu se čelech nemýji-
snil, a on vsadil by jej do maxby, a ten čelech zeby jemu
z maxby ušel neb vyšel bezelsti. Byli by pohnán z
li poručí komuž jest ten měren ušel, nebude tau poku-
tau pominen rozsudek v Lroných Lela 91 XC.VI.

N. n. z. p. Když by dvěma lůd směřel na ktery grunt
a li zeby člověka cizího na ten grunt přijali, a chteli-
by z toho člověka pohnati, tehdy na obu pohnati komuž
dsky směřel. Neb požereli jednoho, ze jemu pūhon
zomilniti O tom rozsudek Lela božího 96.

N. n. z. p. Kdex stranám obojím nálexem prisauř něco
jesto v tom nálexu nestoji, ze se jedné straně dává
za právo Tehdy ty strany nemají se ze škod vinit
Dakliti která strana vinita, Tehdy ji to obestání bu-
ze zdmženo, kteréz proty škody učela, než jestliž by
v nálexu stalo, ze jedné straně za právo dávají, ta
strana muž ze škody vinit. O tom rozsudek v Lroných Lela
91 XC.VII.

byli jestliže jsi li zimi kto je daruji. Kdy městská
svědami podle prvního svolení zemského, mají přijí-
mana byli taktož o tom rozsudek. v mnohých uhon-
ních Letá božího 1482

1. N. m. z. p. že žádný na list ani na ceduli přísaha-
li k svědomí nemá, než přísahna málo na přísahy
utně sexnati a praeř to má zapisati Klerýž svědomí
zapisuje, a to z panského a rytířského řádu, a kto
říž z panského a rytířského řádu přísahy mají k
jakýmžkoli úřadům si naty přísahy svědčiti mají.

N. m. z. p. Jestližeby kto dal svědomí na koho jiného
naň že jemu něco nestechetného učinil, a onby
komu svědomí odpiral, na ten ra nič to provoro-
vali ktož jest naň svědomí dal, co jest nestechet-
ného učinil, a na k tomu listem od úředníků nem
sich obestlan byli listem, aby k svému svědomí stál
a je medt. Pakli by potom obestlan k svému svědomí
nestál, lehdy se ktož jest svědomím na cti naričen
má král jeho milost a sance jej na jeho cti opa-
čiti, a má jemu naň zatýkací list dán byti
na toho ktož jest jej narušil a nestál. O tom roz-
sudek královský V. a.

N. m. z. p. Jestližeby kto falešně svědky medt, a to
naň uvedeno bylo, anebo naty svědky lež lehdy mají
věřiční v pokutu a vinu královskou vzati byti a
trestáni jako zimi-falešníci, jestližeby kto proti
dokam medt to svědomí, a ne dokam by svědčilo to
leť a oni by svědčili, že to pomní od 45 let, a lež

jestliž by proli listu svědkové svědčili nejsp., nežli
svědčí v listu dalším, toho to každé svědomí jest xři-
stotně křesťané, jakož o tom rozsudk. v Modrých 24.
Leta božího 1456.)

436.
 N. v. x. p. že muž pšlizeby své ženě svědčí: achle
 to svědomí nemá přijato býti, lež kterážby kolivěk ze
 na muži a ženu svědčili chtěla aneb proti muži svému
 a zase muž ženě své, aneb proti ženě své, že svědčili
 má, i.e. muž a žena muž svědčili, jako jiný muž, a tak
synové otce buďliby nečetni otce svého nemají svědči
ti, než kdyžby dítmi byli, že to buď moci učiniti;
 a zase otec synům lež svědčili nemá pšlizeby, ještě
dětem neodbyl, než kdyžby je oddělil leždy muž jím svěd
čili a lež bratři bratřím, ani sestry jedny druhým
svědčili nemají, ani proti nim kdyžby se nečetné
byly solito. Těžka ká klagkoti o kým státek má a ja
 s nim o ten státek nechtěl, nemá jemu o ten státek svědči
 ti, a tak všichni kletěři se nechtěl byti, solito o
 státek že sobě jedni druhým svědčili nemají. (Tom roz
 suděk 3 plana 9. 23.)

1. 10. 2. 1. Jestližeby kto co komu pravil a onby pohrdl,
a ho aby mu to snědčil, co jest jemu pravil, a ten
by jemu toho nesnědčil a pravil, že jst jemu toho ne.
Jestližeby, a ten by to naň prorokl, že jest jemu to pravil
a kdy má ten za klamáře jmin býti, že jest pravil a
nesnědčil tak, a to jestližeby se chci do ty klati, a ne
já si klatby, aby ten daremných mecti nerozpravil
a lidí mospolek remařil. B tom rozsudek kralovský
A 18.

10
N. n. z. p. Kdožby skody útravné pramořil, jestliže sňedkine
sňedci, zbyť jemu čemi škodami p. m. i. rovat byt, a m
jmenyji sumy čehoz, jsu sňedami, ze si sňedkome m.
maji přijali byli. O tom rozsudek w. m. v. ych p. hon,
mich čela boziho 1499 kder Dorotka Walterová p. hání.

N. m. z. p. Kdožby pod kým měl človeka a pravem o
něho zbyť nechtěl k tomu postkymž se d. a kázal by
se jemu nočně vyslekovati a vybrati a neb jaký k. bli
by jej přijal na svůj grunt. Propadn. pokutu ga.
koz smoleni na hoř psané. w. pokute ukazuje A. o tom
rozsudk, w. b. l. ych p. honnych čela & 86 a w. čem
rozsudku stojí, ze žádný č. u. p. n. i. k. nem. o. i. s. n. i. k. m.
byti p. a. n. a. s. m. i. k. o. p. o. d. l. i. p. a. n. a. d. e. m. s. k. i. k. o.

N. n. z. p. Jestližeby k. lo človeka s. m. i. k. o. r. u. k. u. d. a. n. i. p. r. o.
puslit komu, a on to dostatečně pramořil, má toho
ten človek užiti jakoby mu tis. vyhořstni byl. B
tom rozsudek w. b. l. ych p. honnych čela & 95.

O. l. n. z. p. Ze p. r. a. z. a. n. é a j. n. á m. ě. s. t. a. k. r. a. t. o. m. s. k. á, k. l. e.
r. e. z. g. r. u. n. t. y. m. a. j. i. n. a. z. e. m. i. s. m. o. b. o. d. n. é z. e. z. l. e. k. m. a. j. i.
w. y. c. a. w. a. l. i. l. i. d. i. z. b. ě. h. l. i. s. m. o. d. n. y. i. t. ě. l. ě. d. , j. á. k. o. p. á. n. i. n. e.
z. y. c. i. ě. r. s. t. w. o. j. e. d. n. i. d. n. u. h. y. m. w. y. d. á. w. a. j. i. , j. á. k. o. z. o. t. o. m.
p. r. v. n. i. s. m. o. l. e. n. i. A. r. o. z. s. u. d. e. k. w. b. i. l. y. c. h. p. á. h. o. n. n. y. c. h.
čela boziho & 94.

N. n. z. p. Jestližeby k. lo človeka cizího na gruntu
z. u. s. o. u. o. s. a. z. e. n. ě. h. o. j. m. ě. l. , a. t. e. n. č. l. o. v. ě. k. z. e. b. y. s. e. p. o. d. s. w. ě. h. o.
p. á. n. a. d. e. d. i. ě. n. ě. h. o. d. o. s. t. a. l. w. y. s. l. ě. k. o. w. a. t. , a. n. e. b. s. e. w. y. k. r. a. t. l.
o. d. t. o. h. o. p. o. d. k. l. e. r. y. m. z. j. e. s. t. s. e. d. ě. l. t. ě. h. d. y. t. e. n. o. d. k. o. k. o. z. j. s. e.

jest vyslehonat aneb vyknať. Dosteli k jeho právu
 dědičnému aby mu ho vydali jako človeka, kterýž
 mu se prýč vyslehonat aneb vyknať, a nechťelli,
 by ho vydali. Tehdy jej muž proto nevydání z poňu-
 ky pohrati a na něm tu ponutu obírati, než když
 bude ten člověk zase navrácen odtud se jest vysleho-
 nat aneb vyknať. Tehdy pan jeho dědičný bude mo-
 ci zase mede práva jako k člověku dědičnému
 hleděti, nově svolení praveního o potudách což se
 lidí dotýče, o tom rozsudek děla XC.1.

V. m. z. p. jestliž bylo při vyhra, nemá žádných ji-
 ných škod pro tu při miniti, než toliko, což pro tu
 při naloží a utratí. Takli by, z čeho jiného miniti
 chtěl, nemáji jemu toho prisuzovati, ani za to dále
 přísahati. O tom rozsudek děla božího 1486.

V. m. z. p. Ktožby cizího čeledína neb služebníka na
 aukojmích měl, a ten číž jest žádal by toho aby mu
 jej vydal, a on by pravil, když mu jej postaví
 ať jej chce rád vydati, a ten nečeka je toho aneb
 aby toho od něho přijíti nechťel, a by ten rok
 k slavení přišel toho člověka a přesto by z poňu-
 ky pohrati, ze té ponuty neodnese, než a proto
 pohrati. Když ten člověk jemu postaven bude
 má jej jemu. Kter jít on k němu postat vydati
 Takli by se ten člověk nestaral tehdy on ny upo-
 mínaje ten za klad, má jej tomu dale číž jest toho

Člověka čeledína neb služebníka. Bto m rozsudok v
lilých pavhonných Leta XCIII.

1. V. m. z. p. Kto by maje rukojmě za čeledína přistavného
do jeho dobyti, a ten čeledín přistavný ušelby, a on
zeby stal k němu pro toho čeledína, aby mu jej vy-
dal. A pro nemýdání potom toho pokonal, nedrže se
rukojmi; za je mu ten púhon zomizen bude, a pokutěn
ten je mu ne bude pominen poněvadž tomu čeledínu
bez rukojmi neřili jest nechtěl Rozsudok to m
leta 98.

2. V. m. z. p. Jestližeby kdo člověka cizího na dvůr
za lebu ~~ob~~azeného jměl, a ten člověk zeby se pod
svého pána dedičného vyškonal a vykrať od toho
pod kterým jest seděl, tehdy ten si kohož se jest vy-
krať pošleli k jeho pánu dedičnému, aby mu
jej vydal, jako člověka, kterýž mu se prý vy-
krať, a nechtělby mu ho vydati, tehdy jej můž pro
to nemýdání z pokuty poknati a na něm tu pokutu
oborzi; než když bude ten člověk zase vrácen,
adkud se jest vykrať - tehdy pan jeho dedičný bude
moci zase vedle práva jako k člověku dedičnému
hleděti. Podle smolení prvního o pokutách což
se lid dotýče O tom rozsudek leta 98.

3. V. m. z. p. I púhomy staré
že si páni z panství slavní klerí
sedáji v stádu zemském nemají pota ně nily.
2. si předměsny úředníky než toliko z lidu nevy-
pan

19
2
dani neb. o čelciřna, podle smolení obecního, o
to poháněni byli mohou jakož o tom nalez primo
Procopi S. X. 18.

1: n. 2. p: že spolek nemůž býti jinde než před panem
králem s jeho povoláním neb před panem a na přím
seuů, ale žádným sáhem nemůž býti žádný spolek
A by nálezy kazati páni mešsky zemske nalezili,
z něžtě panu Janovi z Dražic nejvyššímu písaři
I. Procopi S. X. 18.

1: n. 2. p: Mezi Jaroslavem z Heřmanova městece a Ja.
nem Michalcem o kmetství páni slyševše Jana Michalce
kterýžto byl od Jaroslava potměn a poránil se býti kme-
tem, a že by neřádně byl poháněn v této při a v jiných
nezákonných přech, kterýžto praví se a dotozuje byli
kmetem Nalezli za pravo A. Wolářích z Hradce pan-
ství potaz vynesl: že páni kmetství v dñnání, mají
poháněni býti komorníky tímžle dechto kmetem, totiž
to purkrábi prazského, komorníka nejvyššího, su-
dého a nejvyššího, písaře nejvyššího, A by kdož chce
pokoniti, aby je pokonil v Lamských panech přez-
ným, a písaře zemskeho nejvyššího má poháněti
jedním kmetem z Lams z mladých, a kdyžby pokona
prijíti nechceli, aby byli doplnáni komorníkem podle
práva II. Maurici O. X. 1

1: n. 2. p: Aby zákoní kmetství svědomí nepoháněl
panem než k té při požene jistě pakli kdo požene
panem k svědomí než k té při, aby původ ten po-

linenému dat 10 fl gr: c. a lech x kop gr: c. Jay potma-
nema ne 2 nedělích ad vysměščení puhonu a x tomu i
žlody cožby jich promedl před úředníky menšími.

Podle smolení o škodách W I Wacława Wlyndraka I III

1 V. w. z. p. Chlelliby kto x smédami chudých sedla Wliw
lidí poháněti, ten jim má každému ad mile 2 gr. ieo.
dali x W. w. nich Wacława Wlyndraka I IV.

W. w. z. p. Páni a mladyky na plním saudu s pomolením
a moli všech panů a mladyk a mái obec na aně mu
obecním kázati tento artykul předsky pamatně nbo-
ziti; Což se čelestí dotýče, neb lidí zběhlých z dedin
kterby kolíněk přechomamal a moči je u sebe drgal
gleytem, je zastíraje, že mu gleyt dal ten jistý cizí iest
čeledin byl, má bez onluwy mšelivké jemu jej nýdali,
jeho nikam nenysliraje Chleliby ho newydat neb
jej pryč nýstat lehdy aby jej mohl potknati ad desi-
ti az do dmadeti krímen sřibra buwto x panů x ryčier
sřma nekolito x měslan Wato poslome byli sři ke
dopám: Jitka x Ryxmberka a z Swihoma nayvyšší
sudi, x panu A Jan z Haupona nayvyšší pítar
z mladyk nadepsané věci nýpravusice, jěde kto-
mu zmladě nýslani w pamatných K. x m.

1 V. w. z. p. Jitka jeho Wto jest ráciť nýpowedilo
neri pány a ryčierstwem Onazany i jinými městy
koruny české: Což se lidí zběhlých a sirotků doťče
před palckou, Fi mají na Swých mšlech zastati,
wz, kteriz jěi rok před nátkni a w nátku zběhli

neb potom, či mají jedni druhým vydávati, jestližeby
kto na kom toho žádal, skrze dva zachovala slověky,
a neb listem pod pečeti, z kteréhožkoli stavu, a kloby
nemýdal, ten bude vci ze 20 hrinců poplácán býti. Než
s volení panne za psaného, kromě těch lidí, kterýchby pro
míru byli vyňati. Těch nemá vydávano býti. Mjerno-
ních Wailawa flydnatka Jv.

Alu Wlach tam z krasí milosti Wlchsky český Dalma-
ský Charvatský uherský. Hanuabě Moravský, Lucembur-
ský a Slezský kníže a dlužický Matthaaske a Banam,
sem tímto listem všem, že se choli věd na něm obecním,
kterých oručných dních letních dazán byl při nás
na hrade prázdném mezi jinými potřebami zemskými
ten jeden kus zmrtn jest, což se tu z oběhlých zgrun-
tův dává, aby takovní vydávani byli, kterýchby zbeh-
li rok před tímto malíki klerův jest byla za hrade
Jirího předka našeho, a potom od toho času až dodnes-
ního dne, kloby takových vydati nechťel, ktera k tomu
má johaněro býti, to jest deskami utvrzeno, a to tak
zůstane jsem a přitom způsobu necháváme, což se
nosí dotyče lidí některých, klerův mající otce neboli
bratři, a někteří z nich do měst sů se obrátili a
tam již zmanost smů medů a du se osadili a gundo-
mů jich z klerův sů posli osazení ján. Prohlada
to. K tomu, kloby takovní někteří z měst vydávani
býti měli, aby na mnohé lidí veliké obližení přišlo
pro obecní dobré a pro upokojení všech
stanův v tomto Království nynější i budoucí rádnice

za klaví a o nozost a jednotu aby zachována byla
zakonu prostředek jom ne náleželi. S dobrovolným po ho-
lením panů a rybníků z jedné, a počtů svých Pa-
zan a Horníků a opatrných veslů z měst našeho
hráloství českého, volí strany druhé, takto sme
a to srovnali a tímto listem nypovítáme: aby na
in takáno hebrlo. Který v městech na gruntích
přání isu, ještě su nysli, nysc nados mnact
i ad datum listu tohoto, ještě bylo slušně pro-
místi mohli, nez kleriky od 18 let tak nysli byli
na in kleriky proste práva sáhnutí muže, klazk
nim spravedlnost měl jakožto na lidi své. (Klerice
pak aby mezi noddanými našimi nysli a bu-
doucně o takové věci ru z nice přestaly takto
a tam nypovítáme, aby pro dnešní den, klazby k-
li z gruntů panů nebo pomanstvích udekl a
nebo přisel. nemaje listu vyhověného bu do měst
na sích neb do městec a do vsi jím, přistupujících
v nebo také klerik sedlák bu z panů nebo z
mladých gruntů dolů, syne nebo bratra do měst
a nebo zeby sám od sebe přičechna tu mezi nimi v
městech a nebo pod jich panováním byti chěl, a
lež také jich dcery a sestry, kleriky kolník
čloněk bu mužského neb ženského pohlaví přa-
šel, nemaje listu vyhověného od pána svého bu
mladý nebo starý, do měst a nebo tu kde oni paní

20
reani mají, ze statků od nich nemají přijeli byli,
který takto nece nemají paním jejich bere
něho z maku vydání byli, kterýž toho na purk
mistra požádali. Pakli by kdo z měst nechce vy-
dati, i když úředníci toho města; nesetka obec, muž
pohnána byli podle práva království tohoto.
Pakli by i křesťané z granic těch hradebních našich
městán nikdež na zemích mají ušepi, v granic
manství nebo mladýcké: tehdy mají také tím tím
vším z působem vydání byli, jako se v úvodu již
pakli by tím vydání nechceli, tedy také budou proti
pohnati podle práva a obyčeje království tohoto
i což se dotýče Ameliceň záchytých a nevládnutých
a na jiné granice daly: To také při tom zabra-
nujem. Pakli jest ne nynějším sněmu o tom pa-
něno. Tomu na směnami pečetí naší královské
křistu do mato přeměsili a me kázali. Dán na
Hlorach Rudnach me císařem před sm: Maří. Ag-
delonau dela božího 1499 a království našich
Uherského VII a českého XXVI. V prvních Sackawa
Hyndáka. T XVIII.

Wladislaw z boží štěstí český král & po Janovi
z Jauroma kancléřem českým a desí zemských
a Hofmistru dvoru královského, po poslu-
sném nářít rozkázali me díky paměti zapse-
li což se dotýče mienění zlatého Uherského lotylo.

kteřeho zla zla měněn byl po Kolíně 920 sích
A to podle registr Rupeckých jest počítáno tak
kolíško:

Leto 1460to uherský zlatý platil po 42 grosích

" 1459to měněn byl zlatý uherský po 220 grosích

" 1462to platil zlatý uherský po 48 grs

" 1463 " " " " 48 " "

" 1464 " " " " 48 " "

" 1461 " " " " 44 " "

Jakož ve
deskách zemských nalezeno jest v těchto kni-
hách Janových Planových G. xx kdež Jindřich z
Stráže prodal.

V letech 1460to zlatý uherský měněn jest po 40 grs:

Jakož nalezeno ve deskách zemských v druhých
knížkách Janových Planových G. xx kdež Jan
z Rozmberka prodal Matějovi zcičenému Duber

Leto 1465to uherský zlatý měněn byl po půl 220 grs.

Jakož ve deskách nalezeno jest v bílých městských
zapisných G. II kdež list s měněním noložen jest
mezi Janem z Rozmberka a Janem Papalem
Ale datum listu z LXIV^{to} Leto se leta z 1489 v
gramatných V. XVI. z který před Brněnským sv
Waclavem.

V. m. z. p. To puho noví ze škod uhradních nemají
se před soud zemský ani před uředníky menší
po rozsudku panském anebo po stanném právu
pohaněti než ten kloby při mital matolmed

uředníkům menším ymenovali z jaké chce sumy ze škod
minili, a oni uředníci mají takovou sumu v registra
zapísati a toho na komž jest pře vypráva anebo právo
ustálo mají to listem obceřati po komorníku a ta sumu
jemu v listu oznámí, aby stál před nimi o suchých
dnech nejprv přistěti, když menší uředníci sáudi
a oni tu mají hned škody utratiti a náklady kteréž pro
tu při vzal podle přívodu, konec učiní, a což by ne
provedla podle práva při přísaze má se zachova
li. Pakli by ten nejša obceřan a nestál, mají naň právo
stále proto sumu dati, a po staném právu právo pu
stíci a což kložby v komoře při vyhrat nebo p právo
ustál, anebo u menšího úřadu i také u dvorského ma
jí tímž způsobem klesčeli o škody utratiti, tak jakož
se na hoře piše. A jestliže by pak přívod k čem škodm
před úřadníky nestál. Tehdy má ty škody utratiti nej
člilby nemocen, buď přívod, ^{nebo} obceřaný mají nemo
ci namíti, podle práva v náternu trhomém Leta R.
1700 o suchých dnech. Adventních.

N. v. x. p. Kložby koli celečnu přeř kázal ze maň více
oni sáhali ani z něho poháněti, jakož o tom rozsuz
suk v bílých Inkonných Leta 1610 k suchým dnům
Lutninim, Kdež Jan Dvořek z Pakoměřic.

N. x. p. Kložby kázal čloněku onemu prodati a on
jemu čloněkem hodným osadit, má jej propusliti
a naň se více sahnouti nema ani z něho poháněti
a y jeho čloněch byl jakož o tom rozsudek v bílých
inikonných, Kdež Wacławoblonie k suchým dnům

telničním děla 83 1/2.

N. p. : Klerický koli c'lorěka teleční a něho anebo c'lorěka
nalezl. Má dáti ^{clorěka} toho aby se jim ujistil, A potom má
pana jeho zřídali aby mu jej vydal, jakož rozsudek děla
ze 88 kdez Jan z Janovic pohání.

N. p. z 70 Vsecky křemý v Koruně české klerický mohli
provozeni byli od 30 let, buď nyzadami neb svědomím
ty mají přitom zastati, a jestližeby která kde v té nyz
svědoma byla, od těch 30 let. Ta má na jiný purkrecht
převědena byli v té nyz. Pakli by šic chlel na jednom
purkrechtu převesti muž na jiný, je převesti vše
v té nyz, než jestližeby kdo chlel nespravedlivě u kři-
mu dazeti, kteráž by po 30 let zastata byla, komuž by
že škoda byla má dáti sůsedi jemu nádeř 4 neděle,
na před aby tu křemu zastavit, Pakli by ji nezastavit
bude jej moci ze Ohřimen pohánati a provesti naň
že křema byla nespravedlivá Ohřimen daz jemu, a
k tomu škody kteráž by přote vzal a je provesti podle
práva v I naci: Hyndráka Jiv.

N. p. : Klerický koli zapisové a listové byli jestli bytak
zněti na penízce obecné berně, a datum těch listův zby
bylo pro me než jest groš český i peníz zaražen, jestli
před zaražením groše za Krále Jiřího klerický jest ve
deskách zapsáno památných Jaxl, a jest to zaražení děla
svojiho 1469 v pondělí den sv. Bonifaciazten každý má
svojiho zapis zaplatiti podle datum listu toho a po
v ten ty časů zlatý šel. Něk v klerém zapisu, aneb v
listu datum stoji po nadepsaném děle, dni, zaražení,
den každý na groš český placen býti má, jakož nalez v

20 památných desek zůstalo mezi Jutkou z Rymburka a z Smihova z nřivatelům i toho věku 21 99
v nádech o suchých desek advenčních.
N. v. z. p. Jani na plném saudu a Jan Oldrich z Vradce
Čanský polaz ryneš, ze ry přisoví z desek bezděčně
žadnímu z lidí nemají vydávati byti, ale aby členy byly
desky těm ktož žádají a chtějí, tak jako kteremukoli
vyšaleli zemskeho do stojí W. Henes. VVV

N. v. z. p. Kdyžby kdo žalal náde jeho milosti ne
paním jich vřelosti a mladýk z jiného saudu aby
úředník od desek zemských, vyslán byl k xapi
semani a přijímání svědkům, a když se sla
ne povolání, buď křelem jeho stříti neb paním
jich vřelosti a mladýk z jiného saudu, lehdy má
jetli pová menších desek zemských.

11. dvorský soud.

N. v. z. p. Dvorském saudu Ten má předse
řiti, a přitom saudu na byli suři z paním a
saud i právo má zpravováti, a ratom saudu má
s ním sedati prokurátor kralovský, a k tomu
ma nové kralovéti mají vytráni byti, aby v tom
saudu sedali, a kdyžby pře zrušenější byla, má
z saudu zemskeho jeden z paním druhý z mladýk
přidan býti do saudu dvorského, aby pomohli
lech při rozsaurdi a rozhoditby neč dregili
mají v saudu zemskeho naučení vzíti.

Ad desky dworské mají býti při deskách zemských
a úředních králově a pod honořího druhu mají by desky
zpracovány, a sobě od nich bráti, a také je čísti a
to ně psáti, komuž toho potřebí jest a to 3 nobli
a nedomim pana Sudho dvoru kráte. jeho Mte,
což se zapisování a ne desky kladení dotýče. V qua-
ternu zřehovém Leta od narození božího 1499 6 su-
chých dnech adventních v palen.

N. m. z. p. je na desky marské honoříhem odůra-
du zemského nemá nedeno býti, než od dworských
desk úředníky jakorž otom nalez Secundo Jan. Pava
90000.

Tento jest řád a způsob pūkoniu a při
urádu desk dworských jakorž desky door-
ské ukazují.

Kazdy pūkoni z dekrétu má býti snížaze škod toliko
nukon nemá delší býti 6 nedělí amensí 2 nedělí.
Pūkoni žádnému nemá vydan býti ani útok, leč tu pro
mod sám osobně stane, a toho gádeti bude.

Pravou straně: Hedem práwa nalezá se ne-
deskách dworských tento způsob. Je jest byla clara
Honitio nebo umkuoa 14 dní a to listem od úřadu
skrze mara některého, a to se stalo Leta božího
1415, v palen před sm. Karlem

Leta 1416 v útery den sm. čilgi úředník desk
dworských měl jest pūkoda na desky pohraných
a pūkoda jest uručit, ze právě nedo, a ten zvod

stal se jet povodni uředníkem o. z. dvorských nu
sumu ušláru ze škoda k úřadu dolické

Lela Lelaž b. pater po sm. Lampertu stalo se jest pa-
ronání prani s uručením na týchž dělních, a to,
do jest učinil uředník relací ke deskám dvor-
ským když se jest zase vrátil.

Lela 417 m. pater před sm. Silippem a Jakubem
stalo se jest paronání druží, také s uručením
a s rajmem povodni pro urok sm. Jiříšky
z úřadu dolické.

a Lelaž M. ukerý před sm. Martinem stalo se jest
paronání 3ti lež s uručením a každého paroná-
ní učinil jest uředník relací ke deskám dvor-
ským

Lela 418 m. sobotu po sm. Tyburcii stalo se
jest odhádní uředníkem dvorským na dělních
pohnaných a odhádal jest polovici dnosu poplu-
ního ~~služebního~~ povodni a k úřadu dolické
a to u minách a pokusach uředníků, a to
i hned jmenovaný povod s uředníkem učinil jest
paronání 4ti přes právo na týchž dělních
právem ustaných zvedených ~~3ti~~ přes prano
maných odhádných plným právem a to jest
učinil uředník relací ke deskám dvorským.

dom se na to že uředníci dvorští menší polovici
práva svého prodali si povodni za 10 ff grošův
a toho su učinili vyxráni před služebníky na
soudu sedícími. Důvod toho v knihách z krále Václava
mich. svých kdesi z toho jeho úvadu pohnaj.

De Apulsione Servitium

Nalexa se ne do klach dmeršých při pňhoných z
deřchoi pro ne xprávu i ze škůd, když jsou roky pň-
honem mystali původové i s pňhonými, že jest kaž-
dá strana s mannu skrze jednoho maná, kterémužto list
od úřadu dán jest byt obestati, a ti se měli sjeři z práva
k roku od úředníka zmocnovanému, a ti sú činiti, ná-
lezy mezi stranami, a to se nalexa ne do klach dmer-
šých a kňstach pňhoných za krále vláclava, Kder
i Pátěj z komařova pohoni Abědu, Ktem Kder malěj
z Malomar pohoni Jilka. Kder i Prořima a iřimund
pohaneji řana z Hysolani Ktem Kder Jan z Saběnic
pohoni řakuba z Weleni.

Tak se při tom nalezá Kdyžby Koliměk strany, to
jest původové s pňhonými pohnali a přinutili slu-
žebníky právem dmeršým k uřinění sauduaxo
nalezá, se kdy strany nemohli a niž z mají smluvati
bez vědomí úředníkův. A klby se smluviti to mají uř-
niti bez uměnění práva úředníku a mají oznámi-
ti služebníkům těm, kteříž obestati byli k tomu
aby nalez činiti a to prnc ne glby z domu myjeli
aby doma zůstali

J. při tom se nalezá, Kdež pňhoný učim smluvou
s původem po obestání služebníkům s vrchu dotčených
bez vědomí úředníkův a služebníkům, skrze sehoj
pňhoného obestáných, že jest jim neoznamit smluvy

svě. Tnalezeno jest, že má děti a zaplatili tímž
služebníkům zprávu každému služebníkovi Ogrošům
podle řádu služebnického, a s úředníky dvorskými
smlouvali se o jejich právo, a úředníci dvorskí
maji takového lidem obestati a před se pochnati
a jeho k tomu připravili, aby služebníkům potma-
ných abyl i úřad. A ten služebník skrze nich
služebníci k osazení řádu a přinucení byli, má-
li k takovému poslati na jeho náklad. V kni-
hách pichonných Kdož Matěj z Komárova pohoni
Alžbělu vdovu z Kestřan.

Leta božího 1485 v pondělí po sv. Křtu je paní na
saude dvorském Královem Jan z Hlubčurka
a z Kostli soud. Otřich Medek z Waldecka Mi-
kulas Berka z Dubé purkrabie kraje Kradecke-
ho Albrecht z Holowrat a z Krahovce Albrecht
z Holowrat a z Opčina je nec z Janovic a z Ols-
burka Jan z Hlubčurka, Mles Berka z Dubé nay-
vyšší Komorník Královce J. M. Pavel z Jenseyna
a z Skaly Burian z Guthofeyna vyslyšeli jsu
jenka z Klinsceyna prokurátora Královce, mladi,
kterýž od Královce Mladi postán jsa ku panin
žádal jest aby to opatreno bylo kterak mnoh na
Hlavně paměti Králi Ladislavovi i na jeho Mladi
myněžem Králi Jiřím zbaži vyprosio se za cca mrt
od nehožka let toho v držení jsu, aneb měli m
tržení, a úřadem dvoru Královského podle práva
v to úřadeni nejsauce, aby toho neřadu neuzili, kterýž

prošl právu nejšuc měděný Kralovy milosti ob-
darování. Páni jsu rozkázali tuto píseň zapise-
li. Težli z Milosti Kralovské i tudž z své obyčej-
sem prodlení bylo dáno a dáno se až do sm. Wada-
na naprpn přístího, aby vsic kni a každý klož
jeť co na Kralovské milosti uprosil, a toho v
držení jest, a odporu proti tomu nemá podle
řádu a obyčeje desk dworských. To aby sobě do
leť čas podle práva dworského opánovaním
donovali. Pakli se w tom času, kto obmeška, ze-
pro ten nerád a newděnost, Kralova milost
bude to jiným měděnějším dávali, Klerik
w tom řád zachovají. Také i si Klerik jsu se
sami smluvali a při odporu proti práva
Kralovskému toho nechali pro uplaken aby
sobě w leť čas dokonávali a zapisovali
podle řádu před úředníky desk dworských
Kralových, a Klerik jinak učini sami sobě
vinní budú.

Valer w prvních knihách Mathai XV.
Páni všechni jsu nalezli a Boček z Píseň a Mířích
Zajíc z Harmburha panství poloz wynesli jsu
čestli zby Komu Kral jeho Milost dal Klerik odumet
a Klerik z dáno bude, mají promolati w nay,
čestli zby městě aděhoz zboží Klerik leji, a mekma
Klerik prazského, má dáti měděti tomu Klož
na před řečene zboží drží a jim mladně.

21 A jestliže by sám doma nebyl, lehdy jeho úředníka
a neb šafáře, nebo čeledi jeho oznámí to sousedům
boudněma nebo lrem, že jsu tanioma xboží povolána
aby prázil a odpirel, jestliže ma kto pravo lepší
nez kral. Tuh. To se stalo před pány na plném sou-
du leta boziho 1414 m útery po sv Jeronymu
Nalez panský při saudu leta 863 mečimlek
na den sv. Kedynty.

Páni sedíce na saudu dvorském královím Jan - Wajm-
burka a 2 kosi sudi Wrich Medek z Walske, Wilem
mladší z Ryzemberka a z Rabi Bohuslaw z Zieber-
ka a Wlané, Benes z Wasmberka a v Záhupí naye-
myšší senk království českého, Wilem z Wburka
Mikuláš Berka z Dubé purkrabi krak Uradcké-
ho Wilem Krušina z Tichburka a z Kumburka
Jindřich z Holomra a z Basterosy Albrecht z Holo-
mra a z královce. Jenez mladší z Lanovic a z Petř-
purka, Zdenek z Bosupie a z Moravské Třebové
Minemayster hony kutny Alas Berka z Dubé a Wrich
med, nayevyšší komorník králove české, Benes z Holo-
mra a z Libšeyna, Wlynek z Walsley na a z Wrao-
ma. Toto mezi sebou razidla před se razíže kterak
někteří držitelé dedimjích se dediny povolávají
za království adumrsk mlui, ze o povolani nic
newedeli a tak a modowé na dediny své dopušleji
a z. p. Aby jz po tento čas kložby Koliwěk list
povolávací razal na které dediny aby byly pro-
volány a držitel těch dedin, zeby odporuio nekladl

do toho času azby list vrátil zase, má ten kľoz, sobe
právo kráľovo chce osobiti, nziť. Komorníka od prá
na zemského a poslali k neregim držiteľa tciť dciť in
kterez jsi na kráľi vyslužený, dávaje jemu mēdciť
ze so dciťiny jeho promolavaji, máli právo aby odpiral
a oiať nevěděli neprečkáisaje z modu aby ná se ne do
pusťel, a komorník ten urále agaby před urádem
desi dciťmorských vyznáni sici učinil, ze jest byl
m tom napomenut i ta kē klerij den. Kzli by kľo ma
ji takové napomenutí i nedeli propustit a neodpi
ral, potom jz z mod má naň byti dán, a on wice
k mluweni jzo z mod nemá byti dopuštěn nebo
takový řád a způsob od starodávna zachowan jest
jinozto páni w starých nálexích panských na
terti jsu, a ta kēz to zachowati chci po dnešni
den. Leto boziho 1461^{ho} w sobotu posw. Bonifaci
w plném saudu panském páni znamenali rozka
zati: Kľozby koli list pro notaci na kleru od
úmrť merna nevernālil jeho zap k urádu veitwot
lede, lehda odpiratci muž wizy mložili, a jest
lzeby wizy mložē k swému práwu restāl, nemá
jemu to k zadné škodē byti leiby od urádu z mložē
bylobestāl.

Co se odumrti a vypros kráľem i mda ných dciťy,
ce, ti oznamit všem mabec. Kľozkolínch právo
kráľem jsi dané obdrzi, buď saudem nebo smlu
vou ten aby práwa na wěch dciť do prvních
nebo konečně do druhých suchých dnj. — 29. 834

21
Pakli by kdo toho zanedbal aby sme právo ztratil a
král pít. aby sme právo dáti mohl, komuž náleží na
tom slabku a to o panství radu aby bylo i s deskami
dvorskými zapísáno pro budoucí pamět. Tato pamět
jest ne doty položena z rozkázání nejjasnějšího
knížete a pána, Pána Vlastislava Uherského české-
ho krále a paníro i vládyk, Kleriků při saudu byli jin-
druhi z Hradce napoyáši komorník království české-
ho z Panuů by věci myprauje. Stalo se v sobotu
pred přenešením sv. Václava zeta pána. 1494.

Leto pozního 1488 v pátek den sv. Tomáše Akvinského
ani o vládyky na saude sedíce byl by Jaroslav Berka
z Dubé a z Lipsého sudí Dvora královského po seichách
nejvyšší Jan z Valsleyra, Fridrich z Sumburka, Bři-
noj z Doma. Jan z Labkovic a z Valsleyra senek
Berka z Dubé a na Drahoburzy, Jan z Kramberka
Benec z Wajtmyle purkrabie na Karlšeyre
a Minomayster na Horach Kutných a Mareš ze
Kramberka z vládyk. Bohuslaw z Svinař a z toho
nie prokurator napadáv královských zdenek z
Kopyltne. Zypmund z Sarowa, senek z Barchova
a z Dašic Jan z Klenowich z namenati rozkazali.
Pakli by kdo od toho odpor učinil a ien nebota o
nehož se odpor čini k smému se odporu neserhá do
promnich nebo konečně do druhých suchých dní Ten
odpor nemá královu milosti právu škoditi ale proto
ten kdo odpor učinil, pakli by toho neproměl, aby byl

Kráska - podle práva

Kterýž odumrlí jsou, jestli by odporníci zemřeli a
jich dědicové nebo potomníci zeby namísto jejich ne
opírali, má se dáti věděti k neregim. Dvazetelumtek
jedn, kdež sobě právo Královno osobuje
Je odporníků má dáno byli hojemství až do druhé
do rohu, ale ktož právo Královno má, ten má byli
s potřeby smýni a nemá jemu hojemství
dáno byli Actum ul supra.

Nayjasnějši Knize a pán Vladislav Ceský Král
Markrabě Moravský & Brozamen Jm. tomu že
skrze odumrlí staré x macešní vyprošované mo
něby přišli k velikým zmaškům a nákladům. Ti
kost nad nimi máje jeho Král: Milost, jakožto nad
svými věrnými poddanými, a dobroty své Králov
ské ráčil jest tuto milost učiniti, že ačkoli jeho
Milost lákone odumrlí byl jest ráčil dáti některým
osobám listem svým Kterýžto rest zapsán doka
mi dvorskými, ale proto Jm. dosáhl povolení
zase od týchž osob ráčil tuto milost učiniti a
dekami dvoru svého Královského rákal zapsati
že všec by odumrlí staré Kleriků jsou koli zma
řicně vyprošene, anebo ještě dříve ze sobě ve
dsky a morské zapsati i neregim práva předs
až do své chvíle, Lákové všec by nápadu a od
umrlí, Kterým koli osobám Jan Jm. Královská

5
zdráha, pro, vůči, ruši, kazi a odvolává, aby zád-
né moci neměli, ale každý těch zboží aby při smém
družení zachován byl. Než což se dotýče těch ná-
hradů a odumrtí, klotz jím sobě roky apasovali
a ku právu a rozsuzování zadali se postawiti
iakoví aby rozsuzování byli ve dle řádu a práva
jeli saudu dvoru našeho královského, a kteří x pak
prekážek a odporů nemají a nebo zeby se s svými od
normy smluvili. Ti dož sobě práva domněli pod
stráčením těch práva svého a k konečné dosu-
ch ch dní poskních napro přišlích, les také
odumrtí nové od jím: královské daně, aby sobě
k miftu podle řádu a práva vedli.
Wice také jeho královská milost karel xapsati vše
s radou panství, zoktož, jím kolivěk vyprošovali
na jeho královské milosti, co xadumrt, zejména
vice po které opbce zejména ale toliko po klotz kloti-
něk, areb ktera kloti, ze jest proti řádu a prá-
vu, a protož aby úředníci dmorili naši takové
relaci od zádneho nepřijímali ani ve dshy mpi-
sovali, a což jest ne psáno, ze takowu věc jeho
královská ~~met~~ z dních, ruši a kazi, aby zádne
moci neměla. Poslové ke dshám z panů Jan z Lipic
z Harmburka a s kosti v. Ayn tadyk Jan z Kapowa
nejvyšší pisari desk remstijch v od jeho Mito-
sti jím postání nade psané věci myprawovali. Sta-
lo se na úředě Draxkém v obodu po sv Urbanu Lelaborého, 1486.

Forma listu puhoňného.

Širák Berka z Dubé a z Lipého Mayvyšší
sudr dvoru Královského po zechach.
Tobě Alši z B Manu jinák služebnema Královské.
mu moči Královskú a pod pokutú 10 hríven
stříbra přikazujem, aby Petra z (osobně jeho dojde
před naši jeho dotnal přítomnost, jehož i myslm-
to listem pohamime - a tu se ma jmerovali den k slávní
roku nejbližšímu a prvnímu - Item v druhém puho-
nu opět se ma jmerovali den k roku druhému. Item
k třetímu a poslednímu roku a slávní, také se ma
jmerovali den. Před námi v Praze anebo našimi
naměstky abyšda bez protěvní stáli, a Alšor z B
k jeho žalobě a dpovědál, a když se tomu dosti stane
učin nam toho jistotu přítiskna pečet svou k
tomuto listu psan u desk dvorských Královských
v stredu po z Podpečetí úřadu našeho : : :
Jestliže se pokoni Klerými mamy ještě by byli řadu
panského, má jim psano byli nám A. z B. z
manům Královským, moči Královskú, pod
pokutú 10 hríven stříbra, A z toho jednomu kaz-
dému přikazujem abyšda J. z. K. sami setú anebo
po porlich našich věrných osobně dojdouce z Tak
jako na hoře z

Forma listu na umluvu.

Širák Berka z Dubé z
Tobě A. z B. manu Královskému moči Králov.

6
sků a pod pokutou 10 h: st: příkazujem aby Jara
z M: napomenul aťby Petrowi z G: fenz jest toho Jona
prámem pochopil a dědič ne Shole jemu plným prá-
nem panem v zaudu zahájeném při saurených ve XV
dnech od dáni tohoto listu pořádk po sobě ztěhlých
postupil anebo se to s ním pralelský u mluvil papli-
ky toho učinili nechal jizžbychom Pz Ypprwa dále
nežili ne mohli podle práwa a úřadu našeho
a to učiní pečet svů K tomuto našemu listu aby
přiliskl na svědomí daň v Praze u desk dmoř-
ských Kralovských Pod pečeti úřadu našeho

Tobě Beneši z N služebního Kralovského, močí
Kralovsků a pod pokutou 10 hřiven str: příkazu-
jem aby A. B. C. D. služebně Kralovské osobně do-
jda před naši pohnat přítomnost, Kterého i my je-
dnoho. Každého tímto listem pokáníme, abyšte v so-
dnotu o suchých dnech z: naprve přízích před ná-
mi st v Praze anebo našim naměstky stáli bez
bez prodlení K nálezu anebo K rozsázení dědič
služebných. A když se tomu dosti stane K tomu nam
jako to učin přiliskna pečet svů K tomuto listu
Bsán u desk dmořských w úřady pod pečeti úřa-
du našeho. List obranní lathovij se dáwa

Jako od úřadu zemského.

List povolávací:

(Jirík Berka z Duba z

Nám purkmistru a přisezným městům mešs.
2

2
Zalce, močí kralovskí. prikazujem aby ste zbe-
ží a dediny ne rsi v klerý po smrti Petra z N
na kralovu milost rádně přišla a připadla v měsíc
ovšem po tři dni tržné, počnúc od nappro nějšího
bírícem povolali rozkázali a v 6 nedelích od
prvního dne povolání počítajíc z rohu 14 dní
každému rohu oznámili kázali, a postřížebý komu
koliváž p navo smrchu dočioných věci spravěd
li mějie, nežli jeho Mji kralovské přisluželo
To před námi v praze a nebo našimi náměstky
at pokaze a když se tomu dosti slane učiní nám
toto jistotu přitisknúc pečť mětla našeho
k tomu listu Dan a desť kralovych v paděch v
Lela & pod pečť národu našeho

Nayprve jid' má mít 24 fl platů v kraji
převyšším podle obyčie starodávního

XXXII. Zwod . Odhádní

Oděvších a rodů a odhádní děln od umr-
lých právem kralovym a obdržených buď svobodných
manských služebných, na pravních duchovních Městských
nebo klerých kóli, právo suďho jest od každého sta
10 kriven aneb 100 groš podsuďmu 1 hřivna a písaři
5 hřevdůn. Pakli jest suma na odhádní o 60 kop
a níže až do 10 kop v tom podsuď na 10 grošů neb
10 hřevdůn a písaři jako prve 5 hřevdůn, a k tomu jde
na zwod má mít v každém kraji řevdůn a zbran
aneb místo zbran 5 grošů každý den a průvodem i
tam.

A jestliže bude suma o to $\frac{1}{10}$ nižší to sluší toti-
ko na pisari a toho jest kopa a micerduňk než
již pisari, bere podle milosti.

Znovavě o škody o dluhy a záslavy.

J. Znovavě toliko o nesprávně, Li již jde na soud-
ko a podsudko i na pisari a to leprum za kaplere
počalo se; neb prve dalo se tak každý do ky směřiti,
ze pro nesprávně vedeno bylo většinu výš peněz
u trhu položených takže v práve slavném, A tak
po odhádní slušně jest, aby komorník toho z radu
nečinil, ale podsudí sam s pisarem spolu A to pro-
to aby se nemili úřadu s skutkem pro uklady zbych
a odporných lidí

Trh.

Nem ode všech trhův dedinných právo soudko jest
od každé kopy groš, ale již jde po milosti, ode sta-
trinen jedna trivna to jest od každých desíti kop
6 grošů, a pisari tolik micerduňk tolik osob kupu-
jičich, a což jest od 60 $\frac{1}{10}$ a níže jde na podsudko.

Věno

J ad věna též právo jako od trhu, též také i od po-
ručenství, každý poručník dání má soudnu a pi-
sari

Spolek Rozdíl

J od spolku neb rozdílu když jest suma nad 100 $\frac{1}{10}$
od toho právo jde soudnu tolik kop tolik osob a pi-
sari tolik micerduňk

Dánie

J ad dánie každá osoba již se dávají dány da soud-
nu po kopě a pisari po micerduňku.

Směna
Zod směnění dělím obě strany mají dáti sudmu
jeo kope a pisari po mieduňku.

Pamatné
J. Když kto státním právem neb panským nale-
zem neb svědeckým, neb ukázaním desek obdrží
proli Královu právu, toho jest právo sudmu po
groši od kopy a pisari mieduňk, ale rýz jde po
milosti, kolik osob obdrží kolik plet mieduňk dady
Wtom podsudi má třech groš a pisari paty a to
slove pamatné

Posluta manská pro páhon.

J. Když který man máje k sobě list od úřadu, aby po-
bral druhého a toho aby ne učinil, propast jest deset
hrinen. A potřeby do Ala posluta jde na samého sud-
ho a leč chce jakú v tom milost učiniti

Od základů zaručených páhoních.

J. Základ zaručený neb páhoný buď malý neb veliký
jde na samého sudho

Stané právo

J. ode všech státních práv páhony dobytých což jest
grode slo kopy až do desíti kopecků, to jde na pod-
sudho a což níže desíti na pisare. Pakli jest právo
stáré s umluvy od toho bude pisari mieduňk.

Od odhádání podsudho s pisarem.

J. Když podsudi s pisarem čim odhádání, z toho jde
třelina na podsudho a pisari mieduňk, a má každý
den dano býti 10 gr: podsudmu na dva koně a pisa-
ri 5 gr: na jeden kůň od toho klopz mede.

Od zápisu

J. Od zápisu nize ota kop: Každá osoba již se zapisu

je dá pisari po 4 gr. (takli zapis bude nade 100
Kop (s powolenim Krále) prámo 50 gr. od každého
sta, a to na podání jeho s pisarem na rovný díl
od každé osoby. Ubrmanství.

Ubrmanství každá strana má dáti pisari po
měrdunka. Umluva pro nezprávu.

Od vlození umluvy pro nezprávu ve desky 4 gr. pisari.

Od vlození uroku 2 gr. jeden podsudí má druhý pisari
Pukon

Od vlození ve desky pukonu: jeden gros, a od pukon-
ního listu dva gr. a od vysvědčení 1 gros, a od od-
pору při pukonu od každé osoby 4 gr. Od poručení
stří jeden gros, od opravování roku 1 gros. Od pro-
puštění odpору 4 gr. Od vlození mixy při pukonu
2 gr. To vše písari mo prámo.

Státní právo

Od vlození práva státního při pukonu pět měrdunk
památného. K tomu má podsudí 3 1/2 gros a pisari pět gr.

Třída na umluvu po právu státním.

Od vlození práva státního jede na umluvu pro právu státním
nebo pro nezprávu má míti měrdunk, a od vlo-
žení té umluvy 4 gr. Zwod

Od vlození na zwod vydan bude úředník po právu stá-
ním k tomu zweden jest du podsudím Kopu a pisari
pět měrdunk a od vlození toho zwodu pisari groše
dva
Panovní.

Od každého panování měrdunk tomu k tomu proje-
de a od vlození každého panování pisari po dvou
groších

Odhadání

Když jede uředník na odhadání desek po pravní stráně
ještě jest tu; pánovník prošel, něm; odhadáno bude
z čeho jde na svůjho po jednom grošů, pod soudní káimni
a písaři pět perrůnů. Po uložení odhadání redský pí-
sari 2 gr.

Wina

J. Minna při púhonu klagji dopusti jest pět miedůnů
Tu má pod soud 3li groš a písaři pět grošů Ale
staré právo jest, že z čeho púvod požen a wysmědi
púhon, kolikář wina jde na úřad a nemysmědi dliky
púvod požen, ta minna obrati se na páwoda.

Proředčeního ze škod

J. Od proředčeního ze škod 4 gr. písaři bud škodmo
ho neb málo

U poručeníství púhonu

J. Ad propuštění púhonu s miedůnůk m lom pod
soud na s miedůnůk, písaři patij.

Odohledání škod

J. Ktož požádá uředníka na ohledání škod, da mied-
důnůk a etrawu tomu klagj pojedě, a nebo na místo
etrawy s grošů na den s škodnem

Od ohledání desk púhonných

J. Ad ohledání desk púhonných; ještě právo dove-
dno jest gěširatu s miedůnůk to pod soud ma kópu
a písař 15 grošů Lapis dluku

J. Ktož má na dluk deska ni zapisuje pod pa-
kúti brati s uředníkem na děčnách pro nesplně-
ní peněz na kterýžkoli rok z roku zmezených.

²⁷
²⁸ buď pak suma velká neb malá, komu zápis svědčí
 lá po 4 gr. pisari. A ktož se kveitnje má dále po dvou
 groších pisari ad každé knižaně.

Od peněz chování.
 i když se peníze kladu m. úřadu, mají býti započítány, a
 ktož je přijímalí bude dá pisari 4 groše.

O poselství Kralova k němuž se do ká'm
 i když kral svůj nápad odumrtí, dá da pošle pana
 kterého k úřadu. Od toho poselství ^{komu} práve 5 mědunk.
 každá osoba. Ktom jde podisudímu 3^{ti} groš a pisari
 pátý. Pakli kral dá komu odumrtí listem svým a ten
 komuž dano bere list povolávacího dva groše, a od
 nepsání listu Kralova 2 gr. a od vložení odumrtí
 ne dsky saudné 2 gr.

X. Od každého listu povolávacího 2 groše pisari, a
 když se list mrtí, jenž slove testatio jeden
 groš pisari. Tez také ad listu na umluvu 2 gr.
 Tez ad listu posilacího neb k napomenutí po 2 gr.
 pisari unus Monitio nis

7. ad vložení odporu při vysluhách 4 gr. od každé
 da osoby pisari

8. ad vložení odporu, při trhu, při zápisu, při
 měnu, při spolcích, při rozdílech, při poručení
 stní, při dání dedin neb změněni. Po čtyřech gr.
 každá osoba pisari. dá

9. ad poručení při odumrtí, ad každé osoby po
 1 gr. pisari

10. ad opravování rohu od pírání címu při odumrtí

Ad každé osoby jeden groš pisari. A od míry jeden
groš. Ohledání nalezn po 4 gr. pisari
Podložení odporu po právní listu promolavho
ještě slove cum memoria. 11 gr. Z toho pisari 2
gr. A pod svědím 2 gr, a několi se z na menáwa
medu káck cum memoria, neb jinde. Od všeho jedu
4 gr. spolu na oba

Ad propuštění odporu Kdežkoli pisari jedu 4 gr.
bud při vysluzi, puhozu, zwozu, trahu měni
Pod ohledání desk trhem měnem, spolhem přewedením
neb přidáním měna, směněním dědím, poručením
neb daním. Jest práwo s mieduňk. Z toho sluší Kopa
na podruďho A mieduňk na pisari.

Ad ohledání desk zapísem 4 gr. pisari

Ad ohledání odporu proti zápisu 2 gr. pisari
Ad ohledání desk zmodaných, ještě slovin Rationis)
Kdež práwo jest na nich dowedení. Od toho jest
s mieduňk. Wtem podsuď má Kopa a pisari w
dunk.

Ad vymazání anebo od mypsání, neb propuštění
z desk, bud trhem bud měnem, spolhem rozdílem
daním, od toho něho což jest w trhomých deskách
práwo jest s mieduňk. Wtem podsuď má 1/2
a pisari mieduňk.

Ad doložení jména, bud w trhu neb w zápisu ještě
misto prozřetaveno, a d každého jména 4 gr. pisari

Ad propuštění zápisu 4 gr. pisari.

Ad už knat kleré dělny manské, ještě o mýtem

nebo z neředitelné lidské země za svobodné
jsou kladeny, které po jasném znamení převeš do
dostupných, jistě ty dědiny s tím spolkem
něm daním neb smenné. Od toho má dáno
byli městecky, začty dědiny stojí. Také xapi-
sem též jazyk, suma jest.

Od umazání užel níkem počte xapisu pravo při
dění. V tom podsuď má třetí groš a pisari pátý
ktož jede na uvážení od úřadu, má míli mieduňk
za svou práci, k tomu xtravu a neb město xtravy
pět grošů s koncem na každý den. A přívod sem

i tam
když jeden druhému přijímá na spolek při které
odumrlí, pravo jest od toho 5 mieduňk. V tom podsu-
ď má 6^{ty} groš a pisari pátý.

Postupení práva Králově při odumrlech Kotik
crobám bude postupení; Každá dá 5 mieduňk. V
tom podsuď má třetí groš a pisari 5^{ty} pátý

J. Když list k obraně (jenž stone luitionis) vyjde
od úřadu ku purkrabí pražskému. Od toho pravo
5 mieduňk. V tom podsuď má třetí groš a pisari 5^{ty}.

J. Od přenesení a nepsání nypisův desk zemských
svobodných k dnorským deskám buď k odporu neb
právu Královu. Jest pisariovo pravo po 11 gr.

J. Nepsání ~~obecných~~ listův k odporu
svobodných neb ku právu Královu při výstupu
neb také při příchodu, pisari pravo jest po vier-
duňku. Ale již jde po milosti. Tak list městi neb
menší.

20
Z každého smětku buď při vystupích net při pu-
honích anebo k čemužkoli jet právo pisarovo pod gr.
I když knát nebo suř každé dali komu nypis z desk
dvorských, buď trhem nēnem spolkem poručenstvem
zápsem nebo kdež jest právo domēne při vystupě
neb puhonu. V práve jest od starodávná v měřduně
pisari od každého nypisu s kterýmžto nypisem pisari
pajde a přečte kdež toho křeba ztrhati má, ale proto
mich se milost státi podle vůle jeho.
I suř městky dohy má působiti na svých pužit-
cích náklady a na každé suché dni kdyžby jani
saudli ma jeden tyden takto dāti podsuř mu
pisarem jasně stravu, a k tomu po čtyrech groších
na každé rohy menší. Takž na zajčích sm. Martina
a sv. Fabiana v sobotu pro umatosti, na zajčích sm. Kar-
lely. A pisari také z svého při žitku má xjednat jso-
pir ke našem listům poselacím, pro volacím a puho-
ným a jiným listům a k tomu čerpený mosk.
Toto všecko bylo jes a slo za mého úřadu a za mé pa-
mēti, za pana Wiléma z Talberka, za pana Jicena i za
ji. Klenze a to sem sepsal pro budoucí pamět, a zpra-
vu mých náměstků. Lož jest za starších bylo a
dalo se koni a potom ni aby výše nepřilohovali
a lidi neobležovali přes obyčej a prámo.
Z odložení nyznění domovníka desk zemských ze
jest dal věděl k veřejím jeho, ze bylo a takové jediny
se za odumrti pro volavaj Egr. pisari.

Saud komorní.

N. w z p. Což se komorního saudu dotýče, ten se nyní
 dluželi má dmatrat do roka jeden na sv. Martinu
 a druhý na smátosti, A když k němu chce potma-
 li, má jmenovati a v listu má státi z čeho pohá-
 ní A od listu púhonního má dáti 2 gr. česká od kaž-
 dě ofoby, a potmaněmu má dodán býti 2 nedeli
 před sv. Martinem aneb 2 nedeli před smátostí.
 a když přijde k púhonu (na sv. Martině neb na
 smátosti) mají se dáti u pisare v registra zname-
 nati ze stojí oba, a má každá ofoba od toho zname-
 nání po groši dáti paktoby který nedat, nemá
 jemu jeho pře člena býti, leč da a pohnany má pa-
 nem keytmanem připraven býti aby také ten groš
 dal, a jestliže kdo při obdržení, buď saudem neb sta-
 ným právem, má pamatného 10 gr. č. dáti. Obdrže-
 ní púvod při, má mu dána býti relacie k úřed-
 níkům pražským, a od té relacie má dáti 4 gr. č.
 pisari, a když relacie k deskám přinesena bude
 má tam od ní dáti 4 gr. a oni jemu mají umluvený
 užt dáti a pravo před se pustiti: na tu sumu, kte-
 rý jest saudem obdržat anebo státním právem, neb
 když kdo jea z které pře do komory pokrián nestane-
 ti strati tu při, nestane-li púvod, nestrati než toliko
 púvod a bude moci potmali zase zaplati škody A
 ve komore toliko jed no hojemství má se bráti buď
 při sv. Martině, neb při smátosti, a když hojem

světí mezme ma člo w regotraci znamenati a ma od
toho zname namí bily groš dali a kteřížby se směd-
ně do registr zapísavali, má od každého směd-
ka dáno býti jeden groš český. A křoz w komoře
při vyhnání anebo prámo uřkoji muž drakého z
skod minkti podle smolení zemského, a za to se
w komoře smědomi listovní přijímali má, a k
tomu soudu každý muž o mocným listem poslati
kohož chce o svém při ponuče mu w tom listu
na zisk i na ztrátu

~~Právnický~~ Soudu purkrabě Pražského
okypasnější knize o pan. pan. Zigmund Římský
a český král se pany na plném saudu affano-
mili a za prámo nalezli a Petr ze Zmiretic
a Jaroslav Plichta z Čechova panovky po az
vynesli o všechny listy. Je mnoho zt listův sta-
rých i nových w této zemi. Křozli kolíněk takto-
mé listy měli až do dnešního dne aby byli o ni
mi před purkrabě pražským, a purkrabě při-
stý aby je slyšel a soudil jakoz od starodávna
na prámo bylo. A křozli koli po dnešním den
měl které listy na peníze aby jěm uupomina-
nedapouštěje tak od roku plnění parklivy
klo neupomínal a propustil 3 leta a 18 ne-
děli od plnění roku natom listu, aby křozli,

lesí a ne i budoucí lesí a ne dale než adně moti
neměli, a la kore upomínání ma byli osmedě
no Durkmištru a Konsetem w tom miffle kdez le.
zeni svědčí

I. Alexem, ze má býti ležáno klor upomíná k listu pl.
něni anebo k obnovení listu, ten nemá ležeti než sám
druhý se dvěma koňoma a nebo místo sebe poslati
lež sámého druhého se dvěma koňoma do kudy ru.
Kojni ne vtehnou, ale kudy ru kójně ~~ne vtehnou~~: tehda
ten klor k listu upomíná nemá ležeti a brámeno ne-
má býti vyše než sám druhý se dvěma koňoma
prosi přes den a přes noc, a lež klorby ležeti ne-
maji vyše ležeti

I. Oškody páni nalezli, aby byly řádně pro ukazování
a vyše aby nebylo spod počítáno i s ležentm ani
bráno přes jistinu než jakož jistina jest ležby
kto nemohl pohmatí před parkrabi pro neřad je.
střízeby w zemi byl, tu dobýmati můž a upomi-
nati před se z sméha, medle starodávniho obyčeje
I. Dobrá mule o listy, kteriz jsou od toho času byli a
by la byla okezonána před parkrabi prazěním
jakoby se jemu za podobné a záhodné zdalo. Pak
ležby kto byl nalezten a shledán ze listy nerádně
do oylými upomínat takowí y byl kázán a tre.
sklán Ale již po tento den klorby komu list
chděl dati, ten má dáti jemu list nato podwí pečeti

isutí a dvi nebo 3 panim aneb zeman usedlých
podle sebe pečeti na střední lince vizuálními
Listové aby klámi podle obyčeje starého města notu-
le kancelari panství kleriků deskami zapsana jest
aby žádný pro neplnění peněz nehaněl neřádnými a
nepomyšlenými haněnými a než jakož na peníze sluší a
klozby jinak učinil aby proto klázení trpěl, a jestliže
by kdo komu plniti nechtěl, hledaj jeho právem zem-
ským ale ne mocí, jakož o starodávno bylo
Listové sňevení a listové mocní vzali ještě by to oka-
záno bylo, aby takoni byli namacováni

Že le božího 1465 v praz před sm Janem Křídilem
Kul jeho škola se pány na plném saudu při kaxali
jsi do desky prvnímu panstvímu nalezu nazname-
nali a připsali, že pro dnešní den v by komuchl
dobru noli, na který list neb listy dāti, že ten klz
ku dobru mūli dāwā aby se osoby osob nē prosil,
klerikby mēli pečeti své klē mūli přiměšo-
mati W čtrnáctých knihách Matějových Axxvii
O půjčování peněz, klozby jich neřádně půjčoval,
stojí ten nalex mezi pokutami či W druhých
Ondřejových Vxi

Klozby noli pečeti své odpřítal toho purkrabě praz
skij nemá souditi ale podáno býti ma na saud zemský
a Páni na plném saudu to souditi mají W čtrnáctých
Janových Planových Axxxi

33
N. m. z. p. loz se dotýče saudu purkrabského, kdež
jest byt troji púhon ne dnu a ne dnu nedelích az
do sestí nedelí: Tak jest zústáno, aby byl jeden púhon
v šesti nedelích, a od toho púhonu má se dáti 6 grosů českých
a kdež byto dvoje hojemství ne dnu a ne dnu nedelích
aby bylo jedno ke čtyřem nedelím a jestližeby kto tu právo
usílal před lím uradem, lehdy purkrabě hradu pražského
máto hnet na úředníky msti v ruce aby ten kdo
a... právo usílá od nich listem obceán byl pro
konorníku aby před pánem v saudu zemském stál v su-
chých dnech nappm, iustích, a páni mají v úderý
čipor jeho vystyseti proci jest dat na sebe právo
usíati, a dále rozvazice, ne měli by slušného odporu
podle práva, lehdy aby ná lakoného právo ne dnu
nedelích puštěno bylo, a jestližeby pak ten slatku
na účtích naměl, lehdy má se na lakoného zad-
nací list od purkrabě dáti a od toho listu má
dano být pát kopy gr. č. a kdyžby kdo list pušon-
n. od purkrabě i vzal má od něho dáti šest grosů
a ten kdož pohání opíati se jistým poslem po kře-
vémž ten list postati má.

N. m. z. p. Purkrabě kdyžby na meze jeli měl, lehdy
pánod má pón přijeti na hrad pražský a má jemu
dát 6 gr. č. a zbranu i šírny jeho na opariti
až na meze přijede, a pohnaný také má jemu dát
6 gr. č. a jež zase zbranu i šírny až na hrad
opariti a doměti a pánod na těch

mezech má purkrabi přidati řečníka nychláře
ať konse lům přísedných a potmaný lez w konse lon
přisegných má přidati, a kteraz strana shova zůsta
ne, má druhé strane zase na rovaliti což jest pur
krabi i na stranu naložil. A listy purkrabie souditi
má vedle starodávných naložow, a listy latiko na
dluhy kteroby smědčiti na peníze souditi purkrabie
má a jiných nic, a přitom uradu od zapisová
ni smědků má se práti polgři. a listovní smě
domi při uradu purkrabském nemá přijim dno
tyti než má pohrati smětku listem od uradu
purkrabského a ten má, ryznati na smu nie
ru a na smu ouři. a to jest zety kto před pur
krabím při nálezem prohrat, má uručiti
komu proti komu jest při prohrat, aby jemu
to ne dnu nedětech dat což jest jemu prisaux
no. Pakli by neuručil, má jeho purkrabie do něže
msacili a odtud ne propuštěti dokudž nálezu do
sti neurčim a dobrých volí na papiru purkra
bie souditi nemá než na pergamenu nepsanými
pečetmi jakož od starodávna bylo než kterěz sú
jře doste dobře nalle by mají tu dosuzeny býti než
kteroby dobré nalle datum w ni smědčito od S. Jiri
nappro přišliho, jestoby na papíře byly, ty již
suzení ani moci milti nebudň.

V: m. 2. p: Kdyžby p: Bůh p: Jeně neuchomel, klotko-
liněx po něm budú bymali purkrabové pražští li-
maji purkrabi hradu pražského dávali 25 Bgrc:
do roka a ztravu na i a na jeho čeledi a na 3 koně
obrok i podkory.

M: m. 2. p: Leg se saudu purkrabie pražského dotýče
lat. 1400m zřízeno jet, že ~~pri purkrabi~~ nyní
sim neb tudicim pri saudu jeho sedali mají nap:
meně 6 dobrých lidí urozených a li k saudu pri-
sahu udělali mají, a purkrabie nyníější praž-
ský sioní dobrými lidmi 6mi saud ten opadli má-
ali každý z nich na smobodných dědinách měl pak.
liby neměl na smobodných dědinách tehdy ten s
radou krále jeho Milosti; Pakliby krále Jit: m
zemí nebylo, tehdy s radou panóm a mladých pl-
něho saudu do toho saudu mazen byli ma a jiná
nic

V: m. 7. p: Jestližby na koho ^ulehli a on žeby pe-
níže chciť dasti a ~~věřidet~~ by jich periziti nechciť
pro některu věc, tehdy ten na kohož byležáno by-
lo, polože jistinu i s úroky a s proložěním i za-
pečet, a daj je hospodáři schomasti budeli pak
přesto ten dale ležeti sam by škody zaplatiti má
jakož o tom v Samalných LXII

M: m. 2. p: Kdyžby ~~šněma~~ nebo šněm doba vůle
mědcila na křesťský list, že mají potmání byli li
vsi chmi. Pakli by jeden byl potman, tehdy ten pškon

bude jim adrižen, a tež zase jestliže oni kile 00
bré mli potnati chteli, tež mají mrichi potna-
ti. Pakli by jeden potnal tehdy ten pñhon zdmí-
zen bude. A ten list buď na ocliny neb na peníze
O tom rozsudek v bílých pñhonných leta 1486
N z p: Kložby koli něk komu mezi ný nej nedat
anebo pñsákal, neb je jinam zřesáti bez m-
ie a vědání s kým by mexnity spolu má
tehdy ten domu neb lém propadti do křiven.
Takoz o tom: rozsudek v bílých pñhonných
Leta 1486

J. N: to j. p. Že škody lesu nmi nemají, mde sau-
xony byli než před purkrabí pražským na
hrádě pražském Pakli by kdo potnal předjím
saud má jemu ten pñhon zdmízen byli a ze
škod nemají se mndi lei pñne la pre křon-
ci přijde. O tom rozsudek v bílých pñhonných
Leta 1486

V m: z. p. Jestliže by kdo z peněz u pomínaje to-
mu byl lál, nemá ho jinai haněti než hare pro
peníze na mu dáhati, že jest nestechleho na-
mim o peníze učinil a tež i rukojmím. Pak-
li by kdo nadto více lál, tehdy když jistec neb ru-
kojmie ten dluh zaplati mají, toho klož jest
jim lál pñeslati před knále jñh. aneb před
saud zemský potnati, a ten ten křeryž jest více

14. ~~haněl~~ ~~ne~~ ~~mel~~ ~~haněti~~ má před králem ~~ne~~ před soudem
zemským čím kohož jest haněl to opraviti, že
což sem na te pravil to sem na te v království
o tom rozsudek královský A. VIII.

15. N. n. p. Ktož by komu listu krasplem seversit anebo
ištěm, lehdy ten podle toho směřani nemá čím
tislemí moci upomínati, nemali jeho jináč krasplem
i krasplem, že jemu všecko své právo dána aneb
nemali naň dobré nále obyčejné, na zmatek by
i tomu listu potnati. Než jsúli sedroné po otci
kromulifu neb nečestní steyci neb společníci neb
napradník napblížší podle obdarování králov.
ského li napadníci budá moci upomínati z to.
ho dluhu spravedlivého, by pak naň dobře ná-
le neměli o tom rozsudek královský A. VIII.

16. N. n. p. Ktož by za koho m rukojemství stáli
nechlel že má jeho ten vyváditi. Pakli by ho ne-
vyvádil, že jeho muž potnati proto před par-
knabí, postlize jest znečestování; pakli jest ji-
ná le tedy před králem neb před soud zemský
o tom rozsudek královský D. II.

N. n. p. Jestliže by se komu předti u listam
zlamali, a jistec by se k tomu dluhu znal aneb by
pak kdo odpieral a len dostatečně to perome
i jest list, že není nypřazen, to zlamání pečli
jemu ke škodě nebude jakoz, o tom rozsudek

Kralomský D. IV.

Ji. M. n. z. p. Klobžby se koli purkrabstými registry
 k tomu zapsal jakuz koli pokutu kromě uvážení
 v statek jeho purkrabstým úřadem majemu pur-
 krabie podle té pokuty dopomozi; nez melli by
 se kto komu zamazati pod v statek uvážení
 toho purkrabie registry nezapisuj, nez ukaz
 jemu. Ke dokám tam aby se jeden druhému
 zapsal a pokut zadních písař na žádného ne
 zapisuj, leč v přítomnosti purkrabie a
 dvou kleriků s ním v saudu sedají

Nro 7 ps. Jestližeby měřitel dal rukojmím na před pátá těla vědět, lehdy ten má to jiným rukojmím laře dále znáti i tomu za kohož jest slibit, takli by nedal znáti jiným rukojmím i jistci za kohož jest slibit proto jest i jiní rukojmí ten ten mají vyřaditi jakž budu moci, než nemeli jest s rukojmími jakú škodu pro ten drah, mají o to k tomu rukojmí kterémuž dano moudři, a on jim toho neoznamit, hleď a ten jim škodami pro vinen bude pro neoznamení a za restání. (Tom rozsudek knátovský L. IV.

rozsuděk knátorský J. N.
J. N. m. p. jestližeby k tomu šel, tak by
našel, a jestližeby ten šel, na šel by.

14. ma ten spaten byli jako zpoletinix. Takliby kdo
narka koho ioho nan napromet, aby jemu to opira-
nil, tim způsobem jako nález ukazuje o narekci
a škody zaplat podle svolení zemského obecního
a tom rozsudek v moderných pohnutých let 1454
1456. p. Jestližeby kdo klerix list měl a klerický
koli pohnutý jemu v ničem svědčil byť teze ni list
vymazovali, listu obnoveni, a on zeby těch pokus
neuzímal a 3 letům a 18 nedelēm projíti dal, že
ten list promtčí, a lež jestližeby do jmenovaného
času list svědčil, a on by neupomínal jtm od toho
času jakž plnění v listu svědčil, a dalby letům
na hoře dotče ným projíti, takže ten list pro-
mtčí, kromě listův cenných dokudž jest mý
z toho tom rozsudek v moderných pohnutých let
1456.

15. v. r. z. p. Ktožby úřad pu rhrabství pražského
medl z rozkazání královského a neb panského
a radycého, anebo žeby se strany samy o prar
krabi svolili a žeby jej kdo medli a radycy pu rhrab-
stvie tam zuhlédovat i světhy přijal, a jestližeby
kto potom úřadu vedení jaké světhy ku pra-
vu proto při medl a je sobě zapisovati dal, že
nemají li svědkové přijati býti a tom ro-
sudek v moderných pohnutých let 1456.

16. v. r. z. p. Jestliže kdo jest za koho rukojmí
a pro to rukojemství jest poháren i ztratil by

nestáním, že jistec není pomornat za to ne-
stání zaň platili což on lím nestáním ztrali. O
tom rozsudek v Lvoných leta 81. XC VII
V nalezli v. Za p. testli, aby komu list shořel a onby
dostatečně to provedl že jest list nevyrazený a dluh
nezaplatený ma proto jistec i rukojmí komu listu
dosli učinili a rukojmíe vymahli a ten dluh zapla-
tili, a ten komuž jest dlužno, muž před purkrabí z
toho bnať. O tom rozsudek v bitých leta 81. LXXXV.
V. m. 7. p. Kdyžby, kto list odházel muži a ženě i očem
jich aby pak muž její a otec těch dětí dal ten list ko-
mu dobrú noli, že pro to tu žena svého dílu ani dětí
ne ztrali neb muž její a otec těch dětí nemůž nic
pryc dái než svůj díl a což více dá, že to žádně
moci míti nemá, a kdy idu samu, by co otec a jeho dětem
dali lehdy on dílu dětí svých nemůž pryc dái ani
ztraliti, po němžž jest s nim spěku dano pakli by děti
děl svých čím koli xana dái, nemá žádně moci to
míti, než otec toho což jest jim dano uživay k své
nuc dohúd dokudž děti let s pravostí svých míti ne-
budou. Než když které děti k ledom s pravostí svým
přiide ma svého daného a odkázaného dílu uživati
pakli otec nedal jemu toho dílu odkázaného uživati,
pakli uenici ad desť mají jemu na to obran-
ni list dái aby to uveden byl ten sirotek. Janž
děl s medci O tom rozsudek leta 86. pro sv. Dvři
V. m. 7. p. Kdyžby listem vyrazeným po druhé

upomínal, a naň to bylo dostatečně provedeno, a-
no nej jest za uhládění a odsazen a statek jeho na
Krále propadnutí má, a lež jestližeby Kto ten list od
Koho přijal s dobrou volí, neda, že jest ovyzve ný
a jím upomínal, v lůž pokutu uzradne, jakož na
hoře psáno stojí. S tím rozsudek v bílých puho-
ných leta 88.

1. v. m. z p. Před kterýmžby Koli saudem Komu pře pri
sauzena byla aneb právo slávé bytoby naň dáno, a
on by na slobodných dedinách nemel ani na zapis-
ných, že má naň zatykači list dán býti, a uhlé-
nehož se uradu nalez a neb právo slávé dá, ad to-
ho má zatykači list vzíti, a u Kohožby Koli ten list
zatykači toho zastel a práva naň žádat (tak jakož
níže o tom položeno jest jakož ten list s mědci) buď
na královském zámku u pána buď u rytířské-
ho člo mčka a neb u kterémžkoli zámku aneb vopi-
jích a lež na kterémžkoliměk jich práve též u
mrazan, neb jiných městech královských, že tožně
Ktož jest zabit, na kterém práve (tak jakož se
na hoře píše mají ho hned slibem oti a kicru za-
kazati aby on od zatknutí toho stánel se ve 2 ne-
dělích panu purkrabi v mor na hrad Pražský
a tu aby neadchazel leč by jej purkrabě rukou
daním propustil a pan purkrabě jej hned má
kazati mřaditi a dotud jej držeti, azby nalezu
a slávému právu dosti učinil, a nema pur-
krabě jemu žádného roku přidavati ani ho pustiti.

bez vůle druhé strany. Pakli by mu nebylo bez vůle
druhé strany dáti, má-li sám zaplatiti, což ten
provinciál jest kohož propustiti aneb rokdati,
a ten křožby toho zalehl u toho, a žádal toho natom
kohož jest zalehl, aby jemu vydán byl, má to kaž-
dy učiniti, a ten křož jej zalehl, má jej v moc
purkrabi prazokému poslati bez meškání, což
by s ním dojeti mohl. Pakli by ten křož jest zalehl
viziti ho nechcel a žádal aby se jím ujel, lehdy ten
u kohož jest zatčen, když jej zavaze si a věrou
předním křož jej zatýká aby ne dříve nevěli od
toho dne zatčení, aby se postačil v moc pur-
krabi hradu prazského a purkrabi hradu
prazského jeho nemá puštěti bez vůle toho
křož jest jej zalehl.

I křož při mede od přítele nemá smu svědčiti
I smluvce křož lidí smluvajících nemají od jiných
pohaněni býti, by to svědčiti ať lidí smluvajících
Než žádají strany mají bez přisady stra-
nam oznáti. Jestliže by mezi stranami smlu-
va sepsána nebyla. Než přes smluvu sepsanu
žádný smluvce svědčiti nemá.

O celi ztraceni

O K. n. z pr. Tyto artykule co má za moc
předčeno byli při tom práva.

Ktožby komu slávek bral v odpovědi neb bez
odpovědi moci a násilím když práva jdi
Ktožby v mírno a pokojné zemi za řadu a za prav
oken pustit

Ktožby na koho v stráž stával chle jej jít a
škodu mu učiniti, aneb jej zamordovali

Ktožby komu odpovídal v mírno a pokojné ze-
mi za řadu a za práva by pak jemu v se od-
povědi nic neučinil. Tehdy má pokutu snpěti
bez jako prve bylo, neb jako pro na hoře psa-
nu moc, a Ktožby tulo na hoře psanu moc na
hoře učinil napřed slávek jeho na knále jeho
vřelost připadnutí má, a má býti jako psane
a nemá žádného práva užiti proti žádnému,
kterž nalexové a kazují. Enimo S. C. fani K. xviii
a quarto v. al. p. a. d. r. 1610.

A kliby Kto řekl mý náme pč. i. Kdež se stebů
shledám že se bítí budu aby len komuž to mlu-
veno bude postat. K němu dval člověky dcorá za-
chovála z Klc. chož koli slavu znáti se k tomu,
ze by tomu odpovídel, seznáti se že odpovída
pro pokutu s nřechu psanu. Pakliby řekl
že se m to z hněvu mluvil, an nemá proto namie
žadné pč. mti.

25
Také aby byl potnán na hoře psaní, a klíby
by Kolmick byl z moci potnán, ten každý k m.
klastení púhonn osobně nestál, schdy aby proci
prijel prve než páni jich milost saudi rozdali
a před pány jich milostmi na jetném sau-
dci se rejmedl, že jest bezelstně přijel i k wy-
klastení púhonn nemohl, pakliby se newymedl
z prawnu medle práwa, než každý osobně sluj
za z moci potnán k rozsudku Pakliby ne-
stal schdy takowy ma obcslán byl: ad panow
jich milosti z saudu zemskeho aby stál ty
suché dni k klerymž jest potnán dokudž
páni lech suchých dnů z saudu newstanu a
newzdali pakliby páni k tme lech dnů neděl
saudi rozdali a newdili mají tu věc nay-
myslím purkrabí Pražskému poručiti, aby
se ten potnaný v jeho moc postavil a stane-
li, má jej purkrabí alí a mrau zawázati
aby o suchých dnech nuypru přistích po-
stavil se k tu práwu aby stál. Než jestli-
zeby nemocen byl, nemoc má zpravit medle
práva. Pakliby kdo koho pozna z moci
ten aby z nedeli seděl u mezi a pústen nebyl
až do lech z nedeli, leby potnaný jej z le-
kuty propustil a potnaného aby odprosíl.

Křesle nálezu abecního Kteryž jest napsán
 Tertio Andree Jt xvm A k tomu aby dal po-
 hranému 50 ft gr. c. a srody resekky kře-
 reby pohraný proto vzal aby jemu napraveny
 byly cožby jech provedl bez přikonu před úřed
 níky pražskými na jejich zchvalení.

1. m. p. aby žádný clocík nen x zeme nejez-
 dil na služby neb zoldy proti Králi jeho Kři-
 štému ani proti zemi, a ten kdožby chěl na
 služby neb na zoldy jeti nen x zeme aby sobě
 hned u toho pana vymluvil: jest lizeby co ten
 pan chěl počínati proti Králi JtM neb zemi
 aby každý mohl se oti odjeti neb odjeti.

Dalšíby Krokoličtí nen x zemi služil proti
 Králi JtM neb zemi, ten má od JtM Kralovské
 obecné býti aby se zase vrátil. Dalšíby Krá-
 le JtM. v zemi nebylo, lehdy jménem něčí zeme
 pod zemskú pčetí, aby obecní byl, nepri-
 jeli by po tom obecní ten každý aby ztratil
 své dedičství i měšken svůj nápad Ktery-
 bykoličtí v České Koruně mel buď u dle u
 bratří u stryců, po děkách neb jinák Kterak-
 koli A ty dediny a ty nápady ma Král dala
 obnoviti podle panské rady, jakožto odli-
 zené na zemské dobře, a ten každý K tomu
 aby odlišen byl práva něcho, či, jako pánec

a zanechal ho s. iudei a zjeduje, a potom
ze zrušil člověk m české koruně leu pa n
ryšci, panose, měla neb člověk křesťan
kolund řadu nemá přijíti nezádného kláko
neho zhaube kleryžby se počte práva tohoto
nezachoval. A kleryžby přes právo toto svo-
chu psané učinil na své zámky, tvrze, a při-
bytný takoměno přijal zeda o tom nebo jemu po-
mahal, tehdy ten kleryž jest odetouxen zboží na
královu milost tak jakož ovrchu psano stojí a prá-
va nemá míti s žádným a má býti jako psanec
jakož o tom nálež starý ukazuje Prímě Štefaně K
XVIII. A v zemi se prosí králi jest i prosí zemi
zachováti má jakož se na hoře píše a dle by se
kdy přihodilo že by se kdo v zemi osadil a ten
wan pod kleryžby se dle s králem jest a koruně če-
ské činiti měl. Takový jest obestán do země by
nepřijel, statek svůj kleryžby v zemi měl než
i napady ztrati než cti nemá ztratiti. A dle
by kdo neb kteří zastaveni byli v ústehnaní na
kterém zámku by byl obestán, a moláno bylo, aby
se do země vrátili. Ji a neb ten statek cti ani
přidla (podle nálezu s vrchu psaného ztratil ne-
má, ani které pošťwmy, na své cti nestá-
N v z pi. Jestliže by kdo, neb kteří lu nestechetnost
v zemi zdmíhl neb zomíhl, ješto by král jest i wsec-
ká obec země toho zastavit nemohli a řada prá-
vo ludy takoměno nestechetnost zrušeno bylo,

i jiti nemohlo a vudyky se nes náze az malky zwi-
 rytý w zemi. I kážky pán w tom neřádu (an práwa)
 nejdu chlel komu w zemi nepřitelem byti, mť
 dáti jeden druhému dñni napřec mēdēsi do je-
 ho do mu kdez bytem jest a az do zapadu slunce
 šreliho dne ad ioho dne kduž mu dal mēdēsi tu ad
 pomēit do jeho domu nemá nic počínati, pakliby
 nito parne dñme času toho počal, ten čest smu
 ztrati. A káž odpowí jěmu služebníkům i podda-
 ným pho, ze li vsickni zase k x odpowēdi, kleruž
 toho pana služebníci i poddani jsu, mēdte pana své-
 ho cožkoli počínali budu ~~mahuť~~ odpowēdi
 k nim se mlti jako k nepříteli odpowēdnému
 nob jest jim odpowēděl, a pan ten ma tu adpo-
 mēd služebníkům svým a poddaným ^{svým} zřnamiti.
 Pakliby panu toliko samému odpowēděl tehdy li
 služebníci toliko kteri učeho pána w službě
 jsu a poddani jeho li mohu s smu oť panu
 svému pomáhati.
 Nanejšejší knize a pan pan Wladislav bozi Mi-
 losti král český a s pánem a w ladykami na pl-
 ném saudu nalezli milbec za práwo a Jan-
 hajie z Nambyurka a z Rosli a Jan z Sešemberka
 Kancler království českého z panůw a Jan Kalousec
 z Pacowa z wla. yk panský posaz wynesti Wajis
 se jistně tu věc kteraž jest o tomto Království
 vznikla napřec proti jemu bohu i pravi wžem

pravou duchovním i světočným tak že mnozí
lidé přez puic... a... a... a...
obličím, uroků lichov... nac obvyčj sacc dostahjje
a nymyšlenými řečmi sečnými k... s...
ami i jinými... nymyšlenými a...
počítajje, mimo obvyčjné zlatých pravou jesto to-
že v tomto království prave nebyvalo. T prolož
v... království se panu a vládkami přikazují
a zapovídají aby toho po dnešní den více
nelývalo a také aby se toho žádný více nedo-
pouštěl, než jakt jest to přece nerada mezi lidmi
za obvyčje bylo, že se s... a...
tu dávali buď to... nebo na klených
koli zástavach, než i nyní přitom slují a vyše
nic. Pakli by kdo přec to učinil a jakýmkoli
nymyšleným obvyčjem nebo pod přikrytím,
zjevně nebo tajně a v tom se tak nezacho-
val, ten má ač wsech z... a...
ko jiný proanec a zločinec, a že nemá žádného
prave požínati m... a...
přigat býti a dobří lidé nemají s ním obcova-
ti, a ty peníze tak neradně půjčeno mají
na královu milost přispadnutí a...
ska... radu panskú to má na obecné dobré
zemské obratiti. Secundo Andrej Veli.

401
Najjasnější kníže a pán Jan Václav boží
milostí český král se se paní a vládkami na
plném saudu, s poradením a moli knížat i
panů a vládk a pražských měst i jiných měst
i naší země království českého všeobecně sněmu
všeho království kteruzi dříve byl leta božího
1486^{ho} v pátek o suchých dnech postních, krá-
lovská milost se paní a vládkami nahledše
nitně v starodawní zřízení a ustanovení
což se zámkom a hrádóm, t^ěž v království
českém oděrovani došlo, kterak jest to pod me-
stnými poklady zřízeno a p^řetm^ěřeno, aby toho
něbylo. Tez i nyní Jm^l Královská se paní a vlá-
dkami na plném saudu. Trice na to aby taková
neškodná věc krávně neznikla k zahubám
a škodnému roztržení nepřistla. Královští
a ustanovení zapřáno pubce. Aco po dnešní
den p^řacny z knížat panů vládk k^lderozko-
st^ě slavní buď duchovní neb světský, svých
hrádóm, t^ěž měst i všelikderakých zkoží
v království českém cizozemcům buď osobam
m^lzkým nebo m^lsokým n^řžadným neprodávali
nezastavovali a nezapisovali nepostupovali
ani s^ěneňovali n^řžadným vymysleným obyčejem.

se sobě k pomoci neberouce (buď to smobodných man-
ských nebo zápisných) bez svolení J. M. Královské
i potomních Královů českých a J. M. Království i potom-
ní J. M. Králové českí neručí a nemají klakovým vě-
cem nezadrženého poručení dále bez radu a vůle zem-
ské Škály k tomu přec tento nálež k tomu hrady, lánů
nebo měst a nebo jiné veselické zboží zastavit
prodat dale nebo směniti cizozemcům (jakoz dno-
chu dotčeno jest) ten aby ztratil svou cestu jinou
byl jako pánec a zhubce Království českého a z-
země vyprověditi a zadným vy myšleným obyče-
jem aby zase nebyl navrácen ke cti duchovním
ani světským pánem, a ten každý cizozemec
kteréhožkoli stavu, přes tento nálež coby lano-
vého koupil, da ním přijal nebo zastavil a nebo
směnně peníze své aby ztratil i zamek, les, ne-
bo zboží abo na Království Škály upadlo a nebo
zpadlo. A Král J. M. o radu zemskou lo aby obrá-
til na obecní dobro, a postlizeby se pan přeho-
dilo a který obyvatel koruny chcel dále proda-
ti nebo poručiti svůj statek cizozemci s Králc
jeho volí a zemským povoláním, lehdy pán,
nezli se v to uváže ten cizozemec, má napřed uji-
stiti aby žádného jiného páně dedičného neměl
nerpí Králc českého Koruny a nebo, a ve všech

prokrmosť aby se srovnal s obyvateli země čes-
 ké a v cizích zemích nemá nic mít, a když by se
 jinde prodal a zde v zemi uzel, tehdy má neb mají
 králi a knížata v zemi listem povinnost slibiti býti
 jako i jiní obyvatele v zemi pod pokutami,
 než dokud by se povinnosti na hoře dočasně ne-
 učinil, nemají mu zamkové ani zboží (kteréž by v
 zemi koupiti postaveny byli, než těch kterýchž koli
 co jinve v cizí zemi měl má neb mít mohl to-
 mu se cepta nezamíra býti toho užiti neměl. To
 však znamenitě se vyminuje, že obyvatelé mar-
 krabství Moravského ani jiných zemí obyvatelé
 kteříž jsou dedičně a vicně k království české-
 mu připojeni a sdílení, že se k tomu cizozemce
 nepotudají. Jestliže by který obyvatel těch zemí
 s vrchnostaných kterékoli zboží a zámku
 nebo práva země české došel, ten má králi
 českému nynějšímu neb budoucímu z toho dílu
 a povinnost učiniti jakožto obyvatele jimi v
 království českém a slavným zbožím a nemá
 jemu toho slavnosti a zboží koupeného postaveno
 býti leč by jinve slib a povinnost králi českému
 v zemi učinil podle způsobu s vrchnostaně-
 ho, aby zadného jiného za práva neměl nežli králi
 českému korunovaného pod pokutami i vrchnost-
 anům mi věditi a vědět.

Karidemu má křečno býti a sazeno, iáko nneslede
tému slouedu a takový každ bez milosti má
sloucen býti, ~~jezo zradce~~
A tobo pak najda se komu zradce se dlu, ined ji
roztrhal a ji komu jinému ke ctení neb koli k
dani podal, a neb poslal a nťom byl v sňazku, je
jest to učinit, postizen a shledán, tem má seděti
u mieri bez milosti a o ta komého zadného se zadný
přimlaunati nemá, jevne ani tajně, a nťom rač
byloliby naň shledano a usvědčeno, že postondu
ceduli sam spisovati neb ita ita lepál někdy tak
ný má dypěti pokudu sprachu dočien. to jest
že má sloucen býti jako zradce. Quaternu
Janadnem Leda 2. 99 v pátek pro sv. Matěji.

~~Prisaha~~ Prisaha purkrabím Karlsleynským.
Prisaha me panu Bohu i mím svatým Najjasně-
šim knížeti a panu Pánu Vladislavovi, Přeroké-
mu českému králi a J. M. dědicom řadne od J. M.
Královské poslym a mým paním a ryčerstvům
čechanům i městům i mři obci Královské české
Je s tím zámkem ~~Karlsleynským~~ s korunou i se všemi
s vobadami a příslušenstvími, kterých se k němu
sem všemi mými svrchní dočienými nám praoz
Purkrabím Karlsleynským od Krále J. M. od pra-
nů ryčerstva i měst i mři obce Královské čes-
kého směřen jest ze toho zámku i s korunou i

se nsemi lemi věcmi sarchu doloženými věrně a pil-
ně chováli náme a právě s tím se nsemi učinili
králi JMi F M. Dědicim i nsi zemi. Pakli by pan Bůh
na krále JMi pána našeho milosrdného smrti dopustil
li ráčil, zechť JMi bez dědiců umřel. Tehdy zemín karl-
stynu nemáme zadnému postupování ani koruny vy-
dávati, než kdyby se páni nycerlsmo mēsa i
všechna obec království českého zjednoslay né vůle
o krále smolili a jej skutečně molili a sobě za pa-
na vzali. Tak já kž od starodávna bylo, podle oby-
čeje práva a s nabytí království českého. Teh-
dy hned a nappřve máme a slibujeme. Korunu
bere nši odpornosti paním nycerlska a křesťm
mociati nic sobě nšom ku pomoci neberíce co-
by lidským rozumem mohlo nymyšleno býti a
po korunování, když bychom neproměniti býli ná-
me i křte karlšteynu králi budoucímu n moc po-
stupiti. Pakli bychme vřta k nezachovali, jehož
prave Bore naci astřici. Bud na něm neb na dle
sex náwame že bychom do pradi smiči a dělali
a česť království i dačik abychme ztráceli, a k tomu
abychme věčně nebuli na vráčení a na dle i de-
ti naši abo z zeme vytrmání byli. Tak nám Pan
bůh pomáhay i všichni světi v. Prorich
Wacława Hyndraka 9. TV.
Toť jest i křte z nysobere a zřizení králem JMi
a pány a vladykami, že když purkrabiem

Karlstejnským, nynějším i budoucím Karlstejn
přístupem bude, že všechny věci kteréž na Karlstejně
jsou jakožto konuna privilegii všechny a svobody i
jiné všechny věci a klenoty zemské, mají sepsány
byli na cedulech pod secretem Krále J. M. A on pur-
krabie mají jeden každý z nich jednu ceduli mít i
a ~~jedni a mladýky drobní~~, a ta cedule má medaili
namátné vložena býti.

Jestliže by se Klerému z purkrabím Karlstejns-
kých nynějších neb potomních v tom úradě
nacházelo býti, tehdy takový má před Králem J.
M. a paní a mladýky když na plném saudu
sedí předstoupiti a dáti pol těla na před medaili
že v tom úradě byli nemuž a přitom má pro-
siti aby ráčil v tom polu těle ten úrad jiným
opatřiti. Omluva Krále J. M. v zemi nebylo, tehdy
ten klobouk v tom úradu byli a brvati nechť,
má to na Krále J. M. oznésti a za propuštění
toto úradu žádati, a kdyžby Král J. M. v tom
smoliti ráčil a paním a mladýkám do plného
saudu psal, že k takovému propuštění J. M. svo-
bode tehdy páni, ryčerstvo i města i všechny
obci královské českého, saského a hrabství to-
ho propuštěli mají bez odpornosti a jiným ten
úrad a to místo opatřiti mají, přiznávce od něho
přísahou svrchu psan.

Jedližeby z boziho dopuštění hromem Klerá se
škoda na dom zámku stala a neb Kleru jiní bezelst
nosti, jesto by to slušně porážali mohli, jesto-
by to zjívne vedomo bylo. Že pro lahoné škody ani
purkrabie zadné škody ani ujmy na statku ani
na cti mlti nemaji. V prvních Václava Nyndrá.
Ka JV.

I což se xpusoba hrada Karlšteyna a Koruny Kle-
ra, na něm jest i jiných Klenotom a privilegií zem-
ských dotyce, to tak a při tom slůž, jakož do na-
mi zapsano a uloženo jest Ale žeby skrze pur-
krabi tohož zámku Karlšteyna na budoucí časy
mohly ruznice a nesnáze bývati, jakož pak i
nyní při počátku nypáklý jsú. Král Jih rá-
čil jest v těch věcech mexi pány a rycierstvem
lákomý prostředek najíti a rozkázati, který
se má a mlti bude nyní i potom na budoucí
časy držeti a zachovati. Vay prve aby pán
držal a opatroval Hrad Karlšteyn se všem jeho
duchody a příslušnostmi do kudy živo jest, a
přísahu a slib aby učinil druhému purkrabi
Karlšteynskému z rycierstva. Tak a tým obycím
gakož dole napsána stojí. Pakli by ten zámek
Karlšteyn s Koruní a jinými Klenoty za držení
toho pána ztracen byl a ne zachováto se tak jak
me do těch zapsáno jest, ten pán soliko hyněti
smí i pokutami dskami zapsanými a dru-
hemu to purkrabi z rycierstva k zadné

z toho či jeho bytí nemá jestližeby pan Křiž-
koli jsúc obadma spolu na zámku Karlsleyn
zámek a neb Korunu ztratili. Ji obadma na listě
bytí podle zapsaní Desu.

J. Také ten pan Křiž (Purkrabskí Karlsleynské)
dříve bude, mu úředníka svého, kteréhož na tom
zámku má dostatečně zadržati neuchoměl by
Bůh smrti tohož purkrabě pana jeho, aby po
jeho smrti zámku Karlsleynu i s korunou i
jinými klenoty žádnému jinému nepostupoval
než druhému purkrabě zůstalému z rycerstva.
A jakž po smrti pana bude ma hned na místo
jeho beze všech prostředků a odlehů z rycer-
stva nastupiti a ten zámek s korunou i ji-
nými klenoty až do své živnosti spravovati.
Tak jakož pan

J. jestližeby pan pan dal půl leta napřed mluvit
si podle toho jakož do káim zapsáno jest že
úřed ten po mizilí toho potouletí z dáti
chce, a když čas přijde a zdá jej, nemá v to
purkrabskí žádný jiný miziti než z rycer-
stva, a když mizaliti jej z rycerstva nemá
poněm jiný v tom úradě bytí než pan. Kromě
nyni po panu Albrechtovi. Oněvadž jest ten
úrad před tímto zřízením z dal nemá poněm ji-
ný bytí nežli pan. A to tak již jakož napřed
doloženo jest.

Nam: Kdož Kolivěk buď z panů aneb z rytčerstwa
 purkrabi Karlskynským bude ten nemá jinde
 bylem býti ani men ze země stěžiti. Nežťoli
 ho má v zemi české ustánně býti.

7 Takž aby se v zemi pro každúžkoli příčinu malha
 strhla, lehdy ten pan má obestati toho druhého
 purkrabi z rytčerstwa aby přijel a tu obadna
 spolu mají ten zámek držeti a pracovat: věrne
 a prave jako na dobré lidí sluší, a bytalyby
 kdy jáná potřeba, a pan obestál k sobě toho
 z rytčerstwa, má jemu i čeledi jeho potreby i s
 obrokem dáti.

8 Jestližeby také který z panů aneb z rytčerstwa
 od krále jm: aneb od panů a rytčerstwa pro
 nějaké potreby na Karlskyn poslán tam při-
 jel, má na zámek od purkrabie aneb od úřední-
 ku jeho puštěn býti.

9 Z rytčerstwa každý meje mánžem Karlskynským
 a koruny i jiných klenotů, má držeti týž zá-
 mek s korunou i s jinými klenoty tak a lím nšým
 z putohem a obyčejem jakožto pan, a tiž se má
 ve všem zachováti jakožto pan, který z předním
 ten úřad prve držal bez zmenšení. Podle svrch-
 ního nypsání. A tak se má vždycky na budoucí
 časy věčné mezi purkrabiemi hradu Karlskyn-
 ského smrchu psaného zachováti, a již se k oba-
 dna purkrabství paní z rytčerstwa Tybule
 purkrabství Karlskynského užívayte.

Orkrabic Karlsleynsky bu^o pen nebo z
rycierstva, sákló se jeden druhému xapí.

Ja Jan známo čimim listem nsem rubeo
že Jan Jan^o před králem jeho v^o a pany čich
m^o na jelnem saudie i předemší obci králem
stmi čes k^o xámek Karlsleyn s Koruní Klenoty
privilegiemi zemskými mne spolu s Wacławem na
naši přísahu stvečen jest. Protoz já nadepsaný
Jan tímto listem Wacławowi slibuji pod sv^o a
a svieru a pod tím podemším xamarkem a polu-
icami náto ulozenými a dskami xapsanými Klenot^o
sem s^o m^o Wacławem spolu učinil s tím zámkem
k^o y^o n^o m^o, Koruní, Klenoty a privilegiemi
K nadepsanému Wacławowi měrně se a práve
zachovati a žáděmu bez wule jeho a wíedami
zámku jeho neposlupovati, a Koruny i s ji-
nými věcmi na něm smerenými žádným nymu-
sleným obyčejem newydáwali ani poslupovali
nez s^o ním spolu w^o m^o se w^o m^o měrně a prá-
vě podle xamarku a přísahy naš^o dskami
zemskými xapsané králi J^o i k^o měš^o zemi
zapla^oovali. Pakli bych se k^o w^o m^o nexacho-
wal, tehd^o bych učinil prave smé^o a w^o m^o nez
w^o m^o pokudy dskami zemskými xapsané
bez milosti upadl.

J. Sedlizeby se pak vsichni č^o sláwom^o o krá-
le smolili a krále molili Jeho^o Karlsleyn^oli

knížkové mají tomu volenému králi zámku
s korunou po a klenotu postupiti, když by jim
li: s státní rozkázali tak jakož s na hore
piše a nechtěli by který knížkové Karlstejn
ský postupiti a k tomu smoliti; ten na smělci
má býti. Než tento klenot postupiti chlé
neb postupil z rozkázání na hore dotčených s
státním. Ten na smělci nemá býti, by pak
bez onoho druhého nále postupil z rozkázání
na hore psaného, ani ten zapis klenot se dru-
hému knížkovi zapíše. Ma co ten zapis keško-
věti jeho býti, a jestliže by kdo byl na Karl-
stejn od krále Jih: nebo od země poslán a
kteru zemsku potřebu je má list míti pod
zemsku pečeti v památných. OX XIV

N. z. p. Aby žádný skrze se, ani skrze osobu
neměl prositi z paníu ani z rytířstva za
žádný úřad zemskej za živnosti. Kterékolí
osoby, kteříž by úřad zemskej držel z paníu
neb z rytířstva chlé sobě neb s tím dělem neb
komu jinému prošli, do kadež ještě by osoby živi
i kteříž by úřady zemskej držel padli by k-
ní úřadové zemskej nuproseni byli jakým ko-
li obyčejem, před tím to smolením, anebo zby
kto na ně Magestaty měl, neb jakuzkoli jisto-
lu neb dediční. Je to žádné moci míti nemá
proli tomuto nazeem smolení a zřízení, neb

Li úřadové mají býti smobodni A ten úřad
tak umrtěho, aby jeho Milost s radou panovní a
mladičskú dobremu či zachovalému panu neb
nyciorskému človeku ráčil dati. Kterémuž by ten
úřad přilegal, a který by zemi hochil. A kloby koli
přes toto smoleni vyprosil pro dnešní den a
toho poziti chtěl aby ten a takový aby čest i
mnoho zradil, a stačel jeho aby na hrale jím
připadl. Pakli by pan který nebo mladýka
drze úřad zemský jej rozdal dobrovolně, ten
úřad J.M. s radou paníu a mladýk k kterému
by zboží náležel, aby jeho Milost ráčil dati podle
svrchu psaného zůstání. a jmenovitě že tyto
úřady nema prošeno býti

Za purkrabství Pražské Za hofmistrství zemské
Za komornictví zemské Za soudství zemské
Za kancelářství zemské. Ti úřadové si paněli
Za pisarství zemské Za podkomorství
Za purkrabství Vratislavské. Ti úřadové si vlády.
A za purkrabství Karlsleynské. A ten úřad nám
jest společní, než za ně prošeno býti nemá
Za Marsalství zemské nemá prošeno býti
A dále o marsalství a odporu paníu obšských
a položeno jest ve clokách.

Nayjasnější kníže pan a Jan Vladislav boji
vstoupil český král a se pány a mladými na
plném saudu nalexli za právo, a Jan s Schm-
berka Kancler království českého a Zigmund
z Warlemburka a z Dečina z Panin, Albrecht
Ogier z Biedčic panský, pota z vynesi, že za-
menavše některá v království tomto neshledné
a nepravé věci pomstánati, tak že zbořenci
a lípezníci lidí na smobodných cestach aneb kři-
žáci a kupci a nad to je vymyšlenými obyčejí
a skrytými sliby a zavazky zamažují, aby
ludy jich neobtečeli nepravost při krytí
byla i prolož křesťolímek, které křesťolímek
slanu krom olemvené mářky a od povědi la-
konu nepravosti a násilné moci k jakému
koli vymyšlenému slibu přinucen bý, že takto-
vého slibu není povinen držeti ani starěti se
ani pro nedržení či kroměho slibu a nestave-
ní takový na své cti a pomísti dobré, nemá
žadné újmy míti, jakož patk od najjasnější
ho knížete a pana p. Rudolfa krále římského, o
takovní mci rozsudek stel se jst více než před
něma sty lety, kteréhožto rozsudku listomě
ve Karlštejně položení jst od tohož rudolfa krá-
le římského pod magestaty Jh. Jakož ten nalex stojí
Ferdio Andrea, Cxvii.

Čani a mladýky na plném saudu a na obecním
sněmu kterýž držán byl jest o suchých dnech
letních. Je mezi nimi spazíle nalez obecní
předestl, kterýž se jest stal o volu nejvyššího
knížete a pána p. Vladislava Jindřichova (Jasného
a Krále a s volu naší země, o to což se zamazová-
ni lidí a připravování k slibům bez náhrady
odměrené a odpovědi zjevné dotyče, kterýžto ná-
lez stal se jest na rozsudek krále Rudolfa říms-
kého krále tak že žádný člověk, kterýžby tak k
slibu byl připraven a zamázan pro není poru-
šen se staneť a že to jeho chci a dobré pověsti
nic škodno býti nemá, jakož to nášeho
krále tyž rozsudek krále Rudolfa. A ten ná-
lez obecní smachu dotčený v sobě drží a uká-
zuje. Nyní pak přihodilo se jest, že někdo
zli a nestechetní lidé v této mírné a pokojné
zemí zavarali jsou jednoho dobrého člověka, ja-
kož naň tento nalez ve doklách ukazuje, pod
takovým útladem a přikrytým slibem chci a-
mrou, aby on post. nil se před pány v saudu zem-
ském a to pověděl, paněnádvě páni Jich M. a
mladýky i nášeho země jim k hrdlu hledí,
že oni také k hrdlům jich nášech i každého zvlá-
šle hleděti chci, a tak aby on toho zavaraku

a taky aby on toho zamaraku praxden vyladen
 nebyl, nic onšem sobě ku pomoci nebera leč by to-
 mu mšemu dosli učinil, čímž jest od nich zavarán
 a také by je znal aby je nejménováli. In páni
 a mladýky na plném saudu s radostí a s pilným
 rozvažením vsi zámě doslalečně to mážice, ze
 ten první nález s velikým rozvažením stvoren
 a rubec za právo uveden jest, a prolož ten
 nález ve všem jeho ~~zámě~~ znění stvrdil a zch-
 valil jsi a za právo rubec uložili, a tomu klop
 jet zavarán račili si rozkázat a rozkazuji, aby
 se on v lakoné příhodě ještě lehor nálezu zach-
 mal, a lakonému nestechetnému a ukladnému slibu
 a zamaraku dosli na činil ani činiti pozinen byl
 ale že to jemu ani dědicům jeho a budoucím jeho,
 nemá nebude ani muž k žádné škodě, ujmě aneb
 k jaké utržce na jeho di na jeho dobré pověsti
 ani na ničemž jiném což dobrému přislusi býti
 a také že on jest všech těch záwarů praxden
 kterýmž jest od nich zavarán, a že tím a k
 hodům jich sám neb skrze každokolníka jmého
 sáhnouti může, a také že je bezovšeho urazu
 či své zjevně jmenovali muže, kdo si jemu
 to učinil, a prolož řádní aby se o to poku-
 riti nesměl, by lehor co lsm na jeho di neb
 jiné pověsti dotýkati měl, a pakli by se
 kdy o to nestechetně pokusil a jeho čím proto,

nestavení na jeho cti neb dobré pověsti. ^{dotykat} Je-
den jím a druhán byli má za nestlechet něko člo-
věka, a ten aby hrůu i sládu zřekl, tak jako ti
nestlechetníci a zradci, kteříž jsou ho tím slibem za-
mazali, ještě nanic ještě žádný neměl, a jestliže-
by. Když v potomních časích komu přikročí, že
byl lakomým, ukádným a přikrytým zamazrým
zazázan byl, že lakomý nebude porušen tomu
slibu a zamazru dosti učinili, a to ještě jeho
cti a dobré pověsti škodno býti nemá, ani také
tím dotýkán býti má na své cti prav s mrhu
dotčenou pokutu to jest pod zřazením ho sta
a sládu, a ta věcně i v budoucích časích ode
macek obyvatelův Království českého dazena a
zachována, byli má bezeměcho přerušeni na
něčné časy.

Také na tomto jest zůstaáno, kterizby koliměk
lakomí zjemní zhubce a zločince byli, jest aby byli
zemí oxnemeni a po zemí zexdili, buď s rorze
mesle meslečka nřij zamky, dvory tvorze, neb
se snimi kdo na cestě potkal. a k tomu moha je
zjmať i toho neučinil, že lakomému každému
k hrůu a k sládu hned kladno má býti, jako
k zhubci obecnímu zemskému. A také jestliže
by kdo s lakomými zločinci a zjemnými zemskými
mi zhubci (něda že by lakomí zločince byli)

neomávil káseřil, je jednával, a vřetom zleby byl
 usmědčen, že zákoný kazdij třešktan byti má
 medle zdaní paním a mladýk na plněm saudu
 je jistližby se kto tím vymlúmati a praviti
 chlel, že jest zákoního zločinte proto nejat, že
 jest k němu jemu ničie přijel, že zákoná vymlú-
 ma nic tomu ku pomoci, nitož by se tím vymlú-
 radi chlel: byti nema. Vřez má třešktan proto
 red se býti, jakož se sverchu pise.

Těre na tomto zuplano jest, že zadný nemá lako
 ným zločincím zadných gleytám dáwati bez po-
 molení královny křivědi pana Zemského aneb pa-
 ním a mladýk z plněho saudu. Činli by se kto toho
 dopustit a zákoní zločince gleytoval má třešktan
 byti bez milosti medle zdaní paním a mladýk z pl-
 něho saudu 10 prvních náclana Hyndraha. 121
 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131.
 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140.
 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150.
 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160.
 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170.
 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180.
 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190.
 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200.

122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131.
 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140.
 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150.
 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160.
 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170.
 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180.
 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190.
 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200.

~~4444~~ *Průdla ztracení Staré.*

1. Vro z ps. leta boziho 1478. v palox po smýsle
mnu (ani království českého. ze klobky kolvi
něk nadmoře naryněšeho píše království českého
in klobky země je ti klobky nyní jest net potom
bude; muž svůj net měl obrazil net mohl, ze
tomu ma ruka pramá utála byli. Pakli by toho
az do ryhlí kme ranil klamá ma jemu sláda
byli. *Secundo Mici. Pr.*

2. Vro z ps. ze nřadný klobky mohl ani do náci,
anebo lito host nemá k přehlupování stříbra
nežti a zvláště žádný kupec a obchodník
ani jiný žádný, a by peněz zlatých grasu ani
halerů ne prepaloval ani přehlupoval, ne
koliko mce domacích měn nosil a to po dny
myšl potulu. Nebo k nasich nenach každé
mu ma podle slusnosti zaplacen byli klobky
je dchtel něsti do brovolně. Pakli by se kdo
mu zdalo ze by měl o tom shodu sli s kře
prodání do naši měste prejem to každému
aby sobě dal našim úředníkům na to vydaným
penize prepaliti, a co z toho stříbra přijde
le buď dāne do naši měnce a zaplacen ved
le obycěje. A takto kto by sobě shled stříbra
kupiti k své potřebě to bude moci učiniti; a
nezan tak aby toho přehlupováním ze země ne
prodávání nosil. *(V pamatných Pr.)*

28 N. m. z p. i. vedomí jestližeby je kio děch kioz
je piše a neb-li ještě je v moci mají pronesli
den a ti mají bez milosti ztratiti hrdlo v I. kral
Ulyadnaka A. x. x. x.

N. m. z p. i. Takový některí sme volně proti němu
přávu nespravedlivě mince naši lepu a golgu
ji nam i našemu kralovství k veliké škodě
Takové všechny mince zapovídáme aby brány
nebyly, pakli někdo kdo bude anebo popaden
byl ještě by takové peníze mezi lidí nenašel, tak
ny aby káran byl a pomstu brněl, tak jakož na
voleznika sluší, a brž nad to zapovídáme aby
žadny mince cizích pánůžto gerlických peněz
ani pa ně kto co kupoval ani prodával net
jest to námli němu kralovství. nel. in a x na
menitá škoda, by taková lehká mince cizí
něla v našem kralovství brána býti v Ca.
matných. 9. x. 1.

Najvyšší kníže a pan p. Karel Jiřimský kral
nědycky rozmogitel, a český kral rozkazal
v českých zemích vložiti, že páni země české
nalezli za právo že někdy koli člověka ra.
bit, den vražedník z toho mordu aneb z hlavy
na svém právo neb soudu k kterémuž přileží
ani na jiném, toližto zemanin v zem.
ském man na manském, městem na městském
právo narůkán neb viněn býti na jedno Jácí A. m.

2854

N. n. z. p. Kdyžby úředníci neb úředník od desát zem-
ských od úradu neb ~~komorníci~~ jeli na páhon neb
pro jinú ~~publičnou~~ věc podle práva a zbytko
práva ~~by jeli~~ nechtěl na páhoni přijíti, a že kdo
na ~~úřednický~~ ~~moci~~ ~~sáhl~~ a že ~~byl~~ ~~anob~~ ~~zranil~~ neb
mordoval neb komorníky zbil, kdyžby komorníci od
úradu jeli ten a takový ~~aby~~ hrabě proti králi i
statěš ztratil Takoz o tom nálex IV° Mathie Evro
N. n. z. p. Jestližeby kdo úředníky menší narobil, žeby
něco ukladného a neměnné udiniti proti právu
a toho by na ně nedomeštl, ška hrabě ztratil. Škli-
by na ně domeštl anebo na kterého jednoho z nich tak
pokutu má poděti, jeli v šamatických. Evro
N. n. z. p. Aby z knížat i panů z rycierstva (Pagan
ani z jiných měst, žádný nemá kazati šliť ani
smrti nič, adně, žádnému učiniti za glosytem kná-
tomským ještě byten glosy kníat šliť. Haytman
království českého, místo jeho miorli druzici-
mu, učinit, a haytman to oznamit zemi. Škli-
by, kdo učinit to ten má hrabě i šliť hrabě i šliť
~~by~~ propadnutí, a lez z náhoře nsech psaných
staroum, že žádnému z panského z rycierského
starou ani z pragan, ani z měst smrti noční nebo
šayně na řadu nebo prav dokudž jdu bez mysly.
Šeni před pravem zemským žádný nemá diti učiniti

28. Kloby u koho nebyl a nebyl pan jeho krom
zločince podle zemského zřízení. Pakli by kdo
do učinil aby byl sám hrdo zrahl, jakáž o tom
nález v Quaternu menších zapisných děla božského
1497 v sobotu po sv: Karolu Meri Strý.

XXXXVII O hrda ztracení pokuty.

V m. z p: Kloby koho zabit a měl toho jaku vy-
mluvu, volaje se na právo ma uraditi pod shu-
ny základ aby ku právu dostal, a jakž by koli
základ jemu jméno nán byl, buďto Králem J. M.
neb paní a vladykami na plném saudu aneb od
te raddy, Kdeby se takového morda dopustil
buďto od purgmistra a konsil tehdy takový zá-
klad pod Kteryžby určen byl jestližby jej propadl
a takového právu nedostal má do komory
Královské připadnutí ten základ Rozsudk
ne dotáh památných LXIV.

V m. z p: že nemá žádný zločejské věci kupo-
mati věda o tom, že jest kradena Pakli by kú-
pil se ma brechtán byl jako jiný zločej, Kdýž
by to nán provedeno bylo, a jestližby kúpil
nevěda o tom proto lo darmo vrátiti musí
cožby svého uloho nalezl, že o věc k tomu krad-
no nemá byti Secundo Mauricii LXIII. Primo Mauricii

druhá Kolha

Kr. 2 p. Jestližeby Kto jinému v došly Klad
dědiny Královské anebo duchovní a sám jich
v doškách nemaje a nedaže sú Královské
neb duchovní že má ta kóny za doložníka jím
byli a králi v tresklání upadne, a slatě
Komu proti králi propadne. Než jestližeby Klad
neměda tehdy ten Klad nemá moci mlti
a ten také urazu na své cti ani naviatku
žádné škody nemá mlti než drž se svého xprav-
ce dade jemu umluou. A jestližeby Kto které
dědiny Klad ve došly sám k nim práva ne-
maje a ten Klož, právo k nim měl pohmal-
by z nich a vysudby je na tom Klož by by
dědiny držal, tehdy ten Klož jest je Klad
ve došly k nim práva nemaje upadne
v pokutu na hoře polození: Králi v
tresklání, a ten Klož by by došly doškami
k sobě grážat neda o tom že onen Klož
mu je Klad a práva k nim nemel že vtič
pokutu upadne jako ten Klož mu je Klad.
Pokli by Kto nebyl naříčen Klož by by dědiny
držal za tři léta a za 18 nevěli, ten malho
práva užiti o tom roz suden v modných,

113
Za mrtvých těla ročního 1485 A druhý Kolka o
Rozsudex královský Am.

~~113~~ O hanění

Nayjašnejši kníže a pán Jan Štěpán boží
milosti král, se paní a vládkami na plném
saudu vložili rukou za právo Janůž mnozí lidé
z domů vracenosti nalezají se z těžkých perčin
smáček se, jedni druhé nyzoc zhanějí a na cest
sahají a ten ktož jest zhaněn nevyvede se han-
bu brzi. Pakli se vyvede ten ktož jest zhaněn po-
kudny žádné nenesé. Jan z Sečemberka kancier
království českého a šlechtě, česká z dubí a z
Lipého z Panum, Albrecht Agier z Čechic z Vla-
dyk panský a vládkový poloz nynesli, že ktož
bykoli po dnešní den toho zhaněl na jeho čia
toho nedomešť Janový aby na před se šel 2 neděli
u něž, a potom aby zhaněného odprosil pro Bůh
a pro matku Boží aby mu to odpustil, a že mu
smů čestí královu učinil a sám se u šlechtě sm.
Tomaše špošila těla Božího 1485 Terdi Andree
A xviii.

Am z p. Což se miery dotýče pod jednu osobu a po
oběma abychom se neudistkali nez sporu byli za
jednoho člověka jako dobrý, rálele Pakli by jaká
nuznící očíholi o rane. li něžs znikla nebo
jiné něžs což se udistkum miery dotýče, aby to

rozneseno bylo na krále i na pany a mladyky
v saudu zemskem, a ten kloby komu natoh-
wimil aby pred saudem zemskym bez puhkanu
stal, a du aby pani a mladyky tu nec na-
pravovali, a kloby koli pro tu nec v saudu
zemskemu a k rozhdzani královskému pan-
skému stali nechcel na toho abychom sobe
mzickni pomocni byli, a strana strany at ne-
haní a klenyby kňez druhú stranu haněl
at jest pred pany a mladykami v saudu zem-
skem postavena kterak s nim král a pani
jich milost a mladyky ráci naložiti to bud' i
jich milosti měli a král jeho milost ráčil
jest při reči obojí straně při zmyšlostech
a spravedli mostech zachovati a my pomoc-
ci a budici naši abychom při tomto xřizeni
a smoleni zůstali a trvali, věrně nyní i na-
budici cary W, prvních kral Hyndráka
II.

O V. n. z p. Tesllyety se komu cli dobykalo a on
s vědka rohnal, ten nemá o čest sauzen býti
či by mu svědek připraven byl a když by
připraven byl má svědčiti a k tomu přes klan
byli že prve svědčiti nechcel. V prvních

Wacław Twardy I.

W m. z. p. jestližby kteří cizí kmeti jako sobě
pro kupovali bez powoleni královského,
panského a mladychkého a jiné české koruny
jakýmžkoli způsobem hleděli chtěli, že jim
soko napřed král jich i nšichni obyvatel
koruny české i přeli nechli, nebž je trest-
kali chli jako nšeteční a podezřelí lidi, jako
by, kteří by chtěli neřad w premi a nesnáz bez po-
řební učinili pro své zisku nestužné.
Prvních Wacław Twardy I. primo.

Wacław Twardy I. primo.

W m. z. p. jestližby se kdo w cizí granaty uwa-
dal buďto i w lesy, tauny, čediny, řeky poloky a-
nebo kterýchkoli jiných věcí užívali mu nedal
a jemu škodu činil aneb rybním na grunty cizí
topil, anebolito také tauny a lesy přesekal, aneb
se w poddacie cizí uwažal, aneb w granaty před-
daciho a o to pře bylo, což by to držal a těch
gruntůw po napomenutí postoupiti nechcel
ten aby jeho potímal z pychu, ne z moci, abyli
by na ten pych uведен před prány w jedné
audu, aby za ten pych napřed tomu, komuž jest
jej učinil 50 fl. gr. c. dal a 7. aneb 10. fl. gr.

jemu zastupil po dvou nedělech po rozsudku,
a v těch dvou nedělech, aby jemu škodu podle
rozexnáni předního děl a zaplatil bez po-
honi. Pakli by ten požena z pychu nepromodl
zaplat druhé straně lež měcký škody, které
úředníky nalezeny a rozexnány budú v spůsobu
u tohoto děla a v pálek o suchých dnech
úředních.

V m. z p. Jani na plném saudu a Jindřich z
Hornberka a Zbyněk Zajíc z Hornburka pan-
ství poloz nynesli, již po tomto dnešním den
kto na koho škodu nalezli má každý svo-
jímocovali a napsáno má býti z čehož chce po-
hrati, a jaký úrok mlozi, aby předece dohnal
koncine do suchých dní na pro budících. Kto
z do nárdých suchých dní, komuž by kdy se kto
ho pohneš udáto, pakli by uletořnat, leždu má dá-
ti čemuž by prodi komuž jest úrok mlozi
a budú čeledáno, žeby na zmařka nepřešně po-
jnal, leždu bud ten také dvě neděle nalezijpan-
ské naxbč držan, a pohnanému jeho náklad
navrat z čeho mohl pohnoiti, z čehož své ob-
drželi a nádto 100 gr. pohnanému dan ve 2
neděli anebo se s pohnaným medle jeho vůle smilui
a nebudeli se zdati a chřili pohnanému za nákla-
dy posíkat se máz zmařiti, než čili se desot
Kop grosu předepsaných, bud jemu dano čemuž by se

99 Picesimo nono.

Spinka penež

V r. z p. kloby komu. v potociích neb řiních
neb v zedach pychem ryby lovil neb loviti hářal
bez mule a vědomi toho, čiž by ten potok, tu ře-
a neb řeky byly: Ten tu pokutu prozradne vědli
snoleni prvného O pychu. O tam rozsudek m
Bílých náhoných četa 3x LXXXIX.

V r. z p. kloby se a ten od řeho koupil a vedl by
to mu ješ klade s kurni, robotami, ~~travci, o spya~~
neb čim koli, a jestliž by ten, klob jest koupil ně-
které věci se natom statku na lex! klob roboty a ne
které jiné věci, na jemu ten, klob jest prodával
a vedl by nložit to, což mu se nedostalo, ~~parý~~ dsky
ukazují ~~na jemu se snazili~~, proč mý jemu natr
hu se pět pokládat. Pakli by ten klob jest prodal
něk s vědomi jproli dskám pravě: že jest de roboty
i s tím, což ve dskách složí ne pro dskám. I desk
jaky pro dskám věděl. nemůž a ten, jaky mu dsky sně-
děl a to užiti, a ten klob jest s vědomi jproli
dskám věděl, má dvě věděl a mōzi věděl: proč
že se jest směl o to pokusiti a jproli dskám sně-
domi nesi. O tam rozsudek. Části. Části. Části.

V r. z p. kloby měl někde nes a někloty v le nōž
něl člořeka, a nebo více, že jeden pan bez dra-
heho mule nle vsi cestami měbci ryč níka' čelání

9. A. lerdio a le mý stojí.

N. v z p. žeslizeby kác sladek. Lčičij komu nřas!
lem! bez mocního listu královského okázal želo
moci mři nemá pradi nápadu nřblížěho pří-
tele xta & xcpn. Nřtvo mřch přeho hřijch.

V. 27. Komužby koli napádem pokom neb jakým
odkazáním sázem přišel, že jest povinen městy
zámady jeho po tom mu ten statek přišel i odtady
jeho vymazovali, dokudž toho statku statek toho
umřelého kromě rukojemství, kdyžby za toho stál
že ten stál jest s tím umřel Rozsudk o tom
Joannis Olava 9 W.

Ako a píše Kralováčská hradná muni ani kľe-
 ni pešle, potom bude smotla sú nána skito
 pri daniach, a x zapísavati, ani pešle nebu-
 dú moci, než majú toho nána do svi žimnosti
 užívati, a po smoti každé má to zase a korunu
 pripadnúti, a pešlitzby ktorá toho zapisala nel-
 dala, nemá to dáni ani zapísani hradné moci
 míti, o tom on praměných VXXIV.

...přestěhovali ho na manství bez povolení
královského, což považoval, nebo zapsímal, nel-
přiznal, mluvil 10^{ty} q. c.; že to žádná moc
nemá mluvit, než k čemu J. M. Královská povole-
ní dává ruce že to mocné byli má Primorčan
nici. P. XIII. ... dokument neb klášter klášter

xi.ii. 1711. 1711.
V m. z p. 1711. žádný konvent. neb klášter. Který
ještě kamora Lhalovská, nemůž bez povolení

Královského nic od Komventu ani Kláštera za-
staviti, prodati, ani dáti, ani směniti bez povole-
ní Královského. Pakli by co zastavil, prodal, dal
nebo směniti, ze to žádně moci, nemá míti. Pakli
kdo k sobě přijal musí do Krále daruho vrátiti.
Zesudek o tom v registrách Královských O 1511
N. 10. žádný opat, probost, převor, Klerik, Kláste-
ny Královské zpravenati měli, nemá býti nežli
těch, a žádný Klášter Krále jich nemá udržaně žd-
ného jiného býti nežli v Královské, a pro kurator
 nynější i budoucí má je v jich potřebách opatro-
vati. Než povád Kráť Liti ráciť Komu mysady pře-
dělě na to dáti, do přítom slují, než po dvořní
den toho býti více nemá.

Tuto zvláštní milost Janům rybníckou i mě-
stem (Kleriků na zemi na dědicích mají) učiniti
smě ráciť. Ze všech aduosti Kleriků jsou na nás
jako na Krále českého připadli, by sme jim o pa-
siti a dali ma čas budoucí a věčně tak, aby na
nás ani na budoucí Krále české více nepřipadli,
a to na takový způsob, aby na nejbližšího příte-
le příbuzného po matce připadli, klot by statku
smeho nezřídil a poručenství nečinil, Jani
by po matce přátel mužského pohlaví nebylo, ale
na prokolení ženského příbuzné klot po matce na-
blížší, takto na ty, kteří by byli v Královské

nebo z království českého, z Markrabství Mo-
ravského z knížectví Slezského a z země Lužic-
ské, než na cizí země nic. Pakliby kdo kde rodit
chtěl se na jaký státní po příbuzenství talantů
sám s tím státním v zemi zůstat a v zemi se o-
sadit z země aby ho nenechal, než a když by
kdo svého státní neřídil a umřel a sirotků
nechal mužského neb ženského pokolení. To poru-
čenství spadni na nejbližšího přítele, a pokud
jeho státní sláva odhýnají za sirotky dluhy by-
střížby které byti a vyřazují vich věci, a ten
poručník sirotkům určí. Pakliby poručenství
přijíti nechtěl a určil. Tehdy k nápadu práva
neměj a poručenství na nejbližšího přítele spadni
i napad Pakliby po meči mužského ani ženského
bratel nebylo poklati. Tehdy po přestici na nej-
bližšího přítele poklati mužského případni Pak-
liby nebylo po přestici mužského poklati. Tehdy
na ženského nejbližší pokolení po přestici ma-
jí případnutí. V prvních klatavá Vydrá-
ka. I.

Na. 4. I.
V m. z p. Což se právnu nových dotýče; Ktož byn
to jiti chtěl, ten toho klet^a na drázi jím: a paních pod-
le obnůčeje starodavni ho. W dasečnu brko neměla
tož, ho 1499^h radon a in kisch dvoch pivenních.
V m. z p. Což se erbuo dawaui dotýče: Ty jeto mi-
lost Královská daimay, Komuz, rači tak jako jst

to prve bylo; v Guaternu trhoném letu 21. 2012 v
pátek o suchých dnech adventních.

1. v. 2. p. jestližeby kdo poručníka nad svým stat-
kem učinil, a mělby listy na peníze a těch listů
by v křáslu nejmeno nář a nanie dobře vůle, žaby
poručníka udělat, že ten nedostatek miko dotie
málo můž, král jik: net paní na plném paudu
(dyžby krále nebylo) napraviti tomu poruční-
ku, a by ten dluh zaplacen byl k široci ruce. V
modrých páhoných 2. 2. 2.

2. v. 2. p. loz se manství a lena Volýie, kleréž
jest v ne a ne v zemi české, toho král jik: ani
buduci králové české, proboditi ani prodati
nemají bez vůle máti nemá v guaternu trho-
ném

3. v. 2. p. že trhoné svobodni krále jik: v měs-
tech i v městečkách, v panských i v radycích,
jisti mají, tak jakož si do starodávna na cho-
vati. V prvních Wac (Hyndraiku 9. 12.

4. v. 2. p. loz se výplat zboží zapsaných a duch-
ovních dotyce, buď na království neb duchoven-
ství, a loz se to zůstá a konci na sněmu
obecním o de věch zavřind tak loz se zboží křes-
koliměk na kleré zboží výplatu od krále a k
mět, že ten má držitele toho zboží listem od úra-
du monziko (která ulema mu při každých su-

čtyř dnů a smiřování. Když saud zemský
 přijí sež obestali. A ten každý jea listem obe-
 slán od úřadu, má na plném saudu před pány
 s svými listy a spravedlnostmi, kteréž natožbo
 ji má? stěli, a rozsudek to panský trpěti bez-
 odporosti, a ten kloby i s novým výplatou na
 druhém místě chlel, má například výplatu pro
 ukázali a potom seprum cen, která stálek čí
 má také spravedlnost smiřování nále-
 žet před pány ukázali. Pakli by ten kloby
 list od úřadu vzal a druhého obestal před pá-
 ny, žádný výplata sobě příslušející neuká-
 zal, kloby má straně druhé by škody, což
 by pro zákonu jízdu do Prahy jedu vzal na
 schmalení věčnickům menších dáti; než jest-
 kloby Král J. M. neb který Konvent aneb Kle-
 re duchovní a oby obestali, které držitelé
 zloby, kteru duchovenstvi příslušejících,
 a bylo by do rozec náho, že by duchovní osoby
 výplaty by neobdrželi, škody proto by osoby du-
 chovní nekudni straně druhé škodami povinny
 A dřevníci menší každému listy sekoné nyní
 měli mají, a ty listy pořad znamenali tak a
 podle toho, jaká tato země listu a dach požádá,
 aby tak lidé k zeměni přicházeli, kloby pro-
 list vezme a obestle pro me slyšan byl i než jestli-
 kloby iho. Král nynější neb budoucí v zemi

byl, tehdý o to nypsalý před jím: Královskú
nynější i budoucími Králi českými sázeno by-
li má, než toto jest přitom zhamenitě nymí-
něno, že všichni duchovní státní každý
maji zachovati podle zápisu a majesta-
tům jednoho každého, jesto je mají buď od císa-
řům od Králům i od Krále jím pána našeho
aneb nápadám od budoucích Králům míti buď
každý gústani přitom, pokudž zápis jeho od jich
jím nlezuje aneb nápořtom ukažovali od budu-
cích Králům buď na gústoly neb na sumu
každý podle gústani svého zápisu má
jím. np. což se děláni peněz a grošům Krále jím
dotýče jako kde děláni mají býti, to buď
tamtá a přitom zůstaveno, jakž se jest od staro-
dána zachoválo, aby v Hornu dělány byly.
Než, což se zlatých dotýče, si děláni buďte
kdež se Králi jím zdati a libiti bude v Hornu
ně české. Než jím to opatřiti má, aby se
si zlati dobře v přísadu la ková dělati, jakož
jest od starodána bylo, a ten klov by zlaté
jím dělati bude má přísahu Králi jím a zemi
u dělati, aby je tak a na tolik gradům dělat jakož
u od starodána dělány byly a jmeno má
a každý zlatý tři měřítma gradům. K qua-
deru v horech.

n^o

n^o

20 Wm: z p. Ze král Jm ani ~~budući~~ králové české
nemají na samby na úřady zemské čizozemců sa-
xelských. Glana 9. 14.

21 Wm: z p. Dn: náč. Ze král Jm k žádným ~~az opnan~~
~~metelům~~ nemá páni a rycerstva země české mi-
mo práva a svobody a řády prvoční, jakož králo-
vé prvoční české zachovali pány a rytčístvo, lež
jeho štít a hez se zachováti a mimoto k žádným voj-
nám jich ani jich budući králové české pustiti ne-
mají. Glana 9. 14.

22 Wm: z p. Dn: náč. Ze král Jm k žádným ~~az opnan~~
~~metelům~~ nemá páni a rycerstva země české mi-
mo práva a svobody a řády prvoční, jakož králo-
vé prvoční české zachovali pány a rytčístvo, lež
jeho štít a hez se zachováti a mimoto k žádným voj-
nám jich ani jich budući králové české pustiti ne-
mají. Glana 9. 14.

23 Wm: z p. Dn: náč. Ze král Jm k žádným ~~az opnan~~
~~metelům~~ nemá páni a rycerstva země české mi-
mo práva a svobody a řády prvoční, jakož králo-
vé prvoční české zachovali pány a rytčístvo, lež
jeho štít a hez se zachováti a mimoto k žádným voj-
nám jich ani jich budući králové české pustiti ne-
mají. Glana 9. 14.

24 Wm: z p. Dn: náč. Ze král Jm k žádným ~~az opnan~~
~~metelům~~ nemá páni a rycerstva země české mi-
mo práva a svobody a řády prvoční, jakož králo-
vé prvoční české zachovali pány a rytčístvo, lež
jeho štít a hez se zachováti a mimoto k žádným voj-
nám jich ani jich budući králové české pustiti ne-
mají. Glana 9. 14.

25 Wm: z p. Dn: náč. Ze král Jm k žádným ~~az opnan~~
~~metelům~~ nemá páni a rycerstva země české mi-
mo práva a svobody a řády prvoční, jakož králo-
vé prvoční české zachovali pány a rytčístvo, lež
jeho štít a hez se zachováti a mimoto k žádným voj-
nám jich ani jich budući králové české pustiti ne-
mají. Glana 9. 14.

26 Wm: z p. Dn: náč. Ze král Jm k žádným ~~az opnan~~
~~metelům~~ nemá páni a rycerstva země české mi-
mo práva a svobody a řády prvoční, jakož králo-
vé prvoční české zachovali pány a rytčístvo, lež
jeho štít a hez se zachováti a mimoto k žádným voj-
nám jich ani jich budući králové české pustiti ne-
mají. Glana 9. 14.

27 Wm: z p. Dn: náč. Ze král Jm k žádným ~~az opnan~~
~~metelům~~ nemá páni a rycerstva země české mi-
mo práva a svobody a řády prvoční, jakož králo-
vé prvoční české zachovali pány a rytčístvo, lež
jeho štít a hez se zachováti a mimoto k žádným voj-
nám jich ani jich budući králové české pustiti ne-
mají. Glana 9. 14.

28 Wm: z p. Dn: náč. Ze král Jm k žádným ~~az opnan~~
~~metelům~~ nemá páni a rycerstva země české mi-
mo práva a svobody a řády prvoční, jakož králo-
vé prvoční české zachovali pány a rytčístvo, lež
jeho štít a hez se zachováti a mimoto k žádným voj-
nám jich ani jich budući králové české pustiti ne-
mají. Glana 9. 14.

29 Wm: z p. Dn: náč. Ze král Jm k žádným ~~az opnan~~
~~metelům~~ nemá páni a rycerstva země české mi-
mo práva a svobody a řády prvoční, jakož králo-
vé prvoční české zachovali pány a rytčístvo, lež
jeho štít a hez se zachováti a mimoto k žádným voj-
nám jich ani jich budući králové české pustiti ne-
mají. Glana 9. 14.

30 Wm: z p. Dn: náč. Ze král Jm k žádným ~~az opnan~~
~~metelům~~ nemá páni a rycerstva země české mi-
mo práva a svobody a řády prvoční, jakož králo-
vé prvoční české zachovali pány a rytčístvo, lež
jeho štít a hez se zachováti a mimoto k žádným voj-
nám jich ani jich budući králové české pustiti ne-
mají. Glana 9. 14.

120
K tomuž království příslušející, kterých nám
byly v rukou a v držení našem již aneb potomně
námi aneb tudlejšími našimi králi českými k nám
přelám a k držení našemu přijeli. Takéž o tom k pro-
bám svrchních psaných panů a zycierstva, jasných
a poslušných od měst, děkujících království českého s mo-
li a radou jejich ustanovením, kterýchto ustano-
vením a zřízení držáku byli; má neporušitelně
od nás i budoucích našich králů českých.
Vápnouti, což jest koli tomu předtím našimi aneb
námi a království českého dědictví pře-
šlo přitom každý zůstal menší a to držeti
i toho požítí má buď zámky aneb města mě-
stečka nebo vesnice v království českém lež-
ící a k tomu z království příslušející; než
když pak koli které zámky města nebo tvrze
vesnice aneb což koli jiného zápisu předtím
našich i od nás dříve, všichni toho užiti
mají, tak i pakozli zápisové svědci a ukazují;
než pro dnešní den nemáme více ani budoucí na-
ši králové českí, nic od království za kámo
mali, ani dědictví dávali ani kterých s um-
připisovali; aneb z jiného přidávali bez
rady naší země české; ani zámky kteréž
byly v držení zome aneb napotom budeme.

niktera kž zapisovali ani zawažovali nemáme ni-
 žádnému. Než chléliby chom kdy, buď my aneb budou-
 naši králové českí kleri sám kž, měsia, mesicek a
 aneb vesnice pro potřebu zemskou zastawiti; to
 máme a moci budeme učiniti s radou a moli-
 mž země a jináč nic. Pakliby chom přes to, co za-
 stawili aneb dali prodati bez rady a vůle mž
 země, buď my aneb budou naši králové českí,
 to dani a prodani zastawa, žimotův prodati a pro-
 ni, aneb sami přizpůsobiti žádně moci mž nic
 a ne bude, nyní ani v budoucích časech a ho-
 by přes toto smolení a ustanovení naše k pros-
 tě a k žádosti s vrchu psaných věrných našich
 po tento den jinaké sobě zapisy buď od nás, aneb
 od budoucích našich králů českých, zjednala
 obdržal, by mu všechny moci naši královské
 a lechach tímto ustanovením mžme a
 v nic obracujeme, tak, že žádné moci ani kleri
 pewnosti, mžti nemají a nebudu. Než chléliby-
 chom výplatu dāti na tu zboží kleriž jiní od
 království dāzi lati a wěc sumě, jakžby je-
 ho předešl zapisowe s mēděliti a okazowali la-
 komu výplatu dāti mžem a moci budeme
 s budoucími králi našimi českými z milostí
 i žimotův na tom žádných lati sumě nepři-
 isupie. Což se pak manfwi dotýče, kleriž

me my a neč přičítáme naši králové. Ještě prý
dali dědičky v zemi české to dáni v své moci
zůstali má, a což bydlom na potom dali chlebi
a manství v těch to dobře učinili můžeme
mocipudem. A tím vším obyčejem, jakož se na
toře píše cheme, aby i od nás i budoucích našich
králů v českých zachovalo a držáno bylo v star
království moravském, v knížectví olomouckém,
v Markrabství lužickém, v šesti městech boze
všeho vřerušeni nyní i na budoucí časy, přika
zují velkým i menším úředníkům desk zem
ských království českého věrným našim mi
nům, aby se tento list náš pro budoucí památ
i když k nám od nás přinesen bude, ne došly
zemské vložiti a nepřati rozklázali, a toho jině
učinili bez xmatku i mšeliza k odporčnosti
a také tento list pro vložení jeho vedšly zem
ské má mezi jinými listy a privilegii na kart
sloupě uchováni a položeni býti. Somu na své
domi Majestát náš k tomu tomu to přiměřiti
sme rozkázali. Dan v Prespurce v úlcry pro
Im: Martinu Leta božího 1499 a království našich
v českého desátého a českého xxix

Wladislaus rex manu propria subscripsit

Toto má hofmistr nejvyšší království českého
nynější i budoucí podle úřadu svého jednati a na

práci milovali. jakž o starodávna jest b. o;
J. nayeprve saud Komorní drželi má na kradě
pražském v radě, k tomu jemu přidány,
kdyžby král j. n. v království českém nebyl a
tisty pánové k tomu saudu vydávali má
něžby pořádal a též kdyžby král j. n. n. n.
si nel budoucí v zemi české byl a ty saudy vta-
ké pánové nayepršímu hofmistru království čes-
kého, žeby poručili rádit, též to jednati má ura-
dem svým, jako bez jeho v. p. a písař Komorní
má vždycky ustavičně býti v Praze, a má dohry
a zachováty své si slovo býti, a má přibáhu
k tomu saudu učiniti, a to má v. hofmistr zem-
ský n. n. j. i. budoucí opatřiti a ten písař má
vždycky nalezon býti na kradě Pražském aneb
v páne hofmistrově domu.
J. podle zřízení desky nayeprší hofmistr má v
chlapectvo s. i. též jako maršálek nayeprší
království českého, jakož to desky zemské
širě v sobě ukazují.
J. nayeprší hofmistr pány a rycerstvo v radě
v. králi j. n. říditi má a na pány i na rycerstvo
v radě podávati, aby mluvili pořádkem k. n. v.
m. k. n. v. v radě předloženy, tyty, a cožby ne-
řádného v radě viděl to má říci smi státi

Je. kdyžby hoště z na menili při králi Jm. buď v sech
a na vyšší-hofmistr tdužby byl obestán od Jm. má
při jeli a osobu sru králi Jm. služili počte starého
ního obýjeje a na dvoře byli a něčeho, cožby naříd-
ního u dvora mdel to stavit, má počte na vyšší
mžnosti své.

A toto jednání a tento kúpestát královský v sech
zemské vloženo jest: A rozkázání, na vyššího
knížete a pána Jana Wladislawa Uherského, českého
krále (Jaslowé nato od Jm. byli sru: Imrich
Uradce na vyšší komorník království českého
Jasna z Ryzemberka a z Smihova) na vyšší sru
království českého z Janů. Jasne k tomu z vlast-
myslání.

Do královem smolení
N. n. z p. křesť se jest mezi Jan a Jycier slaven
a mělo království českého v přítomnosti krále
Jm. což se hlasu dobyte k obecným měcem, k
reimuz, přistupujem a svolujem každý sám zase, cožby
se obecního dobrého budoucně jednati mělo, a na sa-
me nři, aby sněmové obecní, malní pokládání
byli, tak aby na takové sněmy stáli i kohať jeli
a cožby tu z svobodné vůle zavrino bylo, to
aby Anžano bylo odewšech, a by pak z kteréhož-
koli člamu několik osob se vytrhlo k tomu, že-
by nesvolovali, aneb žeby na sněm nepřijeli,

to aby obecním svolení ke sňatku nebylo. v
quater nu toho nem Zda Zdrav M palck o suchých
dnech Adventních.

• V m z ps: Toto se z namovně vy m naje, jestliže
by pranský a rycerský edan z jakéžkoli příčiny
se svolili, jestliže to svolení proti pravom a svo
boodám, aneb obdarenomu hratozání českého bylo,
aneb proti svobodám a výsadám, kteréhožkoli
jen obyvatele z slavných, lehdy proti tomu
svolení, jestližeby se jeden nebo více jich zopřeli,
nemají k tomu dílení byli žádná mēra, by proti
svým svobodám měli to jen svoliti, leč z dob
ře mēle a svobodně budu do chlíbi učinili. Pakli
by áto pře byla o ty jeho svobody, lehdy král
český i budoucí knátové českí mají to rozoznati
a rozsouditi mezi stranama v českých a jinde
nic, a onaby od toho utiskán nebyl dotud dokudž
by rozsuzen nebyl. Pakli by kto co vygonil na
jeho knátovské milosti neb na budoucích kná
tích českých, jaku sobě vysadu aneb svobodu
jestliže proti našim starodavnim právnim
a svobodám a výsadám bylo, kteréhožkoli slavn
svrchu psaného. To má nic obráceno býti
a lež dotýkalo by se co slavn město koho s tím
svolení, že ad toho nemají listnuli býti, v quater nu

21
v jeho vsm' letě 1481 v začech a suchých dnech
adventních.

V m. z. p. 1. že každýman zemský, buď na nynější net
budoucí, Klerický na místě knále a špě posazen
byl, ten má v držce býti a souditi a jiné nic. v
Chet. letě 1481 v suchých dnech adventních.

V m. z. p. 2. nálexoné a rozsudkové buď knálem
sti, pánsti, mladýči, předešlí a potomní saude m'
zemským utvorení, Klerický tuť ve vschí a ^{opradu} ~~opradu~~
mání napsu, si před se dít mají a v své mocno
sti zuffali mají.

V m. z. p. 3. Což se jorgellam dotýče, že mají je zase
bráli podle obyčje starodávního, Takábu proti
králi českému a země nebylo.

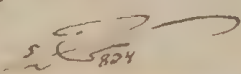
V m. z. p. 4. Každý nápadní rodu na svém grunde
má, ji positi ku své potřebě jakoz letě 1481
v Chet. letě 1481 v suchých dnech adventních.

V m. z. p. 5. že každý m' rodu na svých grundech
positi a po svých okantích ji m' d' zase sež po
grundech svých do starého roku ji pustiti. Pot
nález, v b'ých páních, letě 1481 v suchých
dnem Kdež Tobias' pohaní.

V m. z. p. 6. Kdyby jeden druhému bez záporu d' doh
L'k' xaiat na jarežkolim' Škide, ten ~~dotyhu~~ zájel
ab m' škodu kned l'oni hodnom' nými, a tu

a tu podle zdaní a rozoznání všech lidí z toho za-
 platí každý, když dobytka škodu učinil; a když jeden
 druhému grunty své zapověděl a přes to zapověděl,
 aby jeden druhému na škodu dobytka zaježděl, ten
 jiný, když se škoda stane, škodu aby dožít se chtěl
 chtěl, a když podle rozoznání lidí ten jiný, když do-
 bytku se škoda stane, zaplatí podle toho rozoznání.
 a když se chtěl nechce, když dá z každého dobytka ten
 jiný, když dobytka byl jeden gron bílý tomu, když
 jít ten dobytka zaježděl, proto že jest přes zapovědi
 na jeho grunty hnát, a když by jeden druhému grun-
 ty chtěl zapověděl, dá jeden druhému vědět, li-
 stem pod pečeti svou a jiných dvou lidí dobrých pe-
 četmi a nebo dvěma hodnořnými a člořnými, aby je-
 den k druhému poslal, že jemu grunty své zapo-
 věděl a kdyžby své volně nechtěl škodu zaplacení při-
 říditi, cožby rozoznáno bylo lidmi hodnořnými,
 aneb s každého dobytka groše českého a dobytka
 přesto držel zasebni a jako vydati nechtěl, když
 ten jiný dobytka byl muž toho jiného, když do-
 bytku nedati nechce) z pychu potměti, a kdyžby
 takový pych udělati, ten škodu bez právního potma-
 ný zaplatí právdomi, a to me IV nedělích od roz-
 sudku a pokutu dá, kteráž na pych uložena jest
 panem jich ^{III} na zchování úředníkův městech;
 než když z neb z lidí mají ro jedné rož, li lidé

ad.

středem pářli zespółka jedni druhým bez škady
 uchajíc sobě na gruntích mte nosy. Mquader nu
 koho něm Lele 899 o suchých dnech a dvěstřich.
 o V. m. z p. že pro dnesníkrát j. h. ani budící knálo.
 me češti na lena nemají vydávati listův z kance
 iari nemeccky než česky v zemi české, a ni do
 tech zemi, které v koruňe české příslušeji a ni do
 jiných zemi na měine časy!!

O Čaních a služebnících.
 služebníci u panského neb rytířského aneb měš-
 tského stavu z těch 3 stavů, kteříž by jedni u dru-
 hých služili, páni jich se s ním zachovávají jakož
 jest od starodávna bývalo, a úředníci i služební-
 ci zachovávají se proti paním svým čestně. Časť
 který pán kterého služebníka bez míny a hrdlo j-
 peravit, aneb do něje čest bez míny vsadil a držeti
 káral a puštěti nechtěl, aneb jej sobě bez míny
 zapsal aneb jeho míny slibem zavázal, chle-
 aby u něho přes rok s novým služením dále služil, teh-
 dy přátele toho jistěho, mohou z každého stavu pá-
 na jeho aneb pány potknati před soud a právo
 zemské, a onť nebo oni povinni jsou z toho zoi
 pomidati; neb každý služebník dostane roční
 směho, miz od pána neb od panův svých a k němu
 listem odpuštění vzíti a počít má napřed

učinili a xc všeho právo byli a Qualernu
homem Lela & xcix o suchých dnech adventních
v pátek.

Vn x pi: Kdyžby který služebník psa ne služba u
pána svého byl, že se nemá ten služebník začova-
ti lex vůle pána svého, dokudžby on stál a vy-
mádlil jej cítěl, a bezelsti jeho vymádlil nemohl;
než jestližby který pán toho své volně zanetka-
mal a nemu mádlil, tehdy jestližby se slušně za-
coval, nechle o xdraní a o hrdlo své přijítil;
tehdy jemu pán jeho ten začovník má zase na-
vrátiti, o tom rozsudek v bílých pohonných
Lela & LXXXIII než kdyžby jej neb šel bez vůle
pána svého neb vědavikům jeho, pán jeho není
povinen zaň začovníkům dávat a Qualernu
homem Lela & xcix v pátek o suchých dnech
adventních.

3 7-11 x pi: Jestližby který služebník učinil co
co mu x rozkázaní pána svého a pán se klon-
se nal, anebo to na pána toho provede, že jest
s volí pána svého to učinil, že o to ku pánu
ma hledno byli a má x takto němu posláno byli
a naněm x mědno, jestližby iť ten služebník uči-
nil s jeho volí, ten pán má hned poměditi jme-
noude, že jest s jeho volí neb není. Ca. 111

sem od sebe ten služebníka co učinil, tehdy o to ho-
mu služebník má hleděno býti, jako píše o tom
nálež v listech rukopisných Let 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29.
30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.
51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70.
71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90.
91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

O paních a služebnících.

1. Či-li jestliž paní a jeho uředníkem
byl a pan by by od toho otce počtu nepřijal do-
kud by byž otec živ byl, takový syn po otci ne smí
ti není povinen panu počtu činěti za otce a svého
Tež bratr za bratra, strýc za strýce, společník
za společníka napadník za napadníka po smr-
ti jejich nejsou povinni panem jejich počtu činěti
Či-li by syn bratr společník anebo strýc aneb
napadník chtěl z služby uředníka napadem svým
pana napominati, nemá jemu pan povinen býti
zaplatiti též počet na místě uředníka panu
učiněti.

2. V. r. 2. p. Kterýž by paní měl služebníka a ten
služebník zby již a něho v službě nebyl, a ten
pan u koho jím sloužil daby list zachováci
demuž služebník, myzná má je, že po jemu
čině a paně sloužil chtěl by po potom pře-
sti viněti a jej na jeho novosti daby kati a
napadnu v novosti kteráž jím činěni v tom rozlučen

11. Jana K. 18.

115

§ 1. O srotoch.

V. m. z p. Ze žádný poručník nemůže sobě spol-
ku s sroty neb s srotnem zapisovati ani zá-
ný jiný slovek doruč sroty let nemá, by pak
krát jím k tomu povoleni dati pářil neb pářil a k.
dy k tomu plněm sudu, ze takové povoleni toho
spolku žádné moci míti nemá, a má ten spolek
vsecky dopuštěn ~~byť a dále~~. O tom n. p.
m. a. n. y. ch. § 11.

V. m. z p. Jestliže by který srotek hodné panice měl
na dedinách zbyti ne měl, tak by k tomu toho sro-
ka poručníkem po napadu byl, má tu sumu a zne-
míti při deskách k tomu ~~sumu~~ sumu ten srotek má
a má uručiti aby ji neubývalo než raději s
křálovskými moli aby přibývalo, jakož s tím
rozsudkem od dvouých děla božího 14. 16.

V. m. z p. Poručník křálem O. M. daný neb při-
louzenstvím, jestli státek uručuje nema práda-
vati státek srotyho bez vlastního povolení
křále O. M. paní a plátek z plného sudu, jaký
o tom rozsudkem a bílých patkemých křez
Laurijn z Tabora Gohani

V. m. z p. Jestliže by kdo státek svou zapřel
nekomu a dělem ze tu děvickými mají křez
naho nacholici, a ze jeden z těch děvickému

zavaz se i se s kate' c'rucho dluhiti na ten ka-
den, a ze sluhly zapisujiciho maji spolu psati. O
tom rozsudek v l'vovych p'uhonnych Lela 1496.

V m. z. p. d'uzky ktera panna byla vici moci
a mela jak' pravo k' tomu d'la mi a ne jina, ze
prava sveho neprometi. O tom rozsudek v
Lvovych p'uhonnych Lela 1496.

V m. z. p. jestli by ktera obec dcery k' s'p'adu odyc'ru
oddělil a jine' poruc'niky jim nad ty m'z' od
k' m' x' delal, ze to ma' moc m'iti, jestli by jim
dcerám na d'edictvi dával, k' hly ma' z'reni
do k' m' m'iti a ne na mocny k' v'ratovský
ne, jestli by z'reni lechdel na sm'echich ne k'le-
holic a ne na hotovych pen'ezich u'ini. To bude
moci l'vovym u'ini pod sm' p'edeli a k' tomu d'viti
ne b'obnych k'it pod p'edeli, a l'v' domuz by k'le
jinému chdel d'k'arati ma' se d'k' zachovat jako
ze nu v'ic p'ise. V pam'atich P. M.

V m. z. p. Ze bratr sestry v'edictne n' k' d'raz nemaj
od sebe oddyli ani oddeliti, ani statnu z'adnym na-
padem d'k'ami ani listy odvaziti do k'ud' i je ne-
ma da, nez p'iz' j'iz v'eda' m'it, j'iz oddyli, a co z'poni
da l'v' ji oddeliti m'iz, ne, jestli by v'edict bratra
jezeho sm'iti neuchoval j'iz ne, nez l'v' se p'ru v'adl

Tehdy ne mi nadšen stálosti připatne: jestliže by ne-
 nechali bratr děli po sobě, než nechali by syna
 syn sestry otce svého, tehdy bude moci odjít sestry
 otce svého, jako sám otec; než, nechali by bratr
 dcery neb dcer tehdy sestra jeho neodbyta má se
 děliti oten státek a polovici toho státku vzíti
 s dceru neb s dcerami; buď dmeček mnoho nebo
 málo; o tom rozsudek v druhých Ondřejovi zechal xxvii
 a druhý rozsudek Kralovský Alx, zje slyšce nečet-
 my i společník lež se má zachováti při dčově-
 Kach jakový se nahore pře, než jestliže by bratru
 nečetná nechali po sobě synom a jeden zej ne-
 chat několik synů a druhý jediného a chceli
 by si synom po otčích svých se děliti, tehdy
 jen jeden proti několika má pravi polovici
 toho státku; což si otcomé jich měli, a
 lež slyšci nečetní a společníci, jestliže by synom
 po sobě nechali, mají s o tom zachováti
 jako bratři o kterýchž smachu právo jest i
 o synich, a také žádný nečetný proti nečetné-
 mu nemá nic odházovali ani dávati; a
 by co dal neb odházal, že to žádné moci míti
 nemá. Leč byli odházáni ten kdož by žio byl
 chcel dobrovolně komu dáti

. c. 1. m. z. p. Jestliže by kdo byl kterým sirotkům
poručníkem, a ti sirotci zbyli byli děvečky,
a k tomu spravedlivým zbyli přišly, a těch
poručník od té děvečky zapíše do kámi na její
statku přijal, tehdy se tedy poručenství zka-
mí, a ta děvečka bude se moci bez jeho vůle
a radby odali za kohož se jí zdáti a libetí lidé
koliměk v jiných prádel rodu, o čem rozs-
udek v pražských Vm.

. c. 2. m. z. p. Jestliže by kdo po sobě děti nechal
a poručníkům zby nezdělal a zdužil by se p-
šlo by těch dluhů z toho statku zaplatiti ne-
mohli, a přitel nejbližší toho poručenství
bude svolení nase vzíti nechce, bypak
i poručníky zdělal, a toho poručenství na
se vzíti nechce, tehdy ten statek sirotci
prádeli nech bude moci prodati s svolením
královským neb paníva ~~a radby~~ zplného
saadu, a ty dluhy mají zaplatiti, a což
bude, mají toho statku sirotkům dochovali
než jestliže by nic dluhů bylo než statku, teh-
dy onkožní a dlužníci zachovají se k tomu
statku podle prvního svolení, jakož o čem
rozsudek v pražských Bm.

1. v 2. p. kteražby kolivěk pamia kni panského
 neb veladyského staru komu kolivěk slíbila, bez
 poradení ať svého ať spravedlnost svůj kře-
 rážku kolivěk pakimů sláhu měla, ji zrušila, patli-
 ku aťce neměla, nej bratři ať strýci nebo poruči-
 níky a jestližby bez jich vůle komu slíbila, křik-
 tů, ať ne ať křikůžby spravedlnost k sláhu měla
 křik na dědičnů nebo na národných penězích, ať
 do zrušila, ať aby přesto křikůžby na bratři
 její ať křikůžby bratři neměla, křik na nejbližší-
 ho přítele jejího křik jestližby křik křik pamie
 k manželským křik, kteražby byla panského neb
 veladyského staru jestližby slusně dani bylo,
 dědy bratři to panny nebo strýci vlastní anebo
 poručníci, mají se o to s prátky s výmna jejími
 radami, a jestližby prátkám slusně zřídli iude mu-
 ji ji dani. Ca křikůžby bratři nebo strýci nebo
 poručníci přes radu prátkůžby toho ušmili
 ať panny nřídli nřídli ať se se pravdě
 shledat mohlo, již by bylo rozuměno, že to de-
 leji pro užitek smůj aby se panny sláhu po-
 křikali, křik křik jestližby to pamia komu
 pamie neb rycierskému slověčku slíbila, má
 křik spravedlnost užiti, a jestližby křik

se přičinilo, zčty ktera' pauna' pa nenswí své-
ho nexachomala, a to se wprawdě stědalo, ná ho-
neč ně sruj díl a stálek, k kteremuž by kolivěk sp-
městnost měla' zřeteli. A takto wí stálek mairé
jákorž se na hře pise. na nayblížejšího pěstě
připadnutí jestliž by pak na hře pání wšic-
kni, ji k tomu wdání neradili a ponolili nethe-
li, tehdy ona muž to wdání sme z něsti na krale
zřeteli. Pakli krale jisti nebaže ale, na pany a sta-
dyky na plny saud skrze kohož bude moci, a'
jestliž by kral jisti net pání wšic ~~stěd~~ z plného
saudu k tomu wdání radili. Ji ná to uziti bez
ujmy stálek mairé.

N w z p: Kteriž si jedni s druhými stáky sruj mi
spolci ze s jeinich na druhé stáky jakež, by jim
kolivěk přišli net na ně připadli. Ktom stáku
kterýž by rozat po zeneš i na dílu společnicko spo-
lečníku pominen jest dáti stálek do kůl ho jax
dobuž když by se o to oběti delili, jako bratr
nedělny bratra. Tom rozsudek quarto Plana
Mxv.

N. v. z p: Jestliž by kto stáka mladého mto
uměl, kterýž by 20 let nemel. a ten jemu
stálek sruj bez místa zapset, tje ten

12 zapis žal' němoci nemá; než jestližeby před žeteli
zapsal a potom do dvaceti let o to nemluvil.
zakoný zapis má ~~moc~~ míti, jestližeby ten děl
neměl; než přešlo něci n své moci zůstali
maji. Zakon o tom že kdež Donimský
V n z p. čizkoti po jedné sestře měra dāno
ze loli kež má dāno byli po jiné, a žeteli
msckny wdané a něnem odbylé, lehdy po
bratra něpadi nemaji, lečby prātel nějākeho
pohlaví nebylo, a jestližeby o statku žādneho
žřigenti něděl, než který otec nebo bratr
nebo slyc nebo napadník měnuje poni měno,
to oznámil dostatečně něde prāwa atu wy
měnkū aty dskami oznām, že ji līm něodde
tuje lehdy ona prōto že se i wdala ž par dědi
kēm nāpadu zůsteli mā něbudeli synūw
z līz jestližeby z nāhož psaných kto kterū
wdal a poni něj mēno wdal a nī dal, ty ji
nūž jā kē mēno z dobré mīle uđelal lehdy
ona ludy dědickeho nāpadu něstrali, ja
kož otom rozrudek Jerando Nicola z gn
V n z p. že mocny atevsky poručník
dskami učiněny anebo na līst mocny
krátomský bez wymienky něni pro wi nowet
sirotkūm počtu činili, a mā moc jāko

otec kromě na širočím statku měna nemůj
klášti a zpranomalí statku svého; než klášť
by poručník otcovský s vyměnkami učiněn
byl a na se to poručení přijal, ten se
zachováj podle vyměnký, ič kteráž v poru-
čení jest položena Než nápadu míti
nemá, lečby doklami neb zápisek pokázal
žby to otec zřídil, že má míti napadem
přelermu trhomem Léta 1818 V padesáti
chých dnech adventních.

Č. 10. z p. Na kohožby poručení nápa-
dem přišlo, ten poručník pokudž toho
statku stává odbyvay za širočky dluhy
a ten poručník širočím uručí Pakli by
poručení přijíti nechtěl a uručí leh-
dy si napadu práva neměj a poručení
stní na nejblížšího přítele spadni i ná-
pad V prvních Nactama Hyndra ka.
Pakli by zadníj přítel uručí poručení
stní nechtěl lehdy Král Č. M. bude to po-
ručení mezi diti Můz bylo na se rozlícitel
i s napadem

Č. 10. z p. že otcovský poručník nemá počtu
činíti než z toho nečby se dobrovolně,

podnolil. Etom rozsudok w a'nových a
nových čela Božího 1496 k'v'í k'v'í (z'čel'kany
pohání.

Nayjasnější kníže a pan pan karel a' Rozká-
zal všem úředníkům pražským desk zem-
ských, mocně a přísně, aby žádných sirotek
k' spolku nepřipustili jedině leby jo prve
osobně opatřili a na ně pohledeli (Primo M'rii Drv
V. m. - p. že společně anebo spolek nemá býti jm-
de jedině před králem a s jeho povolenním
aneb před pany na plném saudu a jinak nikde-
rakž nemá býti spolek (Primo Procopii S'x'x

V. m. z p. Kdyžby který poručník co pro m'nil
prodi králi d'ěl' neb prodi zemi a měl statku
sirotek w moci své, že to promínněni, statku
sirotčímu ke škodě býti nemá, a král d'ěl' bu-
de moci to poručenství jinému d'ěl', jestliže
by nebylo přístle žádného přirozeného jak
jest to prve bývalo. (Primo Nicolai Dr. Tertio
Venceslai S'x'x

V. m. z p. Je poručník z'ratem d'ěl' daný anebo
přibuzenstvím, k'što statku urukuje sirot-
kům nemá prodávati statku sirotčího bez
zvláštního povolení krále d'ěl' neb paníw
a sladyk z plného saudu, jakož nalez w b'íých

Činných leta 1496 kdesi Lauryn polan
N. z. p. když kdo svého statku nezachoval a
umřel a s oltářem nechal mužského aneb ženského
ho problani, to poručenství spadnina nejbližší-
ho přítele. O tom v Činných Václava Hyndrá-
ka **KLIII** O nedomách
Václav z bozi M. král český ex. rozkázal me-
dsky pamětně zapřáti, což se dotýče, že některý
splacována by mají od dědiců, na kterýchž dědi-
nach něna jsou, aby někdo před jeho bratřím
M. zaudně ~~nebyli~~, tak totiž, že kloby Koli
chleli která mena splacováti jakožto dědicové
aby summu mennu dali na groše pražské české
aneb na zlaté uherské neb rýnské jaký sú leh-
dáž plat, a měnění byli zlaté, když meno me-
dsky Kladeno bylo, aby tak splacována byla
Na to jsou poslanei k dojení od J. Kralonské M.
byli Wilém mladší z ryzmíerka a z Rabi narywa
si honorárně Kralovství českého A Jan jinák
Denec z Janovic a z Petrosfurka narywší genkró-
li pražský naepisane speci narypauice
od Krále M. zmlašle vyslání v pamětných
9 quinto
N. z. p. Je není žena muže svého rexon mlté

[illegible]

Přikonných řádu 8. 55

Či. m. z. 70. Která byla vznesena, a jiná žby
něna svého neměla ujištěného, má toho vznesen.
na užiti když to pravdě jest, jestliže jest se po ni
imenovano a dano přitom vznesení, a má toho
vznesení užiti a z něho nemá poháněti, než má
ma od Krále M. K. aneb od nároko a nádyk z
plného saudu, ten má obestán býti listem od ura.
du a úterskému čni aby před pany stál a ji
přítan byl, jakož o tom první smolení uharu.
je. Alež jestližeby ona pro smrti muže svého ne
stlečela a B. n. dělich náto vznesení nesála obesta.
ním tím listem an, perama, idu. Toho své vzne.
sení promíti, a jestližeby ji ten náčiz, jest stálek
vznesena musil něno dati a onoho statku ně.
coba xustelo. Kterýž jest k němu vznesl, když ten
Kterýž jest dal něno, muž 2. jeho statku, práven.
stlečeli: než, jestližeby ten psa listem obestán pro
to vznesení k tomu úterskému d. n. jakož se
na hore pise: nestal. Když ta udama má na
ten stálek obranním listem uvedena býti, a jej
drazeti a jeho uzimati. ~~dotud~~ ~~dotud~~ by ji její
něno dano nebylo, než, jestližeby pro nemoc. Káli

nemci, aby nemec jeho byla opověděna. Iť bylatily
opověděna jeho nemec na práva jako nemec uči-
ti. ridy pruni nalez o tom svědci. W památných
G. xv. A w bílých Duhonných Leda z. 35.

W m. z. p. Jestližeby na kterém statku něco před-
stalo, potom zeby na tom statku zprava zuzavazana
byla, ledy potom přestoby ledy pro nezpravu toho
statku pravo městi ze nato meno se mesti ně-
muž na předěste. O tom rozsudek

W m. z. p. Kdyžby kleru pannu vdanou a ru-
kojmě zeby k své ruce přijímal, anebo zápisem
svěnným zeby ji ujištěno bylo napřed ten
má ji to meno na rukopisních vypomínati
čím dorečile. Pakli by rukojmě nedali podle
slibu svého anebo zeby usněl, kleru do dání a
nebo z země zeby ušel, ledy ten ji sám má dá-
ti, aby se jí neostalo věna jejího čehožby li-
stem anebo dotaví připemče byl w památných

G. xv.

W m. z. p. Kdyžby žena muži svému k němu při-
šla komu něco ~~učinila~~ anebo dala není toho
pro smrti muže svého povinna dáti a učiniti
si poneváž jest muže svého v moci byla
O tom rozsudek w bílých Duhon: Leda z. 35
A m. z. p. Jestližeby bratři nebo společníci dali
povělení jednomu aby na všem statku něho

kladla, jestliže Bůh smrti může jejího duchem
tehdy ona může zapsati v těch bratři v těch
bude se moci uměsti a jej drzeť dokudž ji
na nedaci, by se pak i ten stáček rozdělití na
na kladeni, tehdy mluví se o věno svedeno, že
ona bude se moci na vesnici stáček: na číre dot
činy, i něsti; než dříve oni bratři net společ
nici věno, tehdy budu moci kladu toho kladu, jest
to věno učinit kladu. Pakli by dle ní se nebyl
a lokoby Bůh smrti neuchoval, a ostatní by
zůstali po sobě, a dle ní by se ten stáček s tím
doděm, tehdy to věno z Bůh toho dle ní ma zpla
ceno byti. Tam rozsedek kladu kladu 18.
Než z p. mluví na kladu, a na po pětina
a počte obda novani kladu v kladu, poručení
připadlo jako na nejbližšího přítele, a to je by
uručila, aby stáček nebyl, a nemá ji muž
to poručení sahat, bez její mluve, ani
ten stáček nekraceli. Pakli by sahl anebo ona
jemu jej dobrovolne poručila k pravu v ní
tehdy povinen bude muž uručiti, a když uručí
její rukojmí, mají propuštění byli, a muž za
ni činili má počet, a nedostali se co na tom
počtu tehdy muž ma svým jistým obýmati.

...alibě mu její umrel, tehdy když napul k státnu
jeho by měl, bude povinen za muže jejího po-
zest byl toho v držení a počet učinili a za jeho
statkem obdrželi; než kdyžby ona omdověla a
s tím státním poručenským předce držela, z toho sá-
ho držení povinnu bude počet statkům učinili
i jiné věci práva; a kdyžby nedostali se co po-
sta; i z nečistoty mají nemá, podle sebe zany své
v poručenství přijímati ani zapisovati, aby věc
něho urokovála za umenochi statků, jestli by jí
pak přesto v držení se, poručenství zapisal, tehdy
to žádně moci nemá, mlti o tom Rozsudek m.
Smernych Duchon. L. 1800.

N. n. z p. kl. r. 1797 zena muž. s m. st. 1797 prodala
a přátel. o den 17. s mužem svým smlouva byla
a na tu smlouvu zbyl jen 17. s m. st. 1797
i jestli by po smrti muže svého chtěla se zase
na ten statek navrátiti, pravice: že jest vezeň
muže svého byla, a že to učinili musela. Podle to-
ho svého prodaje nema se ona zase na ten statek
navracovati a navto kdyžby takovým obyčejem
někomu jinému statek prodala majíc muže, z
níma se na ten statek navracovati, než kdyžby
a nový statek od ženy koupil ma za n. u des. pe-
nize klasi a cheli, se muž její vyždeného xali

s moli ženy své ujet^ě by peníze a desky. Pakli
je sama žena mizerlivá a chleba, lehdy učiní
zapišle do knihy, že ps^á sama je vyžádala a to
pro to zapsání b^ě má býti na svědomí tomu, že jest
ten statek zaplacen aby se ona potom naň nemoh-
la více namáhati, a. i. jeho zapsání má být
k^u každému písaři, měřiči desk zemských W^o groše
české W^o prvních Václava Hyndracha k^u X.

W^o Rozdílích - staré -

N^o z p^o Aby syn dluh od otce zaplati nemohl, než
jestližeby se oženil s otce svého radou a přáel
svěžen i kdy otec má jej slušně opatřiti m^o W^o
ních Václava Hyndracha. N.

N^o z p^o To bratr starší mladšímu aby nechal
nemohl přes záwady otce svého než do sm^ohodi-
tu, a zase mladší bratr do rosta. K^u tomu aby
nemohl utratiti státní bez vůle staršího brat-
ra svého. Pakli se do p^o přes to vyžádá aby
na sm^og dluh mladšímu a b^ě starší bratr
žádnými záwady ni mladšímu bratru státní
záwaditi nemá. Pakli záwadil aby radne
groše moci neměl m^o W^o Václava Hyndracha W^o

N^o z p^o Jestližeby kdo co jednomu bratru
neděl nemu odkazal anebo odkud by mu

koli státi přišel anebo ze by ho dobyt že to má
mezi jiné bratři na díl položiti; než což by kterému
přišlo pohně, toho nemá na díl položiti, ale má to
ho sám užímati a dědivomě jeho a tom rozsudek v
gramatných CXXX.

V m z p: že rozdíli má býti listy a deskami a jiná
něc, a která rozdílu deskami aneb listy naposkyže, ten
nazdy v nedělu, s nazdy m s nymz spoleni má; zusta
ne Bud přeci po bratru po strýci aneb jáhnoli
V m z p: když by dvěma net. fremdsky směřovali loz
vunienky a jiná saxe dietni byli, jeden smaz díl
maz dáti a net. prachti k nuz, se jemu zedati a libiti
bade deskami O tom rozsudek v býjch puhoynych
řita ed narozem pana Kriala 7785.

V m z p: jestli by který bratr psa nedělen bratři
svých a zapsalliby na dílu svém. saxe saxe sme
tedy jestli by jeho buh smrdi nenchoval, pone
nežliby se rozčelili že ona nemůž. nemem s nym
sahnuši myse než, na díl může smeko, a ten díl potom
saxe má drageš až do splácoení toho věnu a dědivom
nebo napasalliby; ne, uedasiato liby se ji co mi na
na tom dílu má toho kleděti tu kdez jest mznese
na, a netvoloby tu dosli zajeji věno; tedy má kbo
mu kleděti klog jest ji mznese. O tom rozsudek
Kralomsky DXX

1. K. m. x. p. Když se bratři dělili jestližeby kteri
mezi nimi byli jestoby iť neměli, či mají při
ney staršímu bratru xustati s svými děly. iť
neuchomalli by Bůh v tom naye staršího bratra
lehdy má jeho díl připadnouti na ty bratři kteří
by s ním xustali v oddělení nebyti, a lež zase
neuchomalli by Bůh lech mladších neoddělených
spadne díl na staršího na ty kteříž sebe dělní ne
jsú. A přitom smetleby sestry, i ty sestry při naye
starším bratru xustati mají s svými děly, co
k nich obyti přisústi, a neuchomalli by lech se
ster Bůh, lehdy ten díl nebo či cťlové spadnu
na staršího bratra a na ty kteříž sň jeho neděl
ni, ale však tak umetleby která sestra nemá
dít se, a jestližeby Bůh neuchomal bratra sta
řího bez bratři nedělných a bez cťli, lehdy jeho sta
ten také na ty sestry, neb na sestru ~~umetle~~
připadne. O tom rozsudek v registr. Kralow. H. IV.

KLIV O odporách.

K. m. x. p. Je zátní nemá odporu v štá
stí, než každý sám osobně má odpor klásti. Pak
liby recognici toho odporu u desek pome vzal, leh
dy klog s ní přijde ke deskam bude moci ten odpor
učiniti jménem toho čiž recognici jest, a také zá
ný od zákoného púhonu bratři nemůž leby recognici
vzal.

K. m. x. p. Jestližeby kto komu odpor okleri kolínem

zrec Kľať, a toho ničímž nepokážal, lehoty
 ten odpor učelá na zmaľek. Pakli by odporu
 zejména pravil se mlti po někom právo, a uká-
 zonal by jiný zápis anebo důvod po někom jméně
 než jest odporu postavit, také ten odpor učiní
 na zmaľek. Než což jest nayobecnější odpor, aby
 kralce odpiral srym jménem, a ze chce ukazati
 před pany tepři práno když mu toho potřeby bu-
 de, a přitom odporu coby nayměř učeláť prá-
na, lehoty ten odpor nebude na zmaľek.

N. m. x p. Kloby odpor učeláť a k němu pohnal
 nestane li k němu, bude mu ten odpor i s půhonem
 združen. Pakli by kto učeláť odpor, a onon komuž
 se odpirá pohnal by po k tomu odporu, nestál by
 ten klob odpirá k tomu půhonu, lehoty tu při od-
 pira zrali.

N. n. z p. Kloby koli státek sirotci nemaje k
 němu prána odčirit a jej zápsal, potom siro-
 tek přijde k letom správedlivým, neučinili by
 odporu proti tomu me 3 letech a 18 nedelch,
 a ne pránem toho nehtedl, že sež práno sme
 promlči meže nálexu stáreho Wenceslai Andru
 O v.

Ti n. x p. Jestliže by bratr maje sestru nedictu zá-
 pis ~~komu s mjestem~~ aneb bez mjestu a po srym
 smrti učeláť a n tom ze by určil a sestru jeho re-
 mdana by zůstala. Jestliže by se ten komuž zápis

- udělal s komorníkem v dědině v zápise jméno-
vané umáral, tehdy ona by pak za jeho zmrlosti
tomu zápisu neodpírala za mnohá léta, by pak
i prána šla, tehdy po smrti i za zmrlosti jeho
nedadúc telom projíti bude moci tomu umáraní
odpírali i zápisu. O tom rozsudek v pravo-
ních Wacława Wyndraka C 28 a druhá Secundo
Andrea Lxxvii.

V m x p: Je křoz popraveny mají, že se pri nich tak
zachovali mají, jakž se jest zme smolila.

- V m x p Aby sedláci tenet nemeli, techy kteri
na to mysady meli. Pakliby kterij mel a to
nam usredceno bylo tehdy ona na pana jeho vznes-
no byti od toho křozby to na toho sedláka usred-
cit, aby pan jeho by tenetka rozkázal dati, to-
mu křozby to nam usredcit. Pakliby pan jeho ne-
kázal jemu tenet dati, tehdy ten křoz usredci
bude moci pana (toho sedláka) potnati 200
kop grosu prazskych ceskych a promedeli
to nam, aby jemu dány byly.

- V m x p: Teužebny se brefilo, an kteri xločeje
honi, a li zloději zeby upli na kterij zamer
neb traxi na gadano byti od těch kteri ho-
ni, aby jim vydaní byti; pakliby jich vyda-
ti nechleli mají li kteriž honi při tom zamku
zůstali a jedni druhým dati medeli v tom

Kraji, a li ~~klou~~ komuž dano věděti mají hmi
lahnuli a s ním: lech zlodějům dobyvali; a dobu
dali toho hradu neb tvrze, len kraj buď moci
lo sobě obrátiti v potřebě toho kraje.

V m. z. p. děstlizeby kto na shonu honili na s mím
nebo na cizím aby kto zastlizen, neb naň lo bylo
usvědčeno, len aby propačt 50 fl. gr. c. hraci jeli
protomici a druhí protomici tomu kložby ho za
sliht na tom shonu a neb naň usvědčt a k tomu
~~len aby~~ ~~potřebt~~ biude moci, a li ~~by~~ ~~potřebt~~ a
iich nepušteti az s nezděho nezmu po 1 fl. gr. c.
V m. z. p. s račnicemi aby gadny nechočt ani jezdičt
po myslivosti.

Ti sedláci gadné myslivosti vsteti a uživali ru
maji na gruntích svých i cizích račnicemi kuse
mi lenky, jámami a mi jinými obyčejí nez páni
a rycerstvo i města, každý s něho gruntu uží
maj jak vmi kromě shonů poisečků jakož
o tom nalez

Pakli by kto kterého smělčina neb sedláka na ja
ke myslivosti zastlht a nalezl na gruntích svých
nebo cizích pobeř ~~jemu~~ ~~rozečt~~ ~~coz~~ ~~něke~~ ~~nej~~
~~deš~~ ~~myslivo~~ a k tomu jeho ^{ne} ~~než~~ ~~byden~~ ~~ide~~
a k tomu ~~grošum~~ at da tomu klož jej nalezl; nez
na pláky s sítkami a se lepem da myslivosti
mesti mohu s roči panův lech ~~z~~ ~~u~~ ~~grundy~~

č. 10. Kdo z panského aneb rytířského řádu
bez povolení po cím gruntu sčítel buď platko
nebo zveř a ten jej zaslal aneb usvědčil již grun-
dové pán, tehdy tomu má poskytnout 300 gr.: c.: dle
a z toho má jej pohrát 100 gr.: c.: před úrad-
nemi.

N. r. z. p. kdyžby koli cizozemci přijedouce do ko-
runy české po všech ~~Království~~ Kuppomati, čím mají
brány býti, než aby do měst na taký Kuppomat jez.
šli. V prvních Kact. Tlyndraha G vi.

M. m. z po: Teďli by křaz křolí nu zločinů p' křonu
 na jeho zboží moštal nemá jich žádný bránili
 pakli by gich křo bránil, a zločincom by tudy po..
 mohl řebý ušekli a byloli by jebý je zbili nebo
 zranili, a křonu jei napsal křolí si přijeli neb
 přišli chlić zločince wyzdmihali, ze sa křoměto
 křazdcho má křat skutečně křesklali; nezpsli
 zebý křo chěl takoměto zločince a poračeli jřá-
 li pod křerým zámkom ne nřy, w křemě aneb
 nadřmři, ze mají panu aneb urřiku se na
 křoc opoměřili, co počinali chli. Pakli by kře
 ne nři neb w městetku je bráni chěli, ještoby
 tu pan zejich neseděl mají to opoměřili nřoh-
 lari ze na takoměto zločince chli sahnuli, a
 byloli by městetko, ještoby on poprawn-měti
 řebý budeli je chli křomě popravně nřiti.

ma' lich x locu nou. Lu: necha! a tinea gim pravo
La rati uitali. Oltm rossi: let. 27 96 M. hiel: pih.
Oltmz Andreu Tent: Dm.

Let. Božiko 1492 knížata a páni zemští - Jich Mst
páni, rytířstvo, páni pražané a postovní z měst
a panství po suchých dnech postních na sněm
obecním, kleriků, aby časy držán byli na tra-
dě Pražském. Tyto věci dle psané z jednomy-
slu milé xřídili sá a upsalomili, aby od kaž-
deho držány byly.

[illegible]

podle prava. Pakli by neměl své popravy, leh-
dy jej do města královského k nablíží po
prave anebo Kdežby poprava byla, pakli by Kle-
ry takový zločince byl prozvěděl na hradič nebo
na tvrzech lehdy ten komu by se zdálo, že by
pana u Kdežby byl obestál a jemu dal znáti
ze takový zločince na jeho hradič nebo na tvr-
zi jet, aby se jím i hned dobře ujistil a jej po-
stavil před pány na plném saudu k smrti.
Pakli by toho neučinil, lehdy k tomu panu nebo
k zemeninovi nebo mesleninovi o to hleděno buď
o tu škodu, a lež i v městech Kdežby na koho
žádáno bylo, aby se tak zachovali a zločincům
nizádným aby z těch zpleťů neodvážili ani
páni ani rycířství ani města.

¶ Pakli by páni a rycířství lidé nebo z měst Kle-
ri v hradech se ponahali služeb nechtíce hlede-
ti ani hospodářství ten lež vzít buď rovně ja-
kdi jiný. Ale však na takový způsob aby byl
postaven před pány na plném saudu a mna-
žeho aby oznámena byla jakož pak kolivěka
medle se buď sauzen bez mé milosti.

¶ Kdežby se mord nebo lupě na silnicích nebo
na cestách přihodil, lehdy vsichni z zamku
z tvrzí i z měst městeček i ze vsí, aby ho nři-

pa kliby kto nekonil a nelom sexnan byl, lehdy
kral J. M. má takomé nebota komého obestati a
pa kliby rebylo knáte. v zemi lehdy pa ni z plného
saudu, a tu se má xpranili, proti jest. nekonil
a jestliže by to s xemleu bez hodné příčiny učinil
lehdy což by jemu nelom pány mali xeno a rozka-
zano bylo aby tu pokutu dával a do i hned páni a
rycierskwo aby lidem svoj m oznámili, a v městech
aby povoláno bylo.

Et což se toho hanění dotýče, jakoz se mnozí na tom
uražeti pramie, zeby to jich cti a dobré poměsti
k škodě bylo, i jestližeby kdo se toho xloďince
nel do žádném, ~~ka~~ (pánům. rycierskwn, ani
xemanom) ne má jich cti a dobré poměsti k škodě
ani k újme nuzadné býti.

Bylalyby různice o to, kloby žádal aby jemu
vydán byl clo mět jeho na toho pána právo
kromě poprav pánu a rycierskwa, kleriz-
na popravy vysady mají a prizma ho i chlel
aby na i urukovano bylo, a tomu kloby jej
jal, než dále mu se uručiti, lehda to bud xene.
E no na opravci a opravce to rozsudi mali
na i uručeno býti cili nic, a to na se popravo
klob jest dan aby odpraven byl, a ten klob jej dá

ma' od něho zaplatiti podle zuffání, a což
jim w tom od panim rozkazáno bude přivítom
aby se tax zachovali

I jestližeby se kde přihodilo, a takových zločin-
ců zji máno několik bylo a byti ku popravě daní
někdy přičku popravimů od přimního aby dano
bylo kopa grošů a od jiných doliko ^{po} kopa gr.
nase českých.

I což se do tyče stánu přes zeleňné hory i jiné
kdežkoli na lesích lupce a mordy od takových
zločinců se dějí aby se lesům o toto lech míst /^Wky
by toho potřeba kazala? amyceny byli - od cesty
širí jedněch konů s obě stran a by lesy i hned
myšli mají si kteriz jsou držitele lech lesů boxe
nase odprornosti a ~~odstahu~~, a tax potomně abyli le-
vové na lech místech vždy myceny byli když by
toho potřeba byla - Npaměťnyeti Gxxi

Caní a mladý by Pražané a jiná města na sně-
mu obecním kteryž drazan byl na hrade Pražském
L: Boz. 1494 n. se děli na den sv: Matěje Aposťola
~~Toto arbyhule přidali.~~

Znamená se že se ne uměňují knaděžane lupce-
vé i mordy w Království českém, i také i
napomenutí všech škrx nejjasnějšího knizece,
a pana pana Wladislawa z boží Wfi. Therského

z toho krále pana našeho namílosti vojedyho i
 m m d r t i j s u r a t i l i , a b y z a d n ý z p a n ů r y c i e r s k ů
 a n i z m e s t l e n a k ů m i a k o v i c h a b o n e p r e c h o m a n a
 t i . A j e s t l i z e b y s e u t a l o a k t o z a d a t p r a n a n a k t e
 z e h o r h o l i n e k , j e s t l i z e b y s a m s m e p o p r a v y n e m e l a b y
 b e z e n s i o d p o r n o s i n y l a t a k o n e h o k p o p r a v e , k t e
 r z b y p o v r a n e p r i t e z a l n e o n a u k l i z e i p o p r a v e b y t a
 n p o p r a v e b e z o v s e c h c r t e l n a l e y p o p r a v e p u
 t i l i a v a i a b y p r i n a l d o b r e z n a m e n i t i l u d i n a o b i
 z a c h o m a n i k t e r y m j e s t o m z a x a n i b y t i m e l i , a j e s t
 l i z e b y n o t o m n y x n e n i d o t h l o s e k t e r e h o p a n a n e l
 r y c i e r s k e h o c l o n e n a z b y o t o m m e d e l n e b t o h o p r i
 c i n a b y l a t o m u a b y t o h n e d o z n a m e n o b y l o a l e n j i
 n y z l o t i n e o , k a c y n a t o h o p a n a n e o r y c i e r s k e h o
 c l o n e n a p r a n i a u a b r a c o n n e b y l a z d o n a y p r a v
 n e j s i c k s u c h y c h o t n i p r o t o m p r i s t a t y c h a b y l e n z l o
 m a n a m e d e n b y l n a h n a d p r a g s k y , a t e n p a n a n e b o
 c l o n e n i r y c i e r s k y , k t e r m a z d a n o m e d e l i z e n a s i p r a
 n i s t r e t y , k t e r i z s u p r i t o m b a x a n i b y l i , k a k s e s e z e
 n s e c h m u n d u r , s t a t i m a p r o d e p a n i j t e c h m i l o s t i n a
 n i m s a u d u , p a k l i b y n e s t a l a b y o b e s t a n b y l d o j
 a k o o m o c , n e s t a l l i b y p o t o m o b e s t a n i m e c e y r e c h , 114. 37
 d n e c h a b y c e s t a n e m z s t a t i l a b y n j e h o k r t t a i
 s t a t n i k t e r d n o n e b t o j i z s a m s e b i n i n e n b y l a p a k
 i o t a n e a b y s e z t o h o p r o d e t e c h m i l o s t i n a p l n e m s a u
 d u p o c t i m e m y m e d n a z t h o a l e n i p a n o n e , a t e n t o h o
 l a k o n e h o s t a t e n m a n i k a m a b r a c o m a n b y t i a n i

12 y prosován, než aby z toho ~~statku~~ tomu komu by
se škoda ~~stala~~ ~~napřed~~ ~~zaplacono~~ bylo, a ostaten toho
statku aby obraceno bylo na obecní dobré, a panství ra-
dí a křesťanův kterého zločince jat, a nemaje svého
vzření a přímest jej na zámky a kterijmž přivede ne-
bo do měst, aby takové zločince do svých mrazení přiji-
mali bez větší odpornosti, aby také chvil své spra-
vnosti dostati mohli. Item také na každého
pisance nenyvedeného a na zločince zjemaného nemá
urukováno býti. Také což se rybníkářům dotý-
ce kdyžby koli na rybnících dělali a v kterých lupičech
nebo morčích poslizeni byli a zadano by bylo naně-
jirana, na kohožkoli a kohož dělají, aby bez větší od-
pornosti vyčišťováni byli ku popravě neb se jim
uzel janož, se nahore pise.

13. Také jakož se také přihází, že dobří lidští hříšníci
ne páne svého škodu nebo počinův koli jiného škodu,
kdyžby selamových zločincův dohonili, a je zbyžji-
mali jakož a lom v pravějším nalezu síře doleeno
jest a psáno. Jestliže ani nad to k tomu přida-
li rádi šetřiti, aby žádný tě smetosti nebyl ani směl
dotýkati žádného toho kterij by hořel a přitom jímání
byl. Pakliže kdo koho v lom dotýkal nebo dotýkati
chtěl, a naň to usměřeno bylo, ten takový má obestán

byti a před pany na je nim saudu aby posazen byl
a do což jest koho w cem dobykat aby opravil co jest ko-
li mluví se jest n kado that a dře neděti aby a wzi
seděl bez nři milosti a saffgn. c. tomu kohožby do-
bykat aby dat bez nři odpornosti, a nadto jestliže
by co více naložil slanež jesto by smedonim pro mecti
mohl melle zahnání parského to aby také zaplatiti por-
nomat byl.

23.
J. loy se regiaro nedobyce klesiz posilnicích joxer buho
fethonec nemoc přijímaje posmechy a pychy lidem w
zemí české cínce, jesto jest to prve nikdy w Kralovské
česke země nabytoby obyčej je německého se chytá se čino
xy více nebulo. Jestliže by pan kse učinit smet a uroved-
čen byl jakéhožby kóli slawu byl aby ten takový před
pany stát kódytynoli i pitného saudu od panůw fak
mři obestlan byl a před pany fích milosti jestliže by
se z toho nemý wešl, aby napřed dře neděti a twěti se-
il a tomu na kohož jet ten pych ukázat saffgn. c.
aby bez milosti dat a jeho aby odprosil tak jakž by mu
any nalezeno bylo a jestliže by pak jeho rávil na kohož
by du přistku učelad, tehdy má trisplan bři a škodu
a na klad aby na rádit. Paklyby koho zabil, tehdy aby
bez milosti hrolo ztratil.

J. klesiz kóli pomu zhi xamky drži i do země se kdeskoli w
kupili, Li aby se ten den žalých ~~člamerio~~ ani nepřeriv
ne přechaně w moli a žalnomu w zemí škody aby žádné
pod zpusobem a postawo ~~namer skú~~ nebo fethonec
nemce etc. ut expira.

ani čimili ani čimili do pěsteli ne škodě zemi, ani
také žádných mexnů aby nepřijímali bez odporu
sui královského a jeanského. Pakli by kdo pravi-
domu učinil, abo ten bez milosti kazán byl
J. Také jestliže by se kterému obyvatele země české
jáka škoda od Němců stala ten každému komu by se
škoda stala, malo na králo a na pany na jelném
saudi na nisti a král a pany s chvilostí mají je
v tom opatrili aby mu škoda byla napravena
co se činem dotýče, jakož krádení věci přijí-
maji, křozby kolíněk sru kteru věc jemu ukradeni
v zidech oplát, u kteréhožkoli žida žije ten žid nebo
li židomě, hned bezce všeho uplatku zase na vra-
co mati mají bezce vši odpor nosli, a také židě ko-
li ko, aby na zaklady půjčovali, ale na listy a na
registra nic, neb potom skrze to zmačkne ději
se znamenili, a kterubykoli žid na kteru krádení
vēc púpil, a ten komuž ukradeno jest kteru škodu
skrze to vzal, že ten žid jemu tu škodu napraveni
má bezce vši odpor nosli, a net toho žid děje jemu
oznamiti také bezce vši odpor nosli. Pakli by se ho
žida neučinil, leč by ten komuž ukradeno jest
i k hrobu i k slatku kde noci hloděli k tomu židu
a již po dnešní den nemají na zadní ruce
ani listy ne vši zemi židě poytomati než koliko
na zaklady, než což sú p ruce až do toho dne na

listy a na registra půjčili má jim kaurkabe
prazský o to kromě učiniti konečně do sm.
Václava nappro přístěho; a tu sumu jim
kteráz registru onaji zapsanu rub na listech
má dopomoci do toho času aby sumy své vyženi-
dli a prisuchých dnech letních a pri u v.
teranymě mají prani z sekcdma z sudu zem-
ského přidati k purkabi ačbo oí on sromnat.
nemohl, aby to spravedlivě sromnali tak aby
se přestánu ani gidu kvinda nestala. A majíli
jako listy, od Krále J. M. neb sobě xjednají, že
li nemají prodlom to smoleni gadné moci mli
a ni taxami listomí proti to mli smoleni mají
suzeni byli, a kterýchž gíd po sentas na list
neb na registra jakú sumu půjčil, že mu ji
on nemá zase dasti. Ktomu do deski vloženi
byli su listy vyslani z polneho sandu zemské-
ho a sněmu obecního Směrich z Hradce napp-
rušší Komorník Kralomstvi Českého a Pítkha
z Nymberka a z Smíchova napprušší sudí
lehoz Kralomstvi Českého z paníu; ktomu
přice z mlače vyslani Vpramatných P. xx. A.
kake primo Mauriciu P. H. o temž fleji.
N. n. z p. že při taxami sločince žádný byli
nema ani se pladi a lázaci na gadného kauru
viz čekali se kto po své skobě plati, play

se milti o tom nebo komu si nosili, ale žádného nejmenší, a to dají pramá na ceduli na psano purknebi at by se on nato tam nebati kleriky pri něm z rady jsú buď sam & alebo vni lázali zcho.

Ja kliby poprave na toho z panského a rycierského řádu členěka, ten má tam puštěn byti sám trůti s přáteli svými aby jemu milti znal a pravit nez na začíné poprave ať buď u popravi ci buď na záměch buď v městech, městech, žádný se nema platit jmenuje toho z panského a rycierského řádu členěka. Ja kliby kto jmenoval toho buď z panského neb rycierského ten od toho kohož get jmenoval, máz pohánan býti z nářku ať a an to jemu na pravit ma; nez na psance nřtom shledané, každý se bude milti z jmena platit buď na panského neb rycierského členěka a každý se v poprave své zachovay. Symy řadem nepuštěje k lázání leť při sezně a uředníky své a milti kliby podle práva starodavního, nez což se obecních lidí dotýče to buď při obecním zastání zachováno.

Nř. 2. 70. Že žádný z panského a rycierského ani z městského stavu, kliby klibi co prohrat na dluh buď pajčkami neb jakž klibi z dlužením ne hře

a udeľaliby na se žakežkoli listy, aneb zapisy
búto sloby. Ten slib zápis zadněm ke škó-
dě byti nemá w ničemž ani na jeho dobré po-
městi ani na statku neb jsi od starodávna
herních věci pání na úřad nesadili. A tak
má státi na buduci časý dez že to suze nebyli
nema žádnym právem

N 2 p. Je silnice starodávni slobodno
byti mají každému a každý na svém grun-
tu má silnici opravenati neopraviti, vyje-
duťi podle té cesty na jeho grunty ze toho
najíti žádný nemá neb jest to škodu sám sobě
činěn, poně nářij silnice neopravit na grun-
tu svém, a také silnice na modách, jezích
w prostředku mají byti ademžiny slobodně
tak ježky od starodávna vždycky to býwa-
lo bez překážky, tak aby lidé mohli do lúto
i nahorům jezdiťi bez uštkůw i bez pře-
kážky s lodmi i s lesy.

N 2 p. nářky toho na hore psa něho právu
před ~~právní~~ zemským soudem neb před
kterým jiným soudem neukazovat a navíc
se neťahť a nežadat při něm zachován býti, že
i nářky a pání a mladyny w soudu zem-

ském mají a budu moci medle přelícení
a smedotmi souditi, jakož od starodávna
byvalo. A lež při jiných soudích

Nim. 2 p: že paní rycerstvo mlecchio knížek
i na hoře psáno stojí za právo si natozli a
utvrdili a tím bytano nemá býti adnigad-
ného člověka bez svolení a asi panu kého a
rycerského, než panovní a rycerský stan
me! jest zřetelný. Kuli a svobodní právo
svých přičinili aneb ujeli a lež ještě
obě obědva staromětu svobodni pozů-
stavují. Obě se koli mex la dva stavy na
světém svém svolili budu moci práva
přičinili aneb ujeli, a lež o saudu zom-
ském aneb u jiaých soudů Obě se svolili
že budu moci za právo ustanili, přičinili
neb ujeli, tak jakož od starodávna bývalo
lež co by v nahore psaných knížkách psáno
bylo, ještě by městského stavu se dotýkalo
a anby tak toho některého arlykto po-
mahali měli tak lež jich šlechtého hlasu ne-
ma se přičinili ani ujimali.

ceni
na

Thal
zli a
izad
o a
lan
an
le

zu

na

ava

m

stili

ili

ito

ino

Kato

o-

ne.

Bibl. J. 101

Seepsány jsou tyto Zřízení Zemské
P. F. pánu Dr. a Profesoru Maciejovskému
v jehož Historii. Pravidel a
Slovenských přičiněním a
slovem pána Wenceslava Hanky
Bibliotekára českého Museum
z výstisku Zřízení Zemských
Kněharny Bohoslovci na ústavu
v Hradci nad Labem
v měsících Lednu a únoru
1854

W. Melikanem

mske

re & kem

len

a

ly

um 31

/

wa

/

